

בית המשפט המחוון בתל אביב - יפו

ת"א-08-2114 שפיגל ואח' נ' שחם-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

בפני **כבוד השופט אליהו בכיר**

הتובעת/הנתבעת שכגדן פנינה שפיגל
ע"י ב"כ ע"ד מישל אוחזין ושות'

נגד

הנתבעים/התובעים שכגדן
1. ריקי שחם-רביצקי
2. אבי שחם
3. דליה שחם
ע"י ב"כ ע"ד אריאל שינקביץ ואו דדור שלו

פסק דין

1

מבוא

2. לפני תביעה התובעת להשפט סך של 2.7 מיליון ₪, סכום אותו העבירה לטענה לשיעורין בכיסף
3. ובשווי כסף לידי הנתבעים חלק מהדרישות שהפנו אליה בהיותה חברה בכת בראשה עדמה
4. הנתבעת 1 ונוהלה בסיום של בעלה, הנתבע 2 ואחיוו, הנתבעת 3, בין השנים 1994-2006. מנגד,
5. הגיעו הנתבעים תביעה שכגדן על סך מיליון ₪ לצרכי אגרה בשל הפגיעה בשמות הטוב ובמונייטין
6. שלהם ושל גני הילדים הידועים כ"ען דניאל" המצויים בבעלות הנתבעת 3, כמו גם בגין הפגיעה
7. הקשה ממנה הינם סובלים בשל ההשפעה החרסנית, לטענותם, שיש לתביעה הסרך אותה הגישה
8. התובעת והטענות העולות ממנה ובשל הנסיבות הרבות שנגרמו להם במסגרת זו.
9.

10

הצדדים להליך

11. בין השנים 1994-2006 השתיכקה התובעת כאמור לקבוצה לימוד בראשה עדמה הנתבעת 1.
12. התובעת כינתה את קבוצת הלימוד "כת". משך לעומת שנה טרם קבלתה באופן רשמי לחברה
13. בקבוצה, הייתה התובעת נתונה לטענה להשפעת הנתבעת 1 במסגרת טפולים שנוגנה לה זו חלק
14. מההכנסה לקרה כניסה לבוצה.
15. כפי שיורח בהלן, הנתבעת 1 הצילה עצמה בפני התובעת, לטענה, כד"ר לפילוסופיה של המדעים
16. (Ph.D) מאוניברסיטת בר אילן, ובעלת ידע נרחב בפסיכולוגיה ואסטרטוגרפיה. עוד הצילה עצמה בפני
17. חברי הקבוצה כבעל כוחות מיוחדים וכי ששלחה לכדור הארץ כדי להציגו. בעת עזיבת התובעת
18. את הקבוצה בשנת 2006, הקבוצה מנתה כ- 25 חברים ששרו למורתה של הנתבעת 1.
19

20

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

הנתבע 2, בעלہ של הנתבעת 1, סייע לנתבעת 1 במעשייה והיווה לטענת התובעת דמות כבירה בהיררכיה של הקבוצה. במסורת זו הוא ערך לחברי הקבוצה שנטפסו על ידי הנתבעים בהתחנויות לא ראיות כלפי הנתבעת 1, שיחות טיפול ובירור. שיחות אלה התרחשו ברוגע חולשה ומשבר אצל חברי הקבוצה ברמת מחויבותם לננתבעת 1 או עת הפיגוע התנהגות העוללה להצטייע על אי הסכמה למרות הנתבעת 1 ו/או לモתרחש במפגשים במסגרת הקבוצה.

הנתבעת 3, אחות הנתבע 2, שימושה בתקופה הרלוונטית כדי ימייה של הנתבעת 1 וככברית הקבוצה, כפי טענת התובעת. הנתבעת 3 מנהלת 3 גני ילדים המוכרים כ"גן דניאל" (היום כבר עסקין בארבעה), האחד ברמת השרון ושניים נוספים בהרצליה. חלק מפעילויות הקבוצה נודבו חברה ע"י הנתבעים למשימות שונות בגנים, לרבות תורניות ניקיון, כאשר הנתבעת 3 עורכת לתובעת ולחברים נוספים בקבוצה שיחות המרצה עת הבחינה בחולשה ומשבר ברמת השעבוד שלהם לקבוצה, בדברי התובעת. הנתבעת 3 לטענת התובעת, הייתה המוציאה לפועל של "פרויקטיטים" אוטם התוועת הנתבעת 1. התובעת הצביעה על הנתבעת 1 כי שכלה הופנו עיקר טענותיה ואילו בנתבעים 2-3, ראתה שליחיה ועשה דברה של הנתבעת 1.

מהלך השתלבות התובעת בקבוצה

3. התובעת הצטropaה לקבוצה כפי טענה לאחר משבר אישי שחוותה. התובעת תיארה מסכת חיים ובה נישאה לאזרח אמריקאי בשנת 1983, מוגורים משותפים משך 7 שנים ולידת בתה בארא"ב, כאשר נישואה נקלעו לשבר בשנת 1989, מה שהוביל לפרידה זמנית ובמשך לגורישן. בעת היוותה בישראל ובמהלך מפגש בהשתתפות פסיכולוגים, הכירה התובעת אדם שסייע לה על הנתבעת 1 והציג כי תיפגש עמה לשיחה בהיותה מי שעורכת מפות אסטרטגיות השוואתיות שתוכל לסייע לה למצוא תשובה לשאלות מטרידות בנושא זוגיות, העתיד וחורה לישראל. כך נפטרה התובעת עם הנתבעת 1 לשיחת ייעץ אסטרטגיית תמורה תשלים. במסגרת אותה פגישה ציינה הנתבעת 1 בפניה, כי היה בעלת ידע נרחב בתחום הפסיכולוגיה והאстрטולוגיה וכן בעלת דוקטור בפילוסופיה של המדעים באוניברסיטה בר אילן, ואף רכשה השכלה בסורובון. באotta פגישה המליצה הנתבעת 1 לתובעת לסיים הקשר עם בעלہ, ואף ציינה בפניה, כי היא מזדהה בה "משהו רוחני חזק מאד" ולכן עליה ללמידה אסטרטוגיה. הנתבעת 1 הציעה לתובעת להצטרף לקורס לימוד אסטרטוגיה המועבר על ידי הנתבעת 3, כאשר הנתבעת 1 הסבירה, כי היא זו שילמזה את הנתבעת 3 את החומר הנלמד.

בשנת 1991 הגיע בעלہ של התובעת לישראל, הניסיונות לחידוש החווים המשותפים לא צלחו והם התגרשו. התובעת שבה להתגורר בישראל עם בתה הקטנה ואילו בעלה שבלאה"ב. CISLON זה בחיה האישים הבאה למצו בו נותרה לבדה ללא בעל, כאם חד הוריית נתולת עצודה, ועל רקע זה הצטropaה לקורס לאסטרטוגיה אותו העבירה הנתבעת 3. לאחר מספר מפגשים הצעה לתובעת לבקר בגין הילדים "הגן של דניאל", ע"ש בתה של הנתבעת 1 ששימש לטענת התובעת אחד ממוקדי המשיכה

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א-08-2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

- 1 והפייטוי לרכוש אמונם של מועמדים להיות חברים באומה קבוצה ולאחר שכבר הפקו לחבריהם בה,
2 הם נודבו להפעלה ותחזוקת הגן במשך שעות ארוכות.
3
4 עם סיום לימודי האסטרולוגיה אצל הנtabעת 3 החלה התובעת נגשנות עם הנtabעת 1 לפגישות
5 טיפולים אישיות בתשלומים. באותו פגישות הסבירה הנtabעת 1 לתובעת, כי הינה "מקום מומות אחרים"
6 (מחוץ לכדור הארץ) וכי ידיעותיה יתנו את התובעת ויסייעו לה להתגבר על הקשיים הנפשיים בהם
7 היא מצויה. זו הייתה לטעת התובעת והתנה הראונה בתהליך ארוך של שיטתית מוח בדרך לרכוש
8 את אמונה. המפגשים התקיימו מדי שבוע ובהם הנtabעת 1 גרמה לתובעת להרגיש כי יש מי שמקשיב
9 לה וראה אותה וכן גורם לה להרגיש שווה, מיוחדת ובעל ערך, תוך שהנtabעת 1 הופכת לדמות
10 דומיננטית בחיים. הנtabעת 1 נטעה בתובעת את האמונה שהינה זקופה לה לשיפור חייה, וכי בזוכתה
11 חייה משתפרים. בזה האופן יצירה הנtabעת 1 בתובעת תלות הולכת וגוברת בה. הנtabעת 1 השתמשה
12 במנגנון אשמה ואחריות לשם בסיסו שליטה בתובעת שהתעצמו עם חלוף השנים.
13
14 בשנת 1994 ולאחר שהתבסס הקשר שבין התובעת לנtabעת 1, סיפרה לה הנtabעת 1 על קבוצת
15 הלימוד בראשותה והזמנינה אותה למפגש, תוך שהיא מבירה שהטיפול בה יכול להיעשות
16 אך ורק באמצעות הקבוצה והיא אינה יכולה להמשיך לטפל בה באופן אישי. התובעת שחששה
17 לניטוק הקשר עמה, נענתה להזמנה, נכנסה לאומה קבוצת לימוד והשתיככה אליה משך כ- 13 שנים.
18 במסגרת הקבוצה התקיימה תלות בין הנtabעת 1 לבין נצלה הנtabעת 1 בטיבע טענת
19 התובעת. כך, הנtabעת 1 טוותה את הנסיבות לקבוצה באופן מותאם גם את גיוסם של
20 חברים אחרים לאומה קבוצה באמצעות מניפולציות רגשיות, ניצול מצוקה نفسית ושימוש לרעה
21 בסמכויות, כריזמה, תוך יצירת תלות בה במסגרת יחס מטפל-מטופל שהביאו לאחיזה ושליטה
22 בה וביתר חברי הקבוצה ומונעו מהם את הסיכוי להפיקו עצם שליטה של הנtabעת 1 בהם, כאשר
23 הסיכויים לעזוב את הקבוצה היו כמעט אפסיים. במועד הנסיבות התובעת לקבוצה, הייתה בתה
24 כבת 7 ובמועד הגשת התביעה היה בתה 23 ונתונה אף היא למורתה ולשליטה המוחלטת של
25 הנtabעת 1, לאחר שנתקאה כל קשר עם התובעת. הנtabעת 1 עשתה בביתה שימוש בטענת התובעת
26 לניגואה בדרכה למימוש זכויותיה.
27
28 4. אשר לחבריו הקבוצה, שמנתה בעת הנסיבות התובעת כ- 20 איש, חלקים השתתפו בקורס לימודי
29 האסטרולוגיה של הנtabעת 3 ובראשם עמדת הנtabעת 1 כמנהיגה ושליטה בלתי מעוררת. המפגשים
30 התקיימו במתכונת זו שבועית במהלך נסרו שיעורים, האחד באמצע השבוע והשני בסוף השבוע,
31 במהלךם נערכה גם ארוחת ערב מפוארת לחבריו הקבוצה. תחילת התקיימו המפגשים ביום שלישי
32 ושישי, ולאחר כך המפגש ביום שישי עבר להתקאים בMOTECH. תחילת התקיימו המפגשים בבית
33 הנtabעת 1 ובבתי יותר חברי הכת, בטורנות, ובמשך נסרך בית ברמת השרון ששימש לאירוע
34 המפגשים. בתחילת ובסוף כל שיעור היו חברי הקבוצה קדימים לנtabעת 1, כמו גם יאה לחשי מורה

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

תלמיד ומחננת יראת כבוד למורה כפי הסבירו הנטבעת 1. במהלך השיעורים הרצתה הנטבעת 1 וחברי הקבוצה הקשייבו, כאשר נשאי השיעורים השתנו והורכבו מנושאים כמו כתבים יהודים (תנ"ך, קבלה, ספר היצירה, ספר ההקדמות) כתבים נוצריים (הברית החדשה וכותבי המשך לברית החדשה) כתבים פילוסופיים ומייסטיים שונים ובעיקר רעיונות שהועברו לנכונות 1 ישירות בזמן השיעורים דרך "טלמסרים" בדבריה ממורים המצויים מחוץ לפניטה וחברי הקבוצה הם היחידים והראשונים ששומעים אותם, לטענה.

מוסטיב ה"מורה-תלמיד" שימש בכל השיעורים כמעט מרכזיו כאשר הנטבעת 1 דנה רבות בנושא "הגבידה במורה", באופן מקרים בהם היה מי שפנק בדרכה, כאשר הנטבעת 1 עד מהה על הוצרך באחריות התלמידים כלפי כמורה. בכך, כך התובעת, נטו במוח חברי הקבוצה מגנוני אשמה ואחריות שביהם אסור לחברי הקבוצה לפנק או לחלוק על הנטבעת 1 וכי חובה על חברי הקבוצה למלא אחר רצונותיה ולסייע לה ככל שניתן לשאת בעול החבד שהוטל עליה "מקום אחר" – הינו מכוכב אחר.

עד הסבירה התובעת, כי במסגרת אותו שיעור תארה הנטבעת 1 מהו נושא השיעור במשפטים סטומים ותוך הבטחה להרחיב בהמשך המפגשים, אלא שהרחבה כזו לא הגיע. כאשר היה מי מהתלמידים מeo לערער על תוכן השיעורים ולרמו, הוא זכה להעקה על ידי הנטבעים אליהם הצטרפו יתר חברי הקבוצה בהפעלת לחץ על "הבודג", שהינו חסר ערך וחסר כישורים המוניים מגאות מופרזות ורצון להפוך לגורלה מסטר עצמו, כמו התובעת, כמו רואיה להיות חלק מהקבוצה וחלק מהמקום המיוחד בו נמצאים חבריה. התובעת הסבירה, כי صحיה במחיצת הנטבעת 1 עברו חברי הקבוצה זכות גודלה ולבן עונשי נידי והרחקה היו אפקטיביים ביותר. כך היפה הקבוצה להיות מרכז חיים הבלתי של חבריה, תוך ניתוק כמעט מוחלט משפחותיהם, והפנמה כי סיילוק ממנה מהוועה עברו חבריה חרובי חיים מוחלט באופן המקשה על חבריה עד היום לעזוב ולהתנתק מלפיתה של הנטבעת 1.

במסגרת השיעורים שהעבירה הנטבעת 1 היו נושאים שאינם נהיירים לחברי הקבוצה ומסר להם, כי עליהם להפתח ולהגיע לרמות מודעות גבוהות יותר על מנת להבין את שיעורי הנטבעת 1. הנטבעת 1 אף הבירה לחברי הקבוצה, כי בהיותה אחת מ"חמשת הקיסרים של הפולניה" היא מחזיקה במידע אודות האמת והיופי, וכי יש רק אמת אחת ורק הגדרה אחת למזה יפה בעולם וזה מצויה ברטותה כאמור. לכן, כל החוקדים המוסריים לפיהם הינה פועלת, אינם יכולים להיות מוגנים לחברי הקבוצה והיא זו שיודעת מה נכון ומה לא, מה ערכיו ומה לא, מה מוסריו ומה לא, וכך גם הבדיקה את הטפותיה להזאת סכומי כסף לחברי הכת, לרבות מבני משפחתם באמצעות מאפיינים מניפולטיביים שכן כל החלטותיה, רצונותיה ומעשהיה הם תמיד נכונים, מוסריים ומודדים, אפילו אינם מוגנים לחברי הקבוצה בכלל מוגבלותם הפיזית ונחיתותם התרבותית באופן בו הם יכולים לסתור שהנטבעת 1 עשויה מעשה לא נכון, שכן הנטבעת 1 הוכשרה ונשלחה כאמור לפחות לחברי הקבוצה בצד זה הארץ את תודעתם ולתקן אצלם מושגי יסוד של תפיסת מהו נכון ומהו לא נכון על מנת שיוכלו לשמש

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביבצקי ואח'

תיק חיצוני:

- 1 דוגמא ברמות האנושות עברו כלל האנושות, כאשר המזיאות בה חיים חברי הקבוצה מעותת
2 ושקרית ואילו הנتابעת 1 באה לאשות לחברי הקבוצה "תיכון".
3 כך, בשיעורים רבים אותם העבירה, הטיפה הנتابעת 1 לbijtoul עצמי מוחלט תוך שהינה מצינית
4 אינספור פעמים את הסיסמה "העצמי שלכם ואני אחזר לכם אותו מותוקן". כך גם
5 ציינה בפני חברי הקבוצה, כי פגשה בהם בוגר קודם שלה, וכי הם נשלחו לקבוצה על מנת לפטור
6 עניינים לא פתרורים מוגלולים קודמים.
7 סיכמה התובעת וציינה, כי חוט השני של החומר הנלמד כלל נחיותה תודעתית של חברי הקבוצה
8 למול עליונות הנتابעת 1, שבערה כאמור הכרה בכוכב אחר בו הופרד ממנה האגו והיא הפכה להיות
9 נטולת אגו, ומכאן כוחה המחייב, כמו גם ידיעותיה והאמות האבסולוטית אותה היא מייצגת. בכך
10 הצלחה הנتابעת 1 ביחד עם הנتابעים 3-2 לרוקן את אישיות התובעת מחד ולהأدיר את הנتابעת
11 1 מайдך.
12
13 5. שיעורי הנتابעת 1 תועדו בכתב ובחלקו בקטנות שמע. אלה הוקלו ונרככו בクリニック עור מוחדרת
14 לאחר מספר מפגשים והוגשו לנتابעת 1 כ"מנחה". השיעורים היו סודים למי שאינו שייך לקבוצה.
15 מעבר למפגשים השוביעים, חגו חברי הקבוצה חגים יהודים ונוצרים במסותף והופעל על חברי
16 הקבוצה לחץ קבוצתי להשתחן בהם. כאשר ביקשו הנتابעים להפעיל לחץ על חבר בקבוצה, הוא לא
17 הזמין למפגשים אלה בהם נערכו סעודות מפוארות אותן היו מצוים להכין חברי הקבוצה, איש
18 איש על חשבוןנו, כמו גם התובעת, שחרדה להצלחת הסעודה באשר לו דבר מה לא היה בה לרוחה
19 של הנتابעת 1, השיעור שלאחר הסעודה התמקד כמעט כולו בחבר שהכנן את הסעודה והתבצע בו
20 לינץ ולא פחות) שככל התיחסות לאישיותו ואופיו הן ע"י הנتابעת 1 והן ע"י יתר חברי הקבוצה עד
21 כדי התעללות של ממש כולל העלבות חריפות וקייניות נגד אותו חבר. זאת נעה, כך התובעת,
22 כדי לשמר את כוח ההרתעה של הנتابעת 1 כלפי חברי הקבוצה ולבצר את שלטונה הבלתי מעורער
23 בהם.
24
25 6. מעבר לאותן סעודות, חוויבו חברי הקבוצה ב"מנחה", היינו תשלום חודשי לנتابעת 1 בגין
26 השיעורים, כאות תודה והוכרה על הזכות להשתחן בהם. חברי הקבוצה שילמו כמיטב יכולות אך
27 לא מתחת לסכום מינימלי שנקבע עבור כל חבר. כך התובעת שילמה בתחילת 1,500 ש"ח לחודש
28 ועם עזיבתה שילמה בתשלומים מינימלי 8,000 ש"ח לחודש. התשלום הווער בצורה מכובדת, היינו עטוף
29 עם קישוטים ובדים מפוארים ויקרים בזמן ובתאריך קבוע, אשר הנتابעת 3 אספה את
30 ה"מנחה" והעבירה אותו לנتابעת 1.
31
32 הנتابעת 1 הטיפה לחברי הקבוצה אוזות הקשר החזוק שבין הרוח לחומר כאשר רמת הרוחניות של
33 הנتابעת 1 חייבה לטענה רמת חומריות גבוהה ביותר, ولكن היה הכרה לנו בזיה סכומי כסף גבוהים
34 המצדיקים את רמת מודעותה הגבוהה, לעומת רמת המודעות הנמוכה של חברי הקבוצה שמצדיקה

בית המשפט המחוון בתל אביב - יפו

ת"א 2114-08 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

1. דלות חומרית. הנتابעת 1 ציינה בפני חברי הקבוצה, כי יש להם מזל שיש להם למי למסור את החומר
שאספו שחררי רק מסירת החומר בידיו בעל תודעה, כדוגמת הנتابעת 1, מביא עמו את גאותה הנשמה.
בכך שטפה הנتابעת 1 את מוחם של חברי הקבוצה והצדיקה את החזקת הרכוש והנכסים מהסוג
הaicוטי ביותר בשל הרמה הרוחנית והתודעתית הגבוהה שלה, שהינו "על של ממש", בעוד יתר
חברי הקבוצה המצויים ברמה רוחנית ותודעתית נמוכה אינם רשאים להחזיק ברכוש ונכסים מהסוג
והaicות שרשאית הנتابעת 1 להחזיק בהם.
2. התובעת הדגישה, כי אבוי לחבר שען להעניק מנהה בסכום נמוך מדי ביחס להכנסתו הכלולית, או
שהעמיד סכום לא ראוי, שאז היה עובר מכבש לחצים כדי שלhabא יגין יותר "נתינה לשם נתינה",
כמו כן אותו סורר עבר מסכת השפלות מילוליות ע"י הנتابעים ויתר חברי הכת שנועדה להרתיע
ולחמיש לחברי הקבוצה מה יקרה אם לא יעדמו בדרישות המנהה הנאה והמכובדת, ולהיפך,
חברים שמילאו אחר מטלותיהם באופן מספק זכו לכבוד גדול מצד הנتابעת 1 וחברי הקבוצה. כך,
NELLA התובעת להעביר את מרבית הכנסתויה וחסכוניותה לנتابעים ואף נאלצה ליטול הלואות על
מנת לעמוד בקצב התשלומיים הנדרשים. בתקופה שבה עמדה בנסיבות הנتابעת 1, הייתה זוכה
התובעת לגילויי חיבת מיוחדים ובתקופות שלא, הייתה זוכה לקיטנות של רותחין למורות הסכומים
העצומים שהעבירה בעבר, באופן שהה מותירה בלבד נפשי קבוע. מכאן התביעה הכספי.
3. התובעת הדגישה, כי חברי הקבוצה הינם כולם אנשים נורמטטיבים בעלי מקצועות חופשיים
ברובם, ובעלי הכנסה שהקשר ביניהם מזכה אישית אליה נקלעו שאפשרו לנتابעת 1 לרכוש
השפעה כמעט מוחלטת בהם, תוך שהינה מctaיבה לחברי הקבוצה את אופן התנהגותם, הרוגתם,
לרבות הbigood אותו ילשו, המקצועות בהם יבחרו פגישותיהם עם אנשים מחוץ לקבוצה, לרבות
בחירה בני זוג. הנتابעת 1 דאגה לצין בפני חברי הקבוצה כי "אתם אנשים רגילים במקום לא
רגיל", וכן הזכות הגדולה שנפלה בחלקים להיות בקרבת הנتابעת 1. הנتابעת 1 הדגישה בפני חברי
הקבוצה, כי על מנת להציג את כדור הארץ הינה זוקה לחומריים הטוביים ביותר לשימושה האישי
החל מרכיב, מסעדות, חפצי אומנות, בתים, נסיעות במחלקות עסקים לחו"ל, וכך רצונתייה הינם
בגדר ציוויי לחברי הקבוצה. התובעת פועלה במשך שנים למילוי משאלות ומأווויי הנتابעת 1, שניעדו
להשלמת שילוחתה להצלת כדור הארץ ובכל פעם נוסף לה רצונות, צרכים נספחים ודרישות
חומריות נוספות. התובעת הדגישה, כי הנتابעת 1 טסה באופן קבוע פעמיים עד שלוש פעמים בחודש
לצפת, ואף דרשה לנסוע למקומות נוספים לביצוע שליחותה על פני כדור הארץ במימון חברי
הקבוצה שככל טיסות, מלונות פאר וארוחות יקרות. כך ציינה בפני חברי הקבוצה, כי חשוב שתהיה
לה אחזה בדרך צרפת בקרבת מערות לסקו, בהיות האזר בטוח לנחיתת חללית על מנת שמי
שיגיע יוכל להגיע אליה יותר קלות.
4. מעבר להתנהלות בתוך הקבוצה, הנتابעת 1 אף הביאה ליתוק חברי הקבוצה מבני משפחתם
בחיותם של בני המשפחה לטענת הנتابעת 1 גורם מעכב בהתפתחות הרוחנית של חברי הקבוצה.

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביבצקי ואח'

תיק חיצוני:

- לצורך כך מותר היה לחבריו הקבוצה לזרקן את בני המשפחה מכל הרכוש והכיספים לטובת הקבוצה, 1
ואף לשקר ולהמציא סיבות לצורך בסכומי כסף אלה, בכדי "לטהר" את בני המשפחה או החברים 2
מרכושים לטובת הנتابעת 1 והקבוצה. הנتابעת 1 הסבירה, כי זו זכות להיות חלק מהקבוצה ואילו 3
בני המשפחה, בהיותם חסרי מודעות ולא מפותחים, הם בבחינת "דשן" לקבוצה. הנتابעת 1 הקפידה 4
שלא יהיה חבר בקבוצה שיחזיק ברכוש ובחפץ שאין לה כבודתו וככל שיש לה חוץ מסויים, אסור 5
שייהה לחבר הקבוצה מאותו סוג, אלא נחות יותר. התובעת הגיעה למצב בו הייתה אכלה רשות 6
ашמה תמידיים שאינה עשויה מספיק עבור הנتابעת 1, כאשר תஹות האשם הכבד מענה ממנה 7
להשתחרר מהشعبוד הנפשי ולעוזב את הארץ. החתנהות של הנتابעת 1 כלפי התובעת ויתר חברי 8
הקבוצה עלתה לטעמה כדי "אלימות פרורוטית" באופן שליבת תחשות האשמה התמידית של 9
התובעת.
- 10
11
12. הנتابעת 1 שלטה כאמור בכל אספקט בחיי הפרטיים של חברי הקבוצה והכתיבה להם את 12
חומריו הכספיים יקרהו, אופן לבושים, רמות האסתטיקה שלהם ואסורה על מפגשים שלא עפ"י 13
רצונה עם האנשים "מחוץ לקבוצה" אלא מנת לקודם את מטרות הנتابעת 1, לאחרת היה עובר חבר 14
הקבוצה הסורר מסע השפלות ועינויים אישיים פומביים, נידי וחרומות ע"י הנتابעת 1 ויתר חברי 15
הקבוצה. כך, הנتابעת 1 התערבה במערכות החישום הזוגיות של חברי הכת ואף הורתה להם לשנות 16
את שמן, כאשר לפחות ב- 6 מקרים היודיעים לתובעת שינוי חברי הכת את שם הפרט ובמקרה 17
אחד הוציאו שם בתעודת זהותה לפי הנחיות הנتابעת 1. הנتابעת 1 אף שינתה את שמה והורתה 18
לחברי הקבוצה לכוננה "אהנה".
19
20. מעבר לכך, נולד בקבוצה מירך היררכי של קעוקעים, כך עפ"י מעשה של חבר זה או אחר עבר 20
הקבוצה והונקה לו הזכות או החובה לקעקע את גוףו ולפי מעמדו נקבע גם הכיתוב. כך, ל"בעל 21
הזכות" ניתנה רשות לקעקע סמלים מצריים עתיקים כמו סימני יתדות או צורות (ספינקס וכו') על 22
מנת להציג על שיווק בין המקיים לגולגול קודם שהיה לו במוצרים העתיקה. הנتابעת 1 הציגה עצמה 23
כמי שהיתה המלכה חתפסות שכלי מי שהיה עמה במוצרים העתיקה. הנتابעת 1 שרתה בגולגול 24
זהה ומכאן הזכות לקעקוע זה.
25
26
27. במסגרת המפגשים נדרשו חברי הקבוצה לפרט על מפגשים שהיו להם עם מי שאינו חבר
הקבוצה. כך למשל נדרשה התובעת לדבר על מטופליה, בהיותה מטפלת אלטרנטטיבית רפואי סיניית
בפני כל חברי הקבוצה ולולא עשתה כן, הייתה מנודה. הנتابעת 1 אף הייתה זו שהנחתה בדבר
הטיפולים הרפואיים – נפשיים אותם קיבל חברי הקבוצה השונים ובאמצעות מי. חברי הקבוצה
לא היו רשאים להעלות ביקורת כלשהי כלפי החלטותיה מכל מין וסוג שהוא בהיות החלטותיה
"קדושות" עבור חברי הקבוצה.
32
33

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

11. שיאו של השعبد המנטלי היה לטענת התובעת הדחתה יחד עם חברת קבוצה נוספת לשקר בבייהם. הנتابעת 1, כך התובעת, רקמה מסוימת לזייף צוותת אמה המנוחה. שני חברי הקבוצה אמרו כי אם הנتابעת 1 השמיהה בפניהם "צוואת שכיב מרע", על מנת למנוע מהחותמה ואחיה של הנتابעת 1 את חלקם בעזבון עצמם המנוחה. בכך, הדיחה הנتابעת 1 את התובעת למטען עדות שקר בבייהם כאשר ביחס בסיכון של יום דחה את הבקשה לקיום הצוואת בעלפה, בין היתר מחותם חוסר מהימנות הנتابעת 1 ועדויות שתי חברות הקבוצה. התובעת הכתה טענה על חטא בנושא זה לאחר שזבה את הקבוצה כשלך אז הבינה ובודיעד את הקשי עם התנהלותה זו. התובעת צינה, כי בתביעה שהגשו אחיה הנتابעת 1 נגדה בעקבות ההליך המשפטי שלימה הנتابעת 1 50,000 ש"ח בפשטה, מתוך סכום זה 20,000 ש"ח לעילדי התובעת.
12. התובעת הפנתה גם להתקינות מצד חברי הקבוצה נגד אלה שפרשו ממנה והפריעו להתנהלה, התקינות שמתבצעת על בסיס הוראות הנتابעים. התקינות אליה כללו בין היתר חיתוכי צמייגי רכבים ואיומים, מריחות צואה על דלת ביתה של אחת מחברות הכת לשעבר. חברי הכת הנטרים נדרשו לנתק כל קשר ומגע עם הפרושים המוגדרים כסוררים ובוגדים. כך גם התובעת למדה על בשורה את השלכות פרישתה, עת בתה, שנותרה לחברת הקבוצה, נתקה עמה כל קשר והודעה לה, כי רק אם תחזור בה מכוונת לשובע את הנتابעת 1, היא תשכים להיפגש עמה את שבוע. בהמשך אף קיבלה מכתב מב"כ הנتابעים ולפיו יש בכוונת הבית להגיש תביעה נגדה על "הזנחה", כאשר הרוח החיה מאחוריו מכתב זה, כך התובעת, הינה הנتابעת 1.
13. אמצעי נוסף לשמרות חברי הקבוצה קרובים ומופוקחים ע"י הנتابעת 1 הייתה מודעות בכל עת לכל פרט בחיקיהם של חברי הקבוצה וכן הפעלת חברי הקבוצה בגין הילדים על מנת להיעיד על צניעות והתפתחות תודעתית של חברי הקבוצה, כתענת הנتابעת 1. התובעת במסגרת זו, בהיותה מטפלת ברפואה סיינית, שימושה כמטפלת על בסיס יומי של הנتابעת 1 ללא תלulos.
14. אמצעי נוסף ליצירת שליטה והיררכיה ברורה בין חברי הקבוצה היתה במסגרת הנסיעות לחו"ל, כאשר לפני נסיעה היה מותח בין חברי הקבוצה מי יזכה ללוות את הנتابעת 1 באותה נסיעה. בכל נסעה השתתפו בני משפחתה של הנتابעת וכן מספר מצומצם של חברי הקבוצה, כאשר ערב הנסעה היה טקס שבו הנتابעת 1 בחרה את המctrף שהיא צריכה להיות ראוי להctrף לאומה נסעה. אותו מצטרף היה מי שיכל למן הן את שהותו שלו והן את שהותה ועלויותה של הנتابעת 1 שכלו את עלות הטיסה, שהות בחו"ל והוצאות בחו"ל, כמו גם רכישת חפציו אומנות וחפציו יקרה אחרים.
15. התובעת צינה, כי ליוותה את התובעת 1 מספר פעמים במסעותיה בחו"ל אך משכבות הכספיים שגייסה פחתה, היא נזדה מהניסיונות הקבוצתיים. התובעת הדגישה, כי נסיעות הנتابעת 1 בחו"ל מומנו על חשבון התובעת וייתר חברי הקבוצה. כלל העליות נאמדו על ידה במאות אלפי שקלים.
16. 33

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

14. פג' נוסף בהתנהלות הנتابעת 1 כלפי חברי הקבוצה היה הטופתיה לרכישת מותנות בכל הזרננות.
15. ביום הולדתה שנחגג פעמיים בשנה, בתאריך העברי והולזי, ובשנים מעוברות שלוש פעמים, וכן
16. בתגים יהודים וזרים, בכל נסעה לחו"ל ובמצבים שבהם חבר בקבוצה חווה וגרסיה או משבר
17. שמנע ממנו להיות במצב של "ונתינה" או אז הוא התנצל בפני חברי הקבוצה והעביר
18. לנتابעת 1 מנוח/מותנה שתוכח כי חוזר למوطב. מועדים נוספים בהם קיבלת הנتابעת 1 מותנות מעבר
19. לימי הולדתה, היו ביום הולדת של חברי הכת ובכך עשה את חברי הקבוצה, הוצאה מהם סכומי²⁰
20. כסף ניכרים לתועלתה ורוחתה האישית שלה וקרובי משפחתה הקרובים לא כל תמורה, והכל בשל
21. שטיפות המוח והמניפולציות הנפשיות בהם עשתה שימוש כלפי התובעת שהאמינה לבב שלם
22. בכוחותיה ושליחותה של הנتابעת 1 עלי אדמות. בשל אמונה בלתי מעוררת זו בנتابעת 1 בכוחה
23. ובשליחותה שנבנו לאורך שנים רבות של שטיפות מוח, הפעלת מניפולציות, שכנו ושבועד מנטלי, הם
24. אלה שהביאו את התובעת לבחור להעניק לנتابעת 1 כמעט את כל רכושה, אך העברה זו לא בוצעה
25. מרצון כפי טענת התובעת אלא בהעדר גמירות דעת חופשית ורצונית לאורך השנים.

tabiaut ha-tovuta

26. לטענת התובעת, הנتابעת 1 גרמה לה באופן ישיר או באמצעות הנتابעת 3, להוציא סכומי כסף
27. עצומים לרכישת חפצים שונים שניעדו "להגשות השילוחות שלה", כמו תכשיטים, חפצי אומנות,
28. נכסים נדל"ן, כלי רכב, נסיעות לחו"ל, הוצאות בגין ארוחות מפוארות ושהיה בחו"ל והכל בשם
29. הצורך להשלים את שליחותה של הנتابעת 1 עלי אדמות.
30. התובעת תארה את מסעות גiros הכספיים מחברי הקבוצה באופן בו הנتابעת 1 התחללה במסגרת
31. השיעורים בהעלאת חפצים להם הינה "זוקקה", כאשר היו מတרגנים חברי הקבוצה ומוגיסטים
32. כספים לשם הגשות רצונה של הנتابעת 1 על מנת להגישים שליחותה כאמור, לאחר שטענה כי חפציהם
33. אלה נדרשים לה להצלת העולם וכי החפצים הם העול שעלה לשאת בהיותה כאמור אחת מחמשת
34. הקיסרים של הפליטה.
35. דרך נוספת לגיוס הכספיים הייתה באמצעות הנتابעת 3 שדרבה את חברי הקבוצה להגישים את
36. רצונות הנتابעת 1 ואף הדגימה "דוגמא אישית" של תרומות כסף לרכישת חוץ מסוים.
37. דרך אחרת לגיוס כספים הייתה באמצעות הכרזה על פרויקט במחלק השיעוריים, כמו הצורך בבית
38. בפאריס לשם "פגשים עם המוחים שלה", לצורך "השלמת השילוחות שלה" או אז היו מוגיסטים
39. חברי הקבוצה לטובה הפרויקט והוא מופעלים עליהם לגיוס כספיים מטעמים או מטעם בני
40. משפחתם, כאשר נכסים אלה כמובן רשמו על שם הנتابעת 1 או מי מבני משפחתה. כך נרכשו אחוזה
41. בדירות צפת, דירה בפאריס ודופליקס מפואר בשכונת צהלה בת"א כמו גם יצירות אומנות, פסלים
42. מכל העלים, מותנות ייחודיות, תכשיטים ועוד. סביבת חומרית עשרה זו אמורה הייתה כאמור ליצור
43. עבור הנتابעת 1 "תנאי עבודה" במסגרת עסקה בהגנת והצלת האנושות, שכן היא נזקקה לחומריו
44. הגלם הטעונים ביזור לבצע שליחותה בהגנת כדור הארץ. הנتابעת 1 הדגישה בפני חברי הקבוצה, כי
45. אין מדובר בהנהה אישית שלה באוטם חפצים וכי נסיועה הטעונית לחו"ל הין לשם "עבודה".

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביבצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 התובעת הוציאה במסגרת זו סכומים נכבדים לאורם צרכים יחד עם יתר חברי הקבוצה, ובין היתר
2 סייעה במימון רכישת הדירה בפאריס, ביחס אליה נאלצה אף למוכר את דירותה בפתח תקווה
3 והעבירה את תמורהה בסך \$100,000 לידי הנتابעים, כאשר סכום זה לא השב לה מועלים. כך גם
4 השתתפה ברכישת האחוזה בעיריה סרגיאק בדروم צרכות בסכום של 10,000aira, כמו כן סיימה
5 דמי חבר בסכומים שבין 1,500-8,000 ש"ח לחודש לאורך שנים, סייעה במימון טיסות הנتابעת 1 ובני
6 משפחתה לחו"ל בסכום של כ- 500,000 ש"ח לאורך השנים ולשם כך אף נטלה הלואה מהבנק, סייעה
7 במימון רכישת ג'יפ מרצדס עבור הנتابעת 1 בסכום של 50,000 ש"ח, סיימה שכර לימוד בבי"ס הפרטיא
8 ברשפון עבור בתם של הנتابעים 1-2 בסך 12,000 ש"ח, סייעה ברכישת תנור ומקרר לאחוזה, כמו גם
9 סט סיררים ותנור לבית הנتابעים 1-2 בצהלה, וכן מימנה שיפוץ בחדר האמבטיה ורכישת כלים
10 סניטריים לבת בצהלה. רכשה רוחות יוקרתיות של האדריכל והמעצב פרנק לוי רייט בסך 60,000 ש"ח
11 ב- 1998. מעבר לאלה, רכשה עבור הנتابעת 1 פסל של אוזיריס בשווי \$10,000, ולשם כך מכאה
12 התובעת את רכבה וזאת בשנת 95' לערך, פסל נוסף נרכש בשנת 96' והتابעת השתתפה בסך של
13 \$2,000 ברכישתו. עד רכשה עגילים בשווי \$10,000 לנתבעת 1 וכן חפצי נוי מיינן לחצר הבית בצרפת
14 בעלות של \$.5,000. מעבר לאלה, סייעה ברכישת איקוניות מזוהב, עיטים יוקרתיים, כאשר התובעת
15 רוכשת לפחות 5 עיטים, יהלומים וכלי כסף ואף מימנה החזרי הלואות עבור הנتابעים, כמו 20,000 ש"ח
16apse מוסכום הפשרה בתביעה עדינה פז וייצחק רביבצקי משנת 2004, מימנה תשלוםם עבור גן דניאל
17 בשנים 2004-2005 בסך 50,000 ש"ח, לשם כך נטלה התובעת להשתתף בחזר הלואה
18 לע"ד אורי דניאל בו בסך של 100,000 ש"ח, וכן השתתפה במימון החזרי המשכנתה על בית הנتابעים
19 1-2 בצהלה בסך 2,500 ש"ח לחודש, כפי שעשו גם חברי נספחים מהקבוצה. כך כל החוצאות הערכו
20 על ידה בסך 2.7 מיליון ש"ח, מעבר לנזקים הנפשיים שנגרמו לה. התובעת עתרה לסכום זה בשל
21 עלילותיה מתחום הנזקין והחוויים בשל עולות נזקיות אותן ייחסה לנتابעים ובهم מג שווא,
22 טעות, הטעייה, תרמית, ניצול, עושק, כפיה, גזל ועשיית עשור ולא במשפט וכן בגין הפרת חבות
23 חוקות, ולבות חוק יסוד: כבוד האדם וחדורו, חוק הפסיכולוגים תשל"ז-1977 ובפרט סעיפים 2,
24 5, 53 ו- 55. חוק העונשין ובפרט סעיפים 264 (הכשלת עיקול); סעיף 415 (קבלת דבר במרמה); סעיף
25 416 (קבלת דבר בתחרבולח); סעיף 417 (כישוף); סעיף 422 (שידולי מרמה); סעיף 428 (סחיטה
26 ואוימים); סעיף 431 (עושק); סעיף 441 (התוצאותقادם אחר); סעיף 443 (התוצאותבעל תעודה)
27 והכל לרבות שידול, סיוע, ניסיון או ביצוע של כל אחת מהعبירות הללו. עוד עתרה התובעת להשבת
28 יהלום שקיבלה בירושה ומסרה לנتابעת 1.
29 התובעת סמוכה ידה על חוות דעתה של פרופ' يولדה גמלפל, פסיכואנליטיקאית ופסיכולוגית קלינית,
30 שסבירה כי התובעת סבלה ממזיקה עקב "הטרדה נפשית", היינו מצב בו אדם מציב עצמו בצורה
31 פתיענית בעמידה שט宦נית וכוחנית כלפי אחר ובאופן מאד מתחכם ואך כמעט סמי לאורך זמן
32 מוביל את الآخر להיכנע טוטלית לרצונו מבלי שהוא יודע שהוא נכנס לאובדן.

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א-08-2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

16. התובעת הדגישה, כי טרם הגשת התביעה פנתה לנتابעת 1 בכתב, על מנת להסדיר עניינה עמה
17. מוחז לכותלי ביהם"ש ומבייח שהאחרונה תעריך את בתה של התובעת, אלא שהנתבעת 1 שללה את
18. טענות התובעת למעט הודהה בקבלת "מתנות", ואף טרחה במקביל להפעיל את בתה של התובעת
19. שדרשה מהנתבעת סכום של 4 מיליון ש' בגין הזנחה על ידי התובעת באופן ציני ולא מוסרי.
20. במקביל לתביעה עתירה התובעת לפיצול סעדים על מנת שתוכל לתבוע נזיקה הנפשיים.

טענות הנتابעים/התובעים שכנה

21. הנتابעים מצדם הבהירו הנטען בתובעה מכל וכל על כלל סעיפיה. מפותת ריבוי הטענות
22. ATIICHIS לעיקרן עתה וככל הנדרש ATIICHIS אליהן בהמשך פסה"ד. מכל מקום הנتابעים טועו, כי
23. התובעה אינה לא פחות מאשר "ילקוט החובשים" המבוססת על רצף של שקרים דמיוניים, תוך
24. שהתובעת מבקשת ליציר שנה ומסתמוה כלפי הנتابעים ויתר חברי הקבוצה, והציגים באופן דמיוני
25. תוך ציון חזור ונשנה של מונחים כמו "כת", "שטייפות מוח" ו"שבוד נפשי", שאין בין לבין האמת
26. ולא כלום. הנتابעים הפנו למסמך פרי ידה של התובעת שנקtab בעת שהשתתפה בקבוצת הלימוד
27. (נספח א' לכתב ההגנה) המציגה עצמה כמי שאינה מהימנה ונאמנונה לאמת מופסקת. עוד טועו,
28. כי המונחים "כת", "שבוד נפשי" ו"അמצאים מניפולטיביים" אינם אלא סיסמאות ריקות מותוקן,
29. באשר אין להאמין, כי התובעת הייתה משך 15 שנה נתונה לשיטה טוטלית ללא מיצרים של הנتابעת
30. עד כדי ביטול רצונה ועצמאותה בפני רצונה וצריכה של הנتابעת 1 על יסוד סיורי מעשיות
31. אינפנטיים בדבר חלויות, חיורים, קיסריות אחת וחמש פלננות.

32. הנتابעים הוסיףו, כי כל חטאם היה בכך שהשתתפו בקבוצה ללימוד פילוסופיה וחדלו מלחוץ
33. מחברותה של התובעת באותו קבוצה ממנה סולקה והינם נאלצים אף בכך להפסיק עירום ועריה
34. בפני ביהם"ש. הנتابעים הדגישו, כי התובעת מפיצזה את טענותיה ברבים בעל פה ובכתובים,
35. ומשתדלת לסייע בין חברי הקבוצה לבין משפחותיהם באופן שהופך את הנتابעים למושא לקלס,
36. בוז ולעג ובגין בכך אף הגיעו לתובעה שכגד.

37. הנتابעים הבהירו דרך קבלת התובעת לקבוצה כתענתה, על האופן בו הציגה הנتابעת 1 את עצמה
38. בפני חברי הקבוצה, או את היותה בעלת כוחות מיוחדים שנשלחה לכדור הארץ על מנת להציגו וראו
39. בכך טענה מגוחכת ממש. הנتابעת 1, כך טועו, אינה אלה מנחת קבוצת לימוד ודיוון שה משתפים
40. בה הצטרכו אליה באופן חופשי ולומדים בה מרצונים לא כפיה מצד מי מהנתבעים.

41. הנتابעים הדגישו בנוסף, כי בגרסת התובעת תומכת התובעת בלבד בעוד שngrastת הנتابעים
42. תומכים רבים, לרבות כאלה שכבר אינם חברי קבוצת הלימוד. אשר לנتابעת 1 ציינו, כי הינה בעלת
43. תואר ראשון בפילוסופיה, כמו כן היא במידה לתואר שני בפילוסופיה באוניברסיטת בר אילן

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

וחשתפה בקורסים במסגרת חוג לאסטרופיזיולוגיה באנגליה. משך השנה גיבשה הנتابעת 1
השקבת עולם פילוסופית שהתפתחה לאמירה פילוסופית ברורה ורחבה היקף.
3
4 אשר לקבוצה, צינו הנتابעים, כי מפגשים משפחתיים וחבריים שנערכו כ- 20 שנה קודם להגשת
5 התביעה הולידו מפגשים בנושאים פילוסופיים בהנחייתה של הנتابעת 1 וטלו בהם חלק גם הנتابע
6 והנתבעת 3 כשבמרכזה המפגשים עמדו אהבת הפילוסופיה ורצונה של הנتابעת 1 לשף את
7 האנשים הקרובים אליה בידע הרחב אותו צברה בתחום זה כאשר הסקרנות היא שיחירה בין חברי
8 הקבוצה, כמו גם אהבת הפילוסופיה והרצון לישום עקרונות מתחומי הפילוסופיה בחיי היום-יום.
9 בתחילת היו בקבוצה כ- 10 חברים וזו התכנסה ספונטנית למפגשים לימודיים, להחלפת רעיונות
10 ומחשבות. בהמשך, התרכזו חברי הקבוצה והנתבעת 1 אף התקaskaה לקיים את המפגשים בתדריות
11 גבוהה יותר ובאופן קבוע. בעת הגשת כתב ההגנה מנתה הקבוצה כ- 30 חברים ובינם נזゴ, קרוביו
12 משפחה, בעלי השכלה פורמלית ובלתי פורמלית, אנשים עמידים ואנשים שהפרוטה אינה מציה
13 בכיסם, צעירים ומבוגרים, בעלי מקצועות חופשיים ואחרים שהמשותף לכלם סקרנות
14 אינטלקטואלית כאמור, אהבת הפילוסופיה והדרך הייחודית בה הציגה הנتابעת 1 את הדברים על
15 מנת לישומים בחיי היום-יום. הנتابעים הדגישו, כי עסקין בקבוצה קטנה ולא פורמלית שאפשרה
16 לימוד באופן משוחרר בו יכולו חברי הקבוצה להביע דעותיהם, עמדותיהם והרהוריהם באופן פתוח
17 ומפרה.
18 הנتابעים צינו בנוסף, כי חברי הקבוצה בחלים מגעים עד היום למפגשים, חלקם הפסיקו להגיע
19 ועזבו הקבוצה, אך אלה שהגיעו ומשתתפים במפגשים, עושים כן בשמחה ומרצון חופשי ללא לחץ.
20 מטיב הדברים, מי שביקש לחתח חלק באוטם מפגשים, נפגש גם עם הנتابעת 1 לשיחת היכרות על
21 מנת לוודה שמדובר למי שיש לו תחומי עניין קרובים לנושאים בהם עוסקים המפגשים.
22
23 19. במסגרת המפגשים באותה קבוצה העבירה הנتابעת 1 למשתתפים תכנים פילוסופיים שונים
העסקים במגוון נושאים כמו הפילוסופיה של העת העתיקה, הפילוסופיה של העת החדשה,
24 פילוסופיה של המדע וכן טקסטים מוכתבים של דתוות שונות במטרה למצוא את המשותף לרוח
האדם והנפש. כך גם נדנו במפגשים רעיונות שהbijעו פילוסופים כמו אריסטו, אפלטון, פיתגורס,
רוודולף שטיינר, רנה דקארט, הארי"י הקדוש, עמנואל לוינס ועוד. בתחילת כל מפגש הוצע לקבוצה
текסט המעלה רעיון פילוסופי. הנتابעת 1 הציצה את פרשנותה האישית לטקסט וגערך ביחס אליו
25 דיוון פתוח בין הנוכחים שפרשו אותו כראות עיניהם וחילפו רעיונות תוך שאלת כיצד ניתן
להביא את הטקסט לכל ביטוי בחיי היום-יום. הדיוון היה כלשון הנتابעים "בוגה העניינים" מבלי
לקבע מה נכון ומה לא נכון והפלמוס היה הדבר החשוב ביותר וזה לשם החלפת רעיונות וניסיון
לפתרו בעיות מחיי היום-יום. בסוף המפגשים הלכו חברי הקבוצה לדריכם. האווירה במפגשים הייתה
משוחררת כאשר אוירמת הריחוק ויואת הכאב המתאפיינת יחס מורה ותלמיד, לא היתה קיימת
כל. מ תוכנות המפגשים תקפה לשני מפגשים בשבוע, אחד באמצע השבוע והשני בשבועו, תחילת נערך

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 המפגשים בבתי חברי הקבוצה השונים ובבתי הנتابעים, וכאשר תזרירות המפגשים תכפה, החולט לשכור דירה שתשמש מקום נוח להכנסות וכאשר את הוואות האירות מחלקים שווה בין 2 המשתפים, כולל הנتابעים 3-2. עסקין במסגרת לא פורמלית ולונטרית לחלוטן שהגעת חברי 4 הקבוצה אליהם מוכתבת על ידי עיסוקיהם של חברי שאינם קשורים לקבוצה. 5 בכל הקשור עם הכבוד שהוגש באוטם מפגשים ציינו הנتابעים, כי עם השנים נערכו אורות ערב 6 משותפות במפגשים כמשמעותה שבבסיסה חסיבה פילוסופית השמה דגש על אטיקה, אסתטיקה 7 והיכולת לישמה בחיי היום-יום על בסיסה ניסו המשתפים בקבוצה ליזור חמימות ואויריה לא 8 פורמלית בקבוצה. הנتابעים הדגישו, כי בדומה להשתנות בשיעוריים שהיתה ולונטרית, כך גם 9 הcntת האורות והכבוד במפגשים אף היא הייתה והויריה ויזמות חברי הקבוצה ורוצום הטוב. 10
11 הנتابעים הדגישו, כי לכל אחד מחברי הקבוצה חיים עצמאיים ושלמים שלאינם קשורים 12 לקבוצה, כמו משפחה, עבودה וחברים, ולא כטענה התובעת כאילו מדובר בדברה בלבוי נפרדת של 13 אנשים הנשלטה באופן מוחלט ע"י הנتابעת 1. המפגשים הומשו ע"י הנتابעים לחוג בתזרות של 14 פעמיים בשבוע בבדל אחד לחבריו החוג הפקו עם השנים חברים קרובים גם מוחז לשעות המפגשים. 15 הנتابעים הדגישו, כי הפעולות במסגרת קבוצת הלימוד אינה משפיעה באופן כלשהו על היחסים בין 16 המשתפים בקבוצה לבני משפחותיהם וכי אין כל הטפה לניטוק יחסים אלו, כאשר לחברי הקבוצה 17 מעגלים חברתיים עצמאיים כאמור, פרט לקבוצה, והנתבעת 1 מעולם לא הטיפה למשתפי הקבוצה 18 או דרשה מכם לתקן מגע מבני משפחותיהם וחבריהם הקרובים שאינם חלק מקבוצת הלימוד. 19
20 הנتابעים ציינו בנוסף, כי באופן טבעי מפגשים לאורך שנים בתזרות שכזו חולידה יחסית ידידות 21 וקרבה בין חברי הקבוצה ואף קשרים רומנים ואלה מושתתים על כבוד הדדי, אמון מלא וערבים 22 מושתפים שהולידו אף רצון להיפגש במפגשים חברתיים נוספים מלבד המפגשים השבועיים וכן 23 החלו נפגשים חברי הקבוצה לאורות מסוימות בד"כ גם בערבי חג או ציון ימי הולדת של מי 24 מה משתפים, כאשר במפגשים אלה לא נוכחים כל חברי הקבוצה וממי שאינו יכול להגיע, פשוט אינו 25 מגע. 26
27 עוד ציינו, כי בערבי חג מתקיים המפגש החברתי בין המשתפים בקבוצה בשעות מאוחרות בדרך כלל על מנת לאפשר למשתפים להיפגש עם בני משפחותיהם שאינם מגיעים למפגשים החברתיים. 28 יחד עם זאת, להבדיל מהמפגשים הלימודים, למפגשים החברתיים הצטרפו גם ילדי המשתפים 29 בקבוצה, בני זוגם או חברותיהם הקרובים. 30
31 אשר למתנות שהוחלפו בין חברי הקבוצה, ציינו הנتابעים כי נוצרה מסורת בין משתפי הקבוצה 32 במסורתה נהגו להחליף ביניהם מתנות ביום הולדת, חגים ואירועים אחרים, כאשר גם התובעת 33 קיבלת מתנות באירועים שונים, לרבות מהנתבעים 1-2 כמו גם מיתר חברי הקבוצה. הנتابעים 34

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביבצקי ואח'

תיק חיצוני:

- הדגישו, כי מעולם לא הייתה כפיה או דרישة לעשות כן וכך גם לא הותנו תנאים באשר לאופין או
עלותן של המוניות שניתנו ע"י משתתפי הקבוצה האחד לשני וכן גם לא הווערת ביקורת על מוניות
אללה, תוך ה査השת טענות התובעת בנושא זה. בכלל מקרה, כך טענו, לא מדובר במוניות בסכומים
גדולים.
- הנתבעים הודיעו, כי ההשתתפות בקבוצת הלימוד כללת תשלום אלא שזה החל משתלים רק בשנת
2008, כshed לאותה עת התגמול שלו נקבעת 1 באופן ספונטני ומאותה עת התשלומים הפך קבוע.
הנתבעים הצדיקו את התשלומים בכך שהנתבעת 1 השקעה מזינה בעיסוק והכנות התכנים, כאשר
חלק מהמשתתפים חשו צורך לתגמל אותה עבור עובודתה. מאוחר וכך, הועברו לנتابעת 1 תגמולים
 בגין השתתפות במפגשים ע"י חברי הקבוצה בהתאם לכלותם הכלילית כמתנת הכרה תודה עבור
מאמץיה, זאת נעשה באופן ספונטני, ספורדי ולא מאורגן ובאופן ישיר מול הנتابעת 1. כך גם העבירו
 לנتابעת 1 מכתב תודה שהכללו סכומי כסף שתאמנו את רצון הנוטן. התשלומים כאמור שיקפו את
ההערכה הרבה שרכשו המשותפים בקבוצה לנتابעת 1. הנתבעים הchkיכו, כי קבוע סכום מינימלי
מנדרורי לתשלום עבור השיעורים וטענו, כי מעולם לא נקבע על המשותפים תשלום והנתבעת 1
מעולם לא העבירה ביקורת על אופן התשלומים והיקפו והסכום המצוינים על ידי התובעת בתביעתה
לענין זה מופרדים. בשנת 2008 כאשר חברי הקבוצה חשו צורך להפוך את התשלומים לנتابעת 1
لتשלומים קבועים ומסודר, וחשו צורך לתגמל אותה על השנים בהן השקעה מושרחת עבור חברי
הקבוצה, נרשמה קבוצת הלימוד בראשות סוכום חדש של 800 ש"נ בלבד, שנועד לצסות
לקבוצת לימוד בתשלומים וחברי הקבוצה שילמו לעמותה סכום חדש של 800 ש"נ בלבד, שנועד לצסות
את הוצאות שכירת הנכס בו מתקיימים המפגשים וכן תשלום לנتابעת 1 עבור הנחיה. גם הנתבעים
2-3 משלמים התשלום החודשי הקבוע, כך טענו.
- אשר לניסיונות לחו"ל טענו, כי הנתבעים 1-2 נוהגים לבקר בטרפה לעתים תכופות שכן שני יידי
מנישואיו הקודמים של הנתבע 2 מתגוררים שם, וכן לשם מותן טיפולים רפואיים לנتابעת 1 על ידי
רופא מקומי. הנתבעים ציינו, כי בשנת 98' רכשו הנתבעים 1-2 דירה בפאריס באמצעות חסכנותיהם
והלוואה מובטחת במשכנתה כמו גם הלוואות מגורמים פרטיים בחו"ל עם לנtabע 2 קשר, והם
נושאים לצרפת פעמיים בחודש בערך כאשר התובעת מעולם לא העבירה להם סכום כלשהו לרכישת
דירה זו.
- באשר ללולוים לנtabעים 2-1 בנסיבותיהם לחו"ל, ציינו, כי מעת לעת התלוו אליהם חברי הקבוצה
ובני משפחה לחופשה ונופש. גם בנסיבות מסוימות שכאלה, הנתבעים 1-2 מימנו בעצמם עלויות
ניסיונות וחברי הקבוצה מעולם לא התקשו להשתחוו במימון זה מוחך והמשתתפים בקבוצה
שהצטרכו נשאו בהוצאותיהם כמובן.

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א-08-2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביבצקי ואח'

תיק חיצוני:

23. בכל הקשור עם "גן דניאל" ציינו הנتابעים, כי זה הוקם ע"י הנتابעות 1 ו-3 ב-1991 על מנת להוות אלטרנטיבה חינוכית למסגרות החינוכיות שהיו קיימות באותה העת ולשיטות החינוך הנהוגות בהן ובמה תובל בינם של הנتابעים 1 ו-2 דניאל גדול. הגן הראשון הוקם באוגוסט 1991 ברמת השרון ונוהל ע"י הנتابעת 3. תחילת הופעל הגן ע"י גנים מקצועים שלא התמחו בשיטת החינוך האנתרופוסופית, שהינה שיטת חינוך פרי מושנתו של רודולף שטיינר מייסד חזרם האנתרופוסופי. בהמשך הבינו הנتابעים כי שיטתה זו חולמת את תפיסת עולמים ולכן הנتابעת 3 יצאה ללימוד תחום זה במסגרת סמינר דוד ילין בירושלים לסטודנטים שנמשכו 5 שנים ושיטה זו תפסה מקום מרכזי בגן. הנتابעים הדגשו, כי שיטה זו מופעלת בגנים נוספים בישראל. גן דניאל הפך לשם דבר בקרוב ההורים והינו בתפוצה מלאה. בשל כך גם נפתחו שני גנים נוספים (כיקום כאמור לעיל כבר שלושה נוספים ובסה"כ ארבעה). גנים אלה הימים בעקבות הנتابעת 3 ומונחים על ידה כאשר הנتابעת 1 משמשת יועצת בגנים. רשותם בהם כמאה ילדים ועשרות אחרים ממונחים בראשיות המתנה לשנים הבאות. הגנים מופעלים ע"י 18 עובדים בשכר וביחס גאנז, עוזרים, טבחים, עובדים מנהלה ועובדים נוספים המפעילים את הצהורות. שמונה מהганנים ואנשי הצוות הם חלק מהקובוצה ונותלים חלק במפגשים השבועיים של הקבוצה.
24. הנتابעים הדגשו, כי הגנים היו במרכזן חמי הנتابעות 1 ו-3 שהשקיעו בהם את כל יכולתם וגם הנتابע 2 היה שותף לעשייה וعملليلות כדי להצליחם. מאחר והגנים ייחודיים ואוירת בהם טוביה, נולד הרצון מצד חלק מחברי הקבוצה להתנדב בגין מרצונם שלהם. התנדבות זו הייתה מאורגנת כי אם די אנשי צוות באופן שאינו מחייב עזרה נוספתนอก השירות של המונדים. התנדבות זו אינה מאורגנת כי אם ספוראדיות והנتابעת 1 כלל לא הייתה מעורבת ולא ידעה מי שותף להתנדבות וכי לא. בכל מקרה ההתנדבות הייתה של שמות בודדות שלא פגעה במהלך חייהם המונדים ונעשה שבו מרצונם הטוב והחופי. התובעת עצמה, כך טענו, מיעולם לא הגיע להתנדב בו ולכן טענהה כי שועבדה לגן אינה נכונה.
25. בכל הקשור עם קבוצת הלימוד טענו, כי הנتابעת 1 פגשה את התובעת בשנת 1989 והקשר בגין היה דורון אונטר עמו עדזה התובעת להישא. الآخرון ציין בפני הנتابעת 1, כי התובעת מבקשת שהнатבעת 1 תערוך לה מפה אסטרטולוגית, וחומר אותו למזהה הנتابעת 1 באנגלית ונתנה לו ייעוץ לקרים אליה כמו גם לתובעת. לימים זנחה הנتابעת 1 תחום זה. הנتابעת 1 נפגשה עם התובעת ערכה עבורה מפה ולא בקישה שכיר. התובעת בקישה את הייעוץ בחינת קשור זוגי שהיה לה עם מר אונטר באותו העת. התובעת גילתה באותה פגישה עניין באסטרטולוגיה וביקשה ללמידה החותם ולן הפנייה הנتابעת 1 את התובעת לנتابעת 3 שערכה קורס בתחום באותה העת. התובעת אמרה השתתפה בקורס משך שנה וחצי אך לא התייכבה לשיעוריים באופן עקבי ועצמה אותו בטרם הסתיים מרצונה. שלוש שנים לאחר מכן, בשנת 1994, פגשה התובעת לנتابעת 1 וביקשה להצטרף למפגשים הקבוצתיים השבועיים, מפגשים שהחלו מס' שנים קודם לכן, וכך הצטרפה התובעת לקבוצת הלימוד

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114-08 שפיגל ואח' נ' שחט-רביבצקי ואח'

תיק חיצוני:

- 1 בה נטלה חלק כ-12 שנה באופן פעיל כמו גם במפגשי הקבוצה וקשריה קשורים חברתיים רבים עם
2 חברות. בין הנتابעת 1 לתובעת התפתחו קשרים קרובים, התובעת התארחה בבית הנتابעת 1 ו-2
3 פעמיים רבות עם ביתה אייל וו אף היפה בת בית הנتابעת 1 ולחברתה הקרויה של ביתם דניאל
4 והין חברות גם כיום. החברות הקרויה שההתפתחה אפשרה לנויל שיחות פתוחות בין התובעת
5 לנتابעים 1 ו-2 והוא שטחה בהם את צורתה. הנتابעים 1 ו-2 הפיצו בתובעת, כך טענו, לפנות לאנשי
6 מקצוע על מנת להתמודד עם מצוקותיה וכן היא החלה נפגשת עם פסיכולוגית מוממת השרון.
7
- 8 התובעת נראית לנتابעת 1 כאשה נורמטיבית שהציגה עצמה בפניה כבוגרת לימודי פסיכולוגיה
9 בארה"ב בוגרת לימודי כימיה ומומחית ברפואה סיינטית בעלת קליניקה מצליחה בה הינה מטפלת
10 בשירות אנשיים. אלא שעם השנים התברר, כי הדמות שהציגה להם אינה דמותה האמיתית שכן
11 אינה בעלת הصلة פורמללית, מעולם לא במידה פסיכולוגית או כימית וגם את לימודי הרפואה
12 הסיניית מעולם לא סיימה הוואיל ולא היה לכבודה להיבחן במבחני הסיום. כך גם מרורות העדר
13 הصلة כלשהי היא ערכיה טיפולים פסיכולוגיים למטופליה. מעבר לכך, שיתפה התובעת את חברי
14 הקבוצה בבעיות אינטימיות של מטופליה תוך אזכור שמות באופן פרטני ושםו אותם לעג בפני
15 חברי הקבוצה. כך סיירה התובעת, כי טיפולה באנשי עסקים ידועים ועשירים וכי הם נתונים למורותה
16 ויישו כל שתורה להם. ולפיכך טענת התובעת כי התבקשה ע"י הנتابעת 1 לספר על מטופליה אינה
17 נכונה והיתה זו יוזמת התובעת עצמה. עוד גיל, כי התובעת מנהלת קשרים רומנים עם מספר
18 גברים במקביל להם היו מטופלים וחברים חברי הקבוצה. היבטים שליליים אלה בדמותה של
19 התובעת הם שהביאו את הנتابעת 1 לבקש לעזוב את הקבוצה.
20
- 21 הנتابעים ציינו, כי מספר ימים קודם שהתקבלה התובעת לעזוב את הקבוצה התגלתה להם מסכת
22 התעללות שהעבירה התובעת את ביתה אייל מה שהיה הקש ששבר את גב הגמל שכן הנتابעת 1
23 ראתה כי ערכיה אינם הולמים אלה של הקבוצה ולכן התקבלה התובעת לעזוב.
24
- 25 הנتابעים ציינו עוד, כי התובעת הינה אישת מניפולטיבית שאינה מחשסת לעוות המציאות לטובתה
26 וכי למרות שהיא מבקשת ליצור עצמה חזות שבירית, היא אינה ביכולת באמצעותה להשיג
27 מבוקשיה והינה בפועל תابت שליטה ובע הופכת את הסובבים אותה לכל משחק שנועד לשרתה.
28 כך גם הינה אישת נקנית וזהו המונע להגשת התובענה. הנتابעים הפו שוב למכותב אותו כתבה
29 התובעת בו הודהה בפני הנtabע 2 על שקרים ששיתקה (נספח א' לכתב ההגנה).
30
- 31 אשר לטענות הנוספות שהעלתה התובעת כלפיים ציינו, כי הבית בדורות צרפת לא נרכש מכיספי
32 חברי הקבוצה או התובעת וכך הטענה לנتابעים סכומי כסף למימון דירתם בפאריז
33 או בנאוט צהלה.

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114-08 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 מעבר לאליה טענו, כי הנتابעת 1 לא שליטה בחיקם הפרטיים של חברי הקבוצה ולא הכתיבה להם
2 כיצד לנהל חייהם.
3 אשר לטענה לפיה הנتابעת 1 הורתה למשתתפים בקבוצה לשנות שם ציינו, כי מדובר בטענה
4 המוצואה מהאכבע.
5 כך גם באשר לטענה בדבר עקווע האgor של חברי הקבוצה, אף טענה זו הינה שקר גס ונוגעה להתאים
6 את הקבוצה להגדירה המילונית של המונח "כת".
7 מעבר לאליה הנتابעת 1 לא הטיפה לשמרות השיעורים בסוד או כי חברי הקבוצה יחשפו את חייהם
8 האישיים בפני הקבוצה.
9

10 הנتابעים הוכיחו במיוחד את טענת התובעת ולפייה הטענה לשקר עבור הנتابעת 1 בדיון משפטיאני
11 הקשור בעיזובן אימה המנוחה וכי התצהיר אותו נתנה התובעת היהאמת כפי שישפה התובעת
12 לנتابעת 1 אודות אמרת אימה המנוחה קודם לפטירתה שהיתה בגדר "צוואת שכיב מרע". בכל
13 הקשור עם תביעה אותה הגישה נגדה אחותה, הנتابעת 1 הסבירה, כי עסקין בתביעת דמי שימוש
14 בדירות האם המנוחה בה עשתה שימוש הנتابעת 1 וסכום הפשרה שלום ע"י התובעת מרצונה כאשר
15 הסכום ששילמה הושב לה במולאו.
16

17 הנتابעים הוכיחו התנצלות לחבריו קבוצה שעזבו אותה או ביקשו לעזוב אותה.
18 אשר למימון נסיעות לחו"ל ע"י חברי הקבוצה ציינו, כי בשל בעיות בריאות של הנتابעת 1 לעיתים
19 מבקשים חברי הקבוצה לסייע לה מיזומת האישית במימון שדרוג רפואי הטיסה ממחלות
20 תיירים למחלקות עסקים אך הנتابעת 1 מעולם לא בקשה זאת מהם.
21

22 אשר למוגנות שקיבלה הנتابעת 1 מחברי הקבוצה ציינו הנتابעים, כי חברי הקבוצה נהגים להעניק
23 מוגנות האחד לשני בשל יחסם היחידות בניהם וכן מדובר במוגנות בסדר גודל כזה עליהם מדברת
24 התובעת. מכל מקום לא הופעל כל לחצים מנטאליים על חברי הקבוצה לשעבדם ולגרום להם
25 להעביר אל הנتابעת 1 את רכוסם. הנتابעת 1 מעולם לא הציגה לחבריו הקבוצה דרישות או בקשות
26 אישיות להציג לה חפצים כלשהם. המוגנות שניתנו לנتابעת 1 הוענקו לה ביוזמת חברי הקבוצה
27 ומוטוק הכרת תודה על השיעורים שעיבירה או למוגנות יום הולדת וחגיהם. עד ציינו הנتابעים, כי חפציהם
28 האומנות שברשותם נרכשו מכיספיהם האישיים בלבד מספר מצומצם ביותר של חפציהם אומנות
29 שניתנו להם במוגנות.
30 הנتابעים הוכיחו השתתפות התובעת בשכר לימוד של ביתם, אך הוודוי כי התובעת ואחר אמנים רכשו
31 לבית בדרך צרפת תנור אך זאת נעשה מרצון הטוב וכאשר הנتابעת 1 מעולם לא בקשה זאת.
32 אשר לרכישת מקarr לbijtus הוודו הנتابעים שההתובעת אספה לשם כך כספים אך הרכישה לא בוצעה
33 והכספים לא הוחזרו לחבריו הקבוצה.

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביבצקי ואח'

תיק חיצוני:

הנתבעים הוכיחו רכישות נוספת אך הסכימו כי קיבלו סכומי כסף שונים אלא שאלה החזו
لتובעת במלואם.

26. הנתבעים טענו בנוסף, כי תביעת התובעת התיישנה, בכל הקשור למה שהתרחש מעבר לשבע
השנתיים עבר הגשת התובענה (קודם ל-27.10.2001) וכן הינה לוקה בשינויים בכדי שஸבב להם נזק
באיסוף הפרטים הנדרשים להם להגנתם. לטענת הנתבעים התובעת במכoon לא ציינה מועד הוצאה
סכומי הכספי הנטען בחילק נכבד מהמקירים המוניים בתביעה על מנת להתחמק מסעננת
התביעות. מעבר לכך טענו, כי התובעת חתמה על כתוב יותר בו ויתרה על כל טענותיה כלפי
הנתבעים (נספח י לכתב ההגנה).

27. עוד טענו הנתבעים, כי התובענה נעדרת כל עילית תביעה, וכי הינה מבוססת על מוניות כפויות אותן
לכאורה העניקה התובעת לנבעים, אלא שההתובעת לא פנתה לביטול אותן מתוך תוךן זמן סביר.

28. בכתב התביעה שכגד, בו קיימת חזזה למשעה על הנאמר בכתב ההגנה, תבעו התובעים שכגד
את התובעת בסכום של 1 מיליון ש"ל לצרכי אגרה, בשל הוצאה דיבטים רעה תוך הפצת טענותיה של
התובעת נגד הנתבעים לכל עיר ובהתיחס בין היתר הקבוצה בגדר "כת" והיות הנתבעת 1
שליטה בלתי מוערעת בחברה הנתוגים ל"שבוד נפשי" וכאשר הנתבעת 1 יוצרת בהם תלות על
מנת לסהוט אותם וכופה עליהם להעביר לה ממון רב כאשר כל אלה הינט בבחינת שקר שהזог לבני
משפחות חברי הקבוצה כמו גם למרכז הישראלי לנפגעי כתות וליעitous. און ספק לנבעים
שההתובעת עומדת מאחוריו פרטומים אלה. הנתבעים הפנו גם לנאמר בכתב התביעה כל הוצאות
דיבעה לרעה כלפיהם בגין חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 (להלן: "חוק איסור לשון הרע")
כשלעצמם אין חוק זה מגן בפני העולה מכתב התביעה בהיותו כזה שאינו כתוב כפי דרישות הדין.
מעבר להוצאה לשון הרע כאמור, טענו הנתבעים לרשנותם בהיות התביעה מוגשת ללא כל אמת
ביסודה ובדברי התביעה וכן טענו לעולות שקר במפגיע.

תשובה התביעה לכתב ההגנה ולتبיעה שכגד

29. התובעת ציינה בתשובתה, כי כל מטרת כתב ההגנה הינו להפחידה כמו גם להפחיד את חברי
הקבוצה לשעבר, ואת משפחות חברי הקבוצה ומילל לכלום להפחיד את החברים הנוכחים בה
בראשם ביתה של התובעת אייל, אשר המתו הינו "כך ייעשה לבוגדות כת". התובעת תיארה מסכת
הפחדות והכפשות הננקטות נגדה מזו הגשת התביעה וציינה את היותה בעמדת נהייתם למול 30
חברי הקבוצה הממושמעים העומדים לרשות הנתבעים שיבצעו כמעט כל הוראה שתיתן להם ע"י
הנתבעת. 1.

31. לטענת התביעה, על מנת להילחם בתובעת, הנתבעים הקיימו צוותים מבין חברי הקבוצה, שולקו
32. כدلיקמן: צוות אחד אמון על המרחב המקוון והכפשת התובעת ברוחבי האינטראקט (נספח לנספח א' 3

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביבצקי ואח'

תיק חיצוני:

לtagובה; צוות שני אמון על הסתה נגד התובעת; צוות שלישי אמון על פגעה כלכלית בתובעת וכללו תלונות שהוגשו ע"י שני חברי הקבוצה יובל רייט ועטרה גולדברג בקשר עם עיסוקה של התובעת כמתפלת ברפואה סיינית שהופנו לשורת גורמים כדי להשל את מקור פרנסתה. התלונות הוגשו בסמוך לבקשת שהגישה התובעת לביהמ"ש לسعدים זמניים למרות שהטיפול במותלנים התבצע שנים רבות קודם לכן כאשר הטיפול בתלונות הסתיים ללא כלום; צוות רביעי אמון על איומים והסתה נגד מי שהביע תמייהה בתובעת, אלה זכו לאיומים טלפוניים, פורסמו ביחס אליהם דברי לשון הרע בראשת, ופתחו נגד אחד מהם פרופיל באטרו היכരיות הומוסקסואלי. כך גם המרכז הישראלי לכבות טופל ע"י מהתבעים. צוות חמישי אמון על הקשר עם משפחות חברי הקבוצה ולאחר עליהם שלא תשתף פעולה עם התובעת, כמו גם לא פנות למרכז הישראלי לבתוות; צוות שישי אמון על הטרדה ומעקב אחר התובעת; צוות שביעי אמון על הסתת ביתה של התובעת איליל נגד אימה התובעת בין חברי הנتابעת 1 ונווד להסייע את הבית נגד האם על מנת לשבור את רוחה ולגרום לה לסתות מהtabיעה. 12 לטענת התובעת, התודזה הבית בפני זרים על מעשים נוראים אותם חוווה במרפאת אמה ע"י המטופלים, לרבות התעללות מינית, ואף הפנה למכתב שלשחה הבית לאחותה של התובעת.

13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33

29. התובעת צינה בנוספ', כי כתוב ההגנה רצוף שקרים, בדוחות והכפשות, כאשר באי כוחם של הנتابעים מהווים לטענת התובעת את הוצאות השמיינַי במרקם הכוחות המופעל נגדה. התובעת בקישה להפנות לעובדה ולפיה למורות של פניו הסכוז בין הצדדים נראה כסוכן כספי, בפועל בסיסו מסכת התעללות אותה עברה התובעת, כמו גם בתה, המוחזקת כשבואה בידי הנتابעת 1 ומונצלה על ידה בניסיון לסלול את התובענה. התובעת שללה במקביל את כל סעיפי כתוב ההגנה. התובעת הדגישה, כי כל הפעולות סביב הקבוצה המכונה על ידה "כת" הותאמו ונשלטה על ידי הנتابעת 1. החשתפות בשיעורים אינה ולונטרית וכפתה למעשה חלק מהשעבוד הנפשי והמנטלי של חברי הקבוצה כלפי הנتابעים, כאשר מי שלאertia נתקיים למד על בשרו את השלכות אי השתיכבות כעולה מכתב התובענה. מפגשי הקבוצה נערכו בווילה ולא בדירה ומישמן את דמי השכירות היו חברי הקבוצה. הכיבוד במפגשים היה מפואר וקר וא"כבוד קל" בטענת הנتابעים, שנרכש ממיטב כספם של חברי הקבוצה. עוד טענה, כי מעוניין של עיקרון ושיטה חברי הקבוצה מנוטקים ומורחקים ממשפחותיהם עד כדי ניתוק מוחלט של שנים כאשר קשור נוצר רק לצרכים פיננסיים. העובדה שהבר הנקבוצה עובדים למחייתם בעבודות אחרות, אינה סותרת את טענות התובעת, להיפך, יש בכך כדי למסים את טובות ההנאה הכספיות שניתן לבקש מהם עבור הנتابעים. בכל הקשור עם מפגשים של חברי הקבוצה עם בני משפחתם צינה התובעת, כי בעקבות הגשת התביעה נעשה ניסיון לרכז את הקשר עם בני המשפחה, כאשר הנتابעת 1 דואגת לפיזס את מי שאינם מוחווים אוים מבני המשפחה, ולהפעיל מכבש לחצים על אלה שכן מהווים אוים בדרכים שונות. עוד הפנה לטענות של רבים אחרים בדבר קיומה של כת בראשה הנتابעת 1, כפי שעה בהזדמנויות שונות, גם בהליכים משפטיים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א-08-2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

1. התובעת הוסיפה, כי היא השתתפה במימון רכישת הדירה בפאрис, אף שימושה בלבד היה להעברת
2. הכספיים במזומנים לחו"ל לצורך הרכישה לפי הנחיות הנتابעת 1. התובעת חזרה והדגישה, כי בכל
3. הקשרו לכת, חבריה ומוסדותיהם, יודה של הנتابעת 1 הייתה בכל, כך גם בכל אספקט בחיי חברי
4. הקבוצה ובפרט בקבלת החולות הקשורים לחייהם, החל מבחן או שינוי שם, בחירות או החלטת
5. בן זוג וכן ניסוח תשובה להוריהם ולבני המשפחות של חברי הקבוצה השואלים למஹותה של הקבוצה,
6. וכן טענות הנتابעים כי הנتابעת 1 כביכול לא הייתה מעורבת או לא ידעה על עניינים כאלה ואחרים,
7. אינם ממין העניין.
8. התובעת הכחישה את טענת הנتابעים ולפיה עמדה להינsha לדורון אונטר, נושא שלטענה הועלה
9. לצרכי המשפט בלבד וכך לא העלה כל טיעון שכזה בפני הנتابעת 1. עוד ציינה, כי לאחר שהופנה
10. אל הנتابעת 1 על ידי אותו דורון אונטר, היא שילמה עבור עריכת המפה האסטרטולוגית כפי ששילמה
11. עבור כל פגישה שערכה עם הנتابעת 1 לפני שהצטרכה לקובוצה ולאחר מכן.
12.
13. התובעת הוסיפה, כי מיד עם ניתוק קשריה עם הקבוצה הפכו ליגיינום לאחר שהפחא "אויבת
14. העם". בתה "הורעה" על ידי הנتابעת 1 ונתקחה עמה כל קשר, חבריה לקובוצה החלו עוקבים אחריה
15. ולרגל אחרת, להפחידה ולהרתויה שלא תפתח את הפה. התובעת הדגישה בכך, כי כל מערכת
16. היחסים עם הנتابעת 1 נבעה והושתתה על פחד עד כדי אימה ותחושים אשמה מתמדת ובלתי פסקת.
17. התובעת הוסיפה, כי מהלך עזיבתה את הקבוצה התנהל לאורך כשנתיים והוא קשה ביותר, עד
18. שהחליטה לעזוב בפועל, ולא נדרשה לעזוב כתענת הנتابעים, כאשר בתקופה זו הנتابעים ערים לכך,
19. במיוחד הנتابעת 1, שבאו פן מושיע ואכזרי הלחלה עשו שימוש בבתאה אייל תוך שהינה מקרבת אותה
20. אליה, על מנת לגרום לכך שההתובעת לא תעוזב את הקבוצה. לתובעת גם היה ברור, כי ככל שתפנה
21. בהלכים משפטיים ייעשה שימוש בתה כ נגדה, כפי שנעשה בפועל ומשכך נעשה, גם חזרה בה
22. התובעת מכונתת לנסות וליתר את התובענה.
23. אשר לנספח בכתב ההגנה ציינה התובעת, כי מדובר בכתב אחד מני רבים שנשלח בדבר שבסוגה
24. אל הנتابעת 1 ע"י חברי הקבוצה והנוהג ורוח בכתב. אשר לכתב השני נספח אי' בכתב ההגנה, זה
25. נכתב בנוכחות הנtabע, כאשר התובעת כתובת את שהנתבע 2 מסביר לה שעליה לכתוב.
26. לעניין שינוי שמות במוסגרת חברי הקבוצה, הציגה התובעת רשימה של 6 חברים שינוי את
27. שמותיהם, כמו כן הכחישה טענה הנتابעים כי השיבו לה סכומי כסף אותם מסרה בידיהם.
28.
29. בכל הקשור עם התביעה שכנגד טענה התובעת, כי יש לדוחות את התביעה על הסף בכל הקשור
30. עם התקופה שקדמה להגשת כתב התביעה ערבית הגשת התביעה (מאי 2006 עד מאי 2008), בהיות
31. הטענות לא מפורטות, התובענה אינה מציינת את המילים המהוות לשון הרע, כיצד בוצע הפרסום
32. ומתי ותביעות לתקופה זו מעורפלת וסתמית. באשר לתקופה שמנינה חדש אוקטובר 2008
33. ומתייחסת לאמור בכתב התביעה, אמרות אלה זכות להסzon מוחלט בסעיף (5) לחוק איסור לשון
34. הרע, (ר' רע"א 1104/07 עו"ד פואד חיר נ' עו"ד עוז גיל (19.8.09)). עוד הוסיף התובעת, כי לאחר

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114-08 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

- 1 ובדיוון מ- 7.4.10 ציין עו"ד שנייאורסון ב"כ הנتابעים דא, כי עלילת התביעה עפ"י חוק איסור לשון
2 הרע אינה מותיחסת לאמריות שלעו במוגדרת כתבי הטענות, כי אז ביחס לתקופה זו דינה של
3 התובענה להידחות. ביחס לתקופה השלישייה שעניינה הוצאה לשון הרע מאוקטובר 2008 עד דצמבר
4 2008, גם זה מוגן מפני תביעת לשון הרע מכוח הוראות סעיף 13(7) לחוק איסור לשון הרע, שעניינו
5 פרסום של דין וחשבון נכון והוון על דברים שאירעו או נאמרו כאמור בסעיף 13(5) לחוק, היינו הגנה
6 על פרסום המתיחס לכתבי טענות.
7 מעבר לאמור טענה התובעת, כי מדובר בתביעה טרדיינית וקונטרנית, שנולדה רק לשם הפחדות והלהצת
8 התובעת, בעוד שלא הוגש כל תביעה נגד כתבות שפורסמו בעיתונים שהוונגו נגד הנتابעים.
9 התובעת אף הדגישה, כי עשתה כל שלא יודה על מנת למנוע את הפרסומים למורת שאלת אחדו את
10 טיעוניה, בעוד שהנتابעים עצם לא עשו דבר למניעת המשך הפרסומים כאמור.
11
12 31. בכל הקשור עם טענות לשון הרע המופנות כלפי הנتابעים, טענה התובעת כי האמירות המצוינות
13 בכותב התביעה אין מהוות לשון הרע כמשמעותו בסעיפים 1- 3 לחוק ואף אין פרסום כהגדרתו
14 בסעיף 2 לחוק. בכלל מקרה, אפילו אם מדובר בדבר לשון הרע, הרי שהיא אמת בפרסום וכן עניין
15 ציבורי, מה שגム שונעה בתום ובנסיבות המפורחות בסעיפים 15(2) עד 15(4) לחוק. בכלל מקרה,
16 לא מדובר בפרסומים שהrangleו ממתחם הסביר בנסיבות ולכן עומדת לה גם הגנת סעיף 16(א) לחוק.
17 התובעת אף התיחסה ליתר סעיפי כתוב התביעה שכגד ושללה את הטיעונים המופנים לפניה. לא
18 אחזר על כלל הטיעונים על מנת שלא לחזור על טיעונים פגמיים יחד עם זאת אצין, כי התובעת
19 הסבירה בפרוטרוט פעם נוספת את התנהלות הנتابעים במסגרת הקבוצה/הכת, כלפי יתר
20 חברי הקבוצה וככלפי גורמים החיצוניים לקבוצה, וכך תוך ניצול חברי הקבוצה לתועלתם של
21 הנتابעים, ניתוקה מבני משפחתם והשתעבדות חומרית ונפשית شاملת מתנות וסכומי כסף
22 אסטרונומיים, על מנת לספק את מהויה של הנتابעת 1, כמו גם פעולות נוספות בהם נזקקה הנتابעת
1 למוזמנים, כמו ייצוג משפטי ופעולה כנגד מי שמאים על הקבוצה בסכומים של מיליון שקלים
23 היוצאים מכיסם של חברי הקבוצה ולא של הנتابעת 1. התובעת הדגישה, כי היא לא היחידה
24 שהتلוננה על דרך התנהלותה של הנتابעת 1 והוא כבר אלה שקדמו לה, כמו בני משפחתה של
25 הנتابעת 1 האדונים יצחק רביבקי וудינה פז וכן פרסומים עיתונאים שונים.
26
27
28 32. צוין כבר עתה, כי הרוחבי בהעלאת טענות הצדדים כאמור לעיל, באשר עסקין בתובענה
29 ובתובענה שכגד המיחסות לצדדים המעורבים התנהלות מופורת ארכות שנים, שבנסיבות כלל
30 הטיעונות יש ביהן לבוארה כדי לתמוך בטיענות הטוען להן, ויש לכן צורך להתייחס לאירועי מפתח
31 לאור התקופה בה הייתה התובעת חברה בקבוצה ובתקופה שלאחר ניתוק הקשר, על הפעולות
32 השונות שביצעו הצדדים ומיידותשוב על טיעונו של צד אחד כלפי רעה ולהיפך.
33
34

המחלקות שבין הצדדים

בית המשפט המחוון בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביבצקי ואח'

תיק חיצוני:

- 1 33. תחילה יצוין, כי למורת הקוטביות המצוייה בכתב הטענות של הצדדים וההתיחסות הבוטה של
2 הצדדים איש כלפי רעהו, הנتابים למשזה הסכימו לטענות עובדיות רבות שהעלתה התובעת
3 לרבות עובדת ביצועם של תשלוםם על ידה ועל ידי חברי הקבוצה למטרות שונות, על רכישת מנות
4 לנtabים או מי מהם, על קיומם של מפגשים ועל האינטנסיביות שלהם, על קיומן של ארותות
5 משותפות, על נסיעות לחו"ל של הנtabים ובני משפחותם, תדיותם והצטרפות חברי הקבוצה
6 אליהם ועוד. המחלוקות הין על מינויים, כך בנוגע השתתפות חברי הקבוצה והתובעת במימון
7 הנtabים כמו גם על המינויים שעמדו בסיס רצון התובעת ויתר חברי הקבוצה להעניק סכומי כסף
8 ומוניות לנtabים ועל הדרך שבה פועלו הנtabים ובעיקר הנtabה 1 בהפעלת התובעת ויתר חברי
9 הקבוצה למימון החוצאות השונות שהוציאו לטובותם ובמיוחד עברו הנtabה 1. טענה מרכזית
10 שהעלו הנtabים בכתב הגנטם הייתה כי השיבו התשלומים השונים ששילמו התובעת בפרט וחברי
11 הקבוצה בכלל.
12
13 34. המחלוקות שבין הצדדים בתמצית זה כדלקמן:
14
15 א. האם התישנה תביעה התובעת או חלקה?
16 ב. מהן הנסיבות בהן הוענקו המוניות והתשלים ששילמו ע"י התובעת לנtabים או למי מהם
17 לאורך השנים והאם יש בנסיבות אלה מושום השפה בלתי הוגנת, עושק, תרמית, רשלנות,
18 עשיית עשור ולא במשפט ונול באופן המחייב בשל אחת או יותר מהuilות הללו שהבת
19 הסכומים ששילמה התובעת לנtabים.
20 ג. מהם הסכומים שעל הנtabים להשיב לתובעת ככל שיימצאו פגמים בהערכתם לנtabים?
21 ד. האם פרסמה התובעת דבר לשון הרע כלפי הנtabים לפני הגשת התביעה מחדש מאי 2006
22 עד מאי 2008, מועד משלוח מכתב הדרישת, האם פרסמה התובעת דבר לשון הרע במסגרת
23 כתוב התביעה המקורי בחודש אוקטובר 2008 והאם פרסמה דבר לשון הרע בתקופה שמצועד
24 הגשת כתב התביעה ועד לדצמבר 2008?
25 ה. האם קמוות לתובעת הוגנות חוק איסור לשון הרע?
26 ו. ככל שייקבע כי אמנים פורסם דבר לשון הרע וכי ההוגנות אין תקפות, מהם נזקי הנtabים/
27 התבאים שכגד?
28 ז. האם קמוות לנtabים עילות תביעה בגין רשלנות וכן שקר במפגיע כלפי התובעת.
29
30 35. לשם הוכחת תביעה, העידה התובעת עצמה, כמו העידה את אחיה, מירמי מדמוני וריעיתנו
31 הגבי' שושי מדמוני, כמו גם את אחיה מר חיים מדמוני, את הגבי' שרה אלמוג, אמהה של אפרת אלמוג
32 חברות הקבוצה, את מר מנחים גולדברג, אחיהם של דינה ועטרה גולדברג חברי הקבוצה, את הגבי' נועה
33 לביא קקון, ואחותה חירם שירה לביא שהן אחחותה של אליה לביא, את הגבי' רחל ליכטנשטיין פילה
34 במרכז הישראלי לנפגעי כהות, את מר אליהו טיב עם עבדה התובעת בעבר, את הגבי' ד"ר ענת פלגי-

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א-08-2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביבצקי ואח'

תיק חיצוני:

הקר, פסיכולוגית וחברתת של התובעת, את טניה מיכאליאן שהקלידה את שיורי הנتابעת 1 וכן
את הפסיכולוגית שנטנה חוות' בעניינה בתחום הפסיכולוגיה, פרופ' يولנדה גומפל. עוד העידה את
עו"ד אורי דניאל שהיה חבר בקבוצה ומנהל מאבקים משפטיים עם הנتابעים, את מר דוד שפיגלמן,
שכנים של הנتابעים 2-1, את הגבי יעל שחורי, נציגת חברת הנסיעות גלקסי בה נגסו נסועי הנتابעים
לחו"ל, את ד"ר חגי הררי שהוא פסיכיאטור והcinן עבור התובעת "תעודות רופאי", את אלון בוחר
אורדונה ואת טל ראשוני אורדונה רעיהו שהיו שניים בעבר חברים בקבוצה. כמו כן העידה את מר
אורי שחם אחיהם של הנتابעים 2-3, אף הוא חבר בקבוצה גם בתקופה בה מסר עדותנו.

8
9 מיטעם הנتابעים העידו מי שהיו או הינם חברי הקבוצה: מר אורי ציגג, הגבי נעמי אברמסון, איה
לביא, הגבי ורדה שמואלי ואבי שחם – הנtabע 2, כמו כן העידו בתה של התובעת, הגבי איליל שפיגל.
10 בנוסף, נסקרה חוות דעת הפסיכולוג מר מישל אלוש שנמשכה ע"י הנتابעים בסיכוןו של יום. מעבר
11 לאלה הוגש תצהירה של הגבי אפרת אלמוג ללא חקירתה. יודגש, כי הנtabע 1 עצמה, בעלת הדין
12 המרכזית, לא התקיימה לדין ולא הגישה תצהיר מלכתחילה וזאת בין היתר בעקבות הקשוות
13 למצבה הרפואית. הנtabע 1 אף לא התקיימה עת זמנה כעדה מטעם התובעת למורות צוים שיפוטיים
14 שנגנו כנדזה בעניין זה. הנtabע 3 מסרה תצהיר עדות ראשית החל להעיד אך עדותה הופסקה
15 ותצהירה נשחק בשל מצב נפשי אותו תיארה ואף הציגה במהלך הדיון כמו גם הציגה חוות'
16 פסיכיאטרית בעניינה לעיני ביהם"ש בלבד.

17
18 שני הצדדים המציאו ראיות בכתב בכמויות מרשים, במילוי התובעת, ובן מספר רב של קלסריטים
19 הכוללים אינפורמציה שונה, ובчаילק מהשיעורים שעריכה הנtabע 1 עבור חברי הקבוצה והוויל על
20 הכתב, וכן הקלטות שונות שככלו Unterstütות רבות בחן נשמעו השיעורים, עיתון שערקה
21 הקבוצה, כמו גם אישורי חברות הנסיעות גלקסי לנסיעותיהם של הנتابעים וחברי הקבוצה לחו"ל
22 ועוד.

23
24 אדון בהמשך בפelogות שבין הצדדים אך אצין כבר עתה, כי ATIICHIS לטענת ההתיישנות לאחר
25 שאבחן טענות התובעת לעניין הפגמים השונים שבבסיס העברות הסוכנים שלימה והמתנות
26 שהעניקה לנتابעים. מן הרואוי להציג כבר עתה, כי בנסיבות כתוב התשובה לא השיבה התובעת
27 בצורה מוסדרת לטענת ההתיישנות שהעלו הנتابעים, אלא אך טענה (סעיף 86) כי תעללה טענותיה
28 בסוגיות המשפטיות "במקומות ובזמן המתאים", וזאת במונגד לדין המחייב התייחסות במסגר כתוב
29 התשובה לעובדות המהוות בסיס לסתורת טענת ההתיישנות העולות במסגרת כתוב ההגנה (רי' ע"א
30 7261/97 שרבני נ' חברת האחים שבירו בע"מ, פ"ד נד(4) 474-473, 464 (2000) ; ע"א 2167/94 בנק
31 למסחר בע"מ נ' שטרן, פ"ד נ(5) 216, 220 (1997)). כמו כן טענה התובעת ל"הזדהה והזדהה".
32
33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2114-08 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 אדון תחילת בטענות מקדימות שהעלתה התביעה בסיכון ולפיהן יש למחוק כתוב הגנת הנتابעת
2 וلتן בגדרה פס"ד עפ"י התביעה בשל אי מיili אחר צווי bihamish. כמו כן אדון בטענת התביעה, כי
3 יש לתן פס"ד בגדר הנتابעת 3 בהעדר גרסה לאחר שתצהירה נושא וכאן העובדות העולות מוצahir
4 התביעה מהוות עובדות שאין שונות במחלוקת.

5

6 **מחיקת כתוב הגנת הנتابעת 1 ומתן פס"ד בגדר**
7 36. לטענת התביעה, הנتابעת 1 לא מלאה אחר שורת צוים שהוצאו ע"י bihamish, האחד מותאריך
8 8.4.2010 לגילוי מסמכים ומינעה לשאלון, השני מותאריך 3.1.2012 לזמן הנتابעת 1 עדשה מטעם
9 התביעה והשלישי מותאריך 6.6.12 בו ניתן צו המורה ל התביעה להתייצב לדין עפ"י פקודת ביזון
10 בימ"ש, אלא שהטענה בחרה שלא לעשות כן ונוראה בצרפת. לאחר מכן הינה לאי
11 התייבות לחקירה מסיבות רפואיות מוקורה בטענה שקרית בעודה נושא מצרפת לפון כאילו
12 הביעות הרפואיות אין קיימות. לפיכך בקשה התביעה מביחמ"ש עפ"י סמכותו כעליה מע"א
13 2271/90 ג'מו בע"מ נ' מרדי, פ"ד מו(3) 793 (1992), למחוק את כתוב הגנתה ולתן פס"ד עפ"י כתוב
14 התביעה שלא נסתור לאור העדר כתוב ההגנה.
15

16 37. הנتابעים מצדם טענו כי עסקין בבקשת המוגשת לרשותה בסיכון. לטעםם, אין כל מקום
17 למוחוק כתוב ההגנה ממקום בו לא הועלהה הטענה לאור ההליך עצמו ובשל אי התייבות הנتابעת 1
18 עדות, מה גם שמדובר בסנקציה קשה וקיצונית שיש להשתמש בה במקרה זהירות במילוי
19 שכותב הגנה מטעמה הוגש, וכאשר התביעה 1 לא גרמה לטענה כלל "знак ראייתי" באשר הריאות
20 נישות גם אצל חברים בקבוצה.

21

22 38. לטעמי, אין כל סיבה להורות על מחיקת כתוב הגנתה של הנتابעת 1 רק מחמות אי קיומם של צווי
23 ביהם"ש ובעיקר אלה המורים לה להתייצב לדין בעדמת מטעם התביעה. אין ספק בעיני, כפי שעובד
24 יובהר בחבר החיטב בהמשך, כי לטענה היו ככלים ראייתיים רבים שלא חייבו דוקא את התייבות
25 הנتابעת 1 עדשה מטעמה, ולא נגע ניהול ההליך על ידה בשל הפרת צו לגילוי מסמכים ומינעה
26 לשאלון. مكانו שלא גרים לטענה כלל "знак ראייתי" שיש בו כדי להצדיק כתוב ההגנה. מיותר
27 לציין, כי להתנהלותה של הנتابעת 1 ובها לא הגיעה תצהיר מחד ואף לא נענתה לצווי bihamish תהא
28 משמעות ראייתית בניתוח חומר הראיות שבתיק כמו גם משמעות כלכליות בתום ההליך, אך לא כזו
29 שאמורה למחוק את הגנתה. לפיכך דין הבקשה להידחות.

30

מתן פס"ד בגדר הנتابעת 3

31 39. התביעה טעונה, כי לאור ממשיכת תצהירה של התביעה 3 במהלך הדין, נותרה זו ללא גרסה ולפיכך
32 מן ראוי לתן בגדר פס"ד בהעדר גרסה כאמור. הנتابעים טענו, כי אין כל סיבה להורות כפי בקשה
33 התביעה במילוי כאשר רשאי נתבע להוכיח גרסתו גם למתן עדות או תצהיר מטעמו ובכל מקרה
34

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א-08-2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 תחילת על התובעת להוכיח גרסהו וрок לאחר מכן עבר הנTEL אל הנTCP. לפיכך אין במסמך
2 התחזר כדין להעמיד הנTCP 3 ללא גרסה.
3

4 לטעמי, אין כל סיבה לממן פס"ד רק משום משכית תצהירה של הנTCP 3. עסקין במסכת ראייתית
5 שלמה שגיבו שני הצדדים כאשר כלrecht רשות מצלול הראיות שהוגשו לתיק על מנת
6 לבסס גרסתו ללא צורך בהסתמכות דוקא על תצהירה הנTCP 3. גם כאן לא מיותר לציין, כי משכית
7 תצהירה של הנTCP 3, למורות נסיבות משיכתו לאור מצבה הנפשי הלאורני כפי שעלה בחו"ד
8 שהוצאה לביהם"ש במחלק הדין, אין בו כדי לתמוך בגרסה הנTCPים להיפך, יש בו כדי לפגום בו אך
9 זאת כאמור נוטיר להמשך פסה"ד. מכל מקום, בשל הזה לא מצאת לחרות כפי המבוקש לא
10 בחינה מקיפה של כלל הראיות בתיק.
11

קבוצת הלימוד - "כת"?

12 40. למורות הכותרת, התוהה האם יש להגיד את הקבוצה כ"כת", אין בפועל כל משמעות
13 אופרטיבית במסגרת הדין בישראל למונח "כת". אין בו כדי להולד נורמות משפטיות כמו זכויות
14 או חובה או כדי להגן מפני פגעה בהן. המונח "כת" אם כן אינו בעל הגדרה חוקית בדיון
15 באופן המolid תוצאות משפטיות אופרטיביות בהתייחס לראייני הכת או לחבריהם בה.
16

17 בהעדר הגדרה חוקית ובשל הצורך בהגדירה שכזו לנוכח אפשרות הפגיעה בחברים ב"כת" חוקם
18 בישראל צוות לבחינת תפוצת הכתות, אלא שום תוצאות בבדיקה ולא הולידה כל תוצאה אופרטיבית
19 להבדיל מספר מדיניות בעולם המערבי בהן כן חוקקו חוקים המתייחסים לכך בלבד צרפת
20 ובלגיה בהן נחקקו חוקים האוסרים את פעילותן של כתות ומאפשרים במקרים מסוימים פרק
21 קבוצות בעלות אופי מסוימי נמצאו כי שייעמדו או ניצלו לרעה את חברין (רי עמי 14 ע"ש 10 ל"דו"ח
22 צוות משרד הרווחה והשירותים החברתיים לבחינת תפוצת הכתות בישראל" (להלן: "הדו"ח")
23 מהודש מרץ 2011 ככופיע באתר www.molsa.gov.il וכן בנספח ה' לסייעי התבעה). מכאן,
24 שבישראל גם לאחר פרסום הדו"ח טרם אמר החוקק את דברו. כאן המקום לציין, כי קמו לדו"ח
25 מSTITIGIM כפי העולה מכתבם שהפנו אנסי אקדמיה לשר הרווחה (ג/2). לפיכך, נתונים אלו במצב
26 משפטי המחייב בוחינות טיענות המובעת בכלים המשפטיים המצוים בראשיתנו כולם ועפיי עליות
27 התבעה אותן העמידה התובעת בתביעתה (סעיפים 181-187 לכתב התבעה ושלא כתענת הנTCPים
28 בסיכוןם להעדר עילות תביעה), מתוכם הותירה התובעת בסיכוןה את עילות החשפה הבלתי
29 הוגנת, העישק, התרמת, עולת הרשות לרבות היג שווה רשלני, עשית עשר ולא במשפט ועולת
30 הגול.
31

32
33 יאמור עד ובנוסף, כי למורות העדר ממשמעות אופרטיבית למונח "כת", אבחן בהמשך האם ניתן ללמידה
34 בחומר הראיות שבתיק כי הקבוצה בראשה הנTCP 1 הינה אמונה קבוצה בעל מאפיינים ניתנים

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

- 1 כפי הגדרת המונח בדו"ח, או ליתר דיוק האם יש בחתנות הקבוצה והעומדת בראשה כדי להוות
2 מיסגרת חברתיות שפגעה בשיקול דעת התובעת, או שגרם למערכת יחסית אמון שנוצרה לרעה ושהביאה
3 את התובעת להעניק לתבאים מתנות וסכומי הכספי ניכרים, כתענתה, לאורך שנים באופן המצדיק
4 כויס את השבטים ו/או השבת שווים, בין אם עשתה כן על דרך שיעבוד נפשי, כתענתה, או בגין אם
5 עשתה כן בהגדירות אחרות המייחסות לה העדר רציה, או פגיעה בשיקול הדעת, או פגיעה במערכת
6 יחסית אמון שנולדה בינה לתביעה 1 אם בכלל. כמו כן, ייבחנו מאפייני הקבוצה על פי הגדרת המונח
7 "כת" שבדו"ח, לצורך בחינת השאלה האם אין מקום בסיסיות בבחן עסקין ב"כת" או בקבוצה בעלת
8 מאפיינים כיתמיים, המנצלת לרעה את חברותה בזומה לטענת התובעת דנה, כדי להעביר את הנTEL
9 בראשת הקבוצה להוכיח, כי לא התקיים אותו ניצול נטוע וכן לבחינת השאלה האם יש במאפיינים
10 אלה כדי להעמיד על מוכן את עילות התביעה השונות הניטנות ע"י התובעת. כפי שיתברר בהמשך
11 יש לטעמי במאפייני הקבוצה כ"כת" כדי להשဖיע גם על נטלי הוחכה בסיסיות.
12
- 13 41. התובעת בבקשת בראיות את מאפייני הקבוצה סיבב הגדירות הדו"ח המציגית מהי "כת
14 פוגענית", חלק מהגדירות שונות של כתות. הדו"ח הינו דו"ח رسمي שהוצע בבקשת שר העבודה
15 והרווחה שהוגש והתקבל כראיה לתיק ביהמ"ש. מצאות בסיסיות, כי למורות ההסתיגות שלעלתה
16 במסגרת מכתב אנשי האקדמיה (ג/2), שהוגש אף הוא והתקבל כראיה, ניתן בהחולט לנסות ולהגדיר
17 קבוצות בעלות מאפיינים ניתאיים על פי הפרמטרים שהותוו בדו"ח, בין אם הקבוצה תכונה "כת",
18 ובין אם היא תכונה "תנוועה דתית חדשה" שהינו המונח שבאה להחליף לטענת אנשי האקדמיה את
19 המונח "כת". מעבר לשימוש הלא ראוי בהגדירה "כת", סברו אנשי האקדמיה, כי אין לעשות שימוש
20 במונח הכלול "נפגעי כתות". יחד עם זאת, גם אנשי אקדמיה סבוים, כי: "ישן קבוצות רוחניות
21 וזרויות בהן הפרט מותר על חשיבה עצמאית, ולפעמים ויתור זה מנצל לרעה ופוגע באוטו
22 פרט", אלא שקשה מאד לבחין ולהבדיל בין חברות כנוועה בקבוצה שבקשת החוק בצוורה כנה
23 אמיות רוחניות, לבין כניעת מואנס בקבוצה המשעבדת את חברותה ומנצלת אותם לרעה. לפיכך,
24 ביקשו אנשי האקדמיה להימנע מהתרבותה מஸלתית בכל אותן קבוצות דתיות או רוחניות חדשות,
25 אלא ביחס לאותם מקרים בהם הכוחשמי מחברי הקבוצה או מנהיגיה עבר על החוק, שאז יש להנוג
26 עימם בהתאם לחוק כשם אז לרדוף את כל הקבוצה בשל מעשי מנהיגיה או חלק לחבריה. בכל
27 מקרה, כך טענו בהסתיגותם מן הדו"ח, אין להעתלם מעודויות על פעילותן של קבוצות דתיות
28 חדשות לטובת הפרט והחברה. אנשי אקדמיה אף דחו השימוש שעשה בדו"ח במונח "שליטה
29 הכרתית - control mind" כחסר תוקף מדעי וכי אין לעשות בו שימוש בהקשר של תנויות דתיות
30 חדשות. לטעםם, המחקר מצבע על כך שאנשים בחרים להציגו לתנויות דתיות מרצון
31 החופשי ואף בוחרים לעזוב אותן מרצונם החופשי, כאשר מחקרים רבים מראים שמרובים
32 המתעניינים בתנויות אלה בוחרים בסיכון של דבר שלא להציגו אליהם או שמצטרפים ועוזבים
33 אחרי זמן מה, ומכאן שה坦נות זו אינה מUIDה על כך שתנויות אלה מושגут לשליטה מוחלטת
34 בתחום החשיבה ודפוסי ההתנהגות, כעולה מן הדו"ח. אנשי האקדמיה הביעו חשש, כי המלצות

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 הוועדה עלולה להיות מנוצלת לרעה, לרדיפה אחר קבוצות שונות בשל החזקתן באמונות ומנוגדים
2 השונים מן המקובל.
3

4 המשקנה מהדיה וממחשתיגיותו ממו הינה, כי ישנה הסכמה בין חברי הדיה לחברי האקדמיה
5 כי מקום בו תוגדר קבוצה כזו בה הפרט מותר על חשיבה עצמאית ויתור זה מנצלם לרעה בלבד
6 לחוק, יש להגדיר הקבוצה כקבוצה כבעל מאפיינים כתתיים שיש לפעול נגדם באמצעות
7 העמדים לרשויות החוק. מהו אם כן המבחן לבחינת השאלה האם נצלם חברי הקבוצה לרעה בלבד
8 לדמה כי תחילתו יש להסביר לשאלת האם הנتابעים ניצלו את התובעת לרעה, לאחר מכן, האם
9 ניצלו אותה בזה האfon בחוק שהרוי יתכן, כי התובעת אמן נצלם כלכלית אך עשתה כן
10 בהסכם מלאה, המאיינת את טענתה לניצול לרעה, היינו בהעדר ההסכם מודעת באופן מובהק
11 ולכן שלא כדי.
12

13 בחרתי אם כן לבחון מאפייני הקבוצה עפ"י המאפיינים העיקריים בדו"ח בהסתיגות מכתב אנשי
14 האקדמיה, תוך בחינת השאלה האם יש במאפיינים אלה כדי להצביע על כך שמדובר בקבוצה
15 המנצלת את חבריה לרעה לטבות מטרותיה, או לטבות ראש הקבוצה.
16

17 הדו"ח מפנה במסגרת זו להגדרת המונח "כת פוגענית". לדמה, כי הן חברי הדיה והן נציגי
18 האקדמיה יסכימו, כי הגדרת המונח "כת פוגענית" כפי שתפורט להלן, יש בה כדי להיעיד על כך
19 שאותה קבוצה מבקשת לנצל את חבריה לקידום מטרותיה באופן הגורם להם נזקים פיזיים, נפשיים,
20 כלכליים וחברתיים, הן לחבריה הקבוצה והן לבני המשפחה והקהילה הסובבת, כאשר בהגדירה זו יש
21 כדי להכנס לגרור ניצול לרעה של חברי הקבוצה לאור התוצאה הנגativa לחבריה בסיכון של יום.
22

23 הדו"ח מגדר "כת פוגענית" כך:

24 "כתות פוגעניות הן קבוצות המתלבדות סביב אדם או רעיון, תוך שימוש בשיטות
25 של שליטה בתהליכי החשיבה ובდפוסי ההתנהגות, לצורך>Create זהות נבדלת
26 מהחברה ותוך שימוש במצוות שווה. קבוצות אלה מעודדות לרוב לihilות נפשית,
27 אמונה, ציוויליזציה וCapabilities למיניהם הכת למטרותיו, מנצלות את חבריה לצורך קידום
28 מטרות הכת, וגורמות לנזקים נפשיים, פיזיים, כלכליים וחברתיים (באחד או יותר
29 מהתחומים) בקרב חברי הקבוצה, משפחותיהם והקהילה הסובבת".
30

31 קבוצה הינה בעל מאפיינים כתתיים בהתאם לדו"ח כאשר מוצאים במסגרתה מנהיגות, סודיות,
32 התנטקota, אדייקות, ציוויליזציה, גוש כספים, ויתור על רכוש, סולידריות בין חברי הכת,
33 דוקטרינה וטקסיות. התובעת סקרה, כי הקבוצה בראשות הנتابעת 1 עונה על כל מרכיבי ההגדירה
34 וכן יש להגדירה כת. מאחר והקבוצה מנצלת את חבריה למטרות הנتابעת 1 תוך שהיא גורמת
35 להם נזקים כמו גם לבני משפחותיהם ולקהילה הסובבת כי או עסקיים לטעם גם ב"כת פוגענית".
36

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביבצקי ואח'

תיק חיצוני:

- 1 42. הנتابעים מצדם, שללו מכל וכל טענות התובעת וראו בהן פגעה בכל אחד ואחד מחברי הקבוצה, שהנים אינטלקטואליים, בוגרים, משכילים, בעלי מקצועות חופשיים, ובهم עורכי דין בכירים ומוכרים, אנשי תקשורת ופרסום, מרצים, לרבות מגיש בכיר בחששות ערוץ 2, בעלי חברות מסחריות, שכולם עתה מוכתמים בטיענות סרק בלתי מבוססות שהציגו התובעת. הקבוצה לטעםains פעלת בגיןוד לחוק, להבדיל מקובוצות שהוגדרו כ"כת" (רי תפ"ח 10-02-23751 מדינת ישראל נ' גואל רצון (9.9.14) להלן: "פרשת גואל רצון"). לטענת הנتابעים עפ"י הפסיקה, אין אפשרות לבסס טענה בדבר קיומו של "שעבוד נפשי" או "שליטה מנטלית" בבית המשפט בישראל לשם ביסוס וכביעת ממצאים (רי פרשת גואל רצון ולאחרונה אף בג"ץ 2732 המרכז הישראלי לנפגעים כתות בעמ' נ' פרקליטות המדינה (3.6.15)). הנتابעים הוסיפו, כי שימוש חוזר ונשנה של התובעת במונחים "כת", "గורו", "מנחה", יוצרת קונוטציה שלילית ואנטגונית כלפי הנتابעים, על מנת לצירםanganim מצאים מצוקיים שככל מטרתם הינה לשטו מוחם של חברי ה"כת" ולהביאם לשעבוד נפשי, לרבות התובעת, עד כדי אובדן יכולת שיפוט או שיקול דעת עצמאי, כאשר תוך כדי שעבוד זה ניתן יהיה לנצלם לרעה ולהתעשר על חשבונם לטובות גחומייהם, צרכיהם וMbpsim של הנتابעים ובראשם הנتابעת 1, אלא שלא כך הם פנוי הדברים. הנتابעים הפנו לעדותם של מר צייג אורן, ראש המחלקה לעיצוב טקסטיל בשנקר ושל הגב' נעמי אברמסון, ציינו, כי הפעילות בקבוצה הטيبة עם. הגב' אברמסון אף עזבה את הקבוצה לפני שנים ורואה בה הקבוצה את התקופה היפה בחייה, תוך דחיתת התמונה המועותת שניסה להציג התובעת. כך גם בעדויתיהם של אלון בוחר וטלראשוני שאף הם עזבו את הקבוצה מצאו, כי כל שנעשה על ידם נעשה לכמה ומרצון חופשי, הן ביחס לתשלומים החדשניים, הן ביחס לתשלומי המשכנתא עבור הנتابעים 2-1 והן ביחס לתשלומים אחרים עליהם החליטה הקבוצה לצרכי הנتابעת 1. מעבר אלה גם הגב' וטל ראשוני העידה מיטעם הנتابעים שהינה עצמאית במחשבתה ועשתה תמיד מה שנראה לה נכון, כל זאת בגיןוד לטענת התובעת ולפיה עסוקין בכת סגורה ומסוכנת שחבריה שטופי מוח ומשועדים נפשית אלא שלא נמצא עדים שיצאו מהקבוצה והעידו שכן הם פנוי הדברים.
- 24
- 25 43. הנتابעים הפנו גם לעובדה ולפיה, עוזי אורי דניאל, שהיה בקבוצה, יצא ממנה והגיש תביעה נגד הנتابעים 1-2, לא טען כי היה "משועבד נפשית", אלא טען לעילת תביעה אחרת ביחס לסקומים שישלים לנتابעים 1-2, היוו כי היו אלה "מותנות על תנאי" גרסה שנדחתה ע"י בית משפט השלום בתל אביב במסגרת ת"א 2892-12-09 שחם רביבצקי ואח' נ' דניאל ואח' (9.9.14). הנتابעים הדגישו, כי בשיעוריהם שהתנהלו במסגרת הקבוצה בהחנית הנتابעת 1 לא היה כל דבר רע או פוגעני אלא יפה בלבד ועשה במסגרת שימושים במטאפורות ובמילים ספרותיות להציג דברים, כאשר התובעת בחורה לברור מבין לפני השיעורים קטעים שישרתו את מטרתה להציג את הקבוצה כ"כת". כך גם הקבוצה אינה "קבוצה סמכותנית" האוסרת על חבריה לעמוד בדومة לפרשת גואל רצון ואלה שעזבו אותה לא סבלו מרווחים או היו נתנים למסכת ארכוה של הנטנאליות, להיפך, היו שעזבו ואף העידו במהלך המשפט כמו אלון בוחר, טל ראשוני, נעמי אברמסון ואף עוזי אורי דניאל, ככל עזבו את
- 34

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

- 1 הקבוצה מסיבות אלה ואחרות, כמו הטענה עצמה. הקבוצה גם לא הייתה סודית ומוסכנת, הייתה
2 בה החלפת דעתה להבדיל מכך, בה אין להמרות את פ"ר ראש הכת, והתקיימה בה סולידריות וחסימות
3 דוגמאות, מה גם שחברי הקבוצה מקיימים במקביל מערכת חיים שאינה קשורה לקבוצה. כל אלה
4 תואמים כלל יסוד בחברה דמוקרטית ולפיו "איש באמונתו ייחיה" חלק מזכותו לחירות, לעומת
5 מחוק יסוד: כבוד האדם וחורותו, בכלל בסיסי של חברה דמוקרטית חופשית כאשר בנסיבות מדובר
6 בתהאגנות של עשרות חברים סביר מורה לפילוסופיה במונחים תדירים על רקע לימודי וחברתי, ותוך
7 בחירה לראות בחברי הקבוצה מעין משפחה מורחת, לרבות חגיון אירוחים שונים ייחדי ושיטוף
8 פעולה כלכלי ואין בכלל כל פסול, להיפך, עסקין בהתנהגות המוגנת חוקתית אפילו אחרים,
9 ובهم בית המשפט, מוסתייג אישית מוארת חיותם.
- 10 44. מעבר לכך הוסיףו, כי המתוינות שניתנו על ידי הטענה שניתנו לפני שנים והטענה אינה מוכיחה
11 כי הייתה תחת "שבוד נפשי" השולל כל רצון למתן אותן מתוינות ומכאן שדין התביעה להידחות.
12 הנتابעים הפנו לראיונות אותן הציגו הטענה ושללו אותן ככאלה הטענות בגרסאותה. כך חוות דעתה
13 של פרופ' גמלל מטעם הטענה, אינה חוות דעת עלייה ניתן לבסס לטעums ממצאים משפטיים שכן זו
14 אינה מומחית בתחום הרפואה אלא פסיכולוגית, בעוד שרך רופא מומח בפסיכיאטריה יכולה לתן
15 חוות דעת בענאים רפואיים על פי תקנות סדר הדין האזרחי, במיוחד כאשר לא נמנעה מהטענה
16 האפשרות לפנות לפסיכיאטור. מעבר לכך, טענו לפגמים בחוות הדעת גופה באשר זו מהוות לטעums
17 עדות מפי השמורה, שכן הטענה פנתה אליה בשל המשבר עם בתה ולא בשל השعبد הנפשי אותו
18 חוותה, כי פרופ' גמלל אינה יכולה להתייחס לבתה של הטענה כאשר מעולם לא פגשה בה, כמו גם
19 לא נפגשה עם הנtabיעת 1, במיוחד אשר הטענה עצמה מנהלת קליניקה עצמאית משגשגת בתקופה
20 בה הייתה לכארה "שטופת מוח" ו"משובדת נפשית", כאשר אין כל עד אחר שייצא מהקבוצה והuid
21 על שעבוד שכוה וכאשר המומחית עצמה מעידה על עצמה, כי היא מזדהה עם הטענה וחשה כלפייה
22 אemptיה. לפיכך יש לדוחות את חוות דעתה.
23
24 45. הנتابעים אף התייחסו לתחילה ועדותה של חברותה של הטענה הפסיכולוגית ד"ר ענת פלאי-
25 הקר. לטעums אין לומר כי תצהירה הינו בגדוד חוות דעת, מה גם שאינה רופאה. עוד הפנו הנتابעים
26 לכך שהטענה עצמה הייתה שקרנית, מניפולטיבית הגוררת אינספור בעיות נפשיות מה עבר ובכל
27 מקרה היהiosa אישה מצילה ודומיננטית שלא הייתה מושפע מועלם כניסה או נטול שיקול דעת עצמאי וכפי
28 שהעידה על עצמה שנתנה עדות שקר בהליך משפטי אחר וסיפה לחבריה הקבוצה כי הינה רופאה
29 למורות שלא למדה רפואה, כי הינה פסיכולוגית למורות שלא למדה פסיכולוגיה ואף מצינית בכטוביים
30 שאינה פסיכולוגית (נ/19), כמו גם הייתה מעידה על עצמה כי הינה שקרנית (נ/20-1/21). כך גם הייתה
31 הטענה קרובן לטרואומה מינית בילדותה וערבה טיפול פסיכולוגי עד קודם הcztpothה לקבוצה,
32 ולאחר עזיבת הקבוצה עברה ניסיון אובדן אך סרבה לטיפול תרומתי נגד זיכרון, למורות שהיא
33 עצמה ציינה לרופא המטפל ד"ר חגי הררי, כי מאו ומתמיד הינה טיפול מלכולי והuid עליה ע"ד
34

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2114-08 שפיגל ואח' נ' שחט-רביבצקי ואח'

תיק חיצוני:

דניאל כי היה מאז ומתמיד נטפסה כתלמידה בעיתית ולא ציינתי (סעיף 22 א' לתצהיר), מכאן,
שלא מדובר בתובעת כנوعה הנתונה לשבעוד נשוי או הטרדה נפשית אלא דעונת שידעה להביע את
דעתיה בקול, אך לא ידעה להתייחס לטיעונים אלה שהופנו כלפיה בחקירותה, וציינה ביחס לדברים
אליה כי "אין לי מה לומר" (עמ' 279 לפרוי מ- 11.11.12, ש' 8-7). כך גם העידו ביחס אליה מור אלון
בוחר ורعيיתו הגבי טל ראשוני שניהם עזבו את הקבוצה כאמור והזומו כעדים מטעם התובעת
לديון, וכן אף הצהירה הגבי נעמי אברמסון מטעם הנتابעים, כאשר הכל מצביעים על העובדה
דומיננטית ומיניפולטיבית. לכך הוסיףו הנتابעים את מכתב התודה שהפנתה התובעת (ג/22) לנتابעת
דומיננטית ומיניפולטיבית. וכך הוסיףו הנتابעים את מכתב התודה שהפנתה התובעת (ג/22) לנتابעת
.1.

9.
46. הנتابעים גם חפנו לעובדה ולפיה התביעה עצמה הוגשה לא מחמות רצונה של התובעת לדריש
כספיים שיולחו לנتابעים חורה, אלא לאחר ורצתה ליצור מחדש קשר עם בתה אייל. הנتابעים
הדגישו, כי התובעת הייתה חברה באותה קבוצה והוא עצמה גיסה כמהות רבה ביותר של חברי
לקבוצה (פרוי 11.11.12, עמ' 251 מולשי 5-6) ונטפסה בענייני ריבים מוחברי הקבוצה כדומיננטיות ובועלט
ביחסו רב והפנו שוב לעובדה ולפיה, סיבת התביעה לכאורה הייתה רצונה של התובעת למנוע
הישארותה של הבית אייל בקשר עם הנتابעים 1-2 וחברים נוספים, אלא שבפועל עמדת התובעת על
תביעה הכספיות ולא על הישארותה של הבית באותה "כת אלימה ומוסכמת". התובעת אף לא טרחה
לחזור את הבית בביימה"ש למורת שהגישה תצהיר מטעם הנتابעים על ההשלכות שיש לכך, לרבות
אי היותה של הבית בראש סדרי העדיפויות של התובעת, על הנזקים הפיזיים והנפשיים שנגרמו לבת
מהתנהלותה של התובעת והיות יחסיהם מעורערים וכן חשיפת הבית לSTITואציות אינטימיות בין
התובעת לבין בני זוגה, מה שמעיד על כך שלא הרצין להיות עם הבית עומד בראש מעייניה אלא בצע
כסף, נקנות וקנאה. במיוחד בכך, לאחר שכתחילה בכתב יידה מכתב ובו חורה בה מן התביעה (ג/23),
אך בפועל חורה בה ממכתבה זה למרות שאיל שפיגל הסכימה לחזור ולהיות עמה בקשר.
23.

47. הנتابעים אף תקפו את עדותו של עוזי אורי דניאל כدلט אמינות וחסורת תוכם, וביקשו
להמעיט מערכה תוך הפניה לפסיקות בת המשפט, לרבות בהמ"ש העליון אוחזות עוזי דניאל
והתנהלותו. לטענת הנتابעים, היה זה עוזי דניאל שהוגה את תביעת התובעת, עמד מואהורה
מלכתחילה, שכן שלח מכתב התראה לנتابעים בשם של התובעת (ג/14), העיד במחלה הדיון
המשפטי ואף השתמש בכתב התביעה של התובעת בתיק שניהל הוא מול הנتابעים (כתב תביעה
שכנגד), מה שמעיד על הקשר הגורדי שבין התובעת לעוזי דניאל ולהשלכות שיש לכך על המשקל
שיש לון לעודתו.
30.
31.

32. מעבר לכל אלה, שללו הנتابעים את לוחת טענות התובעת באשר לסמני הכת שבקבוצה.
33.
34.

דין

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 48. נבחן אם כן תחילת את הסמנים השונים של הקבוצה אליה תתייחסו שני הצדדים והאם יש
2 בהם כדי להצביע על היות הקבוצה בעלת סממנים כיתתיים על פי המצוין בדוחה. יוזכר שוב, כי אין
3 בעצם הגדרת הקבוצה כ"כת" השלכות על קיומן של זכויות או חובות, אך כפי שנראה להלן, יכול
4 להיות פרטנית לכל אחד ואחד מהמרכיבים ולשלובם יחדיו כדי להשлик על עילום התביעה בהן
5 תבעה התובעת לרבות על העברת נטל ההוכחה אל הנتابעים על מנת שיוכיחו הם עצמם, כי חברי
6 הקבוצה לא נוצלו על ידם.
7

8 Langone, M.D.& Lalich, J. (2006). *Characteristics
9 Associated with Cultic Groups – Revised.*. Retrieved 19,2010 from:
10 <http://scholar.google.co.il/scholar?q=characteristics+associated+with+cultic+groups&hl=iw>, צוינה רשות 11 מאפיינים סוציאולוגיים מרכזים בפעולות של כת. אפרט
12 מאפיינים אלה תוך תתייחסות של כל אחד ממחצדים להם וakuבם הם אמנים חלים בנסיבות.
13
14 4.8. **מנהיגות – הכת מרכזת סביב אדם כריזמטי בעל כושר מנהיגות יוצא דופן. המנהיג מטיל
15 טאבו וסנקציות על התנהלות החברים ומכתיב אורח חיים מפורט לחבריו הכת.**
16

17 4.8.1. לטענת התביעת בסיכוןיה, הקבוצה עונה לקריטריון זה במלואו. התביעת הדגשה, כי
18 הנتابעת 1 סירבה לבוא ולתנו עדות ולפיקח יש לסמוך אך ורק על העדויות הנמצאות בפני ביהם"ש
19 באשר לאופן בו רואים חברי הקבוצה את הנتابעת 1.
20

21 4.8.2. לטענת הנتابעים בסיכוןיהם, הנتابעת 1 אינה שולטת לחבריו הקבוצה כחומר ביד היוצר.
22 את הקבוצה עזבו האנשים מרכזם החופשי ובבלתי שארע להם דבר. הנتابעים הדגישו, כי עפ"י כלל
23 הראיות שבתקיפ פועל ופועלים חברי הקבוצה ללא כפיה או לחץ עליהם וכפי שמתוארים להם בכל רגע
24 נתון ואפילה התנהלות כזו או אחרת אינה לרוחו של אדם כלשהו לרבות ביהם"ש, עדיין אין בכך כדי
25 להוות התנהלות לא ראייה או אסורה. עוד התביעו לטענת התביעת ולפיה היו חברים בקבוצה שעשו
26 קעוקעים זהים או שינו שמותיהם, וטענו כי לא הוכח שהדבר מעשה עפ"י הוראות או כפיה הנتابעת
27 .1.
28

29 4.8.3. בחינת חומר הראיות מעלה, כי אמנים יש בהם כדי ללמד על כך שקריטריון זה מתמלא
30 במלואו. הנتابעת 1 הינה בעלת כושר מנהיגות יוצא דופן הסופף אחריו את כל חברי הקבוצה. חלק
31 ממנהיגתה היא מורה לחבריו הקבוצה כיצד להתנהל ומטילה סנקציות בין עצמה ובין באמצעות
32 אחרים כלפי אלה הפעילים בניגוד לרצונה תוך שהינה מכתיבה את אורח חיים של חבריה. הנتابעת
33 1 היא זו שמחיליתה מי יבוא וכי יצא מלהקבוצה (ר' ס' 14 לתצהירו של הנتابע 2 נ/35), כך גם מר

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114-08 שפיגל ואח' נ' שחם-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

אורי שחם, אח הנתבעים 2 ו-3, בחקירתו בbihamish, מצין ביחס לסיבה שבשלה הושארה התובעת בקבוצה למורות התנהלות לא ראוייה לבוארה שלה, כי "ריקי עם שיקוליה אויל החלטה שהיא תישאר" (עמ' 245 לפניו מ- 6.11.12, ש' 21-20) וביחס לנتابעת 1 השיב "מה זה מורה טוב בעיני? אדם עם כריזמה שיש לו דברים לומר, מעביר אותך ואנשי מרצונים ווצים להקשיב" (שם, עמ' 253 מול ש' 14-15). כך גם באשר לאידאליזציה של הנتابעת 1 מצין מר שחם "להיות במסגרת של ריקי נועד להביא לשלים נפשית ולהיות טובים יותר" (עמ' 246 מול ש' 4), ובהמשך באשר לסתיבת בשלה משלימים תשולם נتابעת 1: "למעשה כלום משלמים לה כי היא מנהה אותנו בדרך אל האשור ולהיות אנשים טובים יותר, תורמים לחברה". כך גם עדותו של מר אורי ציגיג, חבר בקבוצה ומישען בראש המחלקה לעיצוב טקסטיל במכללת שנקר, המצין ביחס לנتابעת 1 כי: "בכל הזמן אני בערנות מלאה, השיעורים שלי זהה בטח הראה מריקי שהשיעורים שלי גדים משנה לשנה, אני מבין ומשתבח יותר, יש לי אניمامי, תפיסות עולם שלי, זה בדיק מה שאני רואה על ריקי, מה שאני מוצא בה הדבר המדויים הזה, משיעור לשיעור היא ממשיכה לiedyכ תМОנות יפות ומחשבות מרענןות וסימולטיביות" (עמ' 242 לפניו 21.11.12, מול ש' 28-25), או בעודותה של טל ראשוני המצינית באשר לשאלת כיצד תפסה את הנتابעת 1 "בתוך אישת מעניות, מצחיקה, כריזטטיבית" ובהמשך ביחס לשאלת כיצד באלה יכול ביטוי הכריזמה השיבת "זה משוחש, לא יכול להגדיר. משך אותו להיות שם היא וגם הקבוצה, כל האנשים והאחראים, היא וכל מה שהיא מסביב" (עמ' 174 לפניו 6.5.12, מול ש' 13-10), וכך גם ביחס למונותה של הנتابעת 1 מקבלת לעומת אחרים בקבוצה ציינה, כי "... היא יותר. כי היא זו שמעבירה את השיעורים. לא כלנו מعتبرים את השיעורים" (שם, עמ' 177 מול ש' 13). גם אורי שחם הגדר את הנتابעת 1 כמו שייש לה ידיעות הקשורות לנפש האדם, שכן היא יכולה להגיעה לנקודות שאנו לא הגיענו אליהן. נesson שהיא רגישה יודעת לגעת בנקודות האמיתיות... אני תוצר של עשרים שנות לימוד, כל מה שהיא אמרה ואמרתה גם היא גם השפעות אחרות שבחורת להיות מושפע מהם..." (עמ' 243 מול ש' 9-9). נעמי אברמסון העידה כי הנتابעת 1 הינה: "מורה, אישת בעלת ידע וחב" (עמ' 256 מול 4), הנتابעת 2 העיד אודות הנتابעת 1 כי: "ריקי הייתה המורה שלנו אז בודאי שהיא מעליינו כי אנחנו באים לשםuously אותה, ולא היא באה לשםuously" (עמ' 32 לפרטוקול 3.12.13 מול 25-23).

4.4. הנتابעת 1 אם כן הינה זו שקבעה מי יצטרוף לקבוצה, מי ייכא ממנה ומי ישאר בה. ביחס לפריבילגיה זו מצין מר אורי שחם (פ' 6.11.12 מול ש' 20-21, וכך גם ציינה התובעת בתצהירה ת/23, סעיף 32) אודות בקשר לתובעת, בתקילת הקשר שבין הצדדים, לחזור לקבוצה כאשר הנتابעת אמרת לה "שזו הפעם האחרון שאני מפסיק, ושאמ אבקש להפסיק שוב, היא לא תקבל אותי בחזרה" וכן בסעיף 57 לנצח הרה העיטה, שם ציינה "חברים מתקבלים לכת ורק לאחר סינון ואישור של ריקי שחם. בשנים אני הייתי בכת ה策טרופות לכת היתה מותנית באישורה, לאחר שהייתי מקיימת מגשים אישיים עם המൂמד הפוטנציאלי (בדומה למה שעבורה)", וכן סעיף 61 "היא מקרים אודים, שניסיתי להביא אנשים לכת, אך ריקי שחם התנגדה בתוקף, ואף הגiba

בית המשפט המחוון בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחם-רביבצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 בכעס רב כלפיי. כך היה למשל כאשר ביקשתי לחברתי אוז (אורית אורה) תגיא למפגש של הקבוצה,
2 ריקי סיירבה לכך בתוקף, ולמעשה מאז התנתק הקשר החברי שלי אליו.

3
4.5. עזה"ד אוריה דניאל החביר אף הוא בסעיף 7 ל- 3 (תצהיר שהוגש לתיק ביום' השלים
5 בתל אביב 09-12-2892 שנחל בין הנتابעים 1 ו- 2 נגדו בתביעה ותביעה שכגד) כי "ריקי שחם...
6 אינה רק מורה המנהה 'חוג לפילוסופיה' כביבול כפי שהיא מציגה עצמה בתבאי טענותיה, אלא
7 היא ראש כת, מעין 'אגורי או 'מאסטר', של קבוצה המונה כמה עשרות אנשים... המLOCדים סביבה
8 הסוגדים לה, הרואים את קידום טובתה וסיפוק צרכיה ומאויה בתכליות המרוציות של חייהם,
9 המעבירים אליה רכוש וכיספים בהיקף דמיוני ועצום ומאפשרים לה לחוות חיי ראותה ומורות על
10 חשבונות, ועשויים מגודל עד קטן את דברה והוראותיה שהיחס אליה הוא כל חוק שאין לעדר
11 אחריו,...".

12
13. מעבר לכך, טענה התובעת, כי הנتابעת 1 שולטת בקשרים הזוגיים של חברי הקבוצה
14 ובאפשרותם להביא ילדים לעולם, וכך גם שולטות בזומנים של חברי הקבוצה ובМОזיבותם להתייצב
15 לשיעורים ולמפגשים הקבועים, על הדרישת להכנות מרובות לקריאות אותן מפגשים והוחובה להתנדב
16 בגיןם (וגן דניאל), כאשר מי שלא יכול להיות חבר בקבוצה, וכיינה כי: "ליקי שחם
17 הכתיבה, לעיתים באופן מפורט, את האופן בו יחשבו, ינагו ואף ירוגשו חברי הכת. כל פרט היה
18 עבר דרכה, החל מסוג הבגדים שראוי ללבוש, דרך בחירת המקצוע והחלטות בנושאים קריירה וכללה
19 במפגשים עם אנשים מחוץ לכת" (סעיף 41 לטעמיה), או "בנוסף לניכוי משפחתי ומחברי ריקי
20 שחם גם שליטה בכל אספקט של חייו הפרטימי" (סעיף 98) "היא הכתיבה לי מה מותר לקרוא ומה
21 אסור. היו ספרים שריקי אסורה לקרוא בהם או ספרים היא הורתה לקרוא בהם" (סעיף 99). "היא
22 הורתה כיצד נכוון וראוי להתלבש-חבר בכת חייב להתלבש בצורה יפה ומכובדת ולשמור על רמה
23 אסתטית גבוהה, שכן לא ניתן להימצא במחיצתה לבוש לא הולם" (סעיף 100 לטעמיה). "היא
24 הייתה מעורבת עמו אלו אנשים מותר או אסור לחבר הכת להיפגש. מי שנפגש עמו אדם מחוץ לכת,
25 שלא לפניה רצונה של ריקי שחם או 'מאחורי גבה' או שלא על מנת לקדם את מטרותיה, היה עבר
26 מסע השפלות ועינוי נפש של ממש על אדouter התנהלותו הפסולה. עינויים אלה כללו השפלות
27 בפומבי ונידי וחרמות שבעוצמו בהוראת ריקי שחם, על ידי חברי הקבוצה, אשר הופיעו נגד סורר
28 זה" (סעיף 101 לטעמיה). "ליקי שחם הייתה מעורבת בבחירה בני הזוג של חברי הכת. כאשר ריקי
29 שחם הייתה מחייבת כי קשר זווגי (בן חבר כת לבן אדם חיצוני או בין חבר כת לחבר כת) מפריע
30 להתנהלות הקבוצתית של הכת קרי מפריע לה לעשות את מה שהיא צריכה לעשות – הקשר היה
31 נפסק, מיידית" (סעיף 102 לטעמיה). "ליקי שחם אף הורתה לחברים בכת לשנות את שם..."
32 (סעיף 103 לטעמיה). היו מי ששינו או הוסיפו לשם את אחד מרכיבי שמו של פרנק לוי ריט
33 (או ריכל אמריקאי) (סעיף 103 ו- 104 לטעמיה), וכך גם נולד מערכ היררכי של קעוקאים "שלפי

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 מעשיו של חבר זה או אחר בקבוצה, הונקה לו הזכות/חובה לעקע את גופו ולפי מעמדו נקבע גם
2 הכתוב בעקוע" (סעיף 105).

3 4.8.7. מעבר כאמור לעיל, הטילה הנتابעת 1 על התובעת עונש כספי בסך 10,000 ש"ח בשל היעדרות
4 מائد המפגשים בשל העדפת אירעו משפחתי (ר' לעניין זה סעיף 152 לתחביר התובעת). הנتابעת 1
5 יחד עם הנتابע 2, אף דאגה להעביר לחבריו הקבוצה את חוסר שביעות רצונה לנוכח התנהלות לא
6 מתאימה לטעums של מי מחבריה, בדיקק כפי שחוותה זאת על בשורה הגבי נעמי אברמסון שאף העידה
7 כי לעיתים מי מחברי הקבוצה זוקק ל"ניורו" (עמ' 249 מול 26-24).

8 9 כך גם הכתיבה הנتابעת 1 את האופן שבו התנהלו המפגשים הקבוצתיים, מיקומים, תוכנים, אופים,
10 מה יכולו כל שעסוקין במפגש חברתי ולא בשיעור וועוד. כך למשל טענה התובעת, כי במסגרת אותן
11 שיעורים נדרשו חברי הקבוצה לפרט אוזותם קשייהם עם אנשים חיצוניים לקבוצה. התובעת ממשל
12 אלצה לספר אוזות מטופלה (ר' סעיף 107 לתחביר התובעת). תימוכין לכך שנושאים שנדונו בחדרי
13 חדרים בין מטפלת למטופל הווערו למסגרת חברי הקבוצה, מצאתי גם בעדותה של הגבי שרה אלמוג
14 בחקירה החזרות ובה צינה, כי בעלה התיעץ עם ליל שלחנה פסיכולוגית חברת הקבוצה, אך
15 דברים שנאמרו באותה התיעצות הגיעו לבתים אפרת אלמוג חברות הקבוצה שמסרה להם אותן
16 (עמ' 30 מול ש' 9-7).

17 18 4.8.8. המשקנה מכל האמור הינה, כי עסקין בקבוצה שבראשה אדם כריומטי, הנتابעת 1,
19 המכילה לחזיק קבוצת לימוד לאורך שנים רבות ביותר עד היום שלושים שנה), בה חברי
20 הקבוצה מצויים בה לאורך שנים רבות ביותר ואך מעתים באופן ייחסי עזבו את הקבוצה כשהיא
21 מצליחה לעשות כן גם לאחר שעזבה את ישראל. כפי שעה מהודיעים בביבמ"ש הנتابעת 1 ממשיכה
22 בתו על שיעורים לקבוצה באמצעות חזותיים באופן שהקבוצה למשיכה ונושאת אליה את
23 עיניה ולשיעוריהם אותם היא מעדירה גם כulos. עוד מצאתי, כי הנتابעת 1 דואגת לקיום המפגשים
24 במועדים כפי רצונה, במקומות כפי רצונה, בדרך כפי רצונה וככל שלא כך פועלים חברי הקבוצה, כי
25 אז הם גם נזופים בדרגות חמורה שונות בין על ידה באופן פרטני ובין על ידי אחרים כמו גם חברי
26 הקבוצה עצם ולא אחת גם למל כל חברי הקבוצה. הנتابעת 1 שלטת ושליטה בקבוצה בידי רמה,
27 על פייה ישך דבר, המירה רצונותיה צפי להיפגע. חברי הקבוצה עושים רבות על מנת לרצונתה
28 ולמנוע מה שכינה "הסתור פנים" או במילים אחרות התנשאות בין רצונותיה להtanegotio חבריו
29 הקבוצה, מה שגורר אחוריו גם עניותה שהינה חברתיות בערך, בין אם עסקין ב"ניורו" כלשונה של
30 הגבי נעמי אברמסון ובין אם עסקין בהרחקה מנסיעות לחו"ל וכיוצ"ב. בכך כאמור מותמא לטעמי
31 הקריטריון הראשון.

32

33

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

- 1 48.ב. **סודיות - מטרפים לבת עבורי טקס חניכה שבו הם מתחייבים לנאמנות ולשמירה על סודיות.**
- 2
- 3
- 4 48.ב.1. התובעת טענה, כי קיבל הקבוצה התביעה בדרך של "חבר מביא חבר". חברים חדשים לא התקבלו לקבוצה רק מוחמת זאת שביקשו להירשם אליה (כמו הרשמה לחוג למשל). אופן הchartrofot היה כזה בו חברים בקבוצה היו מגיסטים חברים חדשים. כך למשל התביעת עצמה וכן ליל שלם ורדה שפון שאף הן חברות בקבוצה, שימושו מנוגנו גיסות חברים חדשים. היו אלה דזוקא שלוש נשים אלה שגייסו חברים חדשים לקבוצה מאחר ושלשותן עברו במסורת עבודה שהינה טיפולית. כך, ועפ"י הנחיה של הנتابעת 1, כאשר הגיע אל התביעת מטופל הזקוק ליעץ או שהיה שרוי במצבה וכונהلقן "חיפושניק", הוא הפנה לטיפול אצל ליל שלם או רדה שפון (שהיו עובדות סוציאלית והומואופטית בהתאם) או אף ישירות לטיפולה של הנتابעת 1. המועדים עברו מסלול "חניכה" שככל שיחות עם הנتابעת 1 או הרכבים שונים של מראינים עד שהצטרפו לקבוצה או נדחו.
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14 הנتابעת 1 גם הטיפה לסודיות הקבוצה ותוכן השיעורים שהועברו בה (ר' סעיפים 60-61 ו-107-
- 15 לתצהיר התביעת ת/23 כמו גם עדותה בעמ' 271 מול 7; עדות עוזי דניאל עמ' 138 ש' 1-18, בכל
- 16 הקשור עם אופן הchartrofot לקבוצה, ר' גם עדותה של שרה אלמוג עמ' 24 מול ש' 27).
- 17 עד ציינה התביעת, כי חברי הקבוצה נדרשו לנאמנות מוחלטת לנتابעת 1. נאמנות זו מצאה ביטוי
- 18 בעדותו של אורן שחם (עמ' 248 לפ"ז 6.11.12 מול ש' 20, שם הינו מתיחס לעוזי דניאל
- 19 שהקליט את השיעורים וראה בכך בגדה עת שאמר: "אני יודע זאת ממוני, היה חבר שלי, אח שלי
- 20 הוא היה. ברוגל גסה בגד", ובהמשך בעמ' 250 לאותו פרוטוקול, שם התיחסות לתובעת שהיתה חברה
- 21 בקבוצה ובסיומו של יום החילתה לتبיע את הנتابעים והינו מציין "זה כואב חוסר הנאמנות הזה,
- 22 ליהנות שנים מבאר ולבועט ברוגל גסה אח"ב ולירוק לתוכה" וכן גם הפנתה התביעת עדותה של
- 23 ורדה שמואלי בה ראתה עדות מגינה ומתחמקות).
- 24
- 25 48.ב.2. הנتابעים מצדם טענו, כי כל חברי הקבוצה הגיעו אליהם מרצונים החופשי והמלاء, כולם
- 26 בוגרים, שכלהניים, בשנות השלושים עד השישיםلاحימם, בעלי דעה משל עצמם וחופשיים לушות
- 27 כרצונם. כך גם מי שביקש לעזוב עשה כן ללא כל קושי דוגמת אלון בוהר, הגבי טל אשוני, הגבי נעמי
- 28 אברמסון, עוזי דניאל והتبיעת עצמה. مكانן, שנאמנות מוחלטת אינה קיימת לכארה. מעבר
- 29 לכך, מערכת היחסים בתוך הקבוצה היא דו סטרית ולא חד סטרית מהнатבעת 1 לחבר הקבוצה.
- 30 קיימת גם ההפחת דעתות בין חברי הקבוצה באופן שאין מעמיד את הנتابעת 1 כמחליטה בלבדית
- 31 שככל חברי הקבוצה נשמעים להנחיות אוטומטית.
- 32
- 33 48.ב.3. לטעמי, חברי הקבוצה שנדרשו בה, לרבות הבודדים שגם יצאו ממנה, למעט התביעת עוזי דניאל שניהלו ומנהליהם היליכים משפטיים כנגד הנتابעים או מי מהם, גילו נאמנות מוחלטת
- 34

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביבצקי ואח'

תיק חיצוני:

לנתבעת 1 ולדרכה גם לאחר עיבת הקבוצה. לא יכולתי שלא לחתרשם מהעובדה ולפיה חברי הקבוצה מוגנים על הנתבעים והנתבעת 1 בראש מסני כל "מרענן בישין" הפוקדים אותם מצד גורמים חיצוניים לקבוצה ובמיוחד חברי הקבוצה לשעבר - התובעת ועו"ד אורן דניאל כאמור. חברי הקבוצה אף דאגו להביע את הסתייגותם מהנהולותה של התובעת בנסיבות והאמנתי כי הם עושים כן על מנת לגונן על דרכם של הקבוצה ודרכם של הנתבעת 1, דרך בה בחרו לילך בה מזה שניות רבות. התיעצבות קולקטיבית ומאורגנת שכזו להגנת הקבוצה והנתבעת 1 באמצעות שאינם בהכרת יומיומיים ו"קונבנציונאלים" כפי שיוחזר להן, מודלקה נורה אדומה באשר למיניהם העומדים בסיס פועלות הקבוצה והנתבעים. הרצון לשמר את הקבוצה מהסבירה, תוך הkrובה עצמית כמעט ללא מחיר, להמשיך הנהולותה של הקבוצה והנתבעת 1 בראש מועורת השתנות. כך למשל, הצעירה התובעת, והאמנתי לה, כי בוצעו אחירות מיעקבים ע"י חברי הקבוצה אורי שחם, דליה שחם ומיכל קרני, לאחר שעזבה את הקבוצה, בשיעורים אותם נטלה אצל ניצן משorer ואשתו באומניות לחימה (סעיף 238 לתחירה), כך גם הוגשנו נגדה תלונות למשרד הבריאות על ידי עטרה גולדנברג וובל ריייט חברי הקבוצה, במסגרת האינטרנט בקשר עם עסקה כמפורט ברפואה סינית (סעיף 239 לתחירה). כך גם היא הוכנסה במסגרת הדוח של חוקר פרטי (סעיף 242 לתחירה). בדצמבר 2009 היא הותקפה על ידי ורדה שפון חברה הקבוצה ואף הוגשה נגדה תביעה על ידי חבר הקבוצה אמר לוי וכי שהינה עצמה "גورو" העומדת בראש "קבוצה רוחנית" ומשעבדת אחרים, אלא שתביעה זו נמקה (סעיף 245 לתחירה).

כך גם מצאתי תימוכין לכך שהחברי הקבוצה מתנכלים גם לאחרים, כמו ארגנטינה שחם, שהגישה תביעה כנגד חבר הקבוצה אורי שחם וצמיגי מכוניתה נחטכו שיוטית, וכך גם סבלה מאויומים מצד חברי הקבוצה ואף נמרה צואה על דלת ביתה (סעיף 231 לתחירות התובעת). שכנים של הנתבעים 1-2 (דוד ורדה שפיגלמן) סבלו התנכלות סדרתית שכלה לטענות חיתוך צמיגים, הנחת חיות מותות בתיבת הדואר של ביתם, חבלה בארון החשמל שלהם, והם אף נאלצו למכור את דירותם (סעיף 232 לתחירות התובעת וכן עדותו של מר דוד שפיגלמן, עמי 89 לפרוי 27.2.12, שי 19-5, שם מפרט מר שפיגלמן מודיע עזב את ביתו ומצין "עזבתי בגין ה策ות של רביצקי, שחם, אבי ורקי. הם ה策קו לנו שכנים.לקח לי שנטיים לגולות זהה הם, עד אז חשבתי בשכנים אחרים. הה策ות החלו בשיחות טלפון בלילה, שתיים שלוש לפנות בוקר, אמרו סלקו את התוכי, החליטו שהתוכי תהיה לי הפריע להם...". כך גם עמי 90 מול שי 8 "הם החלו לפגצי' לי את גללי הרכב, 22 פגצי'רים, סכל פגץ' חייב אותו להחליף גלגול...". והכל בכונה שיכור את דירתו, אם כי לא יכול היה להביע על מי מהנתבעים או חברי הקבוצה שפגע ברכשו וה策יק לו בפועל (עמי 90 לפרוי מול שי 22)). מר דוד שפיגלמן הביע חשש גדול מהנתבעים והמקורבים להם וסביר כי הם יכולים פגוע בו גם כיוון (עמי 91 לפרוי מול שי 13).

32
33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביבסקי ואח'

תיק חיצוני:

- 1 4. ב. 4. כך גם הגב' ורודה שמואלי, עדשה מוחץ לביתה של התובעת עם שלטים המציגים כי התובעת
2 הינה אמא מתעללת ואישה מושחתת וצינה בעדותה "לגביה השלטים אני בן אדם של שלטים ודגלים
3 ואני יוצאת נגד עולות ועשויות זאת בשמחה" (עמ' 301 לפניו 4.4.13, מול ש' 12-12), הגב' שמואלי
4 אף חילקה פלייריים לעוברים והשכבים ודיברה עמו אנשים שחלפו ברחוב מוחץ לבית התובעת (שם,
5 מול ש' 20-21). כך גם ידעה חברות הקבוצה דליה שהפגין למול לשכת עזה"ד עם שלט ובו צוין
6 כי עוזי אורן דניאל היוו "אנס" אך הגב' שמואלי צינה, ביחס להפגנות אלה "אנו לא תכננו כלום".
7
- 8 5. ב. 48. מר מנחים גולדברג ציין בתצהירו, כך :
- 9 9. על מנת להבין את טיבה של הכת של ריקי שחם אצינו, כי מניסיוני ולפי
10 התרשומתי איוםים מסוימים שונים, התנצלויות, הטודדות ונקיות הליבי סרך או
11 איום בנסיבות הליבי סרך זו שיטה בה ווקטם ריקי שחם וחסידיה לפני מי שהם
12 מזוהים כיריביהם – כך למשל, אפרט את הדוגמאות הבאות:
13 10. בחודש נובמבר 2008 הגיעו לדיוון בבית המשפט המוחזק בתל אביב ענייני
14 תביעתה של פגינה שפיגל מתוך עניין ודאגה לאחמי דני וטורה גולדברג-א.ב.) ועל
15 מנת שאולי אותו דין ישוף או רע על מצבם. סמוך לאחר הדיון, תמנוני ופרטיו
16 האישיים פורסמו במסורת אחר אינטראנס שנועד להכווית להומוסקסואלים וכן
17 באתר צ'אט דומה, ו록 בעקבות פניהו אל מפעלי האתר נחסמה הגישה 'פורפל'
18 טמאן דהו פתח לי שם.
19 11. סמוך לאחר מכן, אחד המשתייכים לכת, אריאל ביגו, פנה אליו טלפונית, מאוחר
20 בלילה ואימץ ידי שאמ לא אפסיק בשיחותיו עם אחוותיו (שאף היא הייתה מודאגת
21 ממצבו של אחיה בשל השתייכותו לכת) יובל לי ולמשפחה. עקב מעשה זה הוגשה
22 על ידי תלונה למשטרה.
23 12. באמצע שנת 2009 פנה אליו טלפונית אדם שהציג עצמו בשם 'ג'רי קמחי' וטען
24 שהוא קרוב משפחה של רונה קמחי אונטר, המשתייכת לכת של ריקי שחם, וביקש
25 להיפגש עמי והוא מאמין לסייע להתאגדות של בני משפחה של המשתייכים
26 לכת של ריקי שחם. אותו אדם הגיע להיפגש עמי מלואה באדםoso. לאחר מכן,
27 שהתעורר כבר בשיחת הטלפון, רשותית את מספר הרכב של האם שהגייע ותיעדי
28 את המפגש, וב sequelות שונות שערתכי בהמשך לאותה פגישה, למדתי
29 שהאדם שהגיע להיפגש עמי הוא העבריין דן ויג, שלמים נתרברלי כי נשלח מטעם
30 ריקי ואבי שחם לבלווש גם אחיה פגינה שפיגל, עורך דין אורן דניאל ובני משפחה
31 נוספים של כאלה המשתייכים לכת. בעקבות אותו גילוי הוגשה על ידי תלונה
32 למשטרה נגד אותו דן ויג.
33 13. סמוך לאחר מכן, בספטמבר 2009, 'אכיתוי' לקלבל, דרכ' אחוחתי הקטנה, איוםים
34 מאח' דני שהוא כביר כל יודע דבריהם מן העבר שבקיש' מנהס צrisk לשבת מஅחורי
35 סורג ובריח' ושאמ אני לא אפסיק את 'מלוחמת' בכת של ריקי שחם הוא (דני) יdag
36 לסתות לי את הפה' ולחשו את שהוא כביר כל ידע אודוטוי. רמיות דומות
37 המיחסות לי בוצעו כביר כל שעשים מניינים אסורים הולו על ידי אחד,
38 בהזדמנויות נוספות. להבנתך ומשיחות שקיימות עמו 'אובייט' נוספים' נספסים של הכת,
39 מסתבר כי מדובר בשיטת פוליה של הכת: לרום עלילות דם חסודות בסיס
40 בעניינים בעלי אופי מיני כלפי מי ששם רואים כיריביהם.
41 14. במרץ 2010 הגיעו ביחיד עם הורי לביהם"ש לדיוון שנערך בתיק זה. אחוי שהגינו
42 לאותו דיון לצד ריקי שחם, תקפו אותו בכניסה לבניין ביהם"ש והכו אותו וצעקו
43 להורי שבמידה ונסו להכנס לדיוון הם לא יראו אותם בחיים, ואכן הקשר נתק
44 לחלווטן בשנה אחרתה.امي אשר לא יכול לשאת זאת עזבה את ביהם"ש מבלי
45 להיכנס לדין ואילו אביו ואני נכנסנו לדין בלויו מאבטחי ביהם"ש. בעקבות אירוע
46 זה הוגשתי תלונה למשטרה".
47

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביבצקי ואח'

תיק חיצוני:

אשר לسودיות המפגשים העידה הגב' שורה אלמוג לאחר שנשאלה בחקירה הנגידת האם אף פעם
לא הייתה בשיעור של הקבוצה כי:
"ביקשתי אך לא נתנו לי להיכנס" (עמ' 29 מולשי 7).
ביחס לאותה סודיות שבאה פעה הקבוצה הבהיר גם מר אליה טיב (ת/5) מטעם התובע, כך:
"3. החל מאמצע שנות ה- 90 ידעת כי פניה למועדת במסגרת של קבוצה ושיש איש
שהיא המורה של הקבוצה. פניה נהגה בחשאיות רבה אודוטים בקבוצה
ודייבור על המורה שבואש הקבוצה ביראת כבוד ובהערצה ממש. בשונייתי לקבל
מןינה יותר פרטים אודוטות תוכן וטיב השיעורים, היא לא הסכימה להיכנס לפרטים,
ורק חזרה עלי כך שמדובר במקום מיוחד ביותר ובמורה מיוחדת במיניה".
גם ד"ר ענת פלאי בישה להיות נוכח בשיעורים אך התבerrer לה, כי אינה יכולה לשמעו שיעורים
אליה (עמ' 65 ו- 66 לפורי מ- 20.2.12).
גם בתצהירו של אורי התובע מרים מודמוני (ת/11) צוין, "פניה שמרה על חשאיות ודיסקרטיות
רבה בקשר لما שקרה במפגשים עצם. בשנים הראשונות שהיא גרה בכפר סירקין, יצא לי כמה
פעמים להגעה לבקר את פניה בימיים שבהיא הייתה מארחת מפגש של הקבוצה – היא הייתה דוחקת
בי ללבת מהפגש מתחילה... ביקשתי מפניה מספר פעמים לשמוע מה היא לומדת? היא
סירבה לחשוף. לפחות פעם אחת, ביקשתי ממנה להישאר ולהשתתף בשיעור – פניה סירבה
ואמרה שמדובר בקבוצה סגורה ושאני יכול להישאר לשיעור" (סע' 6 ו- 7 לת/11). עד זה אף
התיחס לנושא הנאמנות שהפגינה התובעת כלפי הנتابעת 1 כצ'ין "כשניסינו להשמיע ביקורת על
ריקי פניה הייתה מגיבה בכעס, ומשנה את הנושא. היה נראה שהיא ממש שומרת עליה" (סעיף 8
لتצהיר).
ב.6.48. המשקנה מהאמור לעיל הינה, שככל המבוקש לחצטרף לקבוצה עבר תחילת ראיון התאמת
אצל הנتابעת 1 שתאשר או תדחה את הצעתו. לאחר מכן מוחייבים חברי הקבוצה בנאמנות
לקבוצה ולעומdet בראשה. הנאמנות נלמדת בסיבות לא במעט מעוצמת אמצעי ההגנה הנקטים על
ידי חברי הקבוצה כלפי אלה המבקשים לטעם לפגוע בקבוצה ובנتابעת 1 בראשה, אמצעים שאין
לכנותם "קונבנציונאליים". ככל הקשור עם שמירה על סודיות, ניתן להבחין כי חברי הקבוצה לא
מייחרו להסביר מוחץ לקבוצה בצרה מלאה, כמו לבני משפחתם, מה מתרחש בשיעורים ובמפגשים
ומודיע הימים זוקקים מהם לסכומי כסף גבוהים כאשר תכני השיעורים והסיבות לדרישת הסכומים
מוסתרים מהמלוים וסודים כאמור (רי' למשל עדותה של ד"ר ענת פלאי-הקר המתיחסת לנتابעת
שצ'ינה, "היא גם שיקרה לי לגבי לאן הכספי הולכים. שיקרה זו מילה קשה, היא רצתה יותר
להסתיר, לשמר על סודות, זה היה מאד סדי, עיגולי פינות על ענייני כספיים" (עמ' 67 מולשי 11-
14)). כך גם לא הופצו השיעורים שהעבירה הנتابעת 1 מחוץ לקבוצה ואלה נותרו בין חברי הקבוצה
 בלבד. מכאן, גם תנאי זה של סודיות מתקיים באופן עקרוני בניסיונות.

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114-08 שפיגל ואח' נ' שחט-רביבצקי ואח'

תיק חיצוני:

1

2

4.4. התנקות - עידוד עד כפיה של ניתוק הקשרים החברתיים הישנים, תוך הסתרות והתבדלות מפני העולם החיצוני.

3

4

5. 4.4.1. התובעת טענה, כי מרוגע שהפק אדם להיות חבר בקבוצה, אין לו עוד זכות קיום או מקום
6 בעולם. אין יותר "אני", ומהות הקיום שלו הינו להיות "תלמיד", היינו חלק בלתי מסויים מכבוצת
7 שכל תכליתה היה קיומה של הנتابעת 1, הקבוצה הינה המשפחה והינה הכל עבור חבר הקבוצה
8 וכלשון התובעת "ריקי שחם דאגה להבהיר לי מה לחפש בחו"ז" (ר' סעיף 47 לנתצרה
9 התובעת וכן עדותה עמ' 269-270). התובעת אף הדגישה, כי בשנים בהן השתייכה לקבוצה היא
10 התרחקה מאד משפחתה ומהורה, כאשר התנשאה בקבוצה הינה, כי ההורים אשימים בקלוקלים
11 של ה"אני" והקשר עמים מפריע להתקפות שלה אדם, שכן, וכי שהסבירה הנتابעת 1, יש להנתנק
12 מההורים ומהמשפחה ומכל גורם מעכ卜 על מנת להתנקות ממקלוקלים בכך להפקיד לאדם טוב יותר.
13 עיקר פניויה של התובעת באותה עת למשפחה היו לצרכי קבלת סכומי כסף וחלואות לצרכי
14 הקבוצה, כמו לצרכיו רכישות עברו הנتابעת 1. ניסיונות בני משפחת הנتابעת 1 לשומר עמה על קשר
15 מעבר לצרכיה כאמור נדחו על ידה והיא הגיעה לבקר את משפחתה לעיתים רחוקות ולפרק זמן קצר.
16 אמה הייתה מותקשת אליה כמעט מדי שישי והמשיכה לנסוט לשומר על קשר כל העת, אך חדלה
17 מכך אחורי שנים של נתק. התובעת ציינה, כי נותרה מכל בני משפחתה בקשר מסוים עם אמה הקטן
18 חיים ואחותה ורד שבוכותם נשמר הקשר עם המשפחה שכן הם המשיכו לנסוט ולשומר את הקשר.
19 בעודותה אף ציינה, כי סיירה למשפחה תחושת התנסאות מעיצם היותה בקבוצה (עמ' 271 מול- 9
20).
21

22

23 התובעת אף הפנה לכך שבין חברי הקבוצה נוצרה קרבה וקשרים זוגיים בין עצמם, כאשר
24 הבאות לידיים לעולם הייתה רק בין חברי הקבוצה (עדות אלון בוחר עמ' 158, שי' 18-19, שם אמר):
25 "לא יהיה דבר כזה שבני זוג לא יהיה בקבוצה. לא יהיה מצב בדרך כלל שבו בני קבוצה עם בני זוג לא
26 יהיה בתוך הקבוצה", וכן עדות הנتابע 2 המפרט באופן נרחב בין עמ' 128 מול שי' 8 ועד עמ' 134 מול
27 שי' 20, כי למעשה מרביתם לא כל הקשרים הזוגיים בקבוצה הם בין חברייה.
28

29

30 4.4.2. הנتابעים מצד חכיתו מכל וכל טענת התובעת בעניין הפרדת חברי הקבוצה מבני
31 משפחחות וצינו, כי עדי התובעת בעניין זה לא הצליחו להוכיח קיום של נתק מוחמתה של הקבוצה,
32 אלא מניסיבות חיים אחרות למורי. עדי הפנו לעדויות מטעמים לפיהם אין למעשה ניתוק בפועל
33 והתייחסו בסיכוןיהם לכל אחד מבני משפחתה התובעת, בני משפחתה של עוזי'ד איה לביא, בני
34 משפחתם של דני וסורה גולדברג ואמה של אפרת אלמוג. כך למשל טענו, כי עדי התביעה שייצגו את
בני משפחת התובעת לא שללו קשר עמה. בכל הקשור לבני משפחה של חלק מחברי הקבוצה טעו

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א-08-2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 לקשיים משפחתיים, כמו לחברת הקבוצה עוזי'ד איה לביא לה סכון ארוך שנים עם אחיוותה; או
2 בכל הקשור עם דני ועטרה גולדברג שהתייחסו לאחיהם מנחם גולדברג כאדם מוזר שהקים כפר
3 עתיק – כפר קדם- וכן הגבי' שרה אלמוג, אמה של אפרת אלמוג, שהינה מטופלת של התובעת שנים
4 רבות וקיים לטעםם لكن קושי בעודותה.
5

6 4.3. בחינת חומר הראיות מעלה, כי המגמה בהתנהלות הקבוצה הייתה של הרחיקת חברותה מבני
7 משפחתיים, אך לא בהכרח עד כדי ניתוקם המוחלט שכן בני המשפחה נדרשו לסייע לחבריו הקבוצה
8 כלכלית לשם מימון מטרות הקבוצה שבעירן היו מימון דרישות החומריות של הנتابעת 1
9 העומדת בראשה. מכאן שנטק מוחלט לא בהכרח קיים אצל כל חברי הקבוצה והتובעת העידה אף
10 היא על קשר מסוים עם בני משפחתה.
11

12 כך, התובעת מצינית בתצהירה, כי החברים בקבוצה מנוטקים ממשפחתם אלא אם כן המשפחה
13 מקבלת ללא סייג את אורח החיים של חבר הקבוצה הכלול הוצאה כספים רבים מבני המשפחה. בני
14 משפחה שאינם מקבלים את אורח החיים בקבוצה ומנסים להטיל ספק בנتابעת 1, או שאינם מוכנים
15 לסייע כלכלית, מורחיקים ומנוטקים (סעיף 43 לתצהיר התובעת). האמורים בהם נקבעת 1
16 לשם יצירת ריחוק בין חברי הקבוצה לבני משפחתם היו השיעורים והפגשים שנערךו במועדים
17 בהם נהוג לעורך מפגשים משפחתיים (ערבי שיישי, מוצ"ש, חגים,ימי הולדת). הנتابעת 1 הסבירה
18 לחבריו הקבוצה בני המשפחה מעכבים התפתחות וצמיחה רוחנית, לפחות אין פסול מריקון בני
19 המשפחה מכל רוכושים וכיספם לטובת הקבוצה, לפחות מותר לחבריו הקבוצה לשקר ולהמציא
20 סיפורים על סיבות בשלן הינם זקנים לכיספים ולנקוט בכל אפשרות כדי לתאר את בני המשפחה או
21 החברים מכל רוכושים וכיספם לטובת הנتابעת 1. בני המשפחה הם לא יותר מאשר "דשן" שימוש את
22 צרכי התודעה של קומץ קטן של אנשים נבחרים כמו הנتابעת 1 ועל חברי הקבוצה ל佗וך את העברת
23 חומריו הדשן (סעיף 44 לתצהירה). בכך יקרה הנتابעת 1 אצל חברי הקבוצה בית חילפי ומשפחה
24 החלפית למסגרת הקבוצה. אין יותר "אני" אלא יש "קבוצה" ולמעשה יש את הנتابעת 1 שלמענה
25 ולמען רעיון תיאור פועלות וקיים אותה קבוצה. תימוכין לכך מצאתי בעדות בני משפחתה של התובעת
26 (ר' תצהיר גיסת התובעת שושי מדמון ת/9 סעיפים 5, 4, 6, 7, תצהירו של רמי מדמון אחותה, ת/10, סעיף 4,
27 5, ותצהירו של אחיו התובעת, מר חיים מדמון, ת/11, סעיף 2, 3).
28

29 4.4.4. תימוכין להתפוררות הקשר המשפטי מצאתי בעדוויות בני משפחתם של חברי הקבוצה.
30 ראשון העיד **מנחם גולדברג** (תצהיריו סמכן ת/1), אחיהם של דני ועטרה גולדברג, חברי הקבוצה,
31 שהצהיר כך:
32

33 2. מן השתייכותם לאותה קבוצה הפכו אחי לאנשים אחרים ממשי. אחד
34 המאפיינים הבולטים של השתייכות אחי לקבוצה האמורה, הוא ניתוקם
35 והתנגורותם מהוורי והמשפחה המוחבת - כמעט פניות חוזרות ונשנות לקבלת

בית המשפט המחחי בתל אביב - יפו

ת"א-08-2114 שפיגל ואחר' נ' שחט-רביצקי ואחר'

תיק חיצוני:

- 1 כספרים רבים בamodelot שנות – עניין אשר העסיק אותנו כמשפחה עד כדי
2 שהחלנו לתור אחר מידע, פרטמים ואנשים אשר ניתן היה באמצעותם למדוד להיכן'
3 נקלעו אחוי, וחווב מכך, כיצד ניתן לסייע להם ולהלץ מההשפעה הרעה שלהם
4 נתוניהם לה ומשועבדים לה.
5
- 6 בחקרתו הנגדית ציין מר גולדברג, כי אביו ציין באזונו "הוא מבין שהוא שכול מעוד שני ילדים",
7 אחוי לא היו בבית כמה שנים, אין להם קשר עם אף אחד מבני המשפחה הקロבה והרוחקה,
8 מתנכרים מההשפעה האצלנו בנית, לא היו בבר מוצאות של הילדים שלי, לא עשויתי להם שום דבר
9 רע, גם לא בקשר עם האחים האחרים שלי, דודתי ניסתה ליצור עםם קשר וקיבלה מכתב נאצה
10 מהחותמי, אנו משפחה נורמטיבית, אין לי מושג איך התדרדרנו לעניין זהה" (עמ' 15 לפרי 8.9.11 מול ש' 13-17).
- 11
- 12
- 13 5.4.48. עדה נסافت שהעידה מטעם התביעה הינה הגבי' שרה אלמוג, אימהה של אפרת (קדום لكن
14 שמה היה יפי) אלמוג חברות הקבוצה. בתצהירה (ת/2) ציינה:
15 "3. למען הצטרופותה של ילי יפי לקבוצה הילכה והשתנתה התנהגותה, זו לא הילדה
16 שאחנהו הכרנו ובנוו בתוך המשפחה. לא ארע שם עימות או סכשות שישביר את
17 הensus הגדל בלבינו והניתוק מאיתנו. אנו ניסינו לשומר על קשר, אך הקשר המутס
18 שהסכמה לקיים זה פגימות ספורות שהסכמה לעורוך במקום ניטראלי – לא
19 ב ביתנו אף לא בביתה, שאללו לא החומתני. אצינו, כי גם בעמימות הספורות הללו
20 מדובר היה במפגשים שגדיל (בעלה של העודה והנכיהה של אפרת – א.ב.) ואני יזמו
21 מותן מטרה ברורה להבini את פשר הריחוק והנכיהה של התקרכוב אליה
22 (ולא מפגשים שנבעו מרצון שללה להיות בקשר איתנו). כמו כן, מפגש נסף נוצר
23 בהלוויות אמי, שאליה יפי הגיעו, ולשםחתי הרבה אף יכלה לחבק אותה לרוגע
24 קצר. לצערי, יפי לא הגיעו לשבועה של שבתת, למרות שעד הצטרופותה לקבוצה
25 הייתה בינהו קשר קרוב.
26 4. גם בנותינו השתדרו לשומר איתה קשר אך ברגע שאחותה הגדולה (של אפרת –
27 א.ב.) הציגה בפניה דעתה שונה משלה, וביקורה אותה על האופן שבו היא מתנגדת
28 כלפי המשפחה, יפי נתקה את הקשר גם איתה (והתבטאה כלפי בובות לא
29 אופיינית לבת הרגילה והנעימה שכרכנו, כפי שהוא היה להלן).
30 ...
31 12. כתבנו ליפוי מכתבים, בהם לצד ביתוי לגעגעים שלנו אליה ניסינו להתענינו
32 במחות הקשרים שלה והלימודים שבהם היא נמצאת (אצל הנטבעת 1 – א.ב.). לא
33 קיבלנו מענה לאף אחד מהმכתבים.
34 ...
35 15. מותן שיחות ומפגשים עם משפחות נוספות שייצרו איתי קשר, התהוו לנו שאות
36 ההיתוך והנכיהה שאנו חווים מול ביתנו חשובות גם הוא באופן קשה, בסיפורים מאד
37 דומים והזויים אפילו משלנו.
38 ...
39 17. בשלב מסוים, במהלך 2009, לאחר שלמדנו יותר על טיבה של הקבוצה, בין
40 היתר, משייחות עם משפחות נוספות,AIMTONOT UNIINIM US YIFI. כאשר יפי שמעה
41 על קשרינו עם המשפחה ושאנחנו יודעים מביבים היכן היא נמצאת, AIMMA ULINU
42 שתנתתק לגורם את מעת הקשרים שעוד היה בינו וכך גם עשתה. יפי היטהה בנו
43 'האשומות' שלא קשורות בנסיבות ואמרה לנו שלא תחזר את הקשר עד שאני לא
44 אפסיק לפועל נגד הקבוצה, כי זה פוגע בחברים שלה ובכך גם בה. היא אמרה שריקי
45 היא אישת מיעודת ושאן לנו זכות לדבר עליה דברים רעים, וביקשה שנכבד את
46 הבהירות שלה, שלא ניכנס לה חיים וטענה שהיא מאושרת.

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 18. לאחר שהתפרנסם התחקיר העיתוגאי ב'מעריב' אודות הכת של ויקי שחם
2 ('הקיסרית מצהלה' – אפריל 2009), נזמן שהיינו בטיל משפחתי קיבוצי טלפון
3 מייפוי ובו נמסר לי שיוור לא היה אמא שלה וכי לא אזהה לראות את ילדה, נכדי
4 לעתיד, לבשלה ייולדו. עוד הטיחה כי בעזם כי בעלי (אבי) מתעסק עם חברותי
5 הטובה וכי החתן שלנו, הבעל של בת, מקייםיחסים אינטימיים עם פניה שפיגל
6 – דברים ממשיכים ונוראים שנאמרו בקורו רוח ומכניות מקפיאים, אשר כל כך לא
7 אופייניים לבט שכרכנו כל חיינו".
8

9 בחקירה הנגידת ציינה הגב' אלמוג, כי הייתה גם עדה להנהלות חבר הקבוצה אחר, בנה של חברתה
10 מkiemבך נע, אדוה אוקו, חברות נפש של העדה, שלאחר שהתרברר לבנה כי הינה מודעת לכך שהוא
11 נמצא בקבוצת "הוא איים עליה שאם היא תמשיך ליצור איתי קשר, זה היא אמירה, והוא מאיים
12 עליה ממש, אם תמשיך ליצור איתי קשר הוא יתתק למגורי את הקשר איתה" (שם, עמי 25 מול ש'
13 26). כך גם ציינה ביחס לחני ארבל, שהיה בן זוגה של בתה, שהיה אף הוא חבר בקבוצת וניתק
14 קשר עם בני משפחתו, שהוריו סיפרו לה, כי כאשר בנים זה מגע הביתה "כאילו עומד בינוים
15 זוכפת" (עמי 26 מול ש' 4) כאשר אותו חגי ארבל אף התקשר אליה, צעק עליה ומסר, כי הינה
16 מתערבת בחיו הפרטניים ושתתעסק עם בעיותה שלה ולא עם שלו (עמי 27 מול ש' 24-26) וכן אף
17 ביחס לחברת הקבוצה טל ראשוני שבשיחות עם אמה רחל ראשוני התרחבו ידיועתיה אודות
18 הקבוצה, אך הגב' רחל ראשוני סירבה להיות שותפה להליך שכן בתה טל הצלילה לעזוב את הקבוצה
19 (עמי 26 מול ש' 4-8).
20 בחקירה חוזרת אף ציינה, כי נפגשה עם משפחת דובר, שאבי המשפחה ביקש ממנה שאיש לא יידע
21 על אותה פגישה על מנת שלא לפגוע בריסויי הקשר שנוטרו להם עם בנים. עוד ציינה, כי שוחחה עם
22 בתם יערה שצינו בפניה שאיבדה את אחיה, מזה 6 שנים לא דיברו אותו ונוצר הרס משפחתי.
23

24 6.6.48. תימוכין נוספים להנתקות מצאתי בתצהירה של גבי נועה לביא קקoon (ת/3), אחותה של
25 איה לביא, חברת הקבוצה, ציינה בתצהירה כך:
26

27 "מן שנדע לאיה כי ערכתי בירורים וגיליתי שהיא משתיכת ל'קבוצה' של ריקי
28 שחם ניתקה היא עמי כל קשר, ומماז שאחותי שירה ואני עומדות בקשר עם בני
29 משפחחה אחרים ומבקשות לברר פרטיטים בנוגע לכת ולזרכי הפעלה האפרוריות
30 במטריה לסייע לאחוננו להיחלץ מהשפעתה הרעה, ניתקה איה כל קשר גם עם
31 שירה".
32

33 כך גם ציינה, כי שוחחה עם בני משפחתו של דני וטורה גולדברג, חברי הקבוצה שאף הם הילכו והתנכרו
34 לבני משפחתם ו בשיחה שהיתה לה עם אחותם סיירה כי הוא מתנהג באופן לא מכבד כלפי הורי
35 ופונה אליהם רק לקבל כספים (סעיפים 8, 9 ו- 12 לתצהירה). כך גם ביחס לאחותה שהצטרכה אף
36 היא לקבוצה באמצעות דני גולדברג, החלה משנה אף היא יחסם כלפי המשפחה ובמיוחד כלפי
37 וכלפי אחותה שירה, אליהם הנהגה באופן בוודה ולא מכבד (סעיף 11 לתצהירה).
38

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

עד ציינה נועה לביא קכוו בתצהירה, כי בחודשים שקדמו להגשת תצהירה "חלה הקצנה והסלמה בנסיבות הביטוי של איה כלפי שירה וככלפי עך כדי אלימות מילולית של ממש. איה העלתה כלפי שירה וככלפי האשמות קשות (חסירות בסיס) שהדעת לא סובלת ושאיini מעזה להעלותן על הכתב" (סעיף 24 ל/3). בחקירה הנגדית ציינה, כי קודם כניסה של איה לקובוצה מירב החיסים היהת נפלאה, למורות נתק שהיתה קודם לבשל נושא ירושה שתש ונסל ועלו גישרו (עמ' 31 מול ש' 6 ו- 19). מכאן ניתן להסיק, כי נתק בקשרים אלו נובע בהכרח מסוגיות בן העבר, אלא דווקא מהעובדת ולפיה האחותה איה מצויה באותה קבוצה.

7.ג.48. כך גם אחותה של נועה, שירה לביא מצינית בתצהירה (ת/4) כך :

"מאז שאיה הטרופה לכט, באופן הדרמטי ההתנווגות שלה והמעשים שלה הללו והקצינו – בהתחלה האמנתי שעוד אפשר לשכנע את איה ולחלי אותה מהכת, אבל היום אני מבינה שהשליטה הטוטלית עליה לא מאפשרת להתקרב אליה ולא ניתן ליצור שום תקשורת ישירה וטبيعית, כפי שהיא בכל השנים לפני שאיה הייתה בכת. יותר מהכל אני חרודה למצובה הנפשי של איה ולהשفعה של הכת על שתי בנותיה – משיחותי עם אבי, סבתاي וחברים קרובים של המשפחה, איה מדברת באופן אובדן וקיצוני. אני מרגישה שאיבדתי את אחותי, מאז שחברה לקבוצת הלימוד' של ריקי שחס'".

בחקירה הנגדית ציינה, כי מعلوم לא הייתה קודם לנתק משתי אחותיה ובهن גם איה עד שנכנסה לכת (עמ' 37 מול ש' 12) וובהשך ציינה, כי הותקפה על ידי איה ודני בכל הנסיבות האפשריות, מילולית אך לא פיזית. כך גם, דני נכנס לתיק המוסד לביטוח לאומי שלה בשל האיתה בארץ ורשות אותה כעובדת שלו במשך שניםים, זאת התבקר לה רק כשוחרה לארץ. בכך, הייתה רשומה במוסד לביטוח לאומי כמו שעבדה במשך שניםים אצל דני גולדברג, למרות שככל לא הייתה באותו עת בארץ, וזאת עשה לצורך העلمת מס (עמ' 38 לפורי מול ש' 15-12). הנתק התבטא גם באבדון הקשור עם בנותיה של איה לאחותות לביא ולסבן, אביה של איה, רק לאחר ואלה סברו כי איה חקרה בכת (עמ' 41 מול ש' 7).

8.ג.48. אודות הניטוק שבין התובעת לבטה אייל, שאף היא הינה חברה בקבוצה, בשל פעילות התובעת למול הקבוצה, למדטי מחקרינו הנגדית של מר אליהו טיב שצין, כי נפגש עם בתה של התובעת לאחר שחשב שיצליה לחזור ולקשר בינה לבינה אמרה, ובפגישה זו ניסחה להבן ושאל אותה מה קרה וזו השיבה ש"אמה האמיתית היא מישמי מהקבוצה, פניה לא אמה, אמרה שפנינה עשתה לה רק רע בחיים, היא יוצאת נגד הקבוצה, אמרה שם היא יוצאת מהקבוצה היא גם יוצאת נגדה ואמרה שלא רוצה קשר איתה" (עמ' 46 מול ש' 10-12).

9.ג.48. התיעיסות דומה מצאתי בתצהירה של ענת פל-הקר (ת/7) ציינה, כי לאחר שהותבעת עזבה את הקבוצה היא ניסתה לא לאות לשמור על קשר עם בתה אייל, שלחה לה מכתבים, כספים,

בית המשפט המחוון בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחם-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

רכשה עבורה מצריכים, שלמה עברו הוצאות המחייב שלה "אבל אייל סרבה לכל קשר עם פניה ולמייטב ידיעתי גם עם כל בני משפחתן". מסרונים שלחה הבת אייל לתובעת למדעה הגבי פלגי-הקר ש"אייל אמרה לפניה לא פעם יותר ושיהיא (אייל) תפגע עצמה אם פניה תעז לפעול נגד ריקי שחם" (סע' 17, 18 ל/7).

5

6.ג.48. תימוכין לנושא הניתוק מצאתי גם בתצהירה של רחל ליבטנשטיין (ת/6), שהינה פעילה 6
במרכז הישראלי לנפגעים כתות בע"מ, ציינה, כי התקבלו אצלם תלנות מצד חברי קבוצה שעבו 7
את הקבוצה ובני משפחחה של חברי הקבוצה, כאשר קיים דפוס מאפיין באוטן תלונות המתייחס 8
להתרחקות מהמשפחה הקרובה עד כדי ניתוק מוחלט ממנה, לצד פניות חוזרות ונשנות להעברת 9
כלכלי כסף גודלים לצרכי הקבוצה (סעיף 7 ל/6).

10

11. עד נוסף שהייתה בקבוצה ועזב היו עוזי דניאל שבתצהירו (ת/18) מפרט, בדומה 12
لتובעת, את מגמות הרוחקתו חברי הקבוצה מבני משפחחות וחבריהם והפיקת הקבוצה לביטם 13
כתחליף למשפחחה ואת חברי הקבוצה לחבריהם כתחליף לחבריהם. ניהול קשר עם בני המשפחה נעדר 14
למעשה להשגת יעדים כלכליים בלבד של הנتابעת 1 (רי סעיפים 9, 10, 12).

15

16. גם עדת ההגנה **אייה לביא** ציינה, כי ניתן להתייחס לקבוצה כאל משפחה אם כי אינה מ受ורת על 17
משפחה (עמ' 168 מול 19).

18

19. 12.ג.48. אצין, כי למורות העבודה ולפיה חלק מהעדויות מתייחסות לחבריו קבוצה אחרים שלא 20
היעדו בעצם או בני משפחوتיהם לא העידו ولكن עסוקין בעדות מפני השמועה והין חשות מסקל 21
ראייתי או בעלות מסקל ראייתי נמוך, עדיין, נתתי אמון בכל אחד ואחת בני משפחות חברי 22
הקבוצה שבאו להעיד ולחתמי בחשבון את כל אותן עדויות שאינן מפני השמועה. התרשימי 23
מחוקשי העצום שהביא את בני המשפחה לדוכן העדים, ומהקשי שהוו בעת מותן העדות המופנה 24
למעשה נגד בני משפחתם חברי הקבוצה היקרים להם מאוד למורות החשש כי הקשר לא יאucha, 25
זו את מאחר וראו בהם שביויים באוטה קבוצה בראשות הנتابעת 1, לא פחות. עדים אלה העידו מדם 26
ליים ורצו לראות את בני משפחתם שבקבוצה כחלק משפחתם לאחר שניתקו עטים מהם ופגעו 27
בhem כמשפחה עד מאד. יותר מכל רואו בהם בני המשפחה כמו שפגו בעצם. כך הדגישה למשל 28
הגב' **שרה אלמוג** בעדותה, כי כלל לא בקשה להטער בחיה של בתה יפי, אלא אך בקשה את 29
האפשרות לשוחח אתה כמובן, אך היא סירבה.

30

31. 32. בני המשפחה העידו כולם אוזות התנהלות דומה של חברי הקבוצה כלפי בני משפחתם שכלה ניתוק
מתמשך וכיורן קשר בעיקר לשם קבלת עזה כספית כזו או אחרת. כששאלו חברי הקבוצה על ידי 33
בני משפחתם למטרות לשמון הינם זוקקים לכיסף הם לא ציינו כי עסקין בכספי הקבוצה או הנتابעת 34

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביבצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 אל תמיד ציינו צרכים אישיים שלהם. ניסיון הנتابעים להראות, כי מדובר בקשרים לקוים עד
2 מוקדמת דנא בין חברי הקבוצה לבני משפחתם שככל אינם קשורים לקבוצה תוך הטלת פגמים
3 באישיותם של עדים אלה כעולה מסיכוןם, אינה משנה מדעתו זו ולפיה הנטק מבני המשפחה או
4 השינוי החתנagogטי והנהלותי המג'ורי של חברי הקבוצה כלפי בני משפחתם החל ממועד
5 הצליפותם לקבוצה, אפילו היו קשיים משפחתיים כאלה ואחרים עוד קודם לכן.

6
7 הקבוצה אם כן מילאה עבור חברותה תחליף כמעט מלא למשפחה על כל המשטמע לכך (רי' למשל
8 עדות ורדה שמואלי מטעם ההגנה לפיה ראתה בתבעת 1 "משפחה" עמי 292 מול 15), ועדין קשר
9 מסוים עם המשפחות התקיים, לפחות ביחס לחבריו הקבוצה, בעיקר כאשר חבר הקבוצה לא
10 "נשפט" ע"י משפחתו אודות חברתו בקבוצה וחברי הקבוצה עשו שימוש בני משפחתם לטובות
11 צרכים כספיים שנעודו בחלוקם הרחב לקבוצה ולתבעת 1 שבראה.

12
13 המשקנה הינה אם כן, כי הקשר עם בני המשפחה התרופף עד מאד. הקשר שנוצר, יותר עיריו
14 למטרות כספיות. כאשר גשר כלכלי זה לבני המשפחה נזק, בדרך כלל גם נזק או נגוע עד מאד
15 הקשר המשפחתי שהיה רופף ממלא בשל החברות בקבוצה. תנאי זה לדוח אסן מותקים ברובו
16 אם כי לא במלואו, הינו לא עד כדי נזק מוחלט לכל אורך התקופה.

4.4. אדיות: תביעה לאדיות פולחנית עזה, ללא שאלות או הטלת ספק.

18.1. טענה התובעת בסיכוןיה, כי נושא זה בא לכל ביטוי בחוסר האפשרות למתוח ביקורת על
19 הקבוצה ככל עוד אין נושא בה. אין לחבר בקבוצה למעשה כל רצון חופשי. ציין זאת היבט עו"ד אורן
20 דניאל בעדותו בביבימי"ש בעמ' 217, ש' 24 עד 219 ש' 19, וכלשהו: "... כל מי שנמצא בכת, נמצא בה
21 שלא בטובתו אין ספק בכך. זה לא משנה מה הוא אומר, או ואובי אס היה אומר אחרת. ממילא לא
22 היה שם, אם היה אומר אחרת" כשהופנה לכך שיש חברי קבוצה האומרים כי חבריםם בקבוצה
23 הינה מבהירה חופשית השיב: "אני יודע מה הסטטוס שלהם, אם כך אמרו, אני אומר לך מה אני
24 יודע על איך המקום מתנהל בכלל, או שהם עדים בזאת הקבוצה וזה תעלול או שהם פוחדים
25 פחד מוות להגיד אחרת כי הם יודעים מה מעולמים וועלוי לי ואלה האפשרויות, או אומרים לא
26 אמרת מסיבה אחרת". באשר להיווטו משועבד השיב: "אני לא יכול לומר שלא הייתי משועבד. כל
27 מה שאני רוצה להאמין שאני לא הייתי משועבד, היו לי סיבות למה הייתה שם, לא התנהagi שם
28 בסדר, נתתי שם סכומים שנדמה לי שאיני צריך לומר שבר דעתם מחייב לקבוצה לא נותן
29 בכלל סכומים, זה כל כספי. זה מאפיין את הכת. קשה לי לענות על השאלה אם היהeti משועבד או
30 לא, היהeti שם. נתתי כספים. בודאות לא נתתי כספים מרצון חופשי ומלא. רצון חופשי לא יכול
31 לאפיין אדם שמצו בכת". כך גם סע' 43, 86 ו- 127 לתצהיר התובעת.

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

- 1 ההתובעת הפנתה לעניין זה גם לעדותו של מר אורי שחם שציין "רק מי שמרגש שייך מספיק
2 לקבוצה גם תרם את כלבו לקבוצה ולריקי. נכון לומר זאת" (ההדגשה שלי א.ב. עמי 247 מול ש'
3 עד הפנתה לכך, שלא הוגג בכל חומר הראיות מקרה ובו חברי הקבוצה הציבו על ספק או
4 פקפק בדברי הנتابעת 1, במיוחד כך כאשר הנتابעת 1 בmphל השיעורים מטיפה לחבריו הקבוצה
5 שללא צורך להסביר ולא צריך לשאל שאלות". כך גם הונחו חברי הקבוצה שלא לקרוא ספרים
6 מוסלמים על מנת שלא להטיל ספק (נספח 8 לתצהיר התובעת, המהווה את תמלול השיעורים, בעמ'
7 44 למשל שם אומרות הנتابעת 1: "אני משתמש פה בביטויים בעלי משמעות כמו אתיקה
8 ומטא этиקה, אנחנו יושבים פה כדי ללמידה נכון על פי מטא этиקה אבל בין זה לבני שימוש זהה
9 למעשה, זה אסור, רק מורה יכול לעשות את זה, מורה זה מישחו שהוא chosen, הוא נבחר...".
10
11 ל"אדיוקוט" ניתן ליחס גם את שינוי השמות בקרב חלק מחברי הקבוצה שהוסיפו
12 למשפחותם את חלקם שמו של פרנק לוי רייט, כמו למשל שלומית צדי שינתה את שם משפחתה
13 לפרנק, או אמר או רושינה את שם משפחתו ללויד, או יובל שינתה את שם משפחתו לרייט (עמ'
14 לעדות אלון בוחר מול ש' 14-9, שם הינו מסביר גם את שינוי השמות בשל היוותו פרנק לוי
15 מוריך בקבוצה). כך גם קעקועים שהותבעו על גופם של חברי הקבוצה הקשורים למקרים העתיקה
16 (רי למשל עדותו של אלון בוחר שעלה ידו קעקעה ספרינקס, קעקוע שקיים גם על גופו של הנتابעת 1
17 וכן לחברים נוספים בקבוצה יש את אותו קעקוע, עמי 166 מול ש' 1).
18
19 3. הנتابעים מצדם כפרו מכל וכול בטענה זו מצד התובעת. לטעמים עסקינם בקבוצה הטרוגנית
20 של אנשים אינטלקטואליים, משבילים, משבילים, בחלקים בעלי מקצועות חופשיים ואך בתחום עניין אקדמיים,
21 תחומי מדיה ועוד שלא הפעילו בכך כל מניפולציות שנורו באופן שהתנהלותם בקבוצה הלמה את
22 דרישות הנتابעת 1 ככזה ראה וקדש. חברי הקבוצה השתתפו בשיעורים חקרו, שאלו והתווכחו
23 באופן שלא העמיד את הנتابעת 1 כדי שמורה הлечה וכולם מחרישים בעקבותיה. מכאן, שלטענת
24 הנתבעים אין מדובר בקבוצה המולכת אחר שיגיוןותיה של הנتابעת 1.
25
26 4. בוחנת חומר הראיות מלמדת, כי הנتابעת 1, גם בעיניה שלה כך נראה, למרות שלא העידה
27 על כך, וגם בעיני החוקרים לה ביוורן כמו גם יתר חברי הקבוצה, הינה קודם וראשית לכל "מורה"
28 בଘדרה וחברי הקבוצה הינם תלמידיה. היא מרביתה בהם את תורה. השיעורים הם לימודים
29 ובפועל, בוגיון לטענת הנتابעים, לא מתנהל כל פולמוס סביב ההנחות העובדות או התוצאות
30 שהעלתה הנتابעת 1 בmphל השיעורים, אם כי חברי הקבוצה נדרשו לא אחת להביע דעתה. מי שהרה
31 אם כן, לימד והסביר היהת הנتابעת 1. ניתן לראות ולשמעו זאת לאורך כל השיעורים שהצלילה
32 התובעת לשים ידה עליהם. יש להציג לעניין זה שכמות השיעורים ששם עליה יד התובעת אינה
33 כל השיעורים או אף בחלק גדול מהם אלא דוגמא חלק קטן מהם, מכאן שמסקנה זו מבוססת על
34 אליה ששם עליהם ידה בהעדר ראיות אחרות מצד הנتابעים עצםם למורת להשיעורים, כך נראה,

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 כולם הוקלו ונסרו לנتابעת 1, ומכאן שהמסקנה הינה סבירה. עוד ניתן להסיק, כי חברי הקבוצה
2 הינם תלמידי "המוראה" והוא כאמור מוערכת על ידיים מואוד. על פיה ישק דבר. היא זו שצרכיהם
3 ליקום לכבודה עת היא נכנסה לבוצת הקבוצה ואף לחווות לה קידה וכן גם כשהיא יצא את החדר.
4 היא זו שישבת בראש השולחן והוא כאמור המביאה והמושכית של התכנים אך גם של האנשים,
5 מהקבוצה ועל הקבוצה. מעמד זה של הנتابעת 1 בקשר חברי הקבוצה מלמד על כל שנותבעת 1 מעמד
6 מיוחד המלווה ביראה. ייראה זו מקרה תחילה בכבודו של חברי הקבוצה רוחשים לה, אך נדמה שגם
7 מהחשש הנובע מכוחה כלפיים בכל אוטם "ניוררים" שחו ממנה ומהנתבעת 2 במהלך השיעורים.
8 ניוררים שהנתבעים וחברי הקבוצה לא התחשו אליהם אך ניסו ליפות אותם כהנהלות מקובלות
9 ב"מסגרת משפטתית". מכאן ניתן להסיק, כי קיימות אידיאות באופן הנהלות הקבוצה במהלך
10 המפגשים, באופן התייחסותם לנتابעת 1 ובאופן הנהלותם בין עצמם. וודגש, כי לא מצאת
11 בחומר הראות ראייה לכך שדברי הנتابעת 1 במהלך השיעורים הופכו ע"י מי חברי הקבוצה או
12 כי נתען כלפיים שאינם נוכנים או בלתי אפשריים. בכך נוצרת מערכת יחס אמון/יראה כלפי המורה
13 הבננה ומטעצם לאורך שנים ומכל אף משנה תוקף, עצמה והודיעק לאור פרק הזמן בו שוחים חברי
14 הקבוצה במהלך הנتابעת 1 ובאופן בו היא מנהלת את הקבוצה. אופן זה של הנהלות מעצב עם
15 הזמן את חברי הקבוצה כעושי דברה של הנتابעת 1 ללא חיל וסדר. בכך מתקיים לטעמי גם תנאי
16 זה לדויות.

17
18 **ח. ציות - דרישת ציות וכפיפות מוחלטת למנהיג הכת והשלט סנקציות כאשר אלה איןין**
19 **משמעות כנדרש.**

20
21 1. התובעת מציינת בסיכוןיה, כי התיחסה לדרישת ציוה בתצהירה בסעיפים 124, 127, 174 ו-
22 175. בודתה ובייחס לשאלת מה מנע ממנה לעזוב את הקבוצה, השיבה "פחדمنع ממני, זה הדבר
23 העיקרי" (עמ' 251 מול ש' 14 וכן עמ' 279 שורות 5-6 לעניין לינצ'ים שעברו חברי הקבוצה ע"י
24 הנתבעים וחברי קבוצה אחרים וכן עדות נעמי אברמסון שהעיד מטעם הנתבעים, הייתה מWOOD
25 לויאלית לументם, אך לבסוף הייתה מוכנה לקבל את העובדה ולפיה במהלך אחד השיעורים אף היא
26 עברה סוג של לינץ' שכזה ע"י הנתבעים 1 ו-2 וחברי קבוצה נוספים (עמ' 245 מול 23-15) למורת שלא
27 זכרה זאת אך טרחה וצינה כי: "...היו סיטואציות שאדם היה צדיק, ונכנס לנסיבות, אולי ניגוד,
28 שיתעשת על עצמו, הוא את עצמו מביא לנסיבות לא ניעימים, זה לא היה סטנדרטי, היה מידי
29 פעם" (עמ' 249 מול 26-24).

30
31 2. הנתבעים מצדם חזרו והדגישו לכל אורך החליך בין בכתב הטענות ובין בתצהירותם
32 ובעדויות, כי חברי הקבוצה הינם אנשים בגירים חופשיים ועצמאיים בדעותם שהשתתפו בקבוצת
33 הלימוד מרצון החופשי מאחר והפיקו מכך הנאה ותעלת אישיותם ש告诉ם אינם מצויים בכפיה
34 כלשהו. עוד הדגישו, כי לכל אחד מחברי הקבוצה חיים עצמאיים משלו הכוללים עבודה, משפחה

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א-08-2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 2 3 4 5 6 7 8 9
חברים ובית שאנים קשורים לקבוצה וכן ניסיון לראות בקבוצה דבוקה שאינה ניתנת להפרדה אינו
מפני העניין. מכאן שגם אין כל מקום לראות בקבוצה "כת" (ר' תצהירה של איה לביא נ/30 ס' 5-4
וכן תצהירו של אוורי צייג נ/31 ס' 5)

10 11 12 13 14 15 16 17 18 19
48.3. בחינת חומר הראיות מלמדת, כי חברי הקבוצה אמנים נדרשו גם לצוות. ד"ר ענת פלאג-הקר
למשל ציינה בתצהירה, כי נדharma מכך שעל התובעת אסור ללוות את בתה לאלה"ב ללוויות גורשה
המנוחה "שמעתי בתוך כך את מצוקתה וגם את קבלת הדין בעוד שהיא לא הצליחה להסביר לי את
הסיבה לאיסור זה" (סע' 6 ו- 15 לתצהירה ת/7).

10 11 12 13 14 15 16 17 18 19
שושי מדמון, גיסתה של התובעת, ציינה בתצהירה ת/9 מפני הקבוצה, כי לאחר שההתובעת עזבה את
הקבוצה: "הדבר הכל בולט בדבריה היה חוסר החופש שהיה שם והשליטה הטוטאלית בכל פן של
החיים: בפן המשפחה, אסור שיחיה קשור שלא באישור ובשליטה של ריקי שחם, עד כדי כך
שאפילו קשר זוגי, צריך לקבל את אישורה. בפן האישי – דיכיו מחשבתי, אסור ללמידה שום דבר
מחוץ למסגרות של הקבוצה, ורק לקבל אישור ממנה לפני כל החלטה או פעולה. ראש הקבוצה,
ריקי ואבי, יצרו תלות טוטאלית של פניה בהם..." (ס' 11 לתצהיר). בחקירה הנגדית ציינה: "אני
זכרת שהיא סיירה לי שהיא התענינה באמנותה הפנית והיא נזפה על כך קשות שהיא פולשת
לתחום שאינו שלה" (עמ' 72 מול 16-17).

20
גם אחיה של התובעת, רמי מדמון, ציין בתצהירו (ת/10), שציין ביחס לנتابעת 1 כי "מדובר בשליטה
טוטאלית של המנהיגה על כל אחד מחברי הקבוצה" (סעיף 24).

21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33
הרחיב על כך עוזי'ד אורי דניאל בתצהירו (ת/18) עת ציין, כי חברי הקבוצה נדרשו להתאמץ עבור
הнатבעת 1 ולצית לבקשתו. כל אימת שלא השתדלו די הם נאלצו להתמודד עם "הסתור הפנימי
של הגורי" כleshona של הנتابעת 1, שהיה מביא על אותו חבר התנכילות רבתית של הנتابעת 1 והнатבע
2 כמו גם של יתר חברי הקבוצה. התנכילות שכזו גם בוצעה כלפי התובעת והביאה לשני ניסיונות
התאבדות לנוכח הלחץ הקבוצתי לעמוד בציפיותה של הנتابעת 1 (ר' סעיפים 12, 13 ו-14 לתצהיר).
עווזי'ד דניאל הדגיש, כי היה חש מותמיד בקבוצה מפני "חרון אפה" של הנتابעת 1 שהביאה לכך
שהיו בה חברים שרעו ללחם פשטוו במשמעו לאחר שהעבירו את מלאו כספים לנتابעת 1 ואף נטל
הלוואות אותן לא יכולו להסביר בעוד שהнатבעת 1 ובני משפחתה חיים חי פאר ראוותניים כיהה
למלךה לאחר שהнатבעת 1 הסבירה לחבריה הקבוצה גם ועוד להעביר מסר של נתינה אינסופית
העתקה. מוהלך השיעורים בהם השתתפה חברי הקבוצה גם ועוד להעביר מסר של נתינה אינסופית
של חברי הקבוצה-הם התלמידים- למורותם – היא הנتابעת 1 על מנת שתוכל ממש ליחותה עלי
אדמות והיא הצלת האנושות ושמירה על כדור הארץ. נתינה זו הייתה מרכיב מרכזי בהוויה הקבוצתית
(ס' 15 לתצהיר).

בית המשפט המחוון בתל אביב - יפו

ת"א-08-2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 בחקירה הנגידית נשאל כיצד זה יתכן שככל חברי הקבוצה בתcheinרים שצורפו להגנה מצינינש שהיו
2 בקבוצה מבחןה וביקשו להפסיק להתריד אוטם והשיב: "זה לא מפתיע, זה טיבה של הכת או מי
3 שמשתייך אליה, לאחרונה צפה השואה בין בחורה אינטלקטואלית מהכת של גואל רצון שלפני
4 שנענץ אמרת שאוהבת אותה (צ"ל אותו – א.ב.), הוא בעלה, גורה בית פותח בלי מנעל, גורה
5 מבחריתה, באה מותה שהוא רוצח, הכל עושה מרוץן, אחורי שנענץ ונעה הוסרה ממנה, אמרה
6 דברים הפוכים למזרי. לגבי אוטם אנשים שנתנו תcheinרים, אני אומר שהדבר החשוב יותר זה
7 לשם מי שנשמע מחוץ לקבוצה. זה מס' בודד ונדריר של אנשים שהו שם, ואפשר לשמעו בני
8 משפחה של האנשים האלה, שדעתם נשבטה לתוך הקבוצה. אני אומר זאת כמומחה אלא במידיעה
9 הכי עמוקה, אמיתית וכואבת, כל מי שנמצא בכוכ, נמצא שלא בטובתו, אין ספק בכך. זה לא משנה
10 מה הוא אומר, אויב או אם היה אומר אחרת. ממילא לא היה שם אם היה אומר אחרת" (עמ' 217
11 מול ש' 27 עד עמ' 218 ש' 7). כשהשאל מודיע חבר קבוצה שיצאו ממנה אמורים דברים אחרים, כאשר
12 הכוונה הינה לאлон בוחר ואשתו טרראשוני, השיב "אני יודע מה הסטטוס שלהם, אם כך אמרו,
13 אני אומר לך מה אני יודע על איך המקום מתנהל בכלל נימי, או שהם עדים בתוך הקבוצה וזה תעלול
14 או שהם פוחדים פחד מוות להגיד אחרת כי הם יודעים מה מעולמים וועלוי ולאלה האפשרויות,
15 או שאמורים לא אמת מסיבת אחרת. אם ישלו אותנו טר ואلون יודעים איך זה מתנהל, אניעונה
16 בזדאות כן. כעריך דין היו אצלנו אליו חלק מאנשי הקבוצה, אחרי מעשים שהו שלוחים אותם
17 לעשות, הייתה לנו להם יעוץ איך להתמודד עם היבטים הפליליים שראיתיהם. אלון וטל לא
18 חשבים מהם יודעים, לא צריך לשכנע אותם להזכיר, הם יודעים כמונו את המעשים שהם עושים,
19 אני יודעת מה הם עושים, ואם הם עזבו זה בשל אותם דברים. הייתה שם ועוזבתיה" (שם, ש' 18-11),
20 ולמרות הדברים הללו, כשהשאל אם היה משועבד, השיב "לא אמרתי שהייתי משועבד" (עמ' 219
21 מול ש' 1), אך בהמשך אמר "קשה לי לענות על השאלה אם הייתה מושועבד או לא, הייתה שם. נתתי
22 כספים. בזדאות לא נתתי כספים מרוץן חופשי ומלא. רצון חופשי לא יכול לאפיין אדם המוציא בכוכ"
23 (שם, ש' 10-8). כך גם ציין, שרצון חופשי בנימוקו שלו לא היה לו באותה עת. בחקירה חוזרת נשאל
24 שוב ביחס לאلون בוחר וטל ראשוני וחששותיהם מן הקבוצה והסביר שהם אמרו לו שהם חוששים
25 (עמ' 229 מול ש' 22-23).

4.4. החשש והיראה ממה שעולל להתרחש למי שפונה נגד הקבוצה, מבטא את הציאות הנדרש
27 בקריטריון זה של הדוז'ח. חשש זה בא לכל ביטוי בחקירהו של אלון בוחר אורזונה. אלון עזב את
28 הקבוצה לאחר שהייתה כ-14 שנה. לאחר שעזב את הקבוצה הוא פנה למרכז לנפגעים כתות. כשהשאל
29 מודיע השיב, כי "באותזם היה נראה לי שהה קשרו. היום לא ידוע כבר" (עמ' 154 מול 13). כשהשאל
30 מודיע שקיבל את הזמן לדיון היה בסערה רגשות ופרץ בבי השיב: "גכוון, אתה רוצה להיות
31 במקומי ולראות מה כ"כ מסעור?... מה זה ענייני? מה קשור אליו? במוחך שאני באתי אליכם
32 אמרתם שהcabell בסדר, שאטם לא מעורבים אוטוי ולא אהיה קשור לתיק הזה, אתה החישון אמרו
33 לי שפניה יותר חשובה לו. אני לא רוצה להיות מעורב כאן. יצאתי, עזבו אותנו בשקט. אני לא
34

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114-08 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 חישש מכלום, אך רואה להמשיך עם חי הלהה. זה הפסיק לעניין אותו" (עמ' 154 מול 21-16).
2 בהמשך התברר, כי עשה שימוש בצדורים פסיביים לאחר שעזב את הקבוצה.
3 גם רעייתו טרראשוני נזקקת לשיחות לאחר עזיבת הקבוצה. כשנשאלה כיצד הגיע לכך שמדוברים
4 אמרו לה שהינה מצויה בכת השיבה: "בהתחלת חלקי על דעתם, אח"כ הסכמתי, אח"כ אמורתי
5 שלא בדיק. היום אני יודעת להגיד" (עמ' 188 מול 28-27).

6 המשקנה המתבקשת הינה, כי אורח החיים במסגרת הקבוצה חייב צוות וכפיות לנتابעת 1. מתן
7 עדות בבייהם"ש הינה ללא ספק ניסיון להטיל זופי בקבוצה או בנתבעת 1 ומכאן הקושי העזום
8 שבעצם עמידה על דוכן העדים ומתן עדות באופן שرك "עלול" לפגוע בקבוצה ובנתבעים, מוה שגורם
9 לאלו בוחר למתחים ולחצים עצומים לאחר שהצליח לצאת מחברותו בקבוצה. לא מיותר לציין, כי
10 שני אלה, אלון בוחר ורעיתו טרראשוני, זומנו באמצעות צו הבאה לאחר שלא נטררו ליום נס
11 לביהם"ש. מכאן שהחשש שלא לפגוע ולצית להלך הרוח בקבוצה גם לאחר עזיבתה מوطבע בחברי
12 הקבוצה העוזבים לפחות חלקם, מוה שמעיד שבעתיים על התנהלות חברי הקבוצה בהתאם לקו
13 המנחה אותו טוوها הנتابעת 1.

14
15
16 5. לא התעלמתי לעניין זה מעדויותיהם של חברי הקבוצה כמו גם מעדותו של הנتابעת 2,
17 שביקשו להציג תמונה שונה לגמר. יצוין, כי כל עדי ההגנה, למעט הנتابעת 3 שתצהירה נשחק
18 במהלך עדותה לאור קשיים מהתחום הנפשי שהציגו באולם ביהם"ש ולא ארchip מעבר לכך, נראו
19 לי כאנשים בוגרים, בעלי מקצוע בתחוםים מורשיים ומקובלים, שעמדו על טענות לפיה הימצאותם
20 בקבוצה הינה מרצונים החופשי, מבלי שאיש כופה זאת עליהם וambil שאיש מורה להם כיצד להציגו,
21 לחשוב ולהתנהל. השיעורים לטעums הינם מרחיבי דעת והנתבעת 1 הינה אדם מאיר עיניים
22 שהימצאות בקרבתו רק הסבה להם אושר, שיפרה חייהם והביאה להם הצלחה בעיסוקם. את סכומי²³
23 הכספי שהשקיעו בקבוצה ובנתבעת 1 לא ראו אלא כנ庭ינה מרצונים החופשי וכביבתו לרצונים החופשי
24 במיוחד כשאין עסקין בסכומים שהם גבויים כתענוגות.
25 יחד עם זאת, ולמרות שאמירות אלה מנוגדות מטבע הדברים התובעת ועדייה, לא התרשםתי כי כך
26 הם בהכרח פני הדברים. ודוק, נקודת מבטו של המעד בהחלט יכולה להיות אמיתית מבחןינו, אך
27 "לא כל מה שראים מכוא וראים ממש". לעיתים יש צורך בפרשפקטיבה הן של מקום והן של זמן
28 על מנת לעכל את מה שהתרחש בקבוצה. רק כאשר יצא אותו חבר אל מצוי מחוץ לקבוצה הוא יכול
29 להיות להבין את שער עלי. בחחטל יתכן, כי מה שנראה לאותו חבר כבוד מיטבו, יכול
30 ויראה אחרת למזרי ברגע שנקודת מבטו תשנה, הינו במקום להביט מהקבוצה הוצאה, הוא בית
31 אל הקבוצה מבחן ויתהה האם יש בהתקנות זו של הקבוצה כדי להוות התנהלות נורמטיבית
32 המותרת בדיון אם לאו.
33 עד לא התעלמתי מהוא בודה ולפיה ב"כ הנتابעים חזרו והציגו הן במהלך הדינום והן בסיכומיהם
34 כי "איש באמונתו יהיה" במיוחד לאור חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, כאשר התנהלות שאולי

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ו אה' ני שחט-רביצקי ו אה' | |

תיק חיצוני:

נראית חריגה למtbody ממהצד, לרבות בענייני ביהםיש, אינה חייבת להיות מוקעת אך מחמת זאת, כל
עד אין בהתנהלות זו משום פגעה אסורה בחברי הקבוצה על פי החוק. אטייחס לנושא זה בiter
הרחבה בהמשך עת אתבון על כלל הפרמטרים המרכיבים את המונח "כת", אך לעת זו אומר, כי
לא התרשםתי מדברי עדי הנتابעים כאילו התנהלותם הינה חופשיות מביבורת או מהשפעת הנتابעת
או כי הינם פעילים באופן חופשי באופן אובייקטיבי. נדמה, כי יותר מאשר חברי הקבוצה פעילים
באופן חופשי כרצונם, הינם פעילים במסגרת קבוצתית מוחבקת מאוד ותובענית באופן ניכר המתויה
לשם דרך התנהלות במסגרת הקבוצה תחת ניהולה של התנהלה 1. אין בכך כדי לסתור את טענתם
כי הינם חשימים בנוח תחת מסגרת זו וכי הינה נוחה להם וכי אינם חשימים בה כלلحץ או מתח, אך יחד
עם זאת, אין בהכרח בראייתם זו כדי להוכיח את נקודות מבטה של התובע או של המtbody ממהצד
הוא ביהםיש בנסיבות. מכל מקום, האמנתי בנסיבות כי גם תנאי ה"ציות" הנדרש לפי הדוח אמן
ਮוכח בנסיבות.

4.1. מיסיונריות - פעילות לשם גיוס חברים נוספים.

1.1.48. לטענת התובע, כעולה מסע' 58-63 לתצהירה, הנتابעת 1 העלתה צורך קבוע בגין גיוס חברים
נוספים על מנת שנייתן יהיה להגדיל הקבוצה וכפועל יוצא על מנת לממן רכישות נספות עברורה.
התובעת פרטה בתצהירה את האופן שבו הנتابעת 1 "צדה" את חברי הקבוצה ודרשה להרחיב את
מספר החברים (ר' גם לעניין זה חקירת התובעת עמי 251 מולשי 1-6, שם מפרטת התובע כיצד היא
עצמה דאגה לגיוס חברים לקבוצה ובهم אמריך, אורן דניאל, יובל רייט, טל ראשוני וכן דני וטרה
גולדרבו). גם ע"ד דניאל (בעודתו עמי 138 מולשי 7-18), מספר אודות קשריו עם התובעת שהביאו
אותו להצטרף לקבוצה כאשר על המציגים החדשניים בשפט הקבוצה להיות "חיפושנים", הינו
כללה המחייבים תשובה לשאלות, כאשר התובע, גם לטעמו, דאגה לצירופם של רבים נוספים
לקבוצה, כמו דורון אונטרו, טל ראשוני, אלון בוהר ועוד.

2.1.48. הנتابעים מצדם לא רואו בצירוף חברים חדשים לקבוצה כל רע, כמו גם הסכימו, כי כל מי
шибיקש להצטרף לקבוצה אמנים ניהל שיחה עם הנتابעת 1 על מנת שזו תוכל לבדוק את מידת
התאמתו בטרם יצטרף לקבוצה (ר' ס' 14 לתצהיר הנ/2, 35). הנتابעים הכחישו עם זאת את הדרך
לצירוף חברים לקבוצה ואת המניעים לכך כפי שציינו התובע וועה"ד דניאל.

3.1.48. עיון בחומר הראיונות בלבד, כי גם באשר לקריטריון זה שבדויית, יש ממש בדבר התקיימותו
בנסיבות. כך למשל לגבי שרה אלמוג העידה, כי בתה יפי (אפרת אלמוג) הצרפה לקבוצה לאחר
שהתובעת, אצל קיבלה העודה טיפולים רפואיים אלטרנטיבית, המליצה לה לפנות לבני בשם ליל
שלום, שהיינה פסיכולוגית, וכי שהתברר לה בדיעד אותה ליל שלם הימה ציר שדרכו, אחרי
تحقורים, הגיעו בתה להיות חברה בקבוצה (עמי 24 לפרי מ- 8.9.11, מולשי 27).

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114-08 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 גם טל ראשוני ציינה בעברותה, כי נכנסה לקבוצה באמצעות הטענה. בתחילת פגישה את הנتابעת 1 לשיחת היכרות ולאחר מכן התקשרה לנتابעת 1 וביקשה להמשיך לפגוש אותה וכך הגיעה לקבוצה. 2 העודה ציינה, כי את כל המפגשים הראשוניים עשתה בביתה של הנتابעת 1 ורק לאחר מכן מכאן הגיעה 3 לקבוצה (עמ' 175 מול ש' 25). המפגשים היו נערכים ביום ישוי אצל הנتابעת 1 ביתה, כאשר 4 השיעורים נערכו ביום שלישי ושבת. מפגשים נוספים היו בחגים, הן יהודים והן הלא יהודים, כמו 5 גם ימי חולDOT. 6

7 8 מכאן, שהקבוצה, כפי שהזדתה בו הטענה עצמה, עסקה בגיוס מותמיד של חברים חדשים 9 למסגרתה. אלה לא נכנסו לקבוצה לפני שעברו ראיון מינו אצל הנتابעת 1 שמצאה אותם מתאימים 10 לקבוצה או שנדחו על ידה. מכאן כאמור שרכיב זה בקריטריונים אمنם מתקיים. 11

2. גיוס כספים - עסקוק של חברי הכת בגין משאים כלכליים ואחרים עבור הכת ומוניגיה.

12 13 14 1. לטענת הטענה, פרק גיוס הכספי היה פרק משנהו של מסגרת החברות בקבוצה והפניה 15 לכל אותם סכומים שהעבירה לנتابעים במהלך שהותה במסגרת הקבוצה שעמדו לטענתה על 16 2.7- 17 מיליון ש'. הטענה הדגישה בחקרתה, כי לצורך העברת סכומי הכספי לנتابעים היא נטה הלוואות 18 גם מאנשים פרטיים וחזרה אותם בהמשך (עמ' 267 מול ש' 21-22).

19 20 2. הנتابעים מצדם טענו, כי אמנים הוחלפו מוניות בין חברי הקבוצה כולם, לא רק כלפי 21 הנtabעים, כאשר לטענים אין מדובר במוניות יקרות ערך. אשר לסכומי כסף שהועברו ע"י חברי 22 הקבוצה לנتابעים, אלה כולם חשובו, זו הייתה לטענתם הדינמיקה בקבוצה, לחתולת הדידית (ר' 23 למשל עדות הנتابע 2 עמ' 46 לפרטוקול מ- 3.12.2013 עמ' 23-9). הנتابע 2 ציין בעדותו, כי הנtabעים 24 אף נתנו הלוואות לאחרים ובהם לטענת עצמה, (עמ' 47 מול ש' 22-24) אלא שעובדה זו לא ציינה 25 בתצהיריו משום מה. הנتابע 2 הודה, כי קיבל הלוואות מהטענה אך בפועל, כך טען, השיב לה את 26 שקיבל. בכל הקשור עם התשלומים החודשיים עבור השיעורים טענו הנtabעים תחיליה, כי אלה נגבו 27 באופן מסוודר רק החל מ- 2008, אלא שטענה זו אינה מדויקת, לשון המיעטה, שכן התשלומים 28 החודשיים עבור השיעורים נגבו באופן מסוודר כבר שנים רבות קודם לכן, בין אם כך מצינית 29 הטענה, ובין אם מציניות זאת אחרים כמו אלון בוהר (עמ' 161 מול ש' 13-14), שם מצין כי החל 30 משלים את התשלומים החודשיים מרגע שהatzref לקבוצה ומדובר ב- 1996 ואחרים שתברים גם כולם 31 בקבוצה) ואף הנتابע 2 עצמו מודה בכך במהלך (עמ' 108 לפרטוקול מ- 3.12.13-18 ומוכן 32 113 מול 1).

33

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

3.6.48. תימוכין לגיוס הכספיים ע"י כל חברי הקבוצה לטובת הנتابעת 1 מצאתי בתצהירו בני משפחת התובעת שהתייחסו להלוואות שביקשה מהם התובעת ורכישות שביצה עבור הנتابעת 1 והיו בתחום ידיעתם (ר' תצהירה של שושי מדמון ת/9 סעיפים 8, 9, 10 ועודותה עמ' 74 מול 10-9- לעניין איקוני שנרכשו כמתנות עבור הנتابעת 1; תצהירו של מר רמי מדמון אחיה התובעת –ת/10- סע' 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, בהם מפורטות דרישות הכספיות של התובעת מבני משפחתה והרכישות שביצה עבור הנتابעת 1 והיו בתחום ידיעתו. כך גם בחקירהו הנגדית מצין, כי הדרישה לכיספים לא הייתה מחייבת כלכלית לאוכל, אלא לצורך רכישת מתנות, כמו אותו איקוני שנרכשה התובעת עבור הנتابעת 1 (ר' פרוי מ-20.2.12, עמ' 79 מול ש' 12-15); תצהירו של מר חיים מדמון (ת/11) סע' 15, 16, 17, 18 שאף ציין מפי התובעת כי: "החברים בקבוצה נדרשו על ידי ריקי להפעיל לחץ על המשפחות ובמיוחד ההורים על מנת שייתנו להם את הכספיים הנדרשים לרייקי. חברי הקבוצה הונחו להיות אסרטיביים ולהשתמש בכל מניפולציה אפשרית על מנת לקבל את הכספיים" (סעיף 24 לת/11). כך גם ביחס להשתקותה של הבית אייל מהתובעת לאחר ששבה את הקבוצה (סע' 26 ו- 29 לתצהיר). יצוין, כי בחקירהו הנגדית צין, כי אייל, בתה של התובעת, הייתה בקשר טוב עם המשפחה עד לשנת 2005, למורת התובעת, בשל העובדה בקבוצה, הייתה בנתק עם המשפחה.

4. מר מנחם גולדבלג צין בתצהירו (ת/1) את הדברים הבאים :

3. בתקופת השתייכותם לאותה קבוצה נטלה אחיה Utroffe כספים בסכומים ניכרים, מאות אלפי ₪, מהורי ומקרובי משפחה נספחים, כפי שמסרו לי הורי, וזאת באמצעות שונות עסקיות באמותלה של חנותו לשוק האבו.

4. בשנת 2008 עבר פנו דני אחיה וזוגתו דאז, איה לביא (שגם היא השתייכה לקבוצה) אל הורי בבקשת שהוא ישבעו רכושים בביטחון להלוואה שدني ואיה סייפרו שהם זקנים לה – הורי סרבו לכך.

5. דני גם ביקש מבאי לחזור עבורי על עסקות ע"ס של 90,000 ₪ בبنק. סכום זה, לדבריו דני, נועד להשקעה בכיס. כאשר דני נשאל האם הוא הבעלים של הנכס, דני השיב שהוא אינו הבעלים והטיף לאבי שכוף והוא אינו אחד הדברים הכי חשובים בחינימ, שהוא נהנה מהקבוצה ומתוותה געלות מכך. משפטים שכידוע לדני ואיה חזרו עליהם.

6. להבנתי, הן הערכות שאבי חתם עבורי דני, הן הדרישה לשעבד את בית הורי ועודו כדי להעביר כספים ומתנות יקרות ערך לריקי שחם".

בחקירהו הנגדית צין ביחס לאחיו ולקשר הכספי בלבד שהיה להם עם הורי כך: "כאשר אחיה הבינו שכבר אין יכול פשטוט ניתקו את הקשו" (עמ' 16 לפroxokol 8.9.11 מול ש' 22-23).

5.6.48. בתצהירה של שירה אלמוג היא מפנה לתמיכת כספית נרחבת בבתה אפרת אלמוג, בעת שהותה בקבוצה, חוותות שהוציאה עבור רבב, מיטות פילטיס, ואף נסיונות לצרפת שפערן לא היה

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביבצקי ואח'

תיק חיצוני:

- ברור, עד לשירוב המשפחה לממן כספים כשל אחר מכך "ייפוי הפסיכה להגיאו אליו הביתה" (סעיפים 5, 6, 7, 8, 9, 10 ו- 13 לתק/2).
- 6.6.48. **נעה לביא קקון** ציינה בתצהירה (ת/3), כי נשכחו מחשבון הבנק של אחותה שיריה בזמנם שהחתה בחו"ל כספים על ידי אחותה איה, חברת הקבוצה, תוך שימוש בייפוי כוח אך ללא הרשותה (סעיף 23 לתצהיר).
- 7.6.48. גם **שיריה לביא** סיפרה בחקירה הנגידית, כי אחותה איה לביא עשתה שימוש בייפוי כוח שננתנה בידיה להוציא כספים מחשבון בנק החזיק לה. שיריה לביא הודיעה, כי רק מאוחר ומדובר באחותה לא הגישה תביעה נגדה, אך כש.biקשהchorה את ייפוי הכוח היא קיבל איזום בתביעה בסכום של חצי מיליון ₪ ללא הסבר מדוע, מה שחייב בהמשך הגשת תלונה במשטרה על איומים מצד אחותה איה לביא (ר' עמי 40 מול ש' 16-6). **איה לביא** עצמה ציינה, כי הייתה במצב כלכלי רע ונזקקה להלוואה מאביה אם כי לא ציינה שזוקקה לכיסף בשל תרומותה לקבוצה או לנtabעת 1 (עמי 267 מול 16). היא הוסיףה, כי אמנס מסרה סכומי כסף בסך של כ- 47,000 ₪ לנtabעים אך אלה דאגו להסביר לה סכומים אלה במזומנים אם כי לא הייתה לה כל אסמכתא לכך (עמי 271 27 Mol 8), איה לביא הודתה עם זאת בכך שסייעה בגין לאפות חלות ועבده בטבות משך חודשים, אך הכחישה שימוש שלא כדין בכיספי אחותה.
- 8.6.48. **מר אליהו טיב** ציין בתצהירו (ת/5), כי התובעת פנתה אליו לשם קבלת הלואה לרכישת בית ספר או מעון בפריס לסייע לילדים טיביטים, והוא אמנס נתן לה הלוואה ע"ס 60,000 ₪. הלואה נוספת נספפת נתן לצורך פעילותה של התובעת בקבוצת הלימוד בסך של 45,000 ₪. פעם שלישית ש匪קה הלואה כבר סרב. תחשוטו היהת שההתובעת נמצאת במצבה גדול ושהיא "משחייבת להשיג את הכספי בכל מחיר" (סע' 6, 7, 8 ו- 9 לתק/5). בחקירה הנגידית ציין, כי התובעת בקשה ממנו לסייע במכירת ביתה וכששאל מדוע ביקש למוכר את הנכס היחיד שלה, בקשה ממנו התובעת לא להתערב והרחיקה אותו מהנושא, תוך שציינה כי היהת זוקקה לכיסף לשם עשיית מעשה טוב לילדים בחו"ל, שם נקנה בית (עמי 45 ו- 46 לפניו 11.8.9).
- 9.6.48. בתצהירה של **ד"ר ענת פלגי-הקר**, חברתה של התובעת, אוששו דברי התובעת ולפיה "הבנייה מפניה שהיא מעבירה כספים רבים למטרות שלא הצלחתו לעמוד על טיבן. עובדה זוnodua li cheshashpti lelach she la heshig halowot dorchot be hikfim gedolim (פעם אחת הבנייה שעלייה לגיס 100,000 ₪ תוך ימים)" (סעיף 4 לתק/7).
- 10.6.48. **עו"ד אורית דניאל מצין** בתצהירו, כי העניק לנtabעת 1 בהיותו חבר בקבוצה מאות אלפי ₪ בכיסף במנות, בעבודה עבור הנtabעים ללא תמורה כמו בגין דניאל או בnergiah של אורית שחם (עמי 33 34).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א-08-2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

- 139 לפרי 23.4.12 מול 7-6) וזאת מעבר לטיפול בענייניהם המשפטיים של הנتابעים 1 ו-2 ללא
1 תמורה (ר' סי 19-21 לת/18), אף אישש חלק מהסוכומים אותם העבירה להם התובעת (ס' 22 שם).
2 כך גם ציין, כי חברי הקבוצה העניקו סכומי כסף עד שהפכו לנדרפים ע"י נושים כמו בנקים (שם עמי'
3 139 מול 28-25).
4
5
6 11. 12.48. מר אלון בוחר ציין בחקירהו, כי הוציא סכומי כסף שונים מידי חדש. היו תקופות בהן לא
7 היה לו כסף ולבן לא שילם דבר, אך בתקופות אחרות בהן הפרוטה היתה מצויה בכיסו שלם בין
8 2000-3000 שח לחודש (עמ' 159 מול 22) בעודו משתמש בין 4000-7000 שח לחודש (עמ' 152 מול 13).
9 עוד ציין, כי כמחצית משכרו הוצאה לטובת הקבוצה (עמ' 163 מול ש' 22) ומידגש, "לא היו מฉบבים
10 שלא היה לי ובכל זאת נתתי. הייתה אז הולך לאימי" (שם, מול ש' 25). כך גם נטל הלואות לצרכי
11 הקבוצה (עמ' 159 מול 28) וכן נטל מאמו סכומי כסף שנעודו להוצאות הנتابעים (ר' עמ' 162 מול ש'
12 24-25 וכן נספחים לת/19 ו- לת/20. לעניין הוצאות שהוציא מר בוחר מחשבונה של אמו עבר רכישת
13 קרטייני טישה לנتابעים, כאשר רק חלק מהלוואות אלה השיב לאמו ובסך הכל נטל מאמו כ-
14 300,000 שח הלואות כאשר רוב הכספי הולך לצרכי הקבוצה, ר' עמ' 163 מול ש' 15-17). סכומי הכספי
15 נועדו חזק מהשיעורים לשיטולם משכנתא לבית הנتابעים 1 ו-2 בצהלה, לארוחות, להוצאות עבור
16 מוציאי חשמל, לניסיונות לחו"ל, או לרכוב שהיה צריך לכך (עמ' 160 מול 16-13). מר בוחר הפנה לכך
17 שרעייתו תל שהיתה חברה בקבוצה גם כן, אף היא שילמה סכומיים של כ- 3,000 שח לחודש (עמ' 162
18 מול ש' 1), כמו גם התובעת עצמה שילמה עבור השיעוריים, המשכנתא של הנتابעים 1 ו-2, נסיעות
19 לחו"ל, הכנות אירוחות ועוד (עמ' 162 מול 9-10). מר בוחר קורא לשיטולם החודשיים שלו למו
20 לנتابעת 1 "מנחות" (עמ' 163 מול ש' 26), כאשר מעבר למנחות אלה שולמו סכומיים נוספים, כמו
21 למשכנתא כאמור. הגיעו מhawkוצה בסיכוןו של יום לא היה ברשותו כל רכוש מעיטר רב, אך היו
22 לו חובות בסזר גודל של כ- 300,000 שח, הקשורים להשתתפותו בקבוצה. החובות הם בעיקר לבנקים
23 ולחברים, אס כי חלק מוחות נולדו לטענותיו לצרכי שלו. עוד ציין, כי אף נתן מותנות לנتابעים -
24 1 ובהם דמיות של קדושים נוצרים.
25
26 12. 12.48. הגב' טלראשוני אף היא העידה כי שילמה עבור השיעוריים כ"מנחה" סכומיים שונים וכן
27 הוציאה הוצאות רבות עבור הנتابעת 1. כך למשל תיארה סכום של 10,000 שח שקיבלה פיצויים מאל-
28 על שם עבדה והוציאה אותם על חגיון יום הולדת שלה וכן על מותנה שרכשה עבור הנتابעת 1, כאשר
29 נהוג שגס ביום הולדת של חברי הקבוצה עצם נרכשת מותנה עבור הנتابעת 1 (עמ' 192 מול 17-21).
30
31 13. גם מר אורי שחם התיחס לסכומי הכספי שנגבו מבעלי הקבוצה כשהוא אמר: "יכול להיות
32 שההתמורה היא בעצם עשויה. אולי התמורה היא גם ממשון שיעוריים פערמים בשבוע. בשאתה
33 מקבל משהו בלי לחתם שהוא אין בו ברכה. הנתינה יכולה להיות בהרבה דברים. זה חלק מהווית
34 המקום. צריך גם לחתם ולא רק לחתך. אנשים מבינים שהם צריכים לסייע כי יש צורך להחזק את

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

- 1 המקומם ואת ריקי" (עמ' 247 מול ש' 13-10). בהמשך ציין, כי התמורה אינה חייבת להיות כספית, היא יכולה להיות בעוריה בגין דיניאל, אך יש גם תקופות שבהם אנשים שלא היה להם לא נתנו דבר, אך כשרווחן כן נתנו כי זה חלק מהקבוצה (שם, ש' 20-15). במקומות אחר בעודתו וביחס למימון נסיעותיהם של הנתבעים לחו"ל, ציין "חברי הקבוצה גם תרמו לנסיעות לחו"ל, נקרא לזה לתת" (עמ' 260 מול ש' 5-6), וביחס לעצמו ציין בחקירה חזרות כמה בסוף הी מישל השיב: "אם היה היה לי 5 תחשוה, אם היה לי בכיסף או בחומר, נתתי בשמהכה דינה על מה שאני מקבל" (עמ' 262 מול ש' 6-2) אך ציין בהמשך, כי מיעולם לא דרשו ממנו לשלם, לא הנתבעת 1 ולא הנתבע 2, והעזרה מתבצעת 7 לא רק כלפי הנתבעת 1 אלא גם בין שאר חברי הקבוצה.
- 9
- 10 14.2.48. גם עדת ההגנה הגב' נעמי אברמסון העידה, כי היה מקובל בקבוצה לשלם עבור הוצאות הנתבעים 1-2 כאשר כל אחד נתן כמה שרצה (עמ' 252 מול 6-5). היא עצמה העבירה כספים לנתבעת 11 גם מהלואות שנטלה ממשימה, כאשר שכחה החודשי עמד בממוצע על לא פחות מ-5,000 ש' לחודש 12 וכלשונה: "לא לויתני מאימי כסף גבוהים ולא העורתי לקבוצה, אולי לאווראים שלי, סייעו לי 13 אולי בכיספים, היו מצבים אלה, אך לא סכומי עתק, זה הלך להוצאות שלוי. אולי נתתי כמה מאות 14 לריקי, גם לשם זה הלך" (עמ' 251 מול 14-12) יצוין, כי לא היה קל לנויה זו לצין עבודות אלה.
- 15
- 16 15.2.48. המשקנה המתבקשת בין זה שהגדרת הקבוצה הינה, כי הקבוצה עסקה בין יתר USEOKיה 17 בגין סכומי כסף רבים לטבות פועלות שדרשה מימון עפ"י הנחיתת הנתבעת 1. ההנחיות ניתנו בין 18 באופן ישיר ובין באופן עקיף באמצעות הנתבעים 2 ו-3. הדרישות הכספיות היישירות היו בתשלומים 19 עבור השיעורים ואלה שולמו מידיו חדשו לאורך הרבה רבות (ר' למשל אורי צייג עמ' 253 מול 20 3-1 וכן רודה שמואלי עמ' 278 מול 5-4 ושוב, שלא כתענת הנתבעים לפיה רק משנת 2008 החלו גובים 21 באופן מסודר לאחר רישום עמותה). מעבר לסכומים אלה, שנקרו אמרו "מנחה" והועברו בדרכ'כ 22 במזומנים בעוטפות או כהם עוטופים באמצעותם ויזואליים נאים לא אחת עם מכתב לוואי לנתבעת 1, 23 שיילמו חברי הקבוצה כספי ניכרים עברו רכישות שונות שנעודו לרווחת הנתבעים 1 ו-2 וכללו 24 בין היתר השתתפות בתשלומי המשכנתא של בני הזוג ריקי ואבי שחם (ר' עדות הגב' ורודה שמואלי 25 בעמ' 281 מול 22-25 שם ציינה כי סייעה ובפועל ריכזה את נושא תשלומי המשכנתא עבור הנתבעים 26 1 ו-2), השתתפות בעליות טישה של הנתבעים 1 ו-2 לחו"ל הן בבריטיסטי טישה והן בהוצאות שהיה 27 (ר' למשל האב' ורודה שמואלי עמ' 281 מול 10-8 שהיתה מרכזות גם נושא זה של התשלומים לסטנוגרפיה 28 הנסיועות עבור טיסות הנתבעים 1 ו-2 לחו"ל). עוד השתתפות חברי הקבוצה במימון השתתפות שהייתה 29 הנתבעים 1 ו-2 בחו"ל, השתתפות ברכישת נכסים מקרקעין, השתתפות ברכישת מיטלטליון עבור נכסים 30 המקרקעין, השתתפות ברכישת מיטלטליון אחרים כמו כל רכב, חפצין אומנות מסווגים שונים, מימון 31 ארוחות מסוות ברמה גבוהה (ר' עדות אורי צייג אודות הרמה הגבוהה של האורחים בעמ' 260 32 מול 24 – 261 (3), שיילמו חוותות שונות עבור הנתבעים 1 ו-2 בין אם לעורכי דין ובין לזרים וכן 33 התנדבו פיסית לרווחת הנתבעת 1 בין בטיפולים פרא-רפואיים ובין בסיווע בגין דיניאל כעובדים ללא 34

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א-08-2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביבצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 תמורה ווד. יאמר כבר עתה, כי טענות הנتابע 2 בדבר היקף מותנות בשווי זניח שהוחלפו הדדיות או
2 כי סכומי הלוואות שנטלו הוא והנתבעת 1 הושבו כולם, לא הוכחו כדיבע. האמנתי כי גם הנتابעים
3 העניקו מותנות לחברי הקבוצה יחד עם זאת, לא הוכחו שווים של מותנות אלה וכי הנראת אלה פחתו
4 لأنן שיעור משווים של המותנות שהרעיפו על הנتابעים חברי הקבוצה וביחס התובעת וועה"ד דניאל
5 אפיקו תאמור, כי יש לשניים אלה עניין אישי בתביעה מאחר ושניהם מנהלים סכוסכים בערכאות
6 המשפטיות למול הנتابעים. מעבר לכך ובכל הקשור עם סכומי הכספי שהעבירה התובעת לנتابעים
7 לא ראייתי כל אסמכתא בכתב או בראיה מהימנה אחרת כי אלה אמנים הושבו לה בין ע"י הנتابע 2
8 או ע"י אחר מטעמו לאחר שהנתבע 2 הודה כאמור שה佗ובת הלוות לו סכומי כסף, למעט אותם
9 סכומים בהם הודהה התובעת כי קיבלה חורה מאותו סרי' פאס. לא מיותר לציין, כי בנושא זה
10 ציפיתי לעדותה של הנتابעת 1 וכן הנتابעת 3 אלא שאמור הנتابעת 3 לא העידה באופן מלא
11 ותצהירה נמשך ע"י בא כוחה ואילו הנتابעת 1 לא התריחה עצמה לישראלתן עדות על המשמעות
12 הריאיתית שיש לך עת בעל דין איינו מוצעת לנכון להעיד במשפטו מוקם בו הינו אמר לשמש עד
13 מרכזី בחליך ונדרשות מצדו הבהירות שאין נמלדות מקורות ריאיטיים אחרים ولو כדי לחקק את
14 אלה. (רי' לעניין זה ע"א 99/1995 אנטוני (טוני) פרנסואה נ' אהוד (奥迪) פוחיס, נד (3) 2000 (2000) שם
15 מזכיר לנו כב' הש' אנגלרד כי "ראשי היה בית-המשפט מאז ומתמיד להעניק לשתיות של בעל-
16 דין משקל ריאיטי לחובתו. משקל ריאיטי זה עולה, מטבע הדברים על המשקל שמייחסים לדרכו-
17 כלל לאי-העדתו של עד, בעוד שבבעל-דין מוחזק, בכלל, עד מרכזី (ראה ע"א 216/73 סולומונוב נ'
18 אברהם [4], בעמ' 194). מכאן שאי העדות הנتابעת 1 בעכמה פוגמות קשות בגרסת הנتابעים. לך
19 מצטרפת משים עדות הנتابע 3 שאף בכך יש כדי לפגום ממשית בגרסת הנتابעים כאשר לא די
20 לטעמי בחסבורי הנتابע 2 וכל יתר עדי הנتابעים שיש בהם יותר לכטוט על התנהלות הנتابעת 1 מאשר
להסבירה.

22
23 16.2.48. המשקנה המותבקשת הינה, כי חברי הקבוצה סייעו בין בכספי ובין בשווה כסף לקיום צורכי
24 הנتابעים ובראשם הנتابעת 1. שיעור ההוצאות היה גבוה ולמרות טענות הנتابעים כי סכומי כסף
25 שנטו בחלואה גם הוחזו לחברי הקבוצה לא מצוי כאמור כל תימוכין להשבה זו לא ע"י
26 הנتابעים ולא ע"י חברי הקבוצה מטעמים כמעט הודיעת התובעת, כי סכום מסוים אמנים הושב לה
27 ע"י אחר שאינו מהנתבעים. מכאן, שחברי הקבוצה עסקו במסורת הקבוצה בגין כסף לאורך
28 שנים חלק משגרת ההתנהלות בקבוצה. סכומי הכספי ששולמו בפועל אינם אך מדובר בחלוקת
29 ניכר מרכושים הכספיים של חברי הקבוצה באופן שמתיר לפחות את חלקם במצב כלכלי רעוע לאחר
30 שנים רבות בהם הינם מצויים במסורת הקבוצה בעוד שהנתבעת 1 ובעה הנتابע 2 מגדילים את
31 רכושים לאורך השנים ביחס ישר כך נראה לשיעור סכומי הכספי שהשקיעו בהם חברי הקבוצה. מכאן
32 שגם תנאי זה של הדיו"ח מותקיים.

33
34 48. ויתור על רפוש - תביעה להקדשת הרכוש הפרטני לבת או למנהגיה.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2114-08 שפיגל ואח' נ' שחם-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

1. תנאי זה הינו למשמעות המשך ישיר לתנאי הקודם. לטענת התובעת כאמור לעיל, היא החזאה
2 הוצאות ניכרות שעלו כדי סכום התביעה ופרטה אותן בהרבה במסגרת תביעתה וסיכוןיה.
3 בתמצית החזאה התובעת סכומים לשילוב ברכישת דירת הנتابעים 1-2 בפריס, סיוע במימון רכישת
4 אחזותם בדרך צפת, תשלום דמי חברות קבועים מדי 4 שבועות לאורך שנות חברותה בקבוצה,
5 מימון טיסות, שהייה ואירוע של הנتابעים 1-2 בתם דניאל בחו"ל, השתתפות ברכישת ג'יפ
6 מרצדס עבור הנتابעת 1, תשלום שכר לימוד בבי"ס אמריקאי עבור הבית דניאל, רכישת שני תנורים,
7 מקרר, סירם, מימון שיפוץ חדר אמבטיה בבית הנتابעים 1-2 בתל אביב, רכישת ריחות ואח, רכישת
8 פסלים, עגלים, חפצי נוי, איקונות נוצריות, עיטים יוקרתיות ותכשיטים עבור הנتابעת 1 וכן
9 השתתפות ברכישת יצירות אומנות לחברי הקבוצה, בנוסף, השתתפות ברכישת מנורת הולגרמה,
10 וכן תשלום החזאות משפט עבור הנتابעים, תשלוםים עבור גן דניאל ומימון החזר הלואה לעזה"ד
11 דניאל, כמו גם תשלוםים חדשים עבור השבת משכנתה הנتابעים 1-2 בתל אביב, תשלום
12 טיפול שיניים לנتابעת 1 ותשלום "קנס" לנتابעת 1.

13 התובעת הפנה לעניין זה לתצהירה נשפחיו ועדותה בבייהם"ש כמו גם, עדות ע"ד דניאל (עמ' 142
14 לפניו, מול ש' 19-14) שם הינו מתייחס לנtinyה בה חוויו חברי הקבוצה לפני הנتابעים. כן הפנה
15 לעדות אלון בוהו, (עמ' 163 לפניו, מול ש' 24-15) שהיעיד אודות סכומי הכספי שהעביר לנتابעים,
16 לרבות פניה לאמו לשם קבלת סכומי הכספי לאחר שרכשו אצל, כך גם証明証明ה של אורי שחם (עמ'
17 247, מול ש' 5-4) המתייחסת לתרומות חברי הקבוצה לנتابעת 1, כמו גם הטפות הנتابעת 1 במסגרת
18 השיעורים אותם העבירה לצורך בניתינה, (כעהה מנสภาพים 12-7 לראיות התביעה ולמוצג ת/25).
19 הנتابעים מצד שלו בפועל גם תנאי זה.

20

21

22. למורות שלא מצאתו בריאות כי כל חברי הקבוצה ויתרו על מלאה רכושים לטובה הנتابעים
23 או הקבוצה, עדין יכולתי להבחן חלק מחברי הקבוצה מצוים לאורך שנים במצבה כזו
24 או אחרת שהריבבה אותם ליטול הלואות. כך התובעת עצמה, וכך גם אלון בוהר למשל או טל ראשוני
25 ואחרים. אmons לא ניתן לקבוע בוודאות כי מצוקה זו מוקורה כולה בדרישותיה הכספיות של הנتابעת
26 אך יחד עם זאת אין לי ספק, כי חלק ניכר ממנה מוקורה בחזאות שנאלצו לחזיאת חברי הקבוצה
27 לטובה הנتابעת 1 שנתקחה כל העת לסכומי כסף ניכרים לשם הסדרת החזאותיה, שהרי ניתן באופן
28 סביר להניח, למשל, כי אדם הנושא עס בעניין משפחתו בחו"ל פעמים או שלוש בחודש נדרש להזאות
29 ניכרות לשם כך במיוחד כאשר קיימות גם החזאות מעבר לנסייה עצמה כמו החזאות שהיה ויש
30 חברים מהקבוצה המהמנים זאת עת הינם מצטרפים לנסייה, או החזאות עבור תלומי משכנתא
31 של הנتابעים 1-2 או עבור הסדרת הארוחות המשותפות והכל מעבר ל"מנחות" החודשיות שלilmו
32 חברי הקבוצה באופן קבוע ועד. אפילו לא תאמור כי החזאה תמיד על חשבון חברי הקבוצה
33 עדין ניתן לקבוע לאור מסכמי חברת הנסויות למשל כי החזאה הטישה החזאו בחלקים הגודל ע"י
34 חברי הקבוצה, כאשר נשא המימונו רוכץ ע"י הגב"י ורדת שפונ שמויאל שהשדרה עבור הנتابעים גם

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א-08-2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

את נושא תשלומי המשכנתה החודשיים (ר' לעניין זה עדותה של רודה שמואלי עמי 281 ל פרוטוקול
4.4.13 מול 25-24). מכאן, שתנאי זה, לפיו נדרשים חברי הקבוצה לוותר על רכושם לטובת הקבוצה
וראשיה, מתקיים באופן חלקי ויחסי, אך גם חלק זה הינו משמעותית בנסיבות לאור הכמות הרבה
של החוצאות שהופאו בפועל.

ט. סולידריות בין חברי הכת - עידוד הדדי בין חברי הכת, המתאפיין בגילויים חריגים של אמפתיה. יצירות קרובות גדולה בין החברים והקדשות מרבית זමם לפעולות בתוך הקבוצה או מען תועלמה.

ט.1. לטענת התובעת, חברי הקבוצה הקדישו את רוב זמנם למפגשים, שיורים, ארוחות
ואירועים בתוך הקבוצה ועם חברי הקבוצה, לרבות חגים,ימי הולדת שנחגגו בחיק הקבוצה ולא
בחיק המשפחה (ר' אלון בוחר עמי 151, מול ש' 21-28 לעניין המפגשים הרבים בהם נדרשו חברי
הקבוצה, וכן צצהיר התובעת ס' 119, 120, 120, 141). כך גם כל חברי הקבוצה היו מעורבים בתחום זה
ニיקיון וסיוע בגין דניאל, מבלי שזכה לכל תמורה ועשה כן בתחום. מעבר להאה, טיפולים ושירותים
מקצועיים הוחלפו בחינוך בין חברי הקבוצה, במיוחד כאליה שבעצמו עברו הנتابעים והנתבעת
בראשם (סעיף 173 לצחיר התובעת, עדות טל ראשוני עמי 186 ש' 20-25, אורן דניאל עמי 139 ש'
28-15, רודה שמואלי עמי 284 ש' 28-26). מעבר למפגשים ופעולות הדדיות שבוצעו האחד לפני השני,
ונוצרו גם קשרים זוגיים בין חברי הקבוצה בין עצמם, וילדים הובאו לעולם רק בין חברי
הקבוצה (עדות אלון בוחר עמי 158, ש' 18-19, וככלשונו: "לא היה דבר כזה שבני זוג לא יהיה בקבוצה".
לא היה מכך בד"כ שבו בני קבוצה עם בני זוג לא יהיו בתחום הקבוצה. גם לי הייתה חברה כמה
חוויות" וכן עדות הנtabע 2 עמי 128, מול ש' 8, עד 134 מול ש' 20, באופן המלמד כי מירב הקשיים
זהוגים היו בתחום הקבוצה).

ט.2. תימוכין לשימירה החודשית שבין חברי הקבוצה בין עצםם ובינם לבין הנtabע 1
יכולים למצוא בחומר הראיות המכביר. כך למשל, הגבי' שרה אלמונה צינה בתצהירה, כי:

"19. בשלב מסויים ונכנס אל ביתנו ללא הזמנה (פשוט התפרץ) גדרון אוקו
(המשתייך גם הוא לקבוצה) יחד עם אמא שלו (גדעון הוא בן נון) והקבוץ בו
מתגוררת העדה – א.ב.) והטיח בי שאפסיק לעסוק בענייני הקבוצה וכי הוא איןנו
משתייך לכת, הוא טען שהוא בכלל לא חבר בקבוצה של ריקי שחם, ושאין לו שום
קשר עם הבית שלנו – כל זאת, כאשר הבית שלי (ייפוי), יושבת בסלון אצל אמא שלו
(אדווה, שהיה חברתי הטוב ביותר) בבית שמרוחק 60 מטר מהבית שלנו בקיבוץ.
אוקו אמר לי שאעסוק בצרות שיש לי במשפחה עם הבית שלי והבעל שלי".

ובהמשך:

"22. אצין כי לפפי התרשםותי, ההתנגדויות, החרדות, איזומים מסוימים שונים
(בפרט איזומים בעלי אופי מיני) ונקיות הליכי סrok או איזום בקיות הליכי סrok,

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

זו שיטה בה נוקטים ריקי שחם וחסידיה כלפי בעלי גדי, בסמוך לפסקה 2010 הגע לבתו שליח בוגוסף להכפות המינויים כלפי בעלי גדי, בסמוך לפסקה א' ע"ד ימי שחם מוהים בראביהם. כך, 1
בשבידיו מכתב א' ע"ד ימי שחם ע"ד ימי שחם א' ע"ד ימי שחם (המשתייכת לכך), בגין כך שאני 2
ביבילו נוקחת הסטה כלפי ליל שלם (המשתייכת לכך) ופוגעת בשמה הטוב 3
ובפרנסתה. כעבור מספר ימים, התקבל מכתב א' ע"ד ימי שחם ע"ד ימי שחם וקרט 4
וקרט (שאחיותיו – גילה ורותי משותיכות לכך), ובו דרישת פצואת את ליל שלם 5
במשך של 100,000 ₪, בגין הנקודות שביבילו גורמתי לה, לאחרת אתבע בערכאות 6
משפטית. למורט לציון, כי לא היה לי מעורבות בהפסקה הנעטנה של קשיי 7
העבודה הניל, מכל מקום, לא הושה נגיד שום תביעה לא בכדי". 8
9
10 בחקריתה החזרת צינה, כי התקשרה אליה לגבי ליל שלם מהקבוצה וצקה עליה שלא תעיד בבית המשפט 11 של פניה (עמ' 30 מול ש' 6). 12
13
ראו לעניין זה גם סעיפים 28, 29, 40, ו-41 לتظاهرו של עוזה"ד אורן דניאל (ת/18) באשר למה שמצופה 14
למי שմבקש לפנות נגד הקבוצה הכלול השחתת צמיינ' רכבים, מריחת צואה על דלנות, הנסיבות 15
איומיים, וכך גם הוא והותുת נאלצו להתמודד עם איומיים הכספיות, הוצאות דיבחה וכוכיז"ב. התובעת 16
עצמה העידה ביחס לשאלת מודיעו היו חברים בקבוצה שעוזבו אך לא תבעו את הנتابעת 1 והשיבה כי 17
"הם מתים מפחד. תראה את המסכת שאני עברתי מאי שעזבתי שם. עומדת לי אישת מתחת בית 18
אחרי לידתי, עם שלט, כאן גורה פניה שפיגל אמר מתעללת, ימים עומדות עם שלט. שמה ורדה 19
שפון שמואלי" (עמ' 246 לפניו 11.11.12 מול ש' 6-8). באשר לטענה כי גם נעמי אברמסון עזה את 20
הקבוצה אך אומרת דברים ראויים עליה השיבה כי "היום היא עדין חלק מהקבוצה" (שם מול ש' 16) 21
ובהמשך: "היא עדין קשורה אליהם, ואומרת זאת מtopic פחד. לפני שעזבתה, ידעו על כך שאני 22
בדרך החוצה כמה זמן, זה הרגע, אחד המפושים לדעתינו חדשניים טרם עזיבתי, נאמר מפורשות, 23
אני לא מקנהה بما שעוזבת את המקום הזה, כך אמרה ריקי, איזה חיים אומלים יהיו למי שעוזבת 24
את המקום הזה" (עמ' 246 מול ש' 24-27). 25
26
ט.48. מכאן, שכזאת זיהוי של פגעה במני מוחרי הקבוצה ובראשם הנتابעת 1 על ידי גוף או אדם 27
חיצוני,זכה באופן מיידי לתגובה בין מותרת (מכבת א' ע"ד ימי שחם מעו"ד), ובין תגובה בוטות אחרות 28
שאין בהכרח לגיטימיות (הפגנות במול ביתה של התובעת או עוזה"ד אורן דניאל, ביטויים מילוליים 29
קשים כלפי בני המשפחה ועוד). כך למשל, צין אורן שחם בקשרתו כי התלונן נגד מומחיות התובעת 30
פרופ' يولנדז גמלל לוועדת האתיקה של החברה הפסיכאנלטית (ת/21) וזאת עשה לאחר שנכח 31
בדיוונים בבייהם, והבחן, כך טען, כי עברו על ידה "עבירות חמורות". אורן שחם העיד, כי את 32
המכבת ניסח חבר בשם אריאל שכותביפה. הנتابעים 2-1 אמנים לא לקרוא את המכתב אך ידעו את 33
روح הדברים (עמ' 240 מול ש' 19-24). בהמשך הוסיף, כי התייעץ עם הרבה מאי אנשים קודם שכתב 34
את המכתב (עמ' 242 מול ש' 18), אם כי בסיכון של יום התבגרר כי חלק גדול מהמושגים המקצועיים 35
שנמצאים באותו מכתב תלונה, הוא כלל אינו מכיר. כך למשל בעמ' 242 מול ש' 15 כמשמעות מהן 36
תופעות אינטראפסיולוגיות, השיב: "מה אני כתבתי דבר זה?". 37

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114-08 שפיגל ואח' נ' שחט-רביבצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 4.4. כך גם התייחסו חברי הקבוצה לטבות גיוס כספים למטרותיה של הנتابעת 1 (ר' עדות אלון
2 בוחר בעמ' 160 מול 6-3 וכן מול 16-13). חברי הקבוצה טיפולו בנتابעת 1 ללא תמורה (ר' עמ' 164 מול
3 ש' 23, שם מס' 23 מספר כי אשתו טיפלה בריקי ברפואה סינית ויפנית ולא קיבלה על כך כל תשלום; תצהירה
4 של הנتابעת סעיף 173 ולפיו ביצהעה טיפולים לנتابעת 1 ללא כל תשלום, על בסיס יומי לאורך שנים)
5 אלון בוחר אף ציין, כי "מונח של ערבות הדדיות מתחאים בין חברי הקבוצה" (עמ' 166 מול ש' 15).
6 כך גם ציין, כי הנتابעת 1 נהגה לחתן לו מתנות בימי החולדה כמו עט, פסלים, כל מיני דברים בבית,
7 לא דברים גדולים וכן זהב בשל היוטו צורף ממנו עשה תשכויותיהם שחלקם מכר וחלקם ננתן. כך גם
8 חגי ארבל מהקבוצה, לו חברה בתחום הרפואי, העסיק את אשתו ושילם לה שכר, כמו כן נתן להם
9 רכב שכור על חשבונו החברה.
10

11 גם טל דרשווי ציינה בדוחתה, כי "היונו נפגשים הרבה, עושים חיים, מסיבות, חיים שלמים,
12 שהוא חברתי ואני לאクトואלי, תרבותי" (עמ' 174 מול ש' 15-16). בהמשך ציינה, כי טיפול בנتابעת
13 1 במסגרת עבודתה כמרפאה סינית ויפנית ללא תמורה כמו גם טיפול בחברי הקבוצה ללא תמורה
14 (עמ' 186 מול 16 ומול 2-23 (2.2)). בחקירה נגדית פרטה כיצד היחסים בקבוצה בכך שלא קיבלה תמורה
15 לעבודתה נענה גם עיי' האחים באותו האופן כך שאבי שחם למשל לימד את בעלה את החום
16 הבROL, דורון הפנה אליו ל��חות, אבי סיידר לו עבודה בקטיאל, חברי הקבוצה חתמו להם ערבות
17 לדירותם השכורה (עמ' 194 מול 23-14), כך גם הנتابעת 1 העניקה מוניות לחבריו הקבוצה (שורה 26
18 שט'), והיא עצמה הצטרכה לחברת הרפואי של אחד מחברי הקבוצה, הקשר אותה בלימודים ועוד
19 (עמ' 195 מול 6-1). העודה גם הדגישה כי במהלך השהות בקבוצה חלה התפתחות של חברי הקבוצה
20 בעולמים המקרים.
21

22 5.4.8. גם בכל הקשור עם הדיוון המשפטי המתנהל בין הĬTABUT למתבעים, קיבלו חברי הקבוצה
23 והנתבעים עצם אינפורמציה מלאה מאוורי שחם שנכח בדיונים (ר' עמ' 239 מול ש' 22-23, שם ציין
24 "נכוון שאני הייתה כאן כמו ששימש להם אוזניים ועיניים" ובהמשך "אני חיל החלוץ של הקבוצה"
25 (עמ' 241 מול ש' 13) ועוד הוסיף כי התקין "בעור עצמוני" שם מול ש' 18-17). לעניין זה רוא גם
26 עדותה של אליה לביא שסייעה למתבעים 1 ו-2 בענייניהם המשפטיים גם ביחס לתיק זה (ר' עמ' 276
27 מול 3 בו הינה מצויה כי הייתה בקשר עם משרד עו"ד שטיפול בעניינים, כך גם אימתה חלק ניכר
28 מהתחריר עדי ההגנה). אורן ציגוג הגדיר את המשגורת הקבוצתית כ"סוג של בית" (עמ' 252 מול 12),
29 (אף ורדה שמואלי ראתה כאמור לעיל בנتابעת 1 משפחה, כל כך משפחה שבאותה מצוואריה ציינה
30 את דניאל שחם, בitem של הנتابעים 1 ו-2, כמיומנת (עמ' 295 מול 13)).
31

32 הסולידריות הקבוצתית התבטאה גם בשינוי שמות חלק מחברי הקבוצה או ציור כתובות קעקע
33 מהמיתולוגיה המצרית על גופם (ר' ורדה שמואלי עמ' 300 לפרקtocול מ-4.4.2013 מול 6 ו-11).

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביבצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 6.48. המשקנה מכל האמור לעיל הינה, כי קיימות סולידריות רבה בין חברי הקבוצה המוגננים
2 איש על רعيיו ובמיוחד על הנتابעת 1 בכל תחומי החיים בין באופן שוטף בכל הקשור עם חי
3 היומיום, ובין במצבים משביריים עבר הקבוצה והעומדת בראשה שאז נחלצת הקבוצה להגנתה בכל
4 האמצעים החוקיים והפחות חוקיים העומדים לרשוטם, תוך ניהול מלחמות חרומה בגיןם
5 הפוגעניים לא פחות. מכאן, שאין אלא לקבוע שום תנאי זה בהגדרת הדוח מותקיים.
6
7

8 4.2. **דוקטורינה - אידיאלוגיה העומדת בסיס פעילות הכת, מסבירה ומפרשת את העולם בוצרה**
9 **חדשנה, תוך שימוש בשיטות שנייה תודעה (מדיטציה וכיווץ"ב) המשמרות את הנאמנות לכת**
10 **ולמנהיג.**

11 1.48. לטענת התובעת, הדוקטורינה מותקינית בבירור במסגרת קבוצת הלימוד. השיעורים כפי
12 שתועדו מפרטים בהרחבה את משנתה של הנتابעת 1 בדבר פרשנותה את העולם, באופן המכון
13 לנאמנות עיוורת כלפי ולביצור שליטתה בחברי הקבוצה. התובעת הפנתה לכך שהנתבעת 1 הטיפה
14 לצורך בחומרים הטובים ביותר לשימושה האישית, החל מהרכב בו היא נוהגת דרך המשעדות בהן
15 היא סעודת, חפציו האומנות והפסלים, הבתים המפוארים ברוחבי העולם, בהטפה לכך שהומר יקר
16 זה משמש לשירות התודעה והרות, כפי שהיא במצרים העתיקה, בפרנו, ובכל יתר המקומות
17 שהנתבעת 1 כמורה מקושתת אליהם. לדברי התובעת, 1, כך התובעת, מקום שבו אין חומר, אין
18 רוחניות, וכל הרצכים הרבים הם בגדר על שעליה לשאת בשל היותה אחת מחמשת הקיסריות של
19 הפליטה והם לא נועד להנאהה האישית (עדות התובעת עמ' 247, מולשי 8-27, סע' 64-73 בתצהירה,
20 כמו גם עמ' 74-88, 123-141, המתיחסים לתוכן השיעורים והסבירו התובעת 1 בדבר הצורך בנתינה
21 אינסופית למורה. ר' כמו כן תצהיר עוזי אורי דניאל המואר אף הוא את משנתה של הנتابעת 1
22 בסע' 7,8,15 לתצהירו).

23 2.48. הנتابעים מצדם שללו מכל וכל קיומה של דוקטורינה המיוחסת להם או לנتابעת 1 שבראשם.
24 הנتابע 2 והעדים מטעם הנتابעים כולם התייחסו בביטול עד כדי זלול בטענות התובעת בדבר
25 השימוש שעשתה הנتابעת 1 באופן אלמנטיים קוסמיים ושיקות הנتابעת 1 לקיסרי הפליטה
26 בשליטעmons עסקין בשימושים מטאפוריים בלבד שנעודו לתקן צבע ללימודים מבלי שהוא בהם כדי
27 להוות איזו אמרה אמיתית או מגמתית ובוודאי שלא היה בהם כדי להביא להתערותם של
28 הנتابעים על חשבו חברי הקבוצה.
29
30

31 3.48. בחינת חומר הראיות מעלה, כי יש ממש בדברי התובעת. הקשתי לשם כך לשעות רבות של
32 שערוי הנتابעת 1 כפי שהוקלטו (מספרים 11-12 לראיות ההביעה שעלו על גבי דיסקים) מהם לודאי
33 אודות ואף התנהלות השיעורים. אשר לטענה כי הנتابעת 1 דאגה לצין במהלך שיעוריה בקבוצה,
34

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 כי מורה חס ממוקורות חזק פלנטריים אישר זאת או כי שום כה אמר: "יכול להיות שאמרה שהוא
2 מקומות אחרים, יכול להיות. לא זוכר" (עמ' 249 מול ש' 6), כשהכוונה היא למורה של הנتابעת,
3 אם כי מර שחם נמנע מההתיחס בצורה מפורשת לכך שהנתבעת 1 ציינה בפני חבר הקבוצה, כי חן
4 היא וחן הדלאי לאמה בא מבית ספר שנמצא ב"ኮנסטולציית הפליאדות". לשאלת בהימ"ש "אמונה
5 מתחילה במקום בו העבדות מאבדות מהמשמעות שלהן. עובדה זה בגדר ידיעה, אמונה זה נשלב
6 יותר. אם כך, ואתם מאמינים לריקי ואין הוכחות לעניין, כי אז נכון שהאמנתם כי היה מאחורי זה
7 משחו גדור מכולכם. המורים וቤת הספר שלאה. האנשים מאמינים כי המסור את הדברים מקבל
8 את התורה מגופים נשגבים מהם" השיב: "זזה הגינוי" (עמ' 250 מול ש' 23 עד עמ' 251 מול ש' 1),
9 כך גם כשנשאל האם הנتابעת 1 מביאה את המידע ממוקורות נשגבים מהם, השיב: "בטוח" וביחס
10 לשאלת האם כך היא אמורה להם, השיב: "כנראה, אני יודע. היא למדת מאחרים, אמורה ימוריים
11 שלילי. לא יודע זה לא מעניין אותו אםبشر ודם. אם מבאים לה דברים טובים, זה מספיק לי"
12 (עמ' 251 מול ש' 8-7). מכאן, שהנתבעת 1 מבשת את דינוטיה על מקורות אחרים חזק ארציים
13 באופן המקנה לה יכולות שאין לחבריו הקבוצה במקורה החמור בעניין, עד ליכולות נשגבות שלא
14 לומר אלהיות, לא פחות, לבצע ניסים במקורה החמור יותר. כך למשל הנס שגרמה הנتابעת 1
15 לקרובת משפחתה שזכה לטיפולה בעקבות מחלהה של האחורה ממנה החלימה ואף הולידהILD
16 למרות שחלה בזאת והיו לה בעיות כילתיות ור' השיעור המוקלט מטא裏יך 1.6.2002 ספה 11
17 לראיות התביעה). מכאן, שהקבוצה נושא עינה למי שאינה כאחד האדם אלא מי שנינה ביכולות
18 מגוונות של ממש שיש למש את רצונותיה מאחר ומאהורי כולם ניצבת מטרה נשגה, גדולה
19 וכיודמת המאחדת את חברי הקבוצה כולם בדרך להשגת והיא הצלת דור הארץ. וזה הדוקטרינה
20 אותה יישמה הנتابעת 1 כלפי חברי הקבוצה בקבוצת הלימוד שנועדה לפילוסופיה מעשית ולמעשה
21 הטיפה לאופן התנהלות עפ"י דרכה כשההמעויות אינה אלא אמצעי להפעלת חברי הקבוצה למימוש
22 רצונותיה של הנتابעת 1 על שלל ההוצאות הכספיות הנדרשות לשם כך.
23 בכך אם כן מותקים גם תנאי זה של הדוד'ה.
24

25 48. טקסיות - הקפדה על קיום טקסיים כחלק מתהליכי אינדוקטרינציה שעוברים חברי הכת.

26
27 48. 1. לטענת **התובעת**, לחבריה ריטואלים פנימיים שהבולטים בהם הם הענקת מנחות במזומנים
28 לנتابעת 1. המנוחה עטופה بصورة חריגית בליווי מכתב הודיע או ברכה (אלון בוחר עמ' 160 מול ש' 18-
29, אורי צייג עמ' 253 ש' 20, טל דרשוני עמ' 177 מול ש' 16 עד 178 מול ש' 13). כך גם בעת שהנתבעת
30 נῆסה לחדר קמו לכבודה הונחים (עדות טל ראשוני עמ' 181 ש' 16-17; עדות נעמי אברמסון עמ'
31 256 מול 17). סلسלת מלאות כל טוב הונחו בפתח ביום של הנتابעים 1-2 (עדות דוד שפיגלמן עמ'
32 ש' 14-12, עמ' 93 ש' 10-22, כמה גם פרק ד' לتظاهر התובעת). מעבר לאלה, סדר הישיבה במחלץ
33 הארוחות היה כזה שהנתבעת 1 הייתה ישבת בכיסא קבוע ומורופד, לידה הנtabע 2 ומצדיה الآخر
34 הנtabעת 3 ולא מתחילה לאכול לפני השנתבעת 1 מתחילה (עדות טל ראשוני עמ' 181 מול ש' 14-13).

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

- 1 24). מעבר לאלה הפנתה התובעת לכתבות קעקע שקבעו על עצם חברי הקבוצה והתייחסו
2 למקרים העתיקה כמו גם שמו של חלק מחברי הקבוצה כחלק מה צורך ליישר קו עם רצוניותה
3 של הנتابעת.¹
- 4 48.יא.2. הנتابעים מצדם לא התייחסו באופן מסודר לטענות אלה אודות הטקסיות הקיימות לה
5 במסגרת הקבוצה, אם כי שללו מכל וכל טענות התובעת אודות כתובות קעקע מוגדרות וمتוכנות
6 שקבעו על גופם חברי הקבוצה או שניי שמו של חלק מחברי הקבוצה כפועל יוצא מרצתונה של
7 הנتابעת.¹
- 8 48.יא.3. בחינת חומר הראיות מעלה, כי בחקירה הנגידת של **שיירה לביא**, היא ציינה כי נהגה
9 לשמר על בנותיה של אחותה אליה שהיתה בת זוגתו של חבר אחר בקבוצה, דני גולדברג, עת שניים
10 אלה היו יוצאים למפגשים של הקבוצה. במפגשים אלה לעתים היו גם שותפות בנותיה של אחיה,
11 המפגשים נערכו ביום שישי ושבת כאשר שירה על הבנות והUIDה:
12 **"היה טקס שלם של לבושים ושל הכנה, אי אפשר היה לשאל אותם לאן הם
13 הולכים. הם לבשו בגדיים שחורים בכל הזמינות לקראות המפגשים. בחני היומיום זה
14 היה שונה. הגדים השחורים היו רק למפגשים"** (עמ' 37 מול ש' 23-25).
- 15 18 חלק מהtekxiot המילואה את הקבוצה נלמדת מהמפגשים, שנפתחו תחילת בסעודה ולאחר מכן
16 התנהל שיורע על ידי הנتابעת. 1. המפגשים הוכנו עפ"י סבב בין חברי הקבוצה, כאשר רמת האירות
17 הייתה גבוהה (עמ' 175 מול ש' 6).
- 18 22 אודות הטקסיות למדתי גם מתחילה של התובעת ולפיו, במסגרת הסעודות המשותפות, הייתה
19 הקפדה רבה על עיריכת שולחן ראוי, רמות האסתטיקה, כמו גם על איקות המוצרים והיותם יקרים
20 (עמ' 27 לתצהיר התובעת) כך גם בכל תחילת שיורע ובסיומו קדו קידה לנتابעת 1 כסא
21 מיוחד מרווח בכריות שrank לה הותר לשבת בו, חל איסור על התחלת הסעודה קודם להתחלה
22 הנتابעת 1 לסעוד, השתתפות בשיעורים ובמפגשים הייתה חובה מוחלטת, חלה חובה על כתיבת
23 מכתבבים לנتابעת 1 מכתבבי תודה וסגדה שצורפו למנות ולחנות שנטנו גם מכתבבי התנצלות
24 ומוחילה; שירי ההל בימי הולדת; תשלים מנהה למורה היא הנتابעת 1 וככ"ב (ר' עמ' 30-28 לתצהיר
25 התובעת).
- 26 30 כך גם עוזי אורן דניאל התייחס למנחות, סעודות הפאר הקבועות ועוד (ס' 18 לתצהירו).
- 27 32 48.יא.4. המשקנה מהאמור לעיל הינה, כי קיימות טקסיות במידה מסוימת במסגרת הקבוצה. קשה
28 להلوم מצב ולפיו רק התנהלות מנומסת כלפי הנتابעת 1 או הענקת פריווילגיות שמקורן בכבוד כלפי
29 הנتابעת 1 מהוות סוג של טקסיון לרבת ערך לקבוצה עצמה. גם בכלל הקשרו עם כתובות הקעקע ושינוי
30 השמות לא למדתי כי כך נהגו כל חברי הקבוצה אם כי ביחס לחלקים כך הם אמנים פניהם הדברים.

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 המשקנה הינה כי נושא הטקסיות אינו נושא מובהק במסגרת התנהלות הקבוצתית אם כי
2 מנהלים מפגשים באותו האופן וモtotות חשובות על חברי הקבוצה כמו שלומי המנות
3 למשל, שכן גדר התנהלות חזרה אך לא בהכרח התנהלות טקסטית שנועדה לשם הידור הנتابעת.¹
4 מכן שנושא של טקסיות בדו"ח אינו מתמלא לטעמי באורח מלא. הייתה מיפה לתנהלות יותר
5 "דתית" בהיבט זה של טקסיות אך אותה לא מצאת באופן מובהק אלא חלקו בלבד.

6

7

סיכום מרכיבי הכת בדו"ח

8 49. המשקנה מכל האמור לעיל הינה, כי חלק גדול מאוד של מאפייני המונה "כת" כאמור בדו"ח
9 אמנים מתקיים בנסיבות העניין. مكان, שאין לי אלא לקבוע, כי למועד הקבוצה מאפיינים כיתתיים. שלאה
10 נפרדת הינה האם מאפיינים אלה יש בהם כדי להolid תוצאה אופרטיבית ביחס לנتابעים. כוכו,
11 צינתי בראשית דברי, כי הגדרת הקבוצה כ"כת" אינה מולדיה על פי הדין הישראלי כל תוצאה
12 אופרטיבית וכי יש לבחון האם במאפיינים אלה יש כדי להוות פגיעה בחוק כפי שהינו מונח לפתחינו
13 כיוום. נקודת המחלוקת העיקרית הינה האם יש בمبرגרת קבוצתית זו כדי להוות גורם מודרבן לביצוע
14 פעולות החסروفות שיקול דעת או מהות פגעה באוטונומיה הרצון או אולי נובעות מנינפלציות
15 כאלה ואחרות שהופעלו על התובעת על מנת שתעניך את אותן מנותות באופן שאינו כפי המוצהר בדיון
16 ממי שנונות מותנה ושמחייב לבן השבען של אותן מותנות רק מחמת זאת שנינו עת הנונן שהה
17 בمبرגרת קבוצה בעלת מאפיינים כיתתיים. או במילים אחרות כלשון הדוח האם עסקין ב"כת
18 פוגענית". נדמה שהתשובה לכך אינה כה פשוטה ונדון בה להלן. נזכיר לעניין זה כי הגדרת "כת
19 פוגענית" בדו"ח בהשלכה לנסיבות המקורה דנא הינה: "קבוצה שהתכלכה סיבת הנتابעת 1, תוך
20 שימוש בשיטות של שליטה בתהליכי חשיבה ובדפוסי התנהגות לצורך יצירת זהות נבדلة
21 מהחברה ותוך שימוש במצעי שווה. הקבוצה עדודה נאמנות, ציות וככיפות לנتابעת 1 ולמטרותיה
22 תוך ניצול חברי הקבוצה לקידום מטרות הקבוצה וגורמה לחבריה נזקים נפשיים, כלכליים
23 וחברתיים בקרוב חברי הקבוצה, ומשפחותיהם". נבחן هلן האם הקבוצה הינה בפועל "כת
24 פוגענית" באופן המולד תוצאות אופרטיביות במסגרת העילות הנتابעת לנו ביום בחוק.

25

26

"הטרדה נפשית" וכת פוגענית

27 50. רחילה נפנה לניסיון התובעת להגדרה כמי שבסבלה במסגרת הקבוצה מ"הטרדה נפשית". לטענת
28 התובעת, המוגבה בחו"ז של הפסיכולוגית פרופ' يولנד גומפל (ת/17), היא סבלה בתחום הקבוצה
29 ממצב של "הטרדה נפשית" היינו "מצב בו אדם אחד בצוות פתיענית מציב את עצמו בעמדה
30 שלטונית וחונית כלפי אדם אחר ובדרכן מאד מותוכמת, שהיא כמעט סמייה, הפעלת כל הזמן,
31 מוביל את האדם הזה להיבנע טוטאלית לרצונו מבלי שהוא יודע שהוא מכע לאובדנו (היריגוין מארין
32 פרנס, *הטרדה נפשית*, כתור הוצאה לאור, ירושלים[2002])" (ס' 25 לת/17).

33

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביבצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 לטענת פרופ' גמלל, לאחר שניתחה את התנהלות התובעת במסגרת הקבוצה כפי שספרה לה התובעת,
2 וראתה בקשר שבין התובעת לנتابעת 1 קשר פרוורתי בו העטיפה הרוחנית-חברתית של דאגה הפקה
3 לניצול, היא ציינה: "פנינה עברה מלהיות סובייקט בתחום העולם עם הסובייקטיביות שלה,
4 לאובייקט של סובייקטיביות של משהו אחר (אותה אישה) שאמורה לה איך לחוות, מה לעשות,
5 עם מי להיות, את מי לעזוב, מה לזכור ולמי" (ס' 30 ל/נ' 17) או אז אבדה התובעת את כושר השיפוט
6 העצמי שלה לאורך שנים כתוצאה מהאמונה השוגיה שקיים הדעת הנכון מצוי אצל הנتابעת 1. כך
7 גם איבדה את מיומנות הסיירוב וההתנדדות והיתה נתונה לחלוון שליטה הנפשית, רגשית
8 התנהגותית והקוגניטיבית של הנتابעת 1 ולתקטיביה הפסיכו-רווחניים. "מצביים המוגדרים בספרות
9 כ'שטיוף מוח' או רפורמת החשיבה לפי (Lifton R. 1956) (ס' 31 ל/נ' 17).

10 המומחיות חוזרת על ניתוחה בחקירה נגדית.

11 הנتابעים מצדם שללו את חוויה"ד מכל וכל באשר אינה חוויה"ד מומחה שברפואה.

12 13. נדמה, כי אין מנוס בניסיונות מלהתעלם מחויה"ד זו וכך שאינה יכולה לקבוע ממצאים אודות
14 מצבה הנפשי של התובעת באופן הקבוע כי נמנע ממנו או בשל ממנו שיקול הדעת בעת מתן כל
15 אוטם סכומי כסף ומוניות לנتابעים (ר' לעניין זה ת"א (ח'י) 1032/90 עיזבון המנוח אוסמה אברהאים
16 עיד חמץ נ' מדינת ישראל (21.4.05), בסעיף 2 לפסק הדין, בו מצינו כי השופט עמית בביבמ"ש
17 המחווי, כי "בת�ם המשפט אינם נהגים לסמוך על חוות דעת פסיכולוג לצורך קביעה בתחום הנפשי,
18 באשר פסיכולוג אינו מומחה רפואית". חוויה"ד המבקשת לקבוע, כי שיילוב התובעת במסגרת
19 הקבוצה, יש בו כדי להוות פגיעה ברציה מבחינה نفسית מחייבת לטעמי חוויה"ד הניתנת ע"י מומחה
20 שברפואה ובניסיונות פסיכיאטר, באשר עסוקין למעשה בקביעת נכות או פגעה نفسית של השלכות
21 תפקודיות בהתנהלות התובעת והגבלה להתנהלות שאינה נורמטיבית. כל זאת הני לציין, מבלי
22 לפגוע חילתה בפרופ' גמלל שעם כל הבהיר למילאתה אין בה את הנדרש כדי להסביר את המסקנות
23 הנדרשות למשזה בתחום המצוין כולם או רובו לטעמי בעולם הרפואה. כך לעניין טענת התובעת
24 להיוות לא פחות מאשר "שטרופת מוח" המבוצעת את הנדרש ממנה ללא הפעלת כל שיקול דעת
25 בדומה לבובה על חוות המנוחות ע"י הנتابעת 1. וודק, לטעמי, אין מניעה להגיד לך אדם מכזי תחת
26 השפעתו הבלתי מסויימת של אחר ("נשלט"), תוך שהינו מבצע את המוטל עליו ע"י אחר ("השולט")
27 בכל פעם שהינו מותבקש לעשות כן בבחינות "גולם", הינו חסר שיקול דעת או רציה משל עצמו אוטה
28 הינו יכול להניח לפני רצון השולט, אלא שעיל מנת שណון יהיה לקבוע, כי התובעת אמונה במצב
29 שכזה בו הייתה בהדר רציה תוך ציון מצב נפשי של "הטרדה نفسית" או "שטיוף מוח", יש צורך
30 לטעמי כי מצבה הנפשי יבחן ע"י מי שהינו כאמור מומחה בתחום הנפש בפן הארגани הגופני ולא
31 רק התנהגותי בתחום מומחיותו של הפסיכולוג. לפיכך, שלא הובאה חוויה"ד של מומחה בתחום
32 הפסיכיאטרי אין אפשרות לקבוע, כי התובעת נשלטה ע"י הנتابעת 1 עת ביצעה את תרומותיה

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביבצקי ואח'

תיק חיצוני:

לנתבעת 1 ולקבוצה שלא על פי רצונה אלא עפ"י רצון הנתבעת,¹ היו Ci מעשה כוונו כולם ע"י אחר היא הנתבעת¹ אותה בובה על חוט. ויובהיר, אין מדובר על פעולה יהידנית או פרך זמן נתון וקצר, אלא על סדרת פעולות נתינה לאורך שנים רבות המחייבת קביעה ערכית ביחס ליכולותיה של התובעת להבין את מעשה וכאשר הנטל המוטל עליה בסיבות אלה להוכיח את שלילת יכולות ההתנגדות שלה ע"י הנתבעת¹ מחייבת כאמור גם קביעות של מומחה שברפואה ולא רק מומחה בתחום מדעי ההתנהגות. לעניין זה צינו ב"יכ הנתבעים ובצדק", כי קשה עד מאוד לראות התנהלות בעלת מאפיינים דומים לאורך שנים רבות מאוד, כ- 13 שנים בסביבות, כאשר לאין מושפעת ביחס אליהם שיקול דעת או רציה ולבן גם הצורך בקבעה שהינה יותר יסודית לעניין זה בדומהה של חוות' פסיכיאטר כאמור. לכך יש להסביר את העובדה ולפיה הקבוצה אינה אטומה באופן הרשמי מגע עם העולם החיצון, ומכאן, שהතובעת יכולה להיחשף להשפעות ממונעות לכaura להתנהלה או לביקורת שכילה "לפקוח את עיניה" ולבן הקשי לעניין זה גדול עוד יותר. ואף לעלה מכך, חוות דעתה של פרופ' גמל מבססת יכולה על התובעות בלבד וקבלת עמדתה באופן מוחלט, מבלי שבhana באופן מובהק את חברי הקבוצה האחרים ובראשם את הנתבעת¹ על הקשי הסובייקטיבי הנובע מהיות התמונה מוצגת דרך עיניה של התובעת בלבד. גם פן זה של חוות' מביא למסקנה ולפיה קשה עד בלתי אפשרי לקבוע מצב ובו התובעת מצויה ב"הטרדה נפשית" עד כדי קביעה כי הינה במצב של "שטייפט מוח".¹⁷

52. המסקנה המתבקשת הינה שהතובעת אינה מוכיחה, כי הייתה במצב נפשי של "שטייפט מוח" בו פעולותיה התבכעו באופן אוטומטי כפי בקשנות הנתבעת.¹ הגדרתתו של אדם כנתון ב"שטייפט מוח" מחייבת כאמור קביעה רפואית פסיכיאטרית ררי לעניין זה גם תפ"ח 10-02-23571-2019 מדינת ישראל נ' גואל רצון (9.9.4), שם מצין בהמ"ש כי: "הפסיכה בישראל הביעה ספקנות רבה באשר לאפשרות של השפעתו של אדם אחר תוביל לשילוט החשيبة העצמאית על האחריות הפלילית הכרוכה בכך... איננו סבורים שיש מקום לקבל את התיאוריה בדבר קיומה של 'שליטה מניפולטיב' באדם אחר כבסיס לקבעת ממצאים בבתי המשפט בישראל)". מכאן, שאין מקום לטענה בדבר "הטרדה נפשית" בה מצויה לכaura התובעת, אשר אינה מוכחת.²⁶

יחד עם זאת ולמרות האמור, אין בהדר לחו"ד מתחום הפסיכיאטריה כדי למנוע מהתובעת להוכיח קיומו של עילות תביעה המכדיות שבה אכן מחייבות הימצאות במצב נפשי השולל ממעניק המתנה כל מודעות לעצם מתן המתנה. נבחן בהמשך עילות תביעה המבוססת בין היתר על הגדרת הקבוצה כקבוצה בעלת מאפיינים כימיים ו אף על הגדרת הכת כת פוגענית, הינה הימצאות במצב חברותי כזו הגורם לאותו חבר בקבוצה להיות מנוצל בשל אמון או תלות בנתבעת¹ ולמהgo כפי המקובל בקבוצה עפ"י הנחיות הנתבעת¹ באופן הגורם להוציא הוצאות עצומות כאמור.³²

33

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א-08-2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביבצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 יובהר כבר עתה, כי למורת העדר הוכחה בדבר שליטה נשית בתובעת, עדין לא יכולתי להטעם
2 מהעבודה ולפיה הגדרת הקבוצה הינה בועל מאפיינים כתיתתיים, כאמור לעיל. מכאן שעסקינו
3 בקבוצה שהתכלדה סיבב הנتابעת 1 וזה אמנס שלוטה בה באמצעות הפעלת תהליכי חשיבה בקרב
4 חברי הקבוצה ובמה התובעת תוך החלטת דפוסי התנהגות שייצרו זהות אחרת ונבדلت של הקבוצה
5 והתובעת כחלק ממנה מיתר החברה. בכךך כך הביאה הנتابעת 1 לכך לחבריו הקבוצה התנטקו מבני
6 משפחותיהם. כך גם הנتابעת 1 עשתה שימוש במצגי שווה בדבר יכולות המיעדות והבדלות
7 מיתר חברי הקבוצה. מעבר לאלה הקבוצה והנتابעת 1 בראשה עזדה אמונה, ציוות וככיפות
8 לנتابעת 1 ולמטרותיה תוך ניצול חברי הקבוצה לكيודם מטרות הקבוצה ותוך כדי כך גורמה לחבריה
9 נזקים כלכליים וחברתיים, ולמשפחותיהם. בכך, ואפילו לא הוכח הפן הנפשי הפגוע כאמור, יש כדי
10 לראות בקבוצה גם ככת בעלת מאפיינים פוגעניים.

11
12 53. נבחן עתה את עילות התביעה השונות בהתייחס לעובדות ומסקנות אלה ונראה מהן ההשלכות
13 לתביעה החשבה של התובעת. נציין תחיליה כי חוק המונגה, תשכ"ח 1968 קובע כי:
14

- 15 1. (א) מתנה היא הקניית נכס שלא בתמורה.
16 (ב) דבר-המתנה יכול שייהי מקרקען, מטלטן או זכויות.
17 (ג) מתנה יכולה להיותו של הנוטן על זכות לפני המקבל או במלחילתו של
18 הנוטן על חיוב המქבל לפניו.
19 2. מתנה נוגרת בהקניית דבר-המתנה על-ידי הנוטן למქבל תוך הסכמה
20 בינויהם שהדבר ניתן במונגה.
21

22 בambilים אחרות, כל המונגות שניתנו ע"י התובעת לנتابעים נגמרו בהקניית דבר המונגה. השאלה
23 הינה אם כן האם היה פגס כלשהו בעצם ההקנייה שיאפשר לתובעת לדרש השבת המונגה עפ"י
24 עילותיה השונות.
25

26 54. התובעת העמידה את עילת התביעה הראשונה מטעמה על השפעה בלתי הוגנת. בהשפעה בלתי
27 הוגנת הכוונה למצוות אדם נתון להשפעה רעה של אחר לטובת המשפייע ועל חשבונו של המושפע.
28 הכוונה הינה לניצול יתרון פסיכולוגי הנעז באמון או ב佗ת של צד אחד במשנהו באופן המונע הצד
29 הנתון להשפעה להפעיל שיקול דעת עצמאי. ככל השצד בעל להשפעה מנצל את מעמדו ואת תלותו
30 של הצד الآخر, באופן שהוא מפיק לעצמו או לצד גי יתרון בלתי הוגן על דרך קבלת דבר ערך, כי אז
31 פועלה זו ניתנת לביטול על ידי הצד שפועל תחת אותה השפעה (דניאל פרידמן, עשיית עשור ולא
32 במשפט (מהדורה שנייה 1998) כרך ב', 1031 (להלן: "פרידמן").
33
34

35 לטענת התובעת, דוקטורינה ההשפעה הבלתי הוגנת חלה בדיון הישראלי במסגרת סעיף 30(א) לחוק
36 היירושה, תשכ"ה-1965. דוקטורינה זו חלה לטעמה גם על בל מקרה בו נרכשת השפעה על אחר

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א-08-2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 **משתמשים בה ליה באשר האדם שם את מבטו באחר והלה מאכזב** (פרידמן, 1031). המכנה
2 המשותף לכל אוטם מקרים הינו **הענקה חד צדדיות בהיקף כלכלי מושמעותי** באופן הדומה למקרה
3 דנא. נושא זה נדון בפסקה (ר' ע"א 1233/94 פלונית נ' היועהמ"ש (17.12.95), הדן באפשרות ביטול
4 מתנה ביפוי כוח מחמת השפעה בלתי הוגנת של מקבל המתנה על נתן המתנה; ע"א 236/84 **מנhal**
5 **עוזון המנוחה להה יפה ז"ל נ' אסיה שורץ בבית קלצ'קין** (1.9.91) דעת יחיד של הש' בן אייר לעניין
6 בטלות הענקה של כספים בכספי תגמולים מחמת השפעה בלתי הוגנת; ע"א 2041/05 **מחקשיולי נ'**
7 **מיכקשיולי** (7.11.07) לעניין יותר חד צדדי להסתלקות מעיזבון כאשר חתימות הויתור הושגה בין
8 היתר תוך עסק ואו השפעה בלתי הוגנת; ת"א (ת"א) 1781/88 **רכטמן נ' חקלאי** (6.2.91) באשר
9 לבטלות ייפוי כוח והפעולות שנעשו מכוחו מחמת השפעה בלתי הוגנת על מיפוי הכוח; ע"א 1612/03
10 **גרינפלד שמואל נ' בן צבי וויל אסטור** (27.6.04) לעניין הענקת סכום כסף גבוה על ידי אדם קישש
11 וחולה לאחר שהיוה חלק מרכזי בעולםו באותה עת; וכן ע"מ (ת"א) 1042/04 ש. נ' ג., בו כב'
12 השופטות שטופמן מהילה את דוקטרינת ההשפעה הבלתי הוגנת על חוזה מתנה בין מעניק להנהה
13 מכוח הסכם, כאשר המעניק מפתחת תלות נפשית או פיזית במקבל המתנה, וכך אשר עסוקין בנכסים
14 יקרים או סכומי כסף ניכרים).

15

16 55. התובעת אף טענה, כי בניסיבות המקורה דנא אף יש להעביר את הנטול אל הנتابעים להוכhit, כי
17 לא הפעיל השפעה בלתי הוגנת על התובעת בדומה לע"א 423/75 מ. בן נון נ' **מטילדה ריבטר**, פ"ד
18 לא(1) 372 (1976), בו קבע בהימ"ש העלון כי מקום בו נמצא שני אנשים ביחסם אמון והשפעה
19 של האחד על רעהו צומחת באורח טבעי מאמון זה ונעשה שימוש לרעה באותו אמון כדי להשיג יתרון
20 על חשבון הצד החסוך על האמון, כי אז לא יורשה מפיק התועלת לחזוק בתועלת שהפיק אפיו אין
21 פגש בעסקה אלמלא אותו אמון. באופן דומה, בהתקיים יחסי אמון בין נתן מתנה למקבלה אפיו
22 זו ניתנה מתוך רצון חופשי, ככל שהמתנה נובעת מהשפעה בלתי הוגנת זו, ומשמעותם של תקנות
23 הציבור, על מקבל המתנה מוטלת החובה להראות שלנותה הייתה עצה בלתי תלויה או שעשה את
24 העסקה לאחר שהוסרה ההשפעה או נסיבות דומות אלה. בהימ"ש מסכם הحلכה באשר להשפעה
25 בלתי הוגנת בדיון הישראלי וקובע כך:

26

27 "גם אצלנו, כאשר הניסיבות האופפות את המקורה מצביעות על קיומה של תלות של
28 אדם אחד בזמנו, שהיא כה מקיפה וסודית שנית להיות כי נשלל רצונו החופשי
29 והבלתי תלו依 של אותו אדם במה שנוצע ליחסים שבינו לבין הזולת, כי אז אפשר לומר
30 שעשויה או פועלה שהיא בעליל לטובתו של זה האחרון, היא תוצאה של השפעה בלתי
31 הוגנת מצד', אלא אם הוכח היפוכו של דבר. לעומת, במקרה כזה חובת הוכחה על
32 אי קיומה של השפעה בלתי הוגנת עוברת אל שcampo של המבקש לקיים את המעשה
33 או הפעלה".

34

35 גם פרידמן בספרו מצין, כי:
36 "בmarker שבו קיימת הנחה בדבר הפעלה לא הוגנת מוטל על הצד, שכן גדו טענים כי
37 הפעיל השפעה לא הוגנת, לשטור הנחה זו, ואילו בmarker الآخر שבו לא קיימת הנחה

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א-08-2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 כזו, מוטל על הצד התובע השבאה או מבקש לבטל את העסקה להמציא ראיות שיוכחו
2 קיום השפעה לא הוגנת למשעה". (פרידמן, שם 1034.).
3

4 מכאן, כך התובעת, שלשם הוכחת החזקה של השפעה בלתי הוגנת יש להציג מותנה כה גדולה שאין
5 זה מתקבל על הדעת שמניע רגיל גורם להעתקה, וכן כי בין הנוטן למקבל המותנה קיימת מערכת
6 יחסית אמון כזו שמקבל המותנה הוא במצב שבו הוא יכול להשפיע על נוטן המותנה. שני תנאים אלה
7 מתקיימים לטענת התובעת בנסיבות,>If they are true, the plaintiff can rely on them to prove that the
8 teacher or teacher-student relationship, between the plaintiff and the defendant, 1, such that the defendant
9 can be held liable in the event of a meaningful influence on the teacher to act for two years and from
10 the plaintiff's conduct and the defendant's conduct in the plaintiff's favor, which he received from the teacher
11 after and before the trial to do what he wanted to do, even if he did not do it. .
12

13 56. הנتابעים מצדמ שוללים מכל וכל טענת התובעת בדבר השפעה בלתי הוגנת באשר זו קיימת
14 לטעums בדין הישראלי בהקשר לצוואות בלבד, ובמקרה דנא כאשר עסקין בתובעת שהינה בגירה
15 וכשרה שכילת כי אז מوطב כי טענה זו כל לא הייתה נטענת.
16

דין

17 57. שאלת התחום המוקצת בדיין הישראלי לדיני להשפעה הבלתי הוגנת אינו ברור די צרכו. חוק
18 החוזים כפי שציינו שני הצדדים, אינו מזכיר נושא זה ובמקומו מופיע הוראת הי"ושק" בסעיף 18
19 לחוק החוזים (חלק כללי) תש"ג-1973 (להלן: "חוק החוזים"). מайдך, נושא להשפעה הבלתי
20 הוגנת מופיע בסעיף 30 לחוק הירושה, תשכ"ה-1965 ולכן דין להשפעה הבלתי הוגנת חלים בתחום
21 הוצאות. הוראות חוק נספות הדנות להשפעה בלתי הוגנת קיימות בחוקים צרכניים כמו סעיף 3
22 לחוק הגנת הצרכן, תשמ"א-1981, האוסר על נהוג בעסק כלפי הצרכן או להפעיל עליו
23 השפעה בלתי הוגנת, כאשר חוק זה חל על מגוון רחב של חוזים ובهم חוזי מכרז ושרות שבין עסק
24 לצרכן, בשונה מן המקרה דנא. אך גם חוק הבנקאות (שירות לקוחות), תשמ"א-1981 מחייב דין דומה
25 בסעיף 4 וכן גם סעיף 58 לחוק הפיקוח על עסקיו הביטוח, תשמ"א-1981 (ר' פרידמן שם, -
26 1027).
27

28 פרופ' פרידמן סבור, כי מעבר לדבריו המפורטים של המחוקק, יש להחיל את דין להשפעה הבלתי
29 הוגנת גם בתחום דין המותנה, תחום בו אנו עוסקים עתה ובאנלוגיה לסעיף 30 לחוק הירושה. שני
30 התחומים עוסקים בהענקה חד צדדית. אנלוגיה זו כפופה לטעמו לשינויים הנובעים מطبع הדברים
31 בין שני התחומים – מותנה וצוואה – באשר פגס בצוואה גורר בטלות ההוראה שנעשהה עקב
32 הפגם, בעוד שבמונתה הפגם מהוועה עיליה לביטול הפעולה בלבד והוא לא תהיה בטלה החלוטין. לטעמו
33 אם כן, דין להשפעה הבלתי הוגנת חלים בדיין המותנה מעבר לאלה המופיעים בחוק הירושה
34 ובחוקים הצרכניים. דין החוזים מחוץ למיסגרות זו ובמה תפיסים דין העושק את מקום
35 של דין להשפעה הבלתי הוגנת. הפעלת דין להשפעה הבלתי הוגנת גם על דין המותנה הולמת גם

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביבצקי ואח'

תיק חיצוני:

- את דעתך בדומה לפסקה שהזוכרה לעיל. מכאן, שיתן לבחון את דיני ההשפעה הבלתי הוגנת גם על נסיבותיו של ההליך שבפני.
58. ישירות מערכת הדינים בדבר השפעה לא הוגנת מוקהה בדייני היושר. השימוש הנפוץ ביותר ביום אחדים אלה הינו מקום בו קיימת השפעה נפשית או פסיכולוגית של צד אחד על חברו, באופן המונע מהצד הנתן להשפעה להפעיל שיקול דעת עצמאי. ככל שהצד המשפיע מנצל את מעמדו ואת תלותו של הצד الآخر, באופן שבו הוא מפיק לעצמו או לצד שלישי (לא פועל בתמורה ובתום לו) יתרון בלתי הוגן על דרך של מתנה, כי אז הפעולה ניתנת לביטול על ידי הצד שפועל תחת אותה השפעה. במיללים אחרות, השפעה בלתי הוגנת חלה על כל מקורה שבו נרכשת ההשפעה ומשתמשים בה לרעה, עת אדם שם מבתו לאחר והלה מאכזבו. האמון הוא שמקנה לצד האخر את ההשפעה והשפעה בלתי הוגנת משמעה שימוש לרעה באמון או ניצול האמון שזכה בו בעל השפעה. זהו גם היסוד המרכז המבחן בין עסקן להשפעה בלתי הוגנת, כאשר עסקן מושתת על ניצול מצקה, חולשה או חוסר ניסיון של הזולת להשות תנאים בלתי הוגנים (גם ללא תלות נפשי או יחסית אמונו), ואילו השפעה בלתי הוגנת מושתתת על ניצול לא הוגן של השפעה, שמקורה ביחסים תלות ואמון (פרידמן, 1032).
59. רעיון האמון כפי שמשמעותו בדיון האנגלי מותיחס גם לנשל ההוכחה. הפסיקה האנגלית מבחינה בין שתי קטגוריות, באחת לא קיימת הנחה בדבר השפעה בלתי הוגנת כשהוא מוטל על הטוען לקיומה להוכיח את טענותו, וקטgorיה שנייה בה קיימת הנחה בדבר השפעה בלתי הוגנת המבוססת על קיומם של יחס אמון בין הצדדים, אשר מطبع הדברים מעניינים לצד אחד השפעה על חברו כמו במערכת יחסי ע"ד – ל考ת, והואחול בטיפולו, אופטראופוס לבני חסותו, הורים לילדיהם כל עוד הילדים בשליטתם או בין בן משליכם להורי הנופלים ממנה בהשכלתם, בין כהן דת לאלה המקבלים את סמכותם הדתית רוחנית וכן בין בני זוג מאורסים אך לא בין בעל ואשתו. ההבדל בין הקטגוריות מותיחס לנשל ההוכחה. בעת שעסוקין בהנחה בדבר השפעה בלתי הוגנת, מוטל על הצד שכגנוו נטען כי הפעיל השפעה לא הוגנת, לסתור הנחה זו, ואילו כאשר אין הנחה כזו, כי אז על הצד התובע שהוא או המבקש לבטל את העסקה להוכיח בראיות קיומה של השפעה לא הוגנת (פרידמן, 1044).
55. בנסיבות המקהה דנא, מערכת היחסים בין התובעת לנتابעת 1 מניה אמון מוחלט בין התובעת לנتابעת 1 לכל אורך תקופת שהייתה בקרוב הקבוצה הינו לאורך שנים רבים. מערכת היחסים שבין הצדדים הינה דומה לוו הקיימת בין כהן דת למחייבים סמכותו הרוחנית, באשר הנتابעת 1 ראתה בעצמה מורה רוחנית לחבריו הקבוצה. אך אפילו לא תאמר כך, עדין, הגדרת הקבוצה כבעל מאפיינים כיתתיים מניה פרלימינרית מערכת יחסי אמון מוחלט בין ראש הקבוצה לחבריה המאפיינית בכל אותן מרכיבי הקבוצה שצווינו לעיל. אפשרות נוספת אינה שתידמי כי מערכת יחסי אמון מותבקשת בנסיבות באשר עסוקין במורה נערצת ותלמדתה. במצב דברים שכזה, ניתן להניח מערכת יחסי אמון בין הנتابעת 1 לבין התובעת. מעבר לכך, העניקה התובעת לנتابעים מותנות

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א-08-2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

1. יקרות ערך לאורך השנים חלק מהייתה חברה בקבוצה וכפועל יוצא מהיינותו לדרישותיה של
2. הנتابעת 1, סכומים שאינם ניתנים להסביר סביר כמו כאלה הנتابעים לבני קרבה משפחתייה
3. מיוחדת. בנסיבות המקירה דנא גם אין חולק, כי הנتابעים קיבלו מתנות מהתובעת, אפילו לטענותם
4. עסקין בסכומים לא גבוהים. עוד הודיעו הנتابעים, כי קיבלו סכומי כסף, אך הושיבו כי טרחו להסבירם
5. מבלי להתייחס לסכומים אלו גופם. עניין זה ניכבת נגד עני בייהם ראיות מיטעם התובעת לפיהן
6. לאורך שנים העניקה מתנות וכן סכומי כסף לא מボטלים, ולפייך מצטרבות המתנות לאורך זמן
7. לכדי סכום כספי ניכר, אפילו אין מדובר בכל מקרה פרטני בסכומים גבוהים באופן מובהק. מכאן,
8. שכך כל הסכומים מצטרבר לכדי סכומים גבוהים במיוחד כשמזובר במוניותו שניתנו לשם מטרה
9. מוגדרת אחת שנפרשת לאורך כ-13 שנים, והיא דאגה להווחת הנتابעת 1 לשם השלמות שליחותה.
10. לפייך, מצאתי כי עסקין במתנה בסדר גודל גדול כפי הדרישת הנוספת להשפעה בלתי הוגנת.
11.

12. 60. במצב דברים זה, הנTEL אינו עוד על התובעת להוכיח כי הייתה מצויה במצב של השפעה בלתי
13. הוגנת מצד הנتابעים והנتابעת 1 בראשם, אלא על הנتابעים הנTEL להוכיח שלא ניצלו את האמון
14. שבין הצדדים לרעה באופן שלא הפעילו על התובעת השפעה בלתי הוגנת.

15.

16.

עמידת הנتابעים בittal

17. 61. לאחר שקבעתי, כי עסקין בקבוצה בעלת מאפיינים כיתתיים, מותקים הנتابעים עד למאוד
18. להוכיח, כי המוניות שהועברו אליהם ע"י התובעת אין מוקרט בהשפעה בלתי הוגנת. במקרה כך,
19. כאשר קבועתי, כי הנتابעת 1 הנחתה את חברי הקבוצה לעבר צורך תמיד בהעברת סכומי כסף לה
20. ולATABע 2, לצרכים שהינם כולם גשיים ונעו בין בסיסכומו של יום להיבט את מצבם הכלכלי על חשבון
21. יתר חברי הקבוצה. במיללים אחרים, הנتابעים, בעצם התנהלותם הכתיתית כאמור רעליל, ניצלו לרעה
22. את האמון שננתנה בהם התובעת כמו גם חברי הקבוצה אחרים, עת האמינה, כי הינה מעניקה מתנות
23. וסכומי כסף לנتابעת 1 למטרה נשגבת היא הצלה האנושות, לא פחות. משמרה זו נשמה, והיתה
24. גם לגורסת הנتابעים סוג של פנטזיה, אלגוריה וכו', כי אז אין מנוס מלקיים, כי הענקת המתנות
25. וסכומי הכספי נעשתה תוך ניצול המטרות המוצחרות כלפי חברי הקבוצה והתובעת בניהם. במקרה
26. להטבת מצבים הכלכלי להבדיל מהמטרות המוצחרות כלפי חברי הקבוצה והתובעת בניהם. במקרה
27. קיים פער משמעותית ואקוטי בין הסיבות בשלן נדרש ושולמו סכומי הכספי והועברו המתנות, לבין
28. המטרה האמיתית לשנון והעבו אמר. בכך יש כדי להוות פגיעה ממשית באמון שננתנה התובעת
29. בנتابעים בהתייחס לנסיבות בשלן יתנות מוניות אלה.
30.

31.

32. 62. מעבר לעבודה ולפיה לא מוכחים הנتابעים כי לא השפיעו על התובעת באופן לא הוגן, ניתן גם
33. לומר קטגורית, כי מקום בו עסקין בקבוצה בעלת מאפיינים כיתתיים, ניתן להיווך פרלימינארית
34. מערכת יחסי אמון מיוחדת בין ראש הקבוצה. ככלך נוסיף שווי מוניות וסכומי

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביבצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 כsoftmax נכבדים שמווערים בראש הקבוצה יהא בכך כדי לקבוע, חזקה החיננת לסתירה, כי הנטל יהא
2 על ראש הקבוצה להוכיח שלא השפעה בלתי הוגנת על חבר הקבוצה להעביר אליו את אותם
3 תשלוםיס. ככל שלא יעמוד בנטל זה, הוא יאלץ להסביר לחבר הקבוצה את הסכומים אותם שילמו
4 לו כאמור.
5 משנהנתבעים לא מוכחים כי קיבלו את מוננות התובעת וסקומי הכספי שננתנה מבלי שהשפייעו עלייה
6 השפעה בלתי הוגנת כי אז על הנתבעים, שנחנו מוננות אלה כפי שיופרט להלן, להשיבם לתובעת
7 ובהעדר אפשרות פיסית להסביר את שווים.
8
9 63. כאן המקום להתייחס לטענות מהימנות עליהן הפנו הנתבעים כלפי התובעת. הנתבעים ניסו
10 לאורך כל הדרכ לחייב את התובעת כדי שהינה שקרנית פטולוגית, לא חותם, שאף העלה על הכתב
11 את שקריה (ורי לדוגמא נ/20 שהינו מכתבה של התובעת ובו ציינה כי שיקrhoה למזה פסיכולוגיה וכן
12 שיקrhoה בפרטים רבים). יחד עם זאת, הנסקנות אליהן הגעתו בדבר אמריות גרסת התובעת בכל
13 הקשור עם אופן התנהלות הקבוצה, אין מတבשות אך ורק על דברי התובעת, אם כי נטיית לסת
14 אמון בגרסתה בכל הקשור עם מערכת היחסים שנרכמה ביןיה לבין הנתבעת 1, על החשיבות שיש
15 למערכתיחסים זו על רצונה בהעתקת כל אותן מוננות לנתבעת 1 וליתר הנתבעים לאורך השנים,
16 מבלי שהתעלמות מהעניין האישי שיש לה בהליך כמו גם לעדים נספחים מטעמה, אלא שלא רק עדים
17 מעוניינים העידו בהליך, העידו בו גם כאלה שבקשו שלא להעיד בו כלל או היו אלה עדים מטעם
18 הגנה ודוקא שתמכו בגרסת התובעת. בכל מקרה לא ראייתם הטענה מושם הפרואה יוצאת
19 דופן שיש בה כדי להבא לפסילותם. מайдן, לא יכולתי להעתלם מרצונים הבלוו נלאה של עדי ההגנה
20 לשומר ללא תנאי על הנתבעת 1 ועל הקבוצה. עיין אך מובן, כי הימים שומרם בכך לא פחות מאשר
21 על ביתם, זהה דרך חיים בה בחרו לлечת לאורך שנים רבות ומכאן גם המשירות לרענן ולאורות
22 החיים אותו בחרו במה שנדמה בעיניהם כנשגב, אפילו הינו שונה בעיני אחרים המתובונים על
23 הקבוצה מבחוץ, וכפי הנראה זאת נקודת המבט הנכונה בנסיבות.
24 עדות התובעת לעניין אופן התנהלות הקבוצה בכזו המנצלת לרעה עיי' הנתבעים, נתמכה באופן
25 מיוחד בתמליל שיחה שנייה לעוז"ד אורן דניאל עם הנתבעים 2 ו- 3 (צורך נספח לתחבירו של עוז"ד
26 דניאל ג/18), בעקבות דרישת עוז"ד דניאל מהנתבעים 1 ו- 2 להשיב סכום הלוואה שנtan להם בסך
27 350,000 נס. במסגרת השיחה מסביר הנתבע 2 לעוז"ד אורן דניאל כך:
28 "אתה היה שמונה שנים במקום הזה ואתה עברת איתנו את כל הדרכ, כל האוירה, אתה יודע
29 בדיק מי זאת ריקי" (עמ' 23 ש' 20 עד עמי 24 ש' 2) ובהמשך: "בשם אותנו דברים שאני מרגיש
30 שכן נתתי כי אני יודע שנות... חלק מההבנה מתכופה של מקום, נתת באהבה. קנית ויבור, קנית
31 ג'יפ. אני זוכר הרבה דברים שהבאת פעם, דברים, לא חסכת. אני אומר לך נתת... " (עמ' 39-40)
32 ובנוסף: "... הכנות שלי אומרת לך. כל מי שנותן במקום הזה, נתן בידיעה של נתינה מותוך הבנה
33 של המקום. ואתה יודע את זה בדיק כמוני. לגבי כל מי שנותן. בסדר? כל מי שנותן כל מי שנותן כל
34 מי שיתן. מכוס חלב, בקבוק חלב לדרך ועד מוכנית ועד מה שאתה רוצה. אף אחד לא נותן הלוואות

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114-08 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 אף אחד לא מחותים ולא זה ולא זה. זו נקודת המוצא שלו. נקודת המוצא הזו נוגעת את התוחשה,
2 את אותה תחושה שזה מעולם לא קורה לא קורתה סיטואציה כזו של הלואה" (עמ' 52 מול ש' - 11
3 17, לעניין מערכת היחסים בתוך הקבוצה והעובדת שלא ניתנו בה הלוואות אלא רק "נתינות" ולכן
4 גם לא קיימת לטענתה הנتابע 2 הלואה מצד עוזי דניאל, ובהמשך: "מעולם, מעולם בחיים
5 אף אחד לא נתן לrisk הלואה" (עמ' 54 מול ש' 10-9). במילים אחרות, כל מי שנמצא בקבוצה מאז
6 ומעולם נתן לנتابעת 1, מכוס חלב ועד מכוניות ועוד. נתינות אלה היו בגדר מתנות, לא הלוואות,
7 ומכאן גם התמייה העצומה של הנتابע 2 ביחס לקיומה של הלואה אותה הוא נדרש להשיב לעוזי
8 דניאל. מכאן גם הקושי לכל אורך גירסתו של הנتابע 2 במהלך עדותו בביהמ"ש ולפיה הוא אמן
9 קיבל הלוואות שניתנו על ידי חברי הקבוצה, אך אלה גם הוחזרו להם, כתענתו, כאשר לא ברור
10 באופן מובהק מהעדים שהעדיו מטעם הנتابעים או כאלה שהעדיו מטעם הטעים והוא בקבוצה,
11 למעט הוודאות התובעת, כי סכומי כסף שהועברו לנتابעים לצרכיהם השונים, אמנים הושבו להם, כפי
12 שנראה בהמשך.
13
14 משקירות לתובעת עילית תביעה בכל הקשור עם השפעה בלתי הוגנת, אדון בקצרה בלבד בעילות
15 התביעה הנוסףת להן טענה התובעת.
16

עובד

17 64. לטענת התובעת, וכעולה מסעיף 18 לחוק החוזים, כמה לה עילית העובד. לטענתה, מתקיימות
18 שלוש יסודות העילה ובهما היותה במצב של מצוקה, חולשה שכילתית או גופנית או חוסר ניסיון,
19 הנتابעים ניצלו מצבה זה ותנאי הסכם המותנה גורעים במידה בלתי סבירה מהמקובל.
20
21 הנتابעים מצדם שללו עילה זו בהעדר שעבוד נפשי או חולשת שכילתית או גופנית.
22

23 65. על מנת שלא להאריך יתר על המידה, לא סברתי אף אונכי כי בנסיבות העניין מצבה של התובעת
24 הציג מצוקה, חולשה שכילתית או גופנית או חוסר ניסיון. התובעת שחתה במסגרת הקבוצה לאורך כ-
25 13 שנה, שהייתה במסגרת הקבוצה לא הייתה שהיא גורפת אלא כזו שאפשרה לה גם לצאת ולעסוק
26 בענייניה, כך גם למורות המותחים והחליצים שהופיעו על חברי הקבוצה, היו ככל שعزבו אותה, על
27 כל המזיקות בהן היו חברי הקבוצה שעזבו גם בהמשך חיים ובכל מקרה, קיימים קשיי בהפעלת סעיף
28 18 מכוח סעיף 20 לחוק החוזים, באשר לתביעה התובעת אינה מוגשת בתוך זמן סביר לאחר עיבת
29 הקבוצה, כאשר את הקבוצה היא עזבה בשנת 2006 ואילו את התובענית היא הגישה רק בשנת 2008.
30 מכאן, שגן קושי זה מונע ממנה את הפעלת עילית העובד.
31

תרミニת

32 66. לטענת התובעת, בנסיבות העניין כמה לה גם עילית התרミニת. לעילה זו חמישית יסודות מצטברים
33 (עמ' 9057/07 אפל נ' מדינת ישראל (2.4.12) סעיף 45 לפסק דין של כב' הש' מצלר) ובهم: יסודות

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 **ראשון** - הציג כובע, כאשר בנסיבות אלה מתייחסים להציגו הנקבע 1 אודות יכולותיה, כוחותיה,
2 ידיעותיה והקשרתה של הנקבעה 1, כמו גם מטרת שליחותה של הנקבעה 1 ושל הקבוצה וכן לגבי
3 הצדקה בהעברת הכספיים המגיעים מחברי הקבוצה לנتابעים, כאשר המקור לאותו הצגתו בראש
4 ובראשו הנקבעה 1, וכאשר מובן כי פרטיו הציגו הינם כובעים אף לטענתו הנקבעים עצם שראו
5 בהם מטאפורות וAGEDOT; **יסוד שני** - הינו העדר אמונה באמונותיו של הציג כאשר הנקבעה 1 שהציגו
6 את הציג לא טרחה כלל להגן עליו ואילו עדות הנקבע 2 מוכיחה שהנתבעים כלל לא האמינו
7 באמונותיהם הציגים, כמו גם הנקבעה 3 בחלק הדיוון בו העידה; **יסוד השלישי** - הינו כונה
8 שהציג יוטעה ויפעל בהסתמך על הציג, אשר גם יסוד זה מתקיים עת התובעת וחברי הקבוצה
9 האחרים האמינו לנקבעה 1 וכל אוטם מצרים ואף תרמו מכיספם לשם קיומם; **יסוד הרביעי** -
10 הינו פועלות הנציג על יסוד הציג שאף הוא מתקיים בנסיבות, עת התובעת החזיאת ממון רב לטובת
11 הנتابעים **והיסוד החמישי** - שענינו נזק ממון שנגרם לנציג עקב החזיבת כובע אף הוא מתקיים לאור
12 הסכום הניכר שהחזקיאת התובעת מכישה לטובת הנتابעים.
13
14 הנtabעים מצדם סבורים, כי אין כל עילית תרמית בנסיבות, במילוי מיוחד כאשר נדרש לשם הוכחתה
15 ראיות מוגברות בהיותה עוללה המחייבת מעשים מהתחום הפלילי. מעבר לכך, ומאחר גם עליה זו
16 מבוססת על טענתו "ישבעוד הנפשי" ו"שטיפת המוח" אותה עברה לבארה התובעת ולא הוכיח כי
17 אז דינה להידחות.
18
19 68. סעיף 56 לפקודות הנזוקין [נוסח חדש] קובע:

20 "תרמית היא הציג כובע של עובדה, בידיעה שהוא כובע או אין אמונה באמותו
21 או מתווך קלות ראש, שלא אি�כפת למציג אם אמתה היא או כובע, ובכוונה שהמוטעה
22 על ידי ההציג יפעל על פיו; אלים אין להגיש תובענה על הציג כאמור, אלא אם היה
23 מכובן להטעות את התובע, אף הטעה אחרת לבארה התובעת ולא הוכיח כי אין נזק
24 ממון".
25

26 עליה זו מרכיבת כאמור מחייבת יסודות ובhem: הציג כובע; העדר אמונה באמונותיו של הציג; כונה
27 שהציג יוטעה ויפעל בהסתמך על הציג; פועלות הנציג על יסוד ההציג; כי ייגרם נזק ממון לנציג
28 עקב החזיבת כובע.
29

30 התקשייתי לקבוע בנסיבות העניין כי כמה לtolower עילית תביעה בעוותת תרמית. התרמית לצורך
31 העניין מקרבת את טיעוני התובעת למיסגרה שנייה "פלילית" יותר מ"אזורית". בנסיבות שכאה,
32 מעבר לדרישת ולפיה על הריאות להיות בעלות משקל סגוליל רב הרבה יותר לשם הוכחת טענה זו, על
33 ביחס שיש לבחון הריאות לעניין זה בזוחירות רבה, אם כי עדיין אין בכך כדי לשנות מהצורך בחוחתן
34 במסגרת מАЗן הסתברויות (רי' לאחרונה פס' 12 של כב' הש' מלצר ע"א 9178/12 **המכללה האקדמית**
35 **הערבית לחינוך חיפה נ' ג'מאל ח'יר** (24.9.15)). וудין, התקשייתי לראות בעצם הרעיון שבבסיס
36 הקבוצה כזה שנולד כולם לצרכי התרמית, הינו במוגמה להזיאת דזוקה במרמה את כספי חברי

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

הקבוצה. פרק זהון שבו התנהלה הקבוצה, ביום השלישי שנה, מוצאת עוקצה של עילת התרמيم לטעמי בנסיבות מסוים בכל הקשור עם היסוד השני בדבר אמונה אודות אמיות ההחלטה מצד הנتابעת 1. מכל מקום, התובעת יודעה היטב מהותה של הקבוצה אליה השתייכה, היא הייתה חברה רבת ממשמעות בה לאורך שנים רבות, דאגה לצרופם של חברים חדשים ונינה בה לא מעט את הטון, מבלי להחמיר מן העבודה ולפיה חשש צורך עז להיות שייכת לקבוצה ולתרום לה בכל דרך אפשרית כפי המצופה ממנה ומכל חבר אחר בקבוצה שהוגדרה על ידי כאמור לעיל, בהיותה קבוצה בעלת מאפיינים כיתתיים. יחד עם זאת, העיסוק בעלה ובנגב מנק' אדם, יכול ויביא לעיתים למחשבות ומעשים פנטסטיים שלא סבירתי בנסיבות העניין שנעודו כולם אך לשם הוצאה כסף מחברי הקבוצה במקרה, אם כי בהחלט יתכן שביעירם כך הם פנ' הדברים. מלחזה לשיעורים למדתי, כי מעבר לרעיונות הפנטסטיים, עליהם גם דיוונים ברעימות פילוסופים ואין לומר כי החיצנים שהוצעו לחבריה הקבוצה בכל הקשור עם יכולותיה של הנتابעת 1 ומטרת שליחותה ושליחות הקבוצה, כמו גם מטרת העברת הכספיים כולם, נועדה אך ורק למטרות אלה אלא גם ובנוסף נועד גם לרווחת חברי הקבוצה והנתבעים יחד עימם (כמו הארכות המשותפות אם כי יודגש שהATABעת אינה תובעת בגין הוצאותיה לאחורות). מכאן, במיוחד את כל פעילות הקבוצה לאוטם הצגים על מנת להביא להשbat כל הסכומים ששילמו התובעת, הינו מעט מרחיק לכת לטעמי בנסיבות ונראה שגם לתובעת עצמה וכן לא סבירתי, כי יש מקום לקיומה של עילת התרמيم, אם כי כאמור לעיל כן סבירתי שקמה עילה של "השפעה בלתי הוגנת" שהינה לטעמי פחותה בעוצמתה וחומרתה מהשפעה על המעניין בעוד שהחומרה מעילת התרמימת מקומה כאמור יותר בפן הפלילי של ההתקנות האוניות, מקומה של עילת ההשפעה הבלתי הוגנת בניצול יחסיו האמון שבין הצדדים להבדיל כאמור מפעולה המותבעת במקרה.

עלות הרשות

69. לטענת התובעת כמה לה גם עילת הרשות. לטעמה, הנתבעים בכלל והATABעת 1 בפרט התרשלו ככליה כאשר נזקה מותבṭא בהתמכשות סיכון שנוצר עקב התנהגות הנתבעים בהעברת סכומי כסף, מזומנים, חפצים ושירותים בשווי של מיליון י"ש ובהיותה נתונה להשפעה בלתי הוגנת של הנتابעת 1, אשר הנתבעת 1, בהיותה מורה נערצת ונשגבת יכולה היה לצפות שהATABעת, הנתונה להשפעה, ת מלא משאלותיה במחair פגיעה אונשה ברמות ואיכות חיה וכן לחסכנותיה הקימיות והعتידיות. בהיות מערכת היחסים בין התובעת לנتابעת 1 מערכת יחסי תלמיד-מורה, מורה סביר אכן מנצל את תלמידו לתועלתו האישית. גם מותנות הניתנות בריגל מתלמיד למורה אין עולות כדי המונעות שנמסרו לנتابעת 1 בפועל, ולפיכך הנזק לתובעת הינו בלתי סביר. נזק בלתי סביר זה ניתן היה לציפוי על ידי הנתבעים שהתנהגותם או השפעתם הבלתי הוגנת נשפה את התובעת לסיכון בלתי סביר המותבṭא באובדן וכושה, ומכאן שהתנהגותם עלותית ומהווה התרשלות כלפיה. אשר לשקר הסיבתי טינה המובעת, כי בהיבט העובדתי זה האמנם קיים, ובהיבט המשפטי יכול הנתבעים בזמן

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114-08 שפיגל ואח' נ' שחט-רביבצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 אמרת לראות כי התנהוגותם ככזו מסבה לתובעת נזק, נזק אותו ניתן היה לצפות מלבתילה ומכאן
2 שגן הקשר הסיבתי מוכחת.

3 הנتابעים מצדם שללו מכל וכל גם עיליה זו של התובעת. לטעמים, התובעת לא הוכיחה כי בעצם
4 השתתפותה בקבוצת הלימוד גורם לה שעבוד נפשי ונזקים שליליים אחראים הנتابעים, נזק שלא
5 התרחש אף חבר אחר בקבוצה מעולם. מכל מקום, אין במקורה דנא התרשלות, מה גם שלא הוכח
6 נזק ביחס לסכומי הכספי או המתנות שלא הוכיחה התובעת את עצם נתינתם, וככל שניתנו, הם ניתנו
7 מרוץון.

8 70. בנסיבות עוללה זו, נדמה כי אמנים עסקיים בעילה המוחחת ע"י התובעת. מערכת היחסים שבין
9 התובעת לנتابעת הינה אمنה מערכתי יחסי מורה-תלמיד, המוכרת ככזו המולידה עימה חוויה
10 זהירות (ר' למשל ר' ע"א 11/4486 פלוני ואח' נ' פלוני (15.7.2013)). במסגרת יחסים זו נשאה
11 התובעת בהוצאות רבות חן השיעורים והן על פי בקשות מפורשות ו/או משתחמות של הנتابעת
12 ו/או הנتابעים בדרך זו או אחרת. מורה סביר, לנتابעת 1, יכולה להיות וצריכה הייתה לצפות, כי
13 ייגרם נזק לתובעת מוחמת התנהוגות המנצלת את תלמידתה-התובעת. התנהלות הנتابעת 1 בנסיבות
14 הינה התנהלות מנצלת ביודעין שהביאה את התובעת, כמו גם את יתר חברי הקבוצה, לפתח את
15 כיסם במוגמה להטיב עימה באופן אישי ובהסכמה תוך מיצוי פוטנציאלי האיסוף האפשרי מכל אחד
16 מחברי הקבוצה כפי יכולותיו, כך זאת במסגרת של הפעלת "השפעה בלתי הוגנת" חן על התובעת
17 והן על חברים אחרים בקבוצה. התנהלות מכוונת זו נכנסת אף היא לצד עולות הרשלנות (ר' למשל,
18 פס"ד של כב' הש' דנץיגר בע"א 2805/13 פלונית נ' מדינת ישראל משרד העבודה והרווחה (16.4.15))
19 שם הינו קובע כך: "בפסיקה ובസפורות הובעה דעת התומכת בהכללת מעשים מכונים וזרונים
20 בעולות הרשלנות, מתוך תפיסה כי אין הדעת סובלת שאדם יהיה אחראי לנזק פלוני אם גרמו
21 מתוך חוסר זהירותו, אך יהיה פטור באופן נסיבות אם גרמו בזדון" [ראו עזוני, בעמ' 366-369,
22 והאסמכתאות שם; ישראל גלעד "אחריות בגיןין של רשותות ועובדין ציבורי" משפט ומושל ב-339,
23 376 (תשנ"ה); תמי"ש (י-ם) 2160/99 ל' נ' פסקאות 135-124 (31.8.2005)]. מכאן, שניתן
24 לעשות שימוש גם בעילית תביעה זו בהתייחס לעובדים המקרה דנא בכל הקשור עם יסוד ההתרשלות
25 הינו הפרת חובת זהירותו המחייבת ממורה כלפי תלמידתו כאשר החובה בנסיבות הינה שלא לצורך
26 לרעה את השפעה שיש למורה על תלמידו. לשם השלים התמונה אציג, כי התנהלותה זו של
27 הנتابעת 1, בהיותה מכוונת כאמור, גם קשורה סיבית לנזקי התובעת חן בפן העובדי, באשר
28 הנتابעת 1 בפרט והנתבעים בכלל גורמו לתובעת להוציא כספים בסכומים עצומים כאמור, וכן גם
29 בפן המשפטי באשר כל מורה סביר במקומות הנتابעת 1 היה בודאי צופה, כי במעשהיה הינה מביאה
30 נזק עצום לתובעת כפי שנראה עוד בהמשך. מכאן שעילת הרשלנות מוכחת לטעמי בנסיבות
31
32
33
34

עשיה עשר ולא במשפט

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

1. 71. לטענת התובעת, בנסיבות העניין חל סעיף 1 לחוק עשיית עשור ולא במשפט, התשל"ט-1979
2. (להלן: "חוק עשיית עשור"), על שלוש יסודותינו, היינו יסוד ההתועשות, הקשר הסיבתי והיסוד
3. הנורמטיבי הטהור.
4. הנتابעים מצדם טענו, כי לא הוכח שהם קיבלו נכס או טובת הנאה שלא כדין או שלא עפ"י זכות
5. שבדין, במיוחד כאשר עסקין בתובעת שאינה רפת כלל ובגירה, ושתה כן לאורך שנים רבות מאד
6. ולפיכך אין לטען כי עסקין בעשיית עשור ולא במשפט.
7.

8. 72. גם לטעמי, יסוד ה"שלא על פי זכות שבדין" לא מתקיים בנסיבות העניין שכן הנכס, השירות או
9. טובת ההנהה שניתנו על ידי התובעת לנتابעים, ניתנו במוננה לאורך שנים רבות מאד. המתנות ניתנו
10. בידיעה ומתוך רצון, שמקורו כאמור לעיל במערכות יחסים מעוותת בין הצדדים, אך עדין מרצון
11. להטיב עם הנتابעת 1 ואו הנتابעים, ולפיכך לא מצאתן בנסיבות העניין מקום לדין בעילה עפ"י
12. סעיף 1 לחוק עשיית עשור.
13.

התישנות

14. 73. הנتابעים טענו לכל אורך הדרך להתיישנות תביעת התובעת בכל הקודם לתאריך 27.10.2001
15. כזכור התובעת לא פרטה עבודות נדרשות לטענה זו בכתב תוגובה באופן מובהק על מנת שניתן יהיה
16. לשலול טענת הגנה זו ולפיכך בהעדר טעון עובדתי מתאים להפעלת אותם חריגים התובעת גם אינה
17. יכולם לטען כל טענה הסותרת טענה זו בסיכון ("ר' לעניין זה סעיפים 137-124 של חוק התושבה
18. של התובעת) (לענין הנטל המוטל על הטוען להתקיימות חריגי חוק ההתיישנות תש"ח-1958,
19. (להלן: "חוק ההתיישנות") ר' ע"א 97/77 זונבנד נ' קלוגמן, פ"ד לא(3) 471, 466 ; ע"א
20. 1349/05 שוב נ' בנק ירושלים (18.3.2009). ולענין הצורך בטיעון ע"י התובע בדבר התקיימות
21. החrigים ר' ע"א 7261/97 שרבני נ' חברות האחים שבירו בע"מ, פ"ד נד(4) 474, 464 ; ע"א
22. 2167/94 בנק למסחר בע"מ נ' שטרון, פ"ד נ(5) 216 (1997)).
23.

24. 25. אפיו לא תאמר כן, משקעתי כי התובעת אינה מצליחה להוכיח, כי הייתה נתונה ל"שיטיפת מוח"
26. לאורך שנים, כי אז גם אין לומר שההתובעת רשאית להפעיל את חריגי חוק ההתיישנות, כמו
27. ההתיישנות שלא מודעת (סעיף 8 לחוק) או ההתיישנות מחייב ליקוי נשוי או שכלי (ס' 11 לחוק).
28.

29. אודה, כי התחבמתי לא מעט בכל הקשור עם טענת התובעת לתוכלת סעיף 7 לחוק ההתיישנות. סעיף
30. זה תוכן לאחרונה בתאריך 3.8.2015 (ר' ס"ח תשע"ה מס' 2497 מיום 3.8.2015 עמ' 217) והצדדים
31. לא התייחסו לתיקון זה בסיכוןם. נוסחו של הסעיף קודם לתיקון התייחס לתרמת שכילת
32. תביעה אינה חלה בנסיבות כאמור לעיל, וקבע כך:
33.

תרמית ואונאה-

בית המשפט המחחי בתל אביב - יפו

ת"א 2114-08 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 7. הייתה עילית התובעה תרמית או אונאה מצד הנבע, תחילת תקופת ההתיישבות
2 בימים שבו נודעה לתובע התרמית או האונאה".
3
4 נוסחו החדש עם זאת, מרחיב את תחולות השעיית תקופת ההתיישבות להנתגנות פסולה של הנבע
5 ולא רק לתרמית וחונאה, מכאן שיעילת השפעה בלתי הוגנת יכול ותשעה את תקופת ההתיישבות
6 שבבסיסה ניצול מצוקת התובעת.
7
8 הנוסח החדש קובל ע"כ :

השיעור מרוץ תקופת ההתיישבות עקב הנתגנות פסולה של הנבע

9 7. מרוץ תקופת ההתיישבות של תביעה ישעה כל עוד גמע התבוע מלהגיש תובענה
10 בשל לכך שהנבע, או מי מטעמו, מיטה ביידעין את התבוע, מפעל גדו כוח, מאיים
11 עלייו או מנצל את מצוקתו; לעניין זה, "הטעיה" – לרבות בדרך של אי-גילוי ביידעין של
12 עובדה מהעובדות המהוות את עילית התובענה".
13

14 שאלת ראשונה שיש לשאול ביחס לשינוי נוסח מרחיק לכת ומשנה סדרים זה בחוק ההתיישבות
15 היה, חאים השני הינו בעל תחולת רטוספקטיבית, אקטיבית, או פרוספקטיבית. קודמת המוצא,
16 אך לא נקודת הסיום, הינה החזקה בדבר אי תחולת רטוספקטיבית של דבר حقיקה. יחד עם זאת
17 מלמדנו בהמ"ש העלון כב' הש' ברק (כתוארו א) בע"א 1613/91 ארביב נ' מדינת ישראל, פ"ד
18 מונ(2) 763, 783 (1992) עת קבע כי: "התשובה לשאלת הרטוספקטיביות, אקטיביות או
19 פרוספקטיביות של דבר حقיקה קשורה בתכליתו של דבר حقיקה". אשר בדרך בה על בהמ"ש
20 לילך עת הינו מבקש למצוא פתרון לשאלת זו קבע:

21 "כדי לעמוד על תחולתה או על אי-תחולתה של חזקה אי הרטוספקטיביות יש לעיין
22 בתכליתו הכללית של החוק: האם nond diligitus על השיפע על מעמדו המשפטי או על
23 הכוויתו המשפטית או על תוצאותיהם המשפטיות של פעולות (מעשים או
24 מחדלים) שהתרחשו בעבר או של מרכיבים משפטיים שהסתמיכו בעבר או שמא nond
25 החוק לתקן מצב קיימם וממשך, או שמא הוא nond diligitus על מרכיבים ופעולות
26 עתידיים. אם תכליתו הכללית של החוק היא הראושונה, הרי תחול חזקה אי
27 הרטוספקטיביות. החלה החוק על פעולות שנעושו בעבר או על מרכיבים משפטיים
28 שנסתמיכו בעבר היא הלהה רטוספקטיבית של החוק, בניגוד לחזקה אי
29 הרטוספקטיביות. לעומת זאת, אם תכליתו של החוק היא השניה, הרי אין תחולת
30 חזקה אי הרטוספקטיביות. החלה החוק על מרכיבים קיימים היא החלתו
31 האקטיבית של החוק. אם תכליתו של החוק היא השלים, החלתו על מרכיבים
32 ופעולות עתידיים היא הלהה פרוספקטיבית של החוק. חזקה אי הרטוספקטיביות
33 אין כל תחולת".
34

35 עוד העיר כב' הש' ברק באשר להזקה בדבר אי תחולת רטוספקטיבית של חוק שלוש העורות:
36 האחת: "אם חזקה אי הרטוספקטיביות חלה, אין ממשמעות הדבר כי החוק לא יכול
37 רטוספקטיבית. בהיעדר הוראה חוקתית כגון תחולת רטוספקטיבית של דבר
38 حقיקה, ובהיעדר הוראה מפורשת בחוק עצמו באשר לתחולתו בזמן, השאלה היא,
39 כפי שראינו, פרשנית באופייה. החוק יכול רטוספקטיבית, אם תכליתו תוגשים על-
40 ידי החלתו הרטוספקטיבית"
41

42 השניה: "מן הרاوي הוא להבחין בין חזקה אי הרטוספקטיביות - עליה עמדנו עד כה -
43 לבין חזקה אחרת, שענינה אי-פגיעה בזכויות מוקנות. שתי אלה הן חזקות שונות

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 08-2114 שפיגל וachs' נ' שחט-רביצקי וachs'

תיק חיצוני:

ונפרדות (ראה ., b). Tex. L. Rev 5"retroactive laws and vested rights" (Smith 232 (1926-27)). חזקתו אי-רטרוספקטיביות עניינה בהחלה החוק על פעולות שהתרחשו לפני תחילתו, או על מוצבים משפטיים שנסתiyaו לפני תחילתו, חזקתו אי-הפגיעה בזכויות מוקנות עניינה ההנחה, כי חוק חדש לא יכול לבטל בזכויות קיימות. שתי אלה אינן היינו כך נדמה כי הינה בעלת תחולת רטרואקטיבית. חוק התuishנות הינו חוק פרודיאורי, מהותו שאיוו פוגע בעצם קיומה של הנסיבות אלא רק מונע את אפשרות הגשת התביעה בגין מטעמי חולף הזמן המוגדר בו המהווה את תקופת התuishנות. מאחר וכך, אין כל מניין לראות את השינוי לחוק בחל רטרואקטיבית באופן מהימנו גם על נסיבותו של תיק זה ("לענין הלה רטרואקטיבית של חוק פרודיאורי בדומה לחוק התuishנות ע"פ 290/63 עאים נשף נ' היושע המשפטי לממשלה , יח (2) 570 (1964) פסק דין של רב' הש' כהן;")

והשלישית שchina הרלוונטיות גם לעניינו: "דין מוקובל הו, כי חזקה את הרטראוספקטיביות אינה חלה בחוק הקובל סדרי דין. התפיסה הינה, כי 'חוק דין' יכול שיחול רטראוספקטיבית (ראה ע"א 238/53 [16] [33], ד"נ 25/80, בעמ' 460). הכל מודעים לכך כי הבדיקה בין חוק דיןינו לבין חוק מהותית מחייבת הרצון שלא ניתן להרואה מוקף למפורע גורר את סיווגה כהרואה מהותית (ראה ע"ב-ה- פורת, "מבנים לסייעו בין חוק דיןינו לבין חוק מהותית או דיןינו" הפרקlett לח' תשמ"ח- מ"ט) (16, 5)... הבדיקה זו היא במחווה פרשנית, ויש בה כדי להוביל לעתים... בהנחה שמצויה בידינו אמת מידה לרואה להבנה בין הוראה דיןינו לבין הוראה מהותית, הר' על-פי התפיסה המשפטית, המונזה ביחסו ספק דיןינו זה, מרבית ההוראות הדיניות, שלגביהם נקבע כי חזקה את הרטראוספקטיביות אינה חלה עליהם, אין ההוראות רטראוספקטיביות כלל (ראה פלר, במאמרנו הנ"ל, בעמ' 16'). הן אכן מתיימרות לחול על מצביים נשכתיים או על פעולות דיןינו (מעשים או מחדלים) שהתרחשו בעבר. הן מתיימרות לחול על מצב דיןינו קיים, עמד ונמשך. על-כן, תחולתן בגין היא אקטיבית, וחזקת את הרטראוספקטיביות אינה חלה בהן כלל. אכן, אם דין דיןינו חדש (החל במועד ההליך השיפוטי) מחליף דין דיןינו ישן (שעמד בתוקף בעת התרבשותה של עילת התביעה), אין בהחלת דין החדש על עילת התביעה (התביעה הינה) הבלתיו ועומדת בפני בית המשפט) כדי להביא להחלהו הרטראוספקטיבית. הרטראוספקטיביות של הדין (הדין) החדש נקבעת על-פי השפעתו של הדין החדש על פעולות דיןינו (מעשים או מחדלים) שנעו עבורה או על מצב משפטדי דין שכבר נסתǐם. הפעולות לעזינו היה אכן הפעולות המגבשות את עילת התביעה מהותית, והמצב המשפטי שתקיים בעבורינו מביך דין משפטי הקשור לדין המהותי. הפעולות והמצב המשפטי, אשר בהם עוסק החוק דיןינו החදש, הם הפעולות הדיניות והמצב המשפטי דיןינו הנמשך (ולא הפעולות או מצב משפטי הקשיורים לדין המהותי המגבש את עילת התביעה). מטרת החוק הדיני היא להסדיר את פעולה הדיוני על ההוראותיו, והוא לא נועד לקבוע את פעולה המשפטי של התרבותיות בתוכם המהותי. על-כן, עד כמה שפעולות דיןינו קיים (שטרם הסתיים), אין בהן כל היבט רטראוספקטיבי, ותחולתן היא אקטיבית. "

אשר לדני התיישנות צין: "אם חוק חדש מאריך תקופת התיישנות (אזורית), החלתו על תקופת התיישנות שכבר נסתיימה בעבר (מצב משפטי שנסתיים) מהוות החלטה רטוטוספקטיבית, וחזקת אי הרוטוטוספקטיביות צריכה לחול. כמובן, היא מקום לאוזן בין חזקה זו לבין חזות אחירות או בין חזקה זו לבין תכילת החוק הדינמי, כפי שהיא מוללה ממקורותיו האורומיים, כדי ללבש את התכילת הכלכלת והספית של הרוחה הדינונית. יתכן כי בסופו של תחיליך זה ההחלטה תהיה, כי ההוראה הדינונית תחולת הדינוניסטיות, חרף תחולתה של חזקת אי הרוטוטוספקטיבית (ולא בשלב תחולתה)".

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114-08 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 74. **הכלל אל הפרט**: דיני החתימות הינם דין זינוים במהותם. לפיכך לא כוראה לא חלה ביחס
2 אליהם חזקת אי התחוללה הרטוספקטיבית. יחד עם זאת, כפי האמור לעיל, חלה לבגיהם התחוללה
3 האקטיבית. ככלומר הם חלים גם על הליכים תליינים ועומדים. שאלת נפרדת הינה האם יש להפעילם
4 גם ביחס לאיורים שבזום כניסה החוק לתקוף כבר התיישנו, שכן עסקין בתיקון מ-3.8.2015 עד 3.8.2016 בעוד
5 התובעת עוזבה את הקבוצה以来 2006 ולכן יכולה להיות 7 שנים לאחר מכן, היינו עד מיי
6 2013. ביחס לכך ציינו כי הש' ברק, כי החלטת תקופת התיישנות על איורע שהתיישן עבר כניסה החוק
7 לתקופו הינה החלה רטוספקטיבית כאשר יש להחיל את חזקת אי הרטוספקטיביות (רי לעיל).
8 במילאים אחרים אין להחיל את התקון לחוק המאפשר הגשת תביעה שלולה התקון הייתה נדחתת
9 באשר הגישה לאחר חלוף 7 שנים מיום בו נולדה עילית התביעה (ס' 5 לחוק התיישנות) בדומה
10 למקרה דנא.

11
12
13 שאלת נוספת ניתן לראות בתקופה בה מתנהל המשפט כזו המעכבת את מנין תקופת
14 התיישנות באופן שיש להימנע ממנין תקופת מיום הגשת התביעה באופן מהיל את התקון
15 לסעיף 7 כבר מיום הגשת התביעה דנא? לטעמי יש להסביר על כך בשיליה. הדיון המשפטי בנסיבות
16 לא נקבע בשל דחינת התביעה קבוע בסעיף 15 לחוק התיישנות ולכן אין בפועל ממשום עיקוב
17 בתקופת התיישנות.

18
19 לפיכך, בהעדר הראה מפורשת מהיל את התקון לחוק באופן רטואקטיבי גם ביחס לעילות
20 התביעה שהתיישנו עבר כניסה התקון לתקוף, כי אז התקון לחוק אינו יכול לחול בנסיבות ודין עילות
21 התביעה שהחלו קודם לתאריך 27.10.2001 להידוחות.

הסכוםים להשבה

מימון רכישת הדירה של הנتابים 1-2 בפריס

25 75. התובעת טענה, כי רכישת דירה זו מומנה על ידי חברה הקבוצה והוא עצמה שילמה 100,000 דולר,
26 כሟיקר הסכום התקבל ממכירת דירה בפתח תקווה. מאוחר והובעת נשאה בתשלומים
27 אלה בין השנים 1997-1998 (נספחים 25 ו- 26 לראיותיה), ובהעדר טענה להשבת אותן סכום
28 כהלוואה על ידי הנtab, כאשר בכך היה מודה בקבלת סכום הכספי ופוגם בטענת התיישנות
29 מטעמו (סעיף 9 לחוק התיישנות), כי אז עסקיןamus בעילה שהתיישנה ומכאן, שאין מקום
30 למרבה הצער, לדון בדרישה זו של התביעה.

מימון לרכישת אחות סרו'אך בדרך צופת

33 76. לטענת התביעה, היא גייסה והעבירה במצוור מאות אלפי ש"ח לרכישת אחות זו, חלקה הארי
34 של סכום זה הוחזר לה על ידי חבר הקבוצה סרו'אך פאס, שהוא אמרו לממן את הרכישה מלכתחילה,

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביבצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 אך נותר סכום חוב של 10,000 אירו שלא הושבו לה. התובעת סמוכה ידה לעניין זה על עדותה בתצהיר
2 ובחקירה נגדית (עמ' 273 שי 5, שי 22). עדותה נתמכה גם ע"י ראיות חיצונית כמו מסמכי בנק
3 המפרטים הלוואה שנטלה מהבנק ומאנשייס פרטיטים שהומרו מש"ח לאירו וכן את החוזר ההלואות
4 שניתלו (ר' נספחים 29, 30, 32, כמו גם אסמכתא להעbara בנקאית ע"ש 20,000 אירו מוחשבנה
5 של התובעת לחשבונו של הנتابע 2 בנק צרפתי-נספח 28 לראותיה). כך גם העיד מר אליהו טיבעל
6 הלוואה בסך 45,000 ש"נ נתן לתובעת והושבה לו. מסמכי בנק נוספים פרטו כניסה של 180,000 ש"נ
7 לחשבון התובעת שהושבו לה ע"י אותו סרג' פאס (נספחים 33-35), כאשר בסמוך להם השיבה
8 התובעת למי שהלווה לה סך של 70,000 ש"נ (מר יוסי אלוביין) ו- 45,000 ש"נ למր אליהו טיב. גם מר
9 אלון בוחר העיד, כי חברי הקבוצה השתתפו במימון רכישת האחוזה בדروم צרפף, ואך **הATABע 2**
10 הודה בחקירותו הנגידת לאחר שהוցג לו מסמך המציג העברת 20,000 אירו מוחשבון התובעת
11 לחשבונו, אלא שטען לראשונה, ולא כל אסמכתא, כי מדובר בהלוואה שהוחזרה, גרסה שלטענת
12 התובעת הופיעה לראשונה בעת חקירתו ולא בכתב הטענות ولكن מஹווה שינוי חזית אסור.
13
14 הנتابעים מצדTEM טענו, כי מדובר בנכש שנרכש ביוזמתו ובמימונו של סרג' פאס, מה גם שלא הנتابעים
15 2-1 ביקשו או דרשו מחברי הקבוצה להתגיים ולהעביר כספים, אלא התובעת גייסה כספים מחברים
16 והוא אף קיבלה חזרה כספים מסרי.

17
18 77. לאחר עיון בראיות התובעת והנתבעים, אין ספק בעיני כי גרסת התובעת הינה הגרסה האמיתית
19 לעניין סכומי הכספי שהועברו לשם רכישת אותה אחזקה, בין אם תקרה לה אחזקה ובין אם תקרה
20 לה בית בכפר, קטענת הנتابעים, ואי השבת מילואם.
21 הנتابע 2 הודה בחקירותו הנגידת כי כספים אמורים הועברו אליו. הניסיון להראות כי סכומי כסף אלה
22 נמסרו מיזומת חברי הקבוצה והתובעת בראשה, אינו עולה בקנה אחד עם עצם קבלת הכספיים, ואך
23 השבטים במלואם כביכול באשר עסקין ב" haloah ". טענה זו סותרת את עצם אי הידיעה שבגרסתו
24 הראשונה של הנتابע 2. בסיכון של יום מודה הנتابע 2 כי סכומי הכספי אמורים התקבלו אך טוען כי
25 הוחזו, יש בכך כדי להוות ממשום טענת "חוודה והדחה", אלא שהATABע 2 אינו מוכיח בשום דרך
26 ואופן כי אמורים השיב את סכומי הכספי הנتابעים או כי אלה הושבו ע"י אחר. מכאן, לאור הוכחת
27 העברת הסכומים כאמור בראיות התובעת, הני מחייב את **הATABעים 2-1**, אליום הגיעו סכום זה,
28 לשלם לתובעת הסך של 10,000 אירו כפי ערכם בשקלים חדשים, נכון לאוגוסט 2003, ממועד תשלוםם
29 וכן גם במסורת תקופת ההתיישנות, על פי ערך של 5 ש"נ לאיירו כפי טענת התובעת שלא נסתרה,
30 ובஎனக கீழே உள்ள பார்த்து விடுவது முடிந்து விடுவது என்று சொல்ல வேண்டும்.
31 83,921 ש"נ. סכום זה יישא הפרשי הצמדה וריבית כדין להיום ועוד על הסך של
32
33

דמי חברות בקבוצה

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

- 1 78. לטענת התובעת, מדי 4 שבועות היא שילמה בمزומנים את "המנחה החודשית" שעמד בעת
2 הצלופוחה לקבוצה על 1,500 נס ובעת עזיבתה על כ- 8,000 נס. הנتابעים עצם הכחישו בסעיף 51
3 לכתב הגנטם, כי בכל התקופה עד לשנת 2008 ההשתתפות במפגשים הייתה כרוכה בתשלומים כלשהו
4 ורק מ-2008 הועמדו הסכומים על 800 נס לחודש, שהلكו היועבר לנتابעת 1 עבור הנחיתת המפגשים.
5 בהמשך כתב ההגנה טענו, כי עד ל- 2008 שולמו סכומים על ידי חברי הקבוצה כל אחד כפי יכולתו
6 לשירות לנتابעת 1, סכומים מצומצמים ולא בגובה הנטען על ידי התובעת. גרסה זו של הנتابעים, כך
7 התובעת, הופרעה על ידי הנتابעים, ואילו התובעת עצמה לא נחרקה על אותן "מנחות" ומכאן
8 שעדותה לעניין הסכומים ששילמה לא נסתרה. התובעת אף הפנמה לכך שהנתבעת 2 הפליג בחוסר
9 הידע אודות הסכומים שהתקבלו והתעקש שלא ידע מה מצוי באוותן מעיטפות שבפועל שימושו אותו
10 ואת הנتابעת 1 למחייתם. מעבר לאלה, העידו ח"ד אורי דניאל, חן אלון בוחר, טל ראשוני, אורי
11 צייג, נעמי אברמסון, ורדה שמואלי, חיים מדמון, רמי מדמון וחול ליבטנשטיין בין מידיעת אישית
12 ובין עפ"י מה ששמעו מהתובעת אודות הסכומים ששולמו מדי חודש לנتابעת 1.
13
14 79. הנتابעים טענו בסיכוןיהם, כי איש לא כפה או דרש מחברי הקבוצה לשלם את התשלומים
15 החודשיים וכל אחד שילם כמה שחשב שזה שווה עבורו (דברי התובעת עמ' 276 לפניו מול ש' 2). מן
16 הרاءו לציין, כי התובעת גם הוסיפה מיד בהמשך שהיתה תחרות סמייה בין חברי הקבוצה מי נתן
17 יותר. מכאן, שלטיננט הנتابעים מדובר באקט של נתינה ללא כל דרישת מכוח חברות משותפת.
18
19 80. תהיאתי, האם נכון יהיה בנסיבות העניין להורות על השבת סכומי כסף אותם שילמה התובעת
20 מדי חודש בחודשו עבור השתתפות בשיעורים שאوتם קיבלה בפועל, שהרי בסיכוןו של יום ניתנה
21 לכוארה תמורה על ידי חברי הקבוצה והتابעת בנסיבות עברו השיעורים, אפילו עסקין בתמורה
22 גבוהה, שהרי מחייבים לדנו כי רכישת ידע והשלבה בעליים לא אחת ממון רב. יחד עם זאת,
23 משנהנתבעים עצם לא סברו כי מדובר בסכומי כסף המשתלמים עבור שיעורים שהעבירה הנتابעת
24 1, כי אז מובן גם בעניין כי התשלומים אינם עבור עצם ההשתתפות בשיעורים אלא מהווה מתנה או
25 כלשון הנتابעים "מנחה". אך אפילו תאמר כי עסקין בתשלומים עבור שיעורים, עדין יש מקום
26 לשאלת האם היה מקום לשלם עבור השיעורים ועלותם, שכן ברור שהתשלים – אותן
27 "מנחות", נולדו כדי להוות חלק מנורמות התנהלות בקבוצה אליה כוונה הנتابעת 1 ו/או הנتابעים
28 וחלוקת מהחויבות המוטלות על החברים בקבוצה.
29
30 לאחר ששאלתי בעניין לא מעט סברתי, כי בסיכוןו של יום נוכחות התנהלות הנتابעת 1 למול כל
31 הקבוצה לאורך השנים, יצרה הנتابעת 1 אצל חברי הקבוצה ציפייה לקבלת תשלום חודשי קבוע בין
32 אט מדבר בשיעורים שנתנה ובין אט כך יש להוגם במסגרת הקבוצה. מכאן, שהתשלים מוקו
33 בנتابעת 1 ובתרבות הקבוצתית שהרשאה לאורך השנים בדבר הצורך במימון. התשלומים כבר
34 אינם רק בגדיר "נתינה" של כל אחד עפ"י רצונו, אלא מגננו מקובל מדי חודש בחודשו, של מתן

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 "מנחה" כחוקה לנتابעת 1. עצם הגדרת התשלום כ"מנחה" היא הנותנת למשמעות התשלום שלא
2 מהוות תמורה עבור השיעורים, אלא תשורה לנتابעת 1. משתכני השיעורים כללו נושאים שהביאו
3 את התובעת למצב בו היא מצויה ביחסו אמון עמוק עם הנتابעת 1, ושרמו לתובעת להוציא
4 מכיסה סכומי כסף כה גדולים גם לנושא זה, כי אז נושא ההשפעה הבלתי הוגנת קיים לטעמי גם
5 בהיבט התשלומים החודשיים, למרות שכארה ניתן היה לראות בכך בתשלום עבור שיעור כל
6 שיעור אחר ללא הבדל. אלא שההבדל כאמור קיים ונמצא בתוכן השיעור ולא רק בערך העברת
7 האינפורמציה היישנה בו מה שהביא התובעת, וכפי הנראה גם חברי הקבוצה ובאים אחרים, להכenis
8 יד עמוק לכיסם לשם CISIO הוצאות המחייבת של הנتابעת 1 והנتابע 2 ולא רק מחות השתפותם
9 ב"חוג לפילוסופיה", על המשמעות התמימה של מונח זה מצד הנتابעים.

10 81. בכל הקשור עם הסכומים אותם שילמה התובעת בפועל לעניין זה, אין כל הוכחה, למעט עצם
11 ביצוע התשלומים, המוגבה בעדוית חברי הקבוצה על עצם ביצוע התשלומים אלה, כמו גם הודהה בדבר
12 קבלתם של סכומים אלה בעדותי הנتابע 2. בסיכוןה (נספח ב') טענה התובעת לסכום של 700,000 ש"ח
13 ש, אך נדמה בכל הכבוד, כי סכום זה אינו מוגבה באסמכתאות, למעט טיעוני התובעת שאף היא
14 מודה שאינה יכולה לבדוק בהם. משכנינו לעיל, כי ניתן לתבעו אך סכומים מותאריך 27.10.2001
15 וכאשר מועד עזיבתה את הקבוצה היה אמצע מאי 2006, כי אז עסקינו בתקופה של 55 חודשים.
16 בתקופה זו סבירה בעניין הוצאה חודשית ממוצעת בסך של 4,000 ש"ח, בגין אותן מנוחות וב██סן הכל
17 220,000 ש"ח. סכום זה ישולם ע"י הנتابעים 1-2 למועד שביקורו שלום לנتابעת 1 באשר לא האמנתי
18 כי הסכום שימש את הנتابעת 1 בלבד מה גס שלא העידה אודות השימוש שעשתה בה. הסכום כשהוא
19 נושא הפרשי הצמדה וריבית אמצע תקופה להיום עומד על הסך של 364,296 ש"ח והוא יישא הפרשי
20 הצמדה וריבית כדין מהימים ועד למועד התשלומים בפועל.

מיומו עלויות נסיעות לחו"ל

21 82. לטענת התובעת, נסיעות הנتابעים 1-2 וכן בתם לחו"ל מומנו ע"י חברי הקבוצה, כאשר היא
22 הוצאה לנושא זה בסך הכל סך של 500,000 ש"ח (בנספח ב' לsicominis עמד הסכום על 567,000 ש"ח
23 לפני הפרשי הצמדה וריבית). גרסת הנتابעים, כך התובעת, ולפיה הם מימנו את נסיעותיהם
24 הכספיות לחו"ל הטרסקה בחקירה נגדית לאור מסמכים חברה גלקסי (חברת הנסיעות ת/12/1)
25 שהוכיחו, כי חברי הקבוצה מימנו באופן קבוע את נסיעותיהם של הנتابעים 1-2 ובתמים דנאאל לחו"ל.
26 התשלומים שלמו לא רק עבור שדרוג כרטיסי הטיסה של הנتابעת 1 למחלקה עסקים כטענה
27 הנتابעים, אלא שלמדו למימון מלא או חלקית של מלאה עלויות הנסיעה ולרבות כרטיסי טיסה, ביטוח
28 ועליתים גם השכרת רכב. התובעת צרפה לsicominis אסמכתאות רבות על התשלומים שבוצעו על ידי
29 חלק ניכר חברי הקבוצה, מהם עלה, כי בין השנים 2001-2006 מימנה התובעת באמצעות שיקים,
30 כרטיסי אשראי ומזומנים וכן שיקים של מטופלים, סך של 85,391 ש"ח. יתר חברי הקבוצה מימנו באותה
31 תקופה סך של 308,807 ש"ח. הנتابע 2 עצמו הודה, כי אין לו את כמות חשבונות הבנק העצומה מהם

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחם-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

- 1 מומנו הסכומים השונים לנסיונות אלה (358 חשבונות בנק שונים ו- 32 כרטיסי אשראי שונים), מה
2 גם שההתובעת הצהירה, כי שילמה בממוצע 2,000 ש"ח לחודש עבור הנסיונות של נתבעים 1-2. מעבר
3 לאלה אףו בוחר העיד שחברי הקבוצה כולם השתתפו בהוצאות הנסיעה (עמ' 160 ש' 15 ; 162 ש' 11
4 עד עמ' 164 ש' 3). גם טל ראשון אישרה דבריהם אלה בחיקرتה (עמ' 125 ש' 27 עד עמ' 186 ש' 4),
5 ע"ד אורי דניאל אישר זאת בתצהיריו (סעיף 19(ז) ו- 22(ב)); אורי שחם אישר בחיקרטו כי חברי
6 הקבוצה גם תרמו לנסיונות לחו"ל "נקרא לזה לחת" (עמ' 260 מול ש' 6-5); הגבי ורדה שמואלי,
7 שטיפלה עבור הנתבעים בנסיונותיהם לחו"ל למול סוכנות הנסיעות, ניסתה בכל דרך להימנע מממן
8 משמעות מיוחדת לקשר שיש לה עם סוכנות הנסיעות בשם הנתבעים 1-2 לאורך כ- 20 שנה, אך
9 בפועל אף היא אישרה את גרסת התובעת לפיה בוצעו תשלוםים עבור הנתבעים 1-2 ע"י חברי
10 הקבוצה ולבסוף הנתבע 2 עצמו הודה, כי ורדה שמואלי הייתה אחראית לטפל בנושא התשלומים
11 עבור נסיעות לחו"ל וכי חברים בקבוצה השתתפו בכך אלא שמדובר בהלואות שהוחזרו. משכך,
12 סברה התובעת, כי יש לעורוך החישוב לפי כ- 13 שנים חברות בקבוצה במכפלת 2,000 ש"ח לחודש,
13 ובסה"כ על הנתבעים להסביר לה 312,000 ש"ח, כאשר ל- 17 נסיעות מסווגות בהם השתתפה עם
14 הנתבעים ושילמה 15,000 ש"ח לנסיעה, על הנתבעים להסביר לה 255,000 ש"ח. סך הכל 567,000 ש"ח.
15
- 16 83. הנתבעים מצדם טענו בסיכוןיהם, כי נושא השדרוגים של הנתבעת 1 למחלקת עסקים בטיסות
17 היה רעיון של הגבי שמואלי ולא של מי מהנתבעים (עמ' 276 מול ש' 4-6). **הגב' שמואלי אף אישרה**
18 **שאת התשלומים עבור הטיסות שילם הנתבע 2, ואת הכסף לטיסות היה קיבלה מהנתבעים 1-2**
19 **והעבירו אותו לסוכנות הנסיעות, למורות שתיכנו מקרים שהשתתפה אף היא בסכומים קטנים.** כך
20 גם העיד אףו בוחר שאיש לא חייב את חברי הקבוצה לשלם והם עשו כן מרצונם, מכאן שלא הייתה
21 כל חובה שכזו על חברי הקבוצה והם עשו כן מרצונם. **הנתבע 2** העיד, כי הוא אכן קיבל עורה
22 לחבריו הקבוצה ו"הסתדר" עמו בהמשך (עמ' 78 ש' 3-5 לעדות). מכל מקום הנתבעים באו טרונית
23 עם טענות התובעת באשר לא אחת היא טסה עם בתה לחו"ל יחד עם הנתבעים 1-2 ולא המציאה כל
24 תימוקין לכך שבאותן נסיעות מסווגות לא הוציאו הסכומים גם עבורה ועבור בתה.
25
- 26 84. **תימוקין לסכומים ששילמה התובעת עבור נסיעות לחו"ל מצאתי** במסגרת חומר הראיות
27 מחברת גלקסי שצורך אף ב证实ית לסייעו לתובעת (נספח ב' של הסיכון). מתחמיות אלה, כמו
28 גם מסמכאות חברת גלקסי עצמה למדתי, כי חברי הקבוצה השתתפו לא מעט בתשלום עבור
29 הוצאות הנתבעים 1-2 לחו"ל. אין לשcoh, כי הנתבעים 1-2 לא אחת עם בתם, יצאו לחו"ל פעמיים
30 עד שלוש בחודש. **עשקנו** בממוצע שנתי של 130 נסיעות לחו"ל. בכל הנסיונות שודרגה הנתבעת 1
31 למחלקת עסקים. מכאן, **עשקינו** על פניו בכמות עצומה של כסף הנדרשת למימון נסיעות אלה.
32 הנתבעים, והנתבע 2 בראשם, לא הצליחו להוכיח בשום דרך ואופן מהם מקורותיהם הכספיים
33 להוצאות אלה, ולמעט דיבורים בעלמא בדבר עצם ביצוע התשלום וכן אוזחות השבת סכומי כסף
34 ששילמו חברי הקבוצה, ככל שנדרשו לעזרה, לא הציגו הנתבע 2 ראייה ואך לא ראשית ראייה. המסקנה

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114-08 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

המתבקשת הינה, כי חברי הקבוצה השתתפו באופן פעיל בחזאות נסיעות הנتابעים 1-2 לח"ל וכשהצטרפו לנסעה, אף הוציאו סכומים נוספים גבוהים עוד יותר.

שאלה נפרדת הינה, מהם הסכומים אותם הוציאה התובעת כאמור. תימוכין להוצאות שהוצאה בסך 85,391 ש' (סעיף 97 לסיומה בעמ' 2 לאסמכתא אי לסייעים) לא נשלל. סכום זה מתיחס לתקופה שבין 2001-2006, הינו לאחר תקופת ההתיישנות ומשכק חם פנוי הדברים, כפי המופיע בחומר הראיות שהוצע מטעם גלקסי, ומתיחס לנסיעות אותן שילמה התובעת עבור הנتابעים 1-2 ובתים דניאל, להבדיל מסכומי כסף אותן הוציאה עבר עצמה. לפיכך, סברותי כי על **הנתבעים 1-2** להסביר לתובעת סכום זה בסך 85,391 ש'. סכום זה יישא הפרשי הצמדה וריבית כדין מאמצע התקופה שבין אוק' 2001-מאי 2006, והינו עומד נכון להסכם 141,398 ש', סכום זה יישא הפרשי הצמדה וריבית כדין מהיום ועד למועד התשלומים בפועל.

מיותר לצין, כי טיעוני הנتابעים לעניין העדר כל דרישת לביצוע תשלומים אלה מטעם, הינו טיעון שאינו מקומו לאור קביעותי כאמור לעיל בדבר ניצול התובעת.

מיומו נסיעת הנتابעת 1 ליפן

לטענת התובעת, בשנת 2005 היא ממנה עצמה חלק מעליות נסיעת הנتابעת 1 ליפן, נסעה שאליה הצטרפו בני משפחת הנتابעת 1 וחבריהם מהקבוצה. התובעת הוציאה בסך הכל כ- 30,000 ש', עבר המילון ביפן, בין היתר באמצעות נטילת הלואה מהבנק (סעיף 158.4.2 לתביעה). הנتابעים, כך התובעת, הוכיחו וטענו, כי אכן מספר חברים בקבוצה נסעו ליפן בשנת 2005, אך את הסכום הנטען הלואת התובעת לדני גולדברג והלוואה זו חוזרה לתובעת במלואה לאחר שמר גולדברג שב מיפן. התובעת הודהה, כי מי שהנחה אותה לאיזה חשבון להעביר את כספו שנטלה כ haloah היה מר גולדברג. יחד עם זאת, טענת הנتابעים כי haloah ניתנה בבקשת מר גולדברג וכי זה השיב את הסכום, לא הוכחה. מעבר לסכום זה, טענה התובעת, כי שילמה 19,060 ש' עבור חלק מעלות כרטיס הטיסה של הנتابעים 1-2 מצורפת ליפן במחלקת עסקים ברכטיס האשראי שלה (ሞוצג ת/12, מסמך 70, דוקט 150236, קבלה 13163), מכאן שעבור נסיעת הנتابעים ליפן שילמה 49,060 ש'.

הנתבעים מצדם חזרו על טיעוניהם, כי מדובר על נתינה בהסכמה ולא התייחסו לעניין זה באופן נרחב בסיכוןיהם.

עיוון בראיות התובעת כאמור לעיל מעלה, כי היא אמונה הוציאה את הסך המודובר לטובותם של הנتابעים 1-2, בין אם עסקין בתשלומים המילון ביפן בבקשת מר דני גולדברג, ובין אם עסקין בהשתפות בתשלומים כרטיסי הטיסה. בסיכוןו של יומם, מי שעשה שימוש בסכומים אלה הם הנتابעים 1-2 ומכאן שסכומים אלה הוציאו כאמור בין במישרין ובין בעקיפין בבקשתם ויש להסבירם

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א-08-2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביבצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 לתובעת. במצב דברים זה, יש להוראות נתבעים 1 ו-2 להשיב ל התביעה הסק של 49,060 ש"נ בצירוף
2 הפרשי הצמדה וריבית כדין מיום 15.4.05 להיום. סכום זה עומד נכון להיום על הסק של 76,770 ש"נ.
3 סכום זה יישא הפרשי הצמדה וריבית כדין מהיום ועד למועד התשלומים בפועל.
4

מיימו רכישת ג'יפ מרכדס

5 לטענת התביעה, היא נטלה מהבנק הלואה בסך 52,000 ש"נ למימון חלק מעלות הג'יפ וזאת בשנת
6 2003 (סעיף 202 לראיותה, נספח 42 לראיותיה). מי שנכח בעת מימון הרכישה היה מר אורי ציגג
7 וודוותה של התביעה בעניין זה לא נסתירה בחקירה נגדית. הנתבעים מצדם הצביעו אמנס טענה זו,
8 אך נמנעו מלפרט מי רכש את הג'יפ ולא צרפו כל מסמכים בקשר למימון, כאשר בחקירה נגדית
9 הנתבע 2 ניסה להמעיט מהחשיבות שבעניין זה כטעון שג'יפ מרכדס אינו מכוני פאר (עמ' 90 מול
10 שי 16 לפניו).
11 הנתבעים טוענו, כי התביעה לא הוכיחה כלל שהשתתפה במימון רכישת הג'יפ, כמו גם לא ציינה את
12 המועד שבו העבירה את הכספי הנטען והארהה היחידה של הינו הסכם הלואה מחודש פברואר
13 2003, בו נכתב בסעיף מטרת החלואה "כגンド רכישת 5,000 יורו". הנתבעים אף הפנו לכך כי במסמך
14 ההתראה שלחה התביעה קודם הדין המשפטי, נטען לסכום של 25,000 דולר ואילו בתביעה עצמה
15 ציינו 50,000 ש"נ.
16

17 88. גם בנושא זה העדפתה את גורסת התביעה על פני גורסת הנתבעים שבסיבות העניין לא העידו את
18 מר אורי ציגג שהשתתף במימון הרכישה, כמו גם לא את הנתבע 1 עבורה נרכש אותו ג'יפ, ומכאן
19 שנושא זה הינו בעוכריהם. מעבר להלכה, אין חולק, כי התביעה נטלה הלואה מהבנק בסכום של
20 52,000 ש"נ (נספח 42 לראיותה). התביעה העידה, כי מסרה את הסכם הנתבע 2 ולא בסכום שנקב
21 במסמך ההתראה שלח עwid אורי דניאל טרם הגשת התביעה (עמ' 276 מול שי 16-23). בכלל מקרה,
22 הנתבעים גם בעניין זה, כמו בעניינים רבים נוספים במהלך המשפט, לא הסבירו מוקור המימון ממש
23 נרכש הג'יפ, ואף לא העידו כאמור עדים רלוונטיים לעניין זה. מכאן, על הנתבעים 1-2, כמו שנרכש
24 עבורם הג'יפ וכמי שקיבלו למשעה את הכספי, לשאת גם בסכום זה. סכום זה בצירוף הפרשי הצמדה
25 וריבית כדין מtarיך 1.3.2003 ועד ליום מתן פסה"ד עומד על הסק של 88,709 ש"נ. סכום זה יישא
26 הפרשי הצמדה וריבית כדין מהיום ועד למועד התשלומים בפועל.
27

תשלום עboro שכר לימוד לבתם של הנתבעים 1-2

29 89. לטענת התביעה, היא נשאה בתשלומים סך של 12,000 ש"נ עboro שכר לימוד של בתם של הנתבעים 1 ו-2
30 בבייה"ס האמריקאי. הנתבעים מצדם הצביעו זאת מכל וכל. התביעה טענה לעניין זה (סעיף 203
31 לצחירותה), כי כך הם פנו הדברים ותמכה עדותה זו בצחירותו עwid אורי דניאל (סעיף 22(ד)
32 לצחירותו), בעוד הנתבעים עצם לא העידו את בתם וכן את הנתבע 1 בעניין זה.
33

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

בxicomimim טענו הנتابעים, כי אף טענה זו הינה טענה בעלמא, מה גם שלא מצוי מועד התשלומים ועובד מי שילמה.

90. אכן, בעניין זה לא מצליחה התובעת להוכיח מהו מועד ביצוע התשלומים. לאחר וענין זה יכול ויימצא בחוץ לתקופת החתיישנות ושלא במסגרת התביעה, כאשר הנושא המזכיר לפתחה של התובעת בהיותה בבחינת "המושcia מחברוי", כי אז נושא זה לא מוכח לטעמי כדבי, ומכאן שדינו להידחות בהיבט זה כעילה שהתיישנה.

רכישת תנור "הגה"

91. לטענת התובעת, היא רכשה תנור מסווג "הגה" לאחוזה הנتابעת 1 בסРО'אך בסכום של 50,000 ש"ח יחד עם דני גולדברג. התנור ניתן כמתנה ליום הולדתה של הנتابעת 1. הנتابעים הוכיחו זאת אך הודיעו, כי הן התובעת והן מר גולדברג רכשו תנור אך זאת עשו מרצונם החופשי. במהלך עדות הנتابע ציין זה, כי התנור מעוד לשימושם של חברי הקבוצה, אך לטענת התובעת מדובר בדבר עדות כבושה במיוחד כאשר האחזקה עצמה רשומה ע"ש הנتابעת 1 ולא ע"ש חברי הקבוצה. באשר לשווי התנור, טענה התובעת כי גרסתה לא נסתרה.

92. הנتابעים בxicomimim ציינו, כי לא הובאה לעניין זה כל ראייה, מה גם שמדובר במתנה, וכדברי הנتابע 2 חפצים שהביאו חברי הקבוצה לאוטו מקום, ניתנו לשימושם של חברי הקבוצה.

93. נדמה, כי אין חולק שהאחזקה רשומה ע"ש הנتابעת 1 לפיק', בהעדר ראייה אחרת, גם המזכיר בה שייך לה. בכל הקשור עם שווי התנור, גם לעניין זה הגשת התובעת לא נסתרה, וכאשר האחזקה בדים צרפת ונרכשה בשנת 2003, כי אז גם אין תחוללה לדיני החתיישנות בנושא זה. בכל הקשור לחalkה של התובעת וחלקו של דני גולדברג ברכישת התנור שכן שניהם ייחדי רכשו אותו (סעיף 203.1 לetzher התובעת), לא הבנתי מודיעו לתובעת את מלאה הסכם לעצמה בxicomimim. כאשר עסקין בשניים שרכושים מוצר אחד מבלי שאיש מהם מוכיח למעשה מהו חלקו (etzher של מר גולדברג נמשך מהתקין), כי אז סביר בעיני, כי שני הרוכשים רוכשים את אותו מוצר בחלוקת שווים ולכן יש לחייב את הנתבעים 1-2 לשימושם במpoll נועד התנור, להסביר לתובעת סך של 25,000 ש"ח. סכום זה כשהוא נושא הפרשי הצמדה וריבית כדי מיום 1.8.2003 להיום עומד על הסך של 41,960 ש"נ. סכום זה יישא הפרשי הצמדה וריבית כדין מהיום ועד למועד התשלומים בפועל.

רכישת מקרר מסווג ויקינגי

94. לטענת התובעת, היא רכשה עבור הנتابעת 1 מקרר בשווי כ- 10,000 ש"ח כמתנת יום הולדת של הנתבעת בשנת 2005, אך הספיקה לשלם רק חלק מן העלות מאוחר וועבה את הקבוצה סמוך לאחר מכן. הנتابעים טענו, כי התובעת אספה כספים מארגוני הקבוצה לרכישת המקרר, ביטלה את

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

הוזמנה ולא החזירה את הכספי שאספה, אלא שהתוועת הצהירה (סעיף 203.2 לתקהירה) כי שילמה עבור המקור בסך הכל 8,655 אירו (8,153 ש"נ) והסתמוכה על מסמכים בנקאים המודיעים רכישת מט'ח וביצוע העברות בנקאיות מחשבונה לחברה הטרופתית ממנה נרכש התנור (ר' גם מסמכי העברה בנקאית ע"ס 4,285 אירו מ- 1 ו- 3,500 אירו מ- 24.7.05 ו- 46.8.05). כמו כן נטלה התובעת הלוואה בסך 20,000 ש"ח (נספח 45 ו- 46 לראותיה). התובעת החישה בעדותה טענת הנتابעים ולפיה קיבלה חורה מחברה זו את הסכומים שシリמה ולפיכך הוכח לטענת התובעים, כי הסך של 48,153 ש"נ נומינלית אمنם שולם.

הנתבעים עצם טענו, כי התובעת לא הוכיחה שרכשה את המקור דזוקא עבור הנتابעת¹, במียוח כאשר הנtabע² העיד, כי התובעת זימה איסוף כספים עבור רכישת אותו מקור לרוחות כל מי שבא להתראה ובמיוחד כאשר עסקין במותנה.

94. עיון בנספח 45 מלמד, כי אمنם התובעת עסקה ברכישת המקור שבו עסקין. יחד עם זאת, לא מובן מהנספחים, בהיותו כולם בשפה הטרופתית ולא תרגום מותאים, כי הסכומים המצוינים במסמך הראשון לנספח 45 אמנים העברו. במסמך הראשון מצין בסופו את סכום ההזמנה העומד על 9,924 ש"ד איירו ומפרט בתוכו מה כוללת ההזמנה, אך לא נלמד לא ממנה ולא מהמסמכים שלאחריו, עד כמה שניתן להבין מהם, כי סכומי כסף בסכומים הנטען בסיכון התובעת אמנים הווערו לחברת המקרים, (נספח 2,485 אירו ב- 24.7.05 וכן 3,500 אירו ב- 26.8.05). מה יותר פשוט מלקבל אישור על ביצוע העברות אלה על ידי התובעת לחברה זו? במียוח מוקשחת טענת התובעת, כי סכומי הכספי לא השיבו לה, מקום בו העסקה לא יצא אל הפועל כתעונתה. מודיעו התקשתה התובעת לחשב לעצמה את סכום הכספיシリמה כאשר לא הועבר כל מקורר בסיכון של יום?

מעבר לכך, נספח 46 אמנים מתייחס לקבלת הלוואה בסך 20,000 ש"נ, אך מטרת הלוואה הינה רכישת ציוד לעבודה בחו"ל באופן שאינו קשור את המקור בו עסקין להלוואה זו בהכרח. מכאן, שהמסקנה המותבקשת הינה, כי לא מוכחת העברת הכספיים באופן הנדרש במשפט אזרחי כאשר הנتابונים היו אפשריים להציג על ידי התובעת, וכאשר התובעת, שהעסקה היא על שמה, יכולה להיות בטלת ולקבל חורה סכום זה או חלקו. לפיכך דין תביעה בראש פרק זה להידחות.

רכישת סט סירים יוקרתי

95. לטענת התובעת, בשנת 2006 היא רכשה סט סירים לאחוזה הנtabע¹ בشرط ליום הולדתה של הנtabע¹, בעלות של 5,000 ש"נ. הנtabעים הכחישו טענה זו. התובעת הצהירה כי רכשה אותם בחנות "דומו" בהרצליה וכן צרפה פרוט החיבור על כך בסך 4,999.70 ש"נ מ- 1.3.06 (נספח 3) ימים לפני יום הולדתת הלועזי של הנtabע¹. התובעת טענה, כי נחרקה על כך וגרסתה לא נותרה (עמ' 276 מולשי 27-28).

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביבצקי ואח'

תיק חיצוני:

הנתבעים מצדם טענו, כי לא הובאה כל הוכחה לרכישת הסירם דזוקא עבור הנتابעת 1, וככל
שנרכשו על ידה כאמור, הייתה זו מתנה.

96. גם בנושא זה סברתי, כי סברת התובעת, כי הסק של 4,999.70 ש' אמנים הוצאה על ידה כמתנה
יום הולדת עבור הנتابעת 1. הכחשה לעניין זה לא מסיימת לנتابעים שאמוריהם היו להעיד את
הנתבעת 1 לעניין זה אך לא טרכו לעשות כן. מכאן, שיש **לחייב הנتابעת 1**, כמו שנרכשה המתנה
עבורה בלבד, בסכום של 5,000 ש' במעטול כסכום שהוצאה במסגרת היהת התובעת
בקבוצה ולא כמתנה שלעצמה הנטולה כל קשר למערכת היחסים המשפחת שבין הנتابעת 1 לחבריה
הקבוצתית. סכום זה כשהוא נושא הפרשי הצמדה וריבית כדין מ- 1.3.06 ועד ליום מתן פסה"ד, עומד
על הסק של **7,405 ש'**, סכום זה יישא הפרשי הצמדה וריבית כדין מהיום ועד למועד התשלומים בפועל.

11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
כאן המקום לצין, כי בכל הקשור עם רכישת תנור מסוג לקורנו לבית הנتابעים 1-2 בתל אביב, חזרה
בהתובעת מותביעה זו.

מיימו שיפוץ חדר האמבטיה

97. לטענת התובעת, בשנת 2005 היא רכשה עבור הנتابעים 1-2 כלים סנטיריים וכן סייעה בשיפוץ
חדר אמבטיה בדירותם בתל אביב בסכום של 30,000 ש'. טענה זו הוכחה על ידי הנتابעים שטענו,
כי התובעת רכשה מהנתבע 2 עבודות אומנות ומהכספים שהתקבלו מרוכשיה זו בוצע שיפוץ האמבטיה
בדירותם בתל אביב. התובעת הוסיפה וטענה, כי גรสת הנتابעים רועעה, הם לא צינו מהיota
עבודות אומנות וכייד בוצע התשלומים ואף לא צורפה קבלה או חשבונית, מה גם שההתובעת הוכיחה,
כי שילמה את הסכום ישירות לחנות ממנה נרכשו הכלים הסנטיריים בשם ספדה ולא לדידי הנتابעים,
וצורפה צילום שיק ע"ס 25,000 ש' ששולם אותה חנות בתאריך 1.2.05 (נספח 50) וכן את אישור
חברת האשראי על תשלום סך של 3,911 ש' באמצעות כרטיס אשראי לאחת חנות ספדה, מכאן
שסה"כ 28,911 ש' שולמו עבור רכישת כלים סנטיריים אותם יש להסביר לתובעת.

הנתבעים מצדם טענו, כי לא הובאה כל ראייה שההתובעת אמנים מימינה את שיפוץ חדר האמבטיה וכי
מה שנרכש, נרכש ע"י הנتابעים 1-2.

98. בנסיבות המקורה דנא, האמנתי לתובעת, כי אמנים רכשה את המוצרים עבור הנتابעים 1-2
לדירותם. הנتابעים בסיכוןיהם לא טרכו לחזור על טענותם בדבר מכירת עבודות אומנות לתובעת.
בעצם אי חזרתם על טענה זו מלמדת שהיא נזנחה וכן קשוו הנتابעים עצם לרכישת הכלים
הסנטיריים בספדה ולהעברתם לביתם לשם השיפוץ. לפיכך, ובמהשך לסייעות שצווינו לאורך כל
הסיכוםים, **על הנتابעים 1-2**, עבור דירותם בצעה הרכישה, להסביר הסכום שהתקבל כחלק ממרכיבת
יחסיו אמון שבין התובעת לנتابעת 1, וכן עליהם להסביר לתובעת סך של 28,911 ש' בצירוף הפרשי

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 הצמדה וריבית כדין מ-1.2.05 ועד ליום מתן פסקה י"ד 319, 45, שנ. סכום ישא הפרשי הצמדה וריבית
2 כדין מהיום ועד למועד התשלום בפועל.

4 **רכישת ריהוט Yokluti בשנת 1998**
5 99. מושrichtot זה נרכש בשנת 1998 עליל התביעה בעניינו התיישנה וכן לא אדון בנושא זה.
6

7 **מימון רכישת והתקנת אח בבית הנבעת 1-2 בתל אביב**
8 100. לטענת התביעה, היא מינה רכישה והתקנה של אח בבית הנבעים 1-2 ברוחב מבוא גילת בתל
9 Aviv בעלות של 40,000 ₪ (סעיף 203.7 לנצחירה) נושא שלא נסתור בחקירה נגדית, והנתבע 2 לא
10 התייחס אליו בתצהירו.
11

12 הנבעים טענו, כי התביעה לא צינה את מועד הרכישה ולא הובאה כל ראייה לשם כך. נדמה שהדין
13 בעניין זה עם הנבעים באשר על התביעה להוכיח מועד הרכישה על מנת שלא לצאת מסגרת
14 תקופת התיישנות. משהמודע לא הוכח, דין העונה להידוחות כזו נכנסת לגדר תקופת
15 התיישנות.
16

17 **רכישת פסל נוצרי עתיק בשנת 93'**
18 101. משותבעת מודה שהפסל נרכש בשנת 95' וכפי שצוין לעיל כל התביעות קודם לאוקי'
19 התיישנו, כי אז דין העונה להידוחות.
20

21 **רכישת עגילים מצריים בשווי של 10,000 דולר**
22 102. לטענת התביעה, היא רכשה עבור הנבעת 1 ביום הולדתה עגילים מצריים עתיקים בשווי
23 10,000 דולר. הנבעים הוכיחו זאת מכל וכל וטענו בסיכומיהם כי לא צוין מועד הרכישה והעברת
24 הכספיים. גם בנושא זה הדין עם הנבעים באשר בהעדר מועד רכישה לא ניתן ליחס את הרכישה
25 למועדים שבהם התביעה טרם התיישנה ושאין הוכחה למועד הרכישה, כי אז דין העונה להידוחות
26 כזו שלא נכנסת לגדר עילות התביעה המותרות.
27

28 **רכישת חפצי נוי לחצר האחוזה בברפת**
29 103. לטענת התביעה, היא רכשה מבני ابن יהודים מיפן לחצר בית האחוזה בסרויאק בעלות של
30 \$ 5,000 ליום הולדתו של הנבע 2 (ס' 158.8.4 לכתב התביעה). הנבעים הוכיחו זאת בכתב הגנטם
31 תוך טענה בדבר עיות המציאות.
32 לטענת התביעה, עדותה בעניין זה לא נסתירה (ס' 204.4 לנצחירה) ואך הובאה ראייה חיזונית
33 הומכת בגורסתה (נספח 52), אלא שיעון بنفسה 52 מצין הערכה לבנק בחו"ל בשיעור של 1,270
34 איירו ולא מצין לאיוו מטרה הווער הכספי בתאריך 31.7.2005. מכל מקום תאריך יום החולדת של

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

הנתבע 2 לא אמרו להיות חסוי לעניין זה ונימן לחוכיו על נקלה. התובעת ציינה, כי הנתבע 2 למעשה
לא הבהיר עדותו דבר קבלת מתנה זו ליום הולדתו.
הנתבעים בסיכוןיהם טענו, כי התובעת אינה מצינית המועד להעברת הכספיים ואין כל ראייה
לרכישה כך גם לעניין העברת הבנקאית בנספח 52 אינה מצינית דבר לעניין מוחותה.
5
6. לטעמי יש ממש בחלק מטענות הנתבעים. בעוד שנוסआ עצם רכישת אותם מבנים יהודיים הוכת
7 לטעמי במאזון הסתברויות לאחר שהנתבע 2 לא ממש הבהיר את עצם קבלתם, עדין שייעור עלותם
8 שניי במחלוקת ולא מוכח במילואו. התובעת מצינית סכום עגול של \$ 5,000 בעוד שנספח 52 מצין
9 העברת 1,270 אירו בלבד, כך גם הנספח אינו מצין את מטרת העברת. מעבר לכך מצוין בנספח שם
10 המוטב כ-*provence services trading et-* האם עסקין ביבואן? ואם בפרובנס עסקין, כי אז
11 לאאורה מדובר בחנות צרפתית, מודיע יש Kosher לקבל את פרטי הזמנה המדויקות?
12 המשקנה הינה כי מעבר לסך של 1,270 אירו לא מוכיחה התובעת דבר בדרישתה זו. לפיכך **הנתבעים**
13 **1-2**, עברו ביום נרכשו חפציו הנוי, ישלמו לתובעת סך של 6,350 ש"נ (1,270 אירו). סכום זה כשלוא
14 נשא הפרשי הצמדה וריבית כדי מותאריך 31.7.2005 ועד ליום מתן פשה"ד עומד על סך **9,741 ש"נ**.
15 סכום זה יישא הפרשי הצמדה וריבית כדין מהיום ועד למועד התשלום בפועל.
16

רבישת איקונות נוצריות

17. לטענת התובעת, היא רכשה לנすべעת 1 כ- 25 איקונות נוצריות בעלות של כ- 1,500-3,000 דולר
18 האחת. בסך הכל שילמה כ- 100,000 ש"נ וכולן, למעט אחת, נרכשו במגזר הבנדיקטי בירושלים.
19
20 הנתבעים הודיעו בקבלת שלוש איקונות בשווי נמוך הרבה יותר. התובעת מצינית, כי עדותה בעניין זה
21 לא נסתרה ונתמכת בשיקים על סך 19,250 ש"נ למגזר הבנדיקטיות (נספח 54) המאשש את שווי
22 האיקונות ואת תדריות הרכישות. כמו כן היא תמכה נושא זה בעדותם של רמי מدامון, שושי מدامון
23 וחיים מدامון ואלון בורה. התובעת בקשה לקבל עדודה ולחחות עמדתו הלא מהימנה של הנתבע 2
24 בעניין זה ובשל העדר גרסה מטמעם הנתבעת 1.
25
26 הנתבעים מצדם טענו, כי לא צוין מועד הרכישה ולא הובאה כל ראייה לרכישה הנטענת, וגם שני
27 השיקים שצורפו בנספח 54 אינם מלמדים על עצם הרכישה לטובת התובעת 1 דבר.
28
29
30 106. בפועל אין חולק מטעם הצדדים כי התובעת מסרה לנすべעים 1-2 איקונות. השאלה הינה כמוות
31 האיקונות ושווים. בכל הקשור לשווים צרפה התובעת אסמכתאות מספקות בעניין (שיקים לפוקודת
32 המגזר (נספח 54 לראיות התובעת) המעלים כי שולם סך של 7,850 ש"נ נכון ל- 10.9.04, 2,000 ש"נ ל-
33 15.3.2005, 2,000 ש"נ ל- 21.2.2006, 2,000 ש"נ ל- 21.3.2006, 2,000 ש"נ ל- 10.7.2006, 1,400 ש"נ ל-
34 21.4.2006. במצב דברים זה אין מנוס מן המשקנה ולפיה על **הנתבעים 1-2**,

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114-08 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 להם נמסרו האיקנות כאמור, להסביר לתובעת סכומים אלה כפי שהוכחו. סכומים אלה כההמ
2 נושאים הפרשי הצמדה וריבית כדין עומדים נכון להיום על הסך של **29,619 ₪**. סכום זה יישא הפרשי
3 הצמדה וריבית כדין מהיום ועד ליום התשלומים המלא בפועל.

4

5

רכישות עטיים יוקרטיים

6 107. לטענת התובעת, היא רכשה 5 עטים בעלות כוללת של 25,000 ₪. הנتابעים הוכיחו וטענו כי
7 הנتابעת 1 קיבלת עט 1 בלבד כמתנה يوم הולדת, אלא שלטענת התובעת עדותה בעניין זה לא נסתרה
8 (ס' 204.6 לתקצירה) ונתמכה בדברי עוה"ד דניאל (ס' 22.ג. לתקצירה). עוד הפניה התובעת לтиיעוד
9 השיעורים בידי ורדה שמואלי בעניין זה (נספח 7 לתקצירה התובעת וכן עדות הגבי' שמואלי בעמ' 290
10 ש' 11-18) מה גם שהנתבעת 1 לא הגיעו לדין להפריך טענה זו.
11 בסיכוןיהם טענו הנتابעים כי התובעת לא צינה מועד רכישה וכל ראייה שהיא לרכישה וככל שאמנם
12 נרכשו חלה לביהם התיישנות.
13

14

15 108. לטעמי יש ממש בטענות הנتابעים. למעט העובדה ולפיה אמנים נרכשה עט אחת לפחות, לא
16 הוכיח דבר אודות המועד בו נרכשו העטים. בכך נכשלת התובעת בהוכחת מועד הרכישה לעניין טענת
17 ההתיישנות שהוועתה כנגד מעבר לעובדת העדר כל תיעוד אודות שיעור ההוצאה ומכאן שדין
18 הטענה להידחות.
19

רכישת תכשיטים עבוֹר הנtabעת 1

20 109. לטענת התובעת (כמו פיער בכתב התביעה וכן בסעיף 204.7 לתקצירה), היא, כמו גם חברי הקבוצה
21 אחרים, השתתפו ברכישת תכשיטים יקר ערךuboֹר הנtabעת 1. הנtabעת 1 דיברה בשיעורים על הצורך
22 ביהלומים "לצורך מדעה" או לצרכי "השליחות" שלה, וכן התובעת עצמה רכשה לה יהלום
23 במשקל 3/4 קראט בסמוך לאחר שהחצטפה לקבוצה. התובעת גם השתתפה ברכישת יהלום בסך
24 \$.5,000. מעבר לכך מטבח יהלום שמסורה לנtabעת 1 הוצאה הנtabעת 1 את היהלום והتابעת
25 מבקשת אותו חזרה, כך גם רכשה כליל כסף בסך 10,000 ₪uboֹר הנtabעת 1 וכן רכשה אבנץ יקרים
26 בהזדמנויות רבות (קרייסטל, קוורץ, לפיס ועוד) בהתאם בסכום של 15,000 ₪.פ'.
27 התובעת הפנה לכך שהאמור בתקצירה לא נסתור ואושש עי' עוה"ד דניאל (ס' 22.ח. לתקצירה), תל
28 ראשוני (עמ' 177 ש' 1-2 בכל הקשור לרכישת מתנות מסווגות לנtabעת 1 עי' חברי הקבוצה).
29

30

31 הנتابעים מצדם טענו. כי לא צוינו מועד רכישה ואין כל תיעוד על רכישה שכזו.
32

33

34 אין מנוס גם בנושא זה לדוחות את תביעת התובעת בהעדן נתונים מתאימים אודות מועד
הרכישה למעט היהלום בגודל 3/4 קראט שנרכש בסמוך לאחר כניסה התובעת לקבוצה וכן מובן

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביבצקי ואח'

תיק חיצוני:

שהתביעה לגבי התויישנה. במצב דברים זה, כאשר התובעת אינה מוכיחה כי עלית התביעה מצויה במסגרת המועדים הנדרשים כאמור לעיל (לאחר 27.10.2001), ובהעדך נתונים מספקים אודות העליות כאמור, אין מנוס מלוחות כאמור תביעה זו.

השתתפות ברכישת יצירות אומנות

111. לטענת התביעה, היא השתתפה ברכישת יצירות אומנות עובר הנتابעים. לטענתה, שאינה מוכחת באשר היא אינה זוכרת סכומים כפי הוללה מנצחיה, מדובר בסכומים של עשרות אלפי שקלים (סעיף 204.8 לተצהירה), וזאת חלק מהוצאה כוללת שהוציאו חברי הקבוצה שהצטברה לכדי מאות אלפי שקלים, וכללה פסלים, רישום מקורי של פאבלו פיקסו, רישום מקורי של רמברנדט, רישום מקורי של אודוארד צ'ילדס וציורים של אביה אורי. בהומה לפריט הקדום, גם ביחס לפריטים אלה שנרכשו על ידה, אין פירוט אודות תאריכים שבהם נרכשו אלה ולפיכך הינטணטים לגדר טענתהתויישנות של הנتابעים. מעבר לכך, אין כל תיעוד אודות ההוצאה עצמה וכי טענת הנتابעים, כעליה בסיכוןיהם, אין מנוס מלוחות תביעה זו של התובעת.

השתתפות ברכישת מנורת הולוגרמה

112. לטענת התביעה, כעליה מסעיף 9 לተצהירה היא השתתפה ברכישת מנורת הולוגרמה בסך 5,000 אירו כמתנת יום הולדת לנtabע 2. טענה זו נטמכת בעדות עו"ד אורן דניאל (סעיף 22(ג) לተצהיר). הנtabע 2 לא הכחיש זאת בתצהירו ולפיכך בקשה לקבל תביעה. גם בנושא זה לא ציין מועד הרכישה ולא הובאה כל ראייה לביצועה. מכאן, שגד טענות התובעת בכל הקשור למנורת הולוגרמה, כפי טענת הנتابעים, דינה דינה מאחר ואין התביעה מוכיחה כי נרכשה במסגרת תקופתהתויישנות, מעבר לעולות הנדרשת שאף היא אינה מוכחת כאמור.

השתתפות בסכום הפשרה בתביעה עדינה פז וי יצחק רביבצקי

113. לטענת התביעה, בשנת 2004 היה השתתפה בסכום של 20,000 ש"ח חלק מהסכום פשרה שבין הנtabע 1 לאחיה בתביעה שהתנהלה ביןיהם (סעיף 1 לተצהיר). הנtabעים לא הכחישו זאת אך טענו כי הסכום החשוב לתובעת. לטענת התביעה הנטל להוכיח טענה זו שהינה בבחינת הודהה והודהה, לא הורם לאחר שהנתבעים טענו ביחס אליו טענות בעלמא (סעיף 85.22 לተצהיר הנtabע 2).

114. הנtabעים מצדם טענו, כי אכן קיבלו את הסכום אך זה הוחזר. הם הפנו לכך שבספטמבר 2004 הושבו לתובעת שלושה סכומים: 180,000 ש"ח ו- 195,205 ש"ח, כאשר רק סכומים של 70,000 ש"ח ועוד 45,000 ש"ח הוחזרו על ידי התובעת לצדדים שלישיים מהם היא לוותה וכן רוב רוכבם של הכספיים שהוחזרו לה נותרו בידייהם ולפיכך הכספיים שהוחזרו לה כוללים גם את ה- 20,000 ש"ח. עד טענו, כי כאמור בחקירהה בעניין 273 מול שי 3, התביעה לא כקרה כמה הוחזר לה בסך הכל, מה

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114-08 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 גם של פי הצהרתה של התובעת כעולה מ- נ/28 שנחתמה ב- 20.9.05, לאחר שהועברו סכומי הכספי,
2 אישרה התובעת שהנתבעים 1-2 אינם חכמים לה דבר.
3

4 115. לטעמי, לא די בהפניית הנتابעים לסכומי הכספי אותם קיבלה התובעת בחזרה. אין לשוכח, כי
5 התובעת והוציאה סכומים ניכרים בעבר הנتابעים וסכוםים אותם קיבלה חוזה והעבירה לצדים
6 שלישיים אינם מעדים כי רק סכומים אלה שולמו על ידה, להבדיל מסכומים שהוציאה מכיסה. בכלל
7 מקרה, הנتابעים אינם מוכחים, כי השיבו את הסכום המודובר הם עצם או מי מטעם, ולנוכח
8 היקף הסכומים הגבוהים שקיבלו הנتابעים לאורך השנים, היה בהחלה מקום לצין זאת ברוח בתך
9 הקטנה. למקרה צערם של הנتابעים, הם אינם עומדים בטל להוכיח, כי אכן השיבו לתובעת
10 סכומים אלה. לעומת זאת ספק אצין, כי עיינתי עין היטב בנספח 33 לראיות התובעה אליו הפנו
11 הנتابעים כזו המצין שלושה סכומים שהושבו לאותה כאמור לעיל לתובעת, אלא שבפועל לא כך
12 הם פנוי הדברים, שכן הפעולות בדף החשבון שבספח 33 כולן ממושפרות בצד ימין ורק פעללה 173
13 מציינת סכום של 180,000 ש"ח (העמוד החמישי והאחרון לנספח), בעוד שהסכום המצויים בראש
14 כל אחד מהעמודים של הנספח אינם מעדים על קבלת סכום כלשהו כחישבה. הסכום היחיד שמננו
15 ניתן ללמידה כי אmons הושב, היו כאמור 180,000 ש"ח. כך גם לא ניתן להבין מותחיר התובעת לעניין
16 זה (סעיף 198.9.7), כיצד סכומים בסדר גודל של 195,205 ש"ח וכן 184,000 ש"ח, כפי שמציינית התובעת,
17 אmons הופקו בחשבונה כאשר סכומי השיקים באוטם דפים אינם מוגעים לשיעורים אלה ומחייבים
18 הסבר שלא ניתן לא על ידי התובעת ולא על ידי מי מטעם הבנק. אפילו אני, כי סכומים אלה אmons
19 הופקו בחשבון התובעת מיידי יתקע כי עסקין בהשbat סכום זה אותו שילמה התובעת? לפיכך,
20 אין מנוס מלקבוע, כי רישומי נספח 33 כאמור, אינם מעדים על השבת הסך של 20,000 ש"ח לתובעת
21 ומכל מקום, אין בספח זה, לטעמי, כדי לפגום בעונת התובעת ולפיה סכום בסך של 20,000 ש"ח אותו
22 שילמה בגין אותה פשרה, לא הושב לה. מן הראוי היה כי הנتابעים, שטענו כאמור להשbeta, יוכחו
23 את ההשbeta הפרטנית בראיות, אך אלה כאמור לא הוגשו ומכאן שדין טענת התובעת להתקבל ועל
24 התובעת 1 להסביר לתובעת סך של 20,000 ש"ח בצרוף הפרשי הצמדה וריבית עדין מתאריך 22.7.04
25 הוא המועד שנדרש לתשלום אוטם 20,000 ש"ח עפיי מכתב משרד ע"ד רוכברג (רי נספח 55 לראיות
26 התובעת). סכום זה עומד נכון להיום על הסך של 31,998 ש"ח והוא ישא הפרשי הצמדה וריבית כדי
27 מהיום ועד ליום התשלום המלא בפועל.
28

מימון תשלום עboro גן דניאל לשנת 2004

29 116. לטענת התובעת, כעולה מותחירה בסעיף 205.2, היא מימינה עboro גן דניאל תשלוםיסים בסך של
30 כ- 50,000 ש"ח. הנتابעים הודיעו בקבלת 45,000 ש"ח אך טענו, כי סכום זה החוזר (סעיף 219 לכתוב ההגנה).
31 בנסיבות טענה זו טענת הודהה והדחה, על הנتابעים להוכיחה אך הם לא עמדו בנטל, במיוחד לא
32 הנتابעת 3, המנהלת את הגנים ותצחירה ממש, בעוד עדות הנتابע 2 הינה לכל היותר עדות מפי
33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2114-08 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 השמוועה, מה גם שמדובר בטענה בעל פה מול מסמך בכתב, כך התובעת (ר' נספח 56 שהינו בקשה
2 לקבלת הלוואה על ידי התובעת בסך של 45,000 ₪).
3
4 117. הנتابעים מצד טינוו, כי אמנס קיבלו עזרה כספית עבור גן דניאל מהתובעת. וזה הרגעעה
5 הייחידה של הנتابעת 3 ל谈起. אלא שהסכום הוחזר במלואו, כמפורט בסעיף 85.23.4 לתחבירו של
6 הנtabע 2, מה גם שנספח 56 שענינו הלוואה כאמור שנטלה התובעת, מצין כי זו ניטה עבור עסקה
7 הפרטיה. הנتابעים חזרו וצינו, כי התובעת אינה זכרת כמה הוחזר לה וכי בפועל הוחזרו לה אף
8 סכומים גבוהים יותר מהסכום ששילמה בסעיף זה.
9
10 118. אין חולק אם כן, כי הנتابעת 3 קיבלה מהתובעת סך של 45,000 ₪ כעזרה לגן דניאל. משחכים
11 שלום בשנת 2004, הוא איינו נכנס לדדר טענת החתיישנות. טענת השבת הסכום עומדת לפתחה של
12 הנتابעת 3, אלא שהוא מודה רק "במקצת", תצהירה ממש והנתבע 2 שהתייחס לכך במסגרת
13 תצהיריו, איינו יותר מאשר מי ש晦יד ערך מפני המשמעה. מעבר לכך, אין אסמכתא מפורשת וברורה
14 ולפיה נערכה התחשבנות בין הצדדים גם בנושא זה, בדיק ששם שביהם"ש מזכה מהתובעת להוכיה
15 טענותיה בגין הנזקים שנגרמו לה בראשית, לא די בדיורים על מנת לעמוד בנטול המוטל על הנتابעים
16 להוכיה שהסכום הושב לתובעת. מכאן, שבעד רוח הוכחה כאמור, על הנتابעת 3 בנסיבות להסביר
17 לתובעת הסך של 45,000 ₪ בכספי הפרשי הצמדה וריבית כדי מיום קבלת הלוואה כעולה מספח
18 46 סכום זה נכון ליום הבדיקה של 71,274 ₪. סכום זה ישא הפרשי הצמדה
19 וריבית כדי מהיום ועד ליום התשלומים המלא בפועל.
20

הזהר הלוואה לע"ד דניאל

21 119. לטענת התובעת, היא העבירה לביקורת הנتابעים 1 ו-2 סך של 100,000 ₪ לע"ד אורן דניאל
22 כחלק מסכם משפטי שהתנהל בניהם. הנتابעים מודים בכך אך טוענים כי הלוואה זו הושבה
23 במלואה.
24 לטענת התובעת, הנטל בעניין זה המוטל על הנتابעים לא הורם. במיוחד בכך, כאשר הנtabע 2 בחקירתו
25 הנגידית לא הצליח למסור פרטיטים או דוחות ההשבה. התובעת ראתה בגורסת הנtabע 2 גרסה שהינה בלתי
26 מهيינה ומלאת חורים, בעוד שעדות התובעת לא נסתרה. התובעת אף התייחסה לטענת הנتابעים
27 ולפיה, לא ניתן, כי הסכם הפשרה נחתם ב- 11.12.05, בעוד שההתובעת פנתה כבר ב- 28.9.05 בבקשת
28 הלואאה למור אברהם ולדיו לזרוך מימון הסכם הפשרה, אלא שבטענה זו אין ממש שכן הנتابעים
29 הודיעו בקבלת הסכם, מה גם שדרישת ע"ד אורן דניאל מוגנתבים להשבת הסכם נשלחה כבר ב-
30 11.8.05 (נ/8), וכלל המאוחר ב- 20.9.05, התובעת הוחתמה על ידי ע"ד אליה לביא על ביטול הסכם
31 הלואאה ביחס אליו טען על ע"ד ע"ד אורן דניאל שקיים גם בין התובעת לנتابעים 1-2 (נספח 65) וכן
32 ממועד זה יודעת התובעת מהן ודרישותיו של ע"ד ע"ד אורן דניאל בפועל. לאורapiro הקבועה המתגיגיסט
33 לגיוס כספים למטרותיה והלחצים שהופעלו על התובעת, פעלה זו לקבל את אותה הלוואה.
34

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א-08-2114 שפיגל ואח' נ' שחם-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביבצקי ואח'

תיק חיצוני:

123. בתצהירה (סע. 1.4.205) מצינת התובעת, כי התשלומים בוצעו משנת 2000-2006, משך כ- 6
124. שנים כאמור (72 חודשים). התשלומים בוצעו לגבי ורדה שפון שמואלי במזומן, בשיקים וכן בשיקים
125. של לקוחות והוערכו על ידי התובעת בסכום של 180,000 ₪ בסך הכל. לא יכול להיות חולק, כי
126. התובעת אינה יכולה לקבל החור על תשלום קודם ל- 27.10.01, בשל התיישנות כאמור ומעבר
127. לכך, לא מוכחים הסוכומים ששילמה התובעת בפועל מעבר לטענה כי אמנים שלו ולחוכחה כי אמנים
128. אלה התקבלו אצל הגבי ורדה שמואלי, כאמור בריאות שיטתה התובעת לעיל. במצב דברים זה,
129. כאשר הוכח התשלום אך לא הוכח שייעורו. לפיכך סברתי כי נכון יהיה להורות **נתבעים 1-2** להשביב
130. לתובעת הסך של 75,000 ₪. סכום זה כshawwa נשא הפרשי הצמדה וריבית מהתוקפה ממועד
131. התיישנות התביעה עד ליום פסח"ד עומד על סך של **124,192 ₪**. סכום זה ישא הפרשי הצמדה
132. וריבית כדין מהיום ועד למועד התשלום המלא בפועל.

133

טיפולי שינויים לנتابעת 1

134. לטענת התובעת, היא שילמה עבור טיפוליו שינויים לנتابעת 1 בצתרת סך של 10,000 ₪, אלא
135. שהסכום אינו זכור לה במדויק וגם המועדים אינם זכורים לה כאמור בסעיף 206 לתצהירה. במצב
136. דברים זה, אין מנוס מלבדות תביעת התובעת שעלתה אינה מוכחת כזו הנקנעת לתקופת
137. ההתיישנות, מה גם שאין כל תימוכין לכך שהסכום שולם ומוטי.

138

תשלום בסך 10,000 ₪ בעונש

139. לטענת התובעת, היא נטהה על עצמה תשלום סך של 10,000 ₪ בגין לאחר הגיעו לשיעור
140. של הנتابעת 1 מבלי שקיבלה לכך אישור. גרסה בעניין זה לא נסתירה, כך טענה, ונתמכת בשיק על
141. סך 10,000 ₪ (נספח 19 לתצהירה) מ- 24.5.04. הנتابעים מצדם כלל לא התייחסו בסיכומים לנושא
142. זה.

143

144. משאין כל התייחסות מצד הנتابעים לנושא זה, וכאשר הסכום שולם ב- 24.5.04, כי אז יש
145. לקבל את טענת התובעת ולפיקח **נתבע 2**, לפקוותו ניתן השיק, ישיב לתובעת סך של 10,000 ₪
146. בצווף הפרשי הצמדה וריבית כדין מתאריך 24.5.04. סכום זה עומד נכון על הסך של **16,179 ₪**
147. והוא ישא הפרשי הצמדה וריבית כדין מהיום ועד ליום התשלום המלא בפועל.

148

השבת הילום

149. לטענת התובעת היא מסרה בידי הנتابעת 1 טבעת עם יהלום. את הילום הנتابעת 1 פרקה
150. מהtabעת ולא השיבה אותו לתובעת. לא מצאתי אסמכתאות מותאמות למועד מסירת הtabעת
151. ולפיקח גם נושא זה של השבת הילום דינו להידוחות נושא שהתיישן בהעדך מועד ברור לממן
152. הילום כאמור.

153

154

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 סך כל נזקי התביעה המוחויים עומדים על 1,283,468 נקון להיום.
2
3
4 **הגשת התביעה גם בנגד הנتابעים 2 ו-3**

5 128. התביעה מציינית בעדותה, כי הגישה את התביעה נגד הנتابעים 2 ו-3 בהיותם יד ימינה של
6 הנtabעת 1 בקבוצה. הם היו לטעמה המוצאים לפועל של דרישותיה (עמ' 238 ל פרוטוקול מ-
7 11.11.12 (עמ' 239 מול 23-24) יחד עם זאת, התביעה היתה מוכנה לראות גם בהם קורבנות של הנtabעת 1
8 (עמ' 239 מול 3-2). בנסיבות, לא מצאת כי נכון לחייב את הנتابעים ביחד ולאחר כל נזקי התביעה,
9 אלא כי ראוי להפריד בין הסכומים השונים שעל הנتابעים להשיב ל התביעה בהתאם לכל השבה
10 בהתאם למי שזכה בתשלום התביעה בסיכוןו של יום, כאמור בסיפת כל דרישة ודרישת לעיל.
11 לפיכך, הנtabעים 1-2 ישלמו ל התביעה הסך של 1,156,612 נק' ביחיד ולוחוד. הנtabעת 1 תישא לבדה
12 בסכום של 39,403 נק', הנtabע 2 יישא לבדו בסכום של 16,179 נק' ואילו הנtabעת 3 תישא לבדה
13 בסכום של 71,274 נק', סכומים אלה יישאו הפרשי הצמדה וריבית כדי ממיום ועד למועד התשלום
14 המלא בפועל.

הביקורת שכגד

16 129. טענו התביעה שכגד (להלן: "הנתבעים"), בכתב התביעה שכגד, כי כתב התביעה אוחז עשרה
17 עמודים שכולם מלאי דיבה רעה ובחם, כי הנtabעת שכגד (להלן: "הביקורת") עברה שיבוד טוטלי¹
18 אלימות והטרדה نفسית, שחיטה, שליטה וניצול; כי הנtabעים פעלו כנגדה תוך שימוש בשיטת פומח
19 שעבוד מניטי והפעלת לחצים פסיכולוגיים וקובוצתיים, כי הנtabעים הוציאו ממנה סכומי עתק
20 בעורמה ובמרמה כאשר סכומים אלה נעשו לממן חי פאר ורחב של הנtabעים; כי התביעה כתוצאה
21 מעשיי הנtabעים עברה אונס נפשי; וכי הנtabעת 1 נהגה לספר כי היא אחת מוחמשת הקיסרים של
22 הפלנטה ומתחשרת עם מורים מוחזק לכדור הארץ. בכל אלה רואו הנtabעים פגיעה בשם הטוב ('ר')
23 לעניין זה גם סע' 74-82 לטענת הנtabע 2. לטענת הנtabע 2 כאמור בטענה עדותו הראשית,
24 התביעה פנתה לכל דכפין והפיצה את השמועות הזדוןיות וחסנות השחר אודות הקבוצה, כך כלפי²
25 בני משפחת חברי הקבוצה, וכך גם פנתה למרכו' הישראלי לנפגעי כתות, פניה שחוללה מחול שדים
26 ממש סביבה הנtabעים, מה שהביא גס לפרסומה של כתבה באתר האינטרנט של עיתון מעריב על ידי
27 מנכ"ל המרכז לנפגעי כתות, הגבי איילת קדם, ב- 10.7.07, כתבה שנছזית להיות מבוססת על תחקיר
28 מעמיק ומקיף ופורסמה במקביל להפצת השמועות ע"י התביעה, כאשר התביעה מודה שאית מידע
29 מאחוריו הכתבה היא סייפה. עוד ציון, כי מחול השדים נמשך עד למועד חתימתו תצחיםו כאשר כתבה
30 נוספה פורסמה ב- 3.4.09 וمبرוסת רובה ככילה על ציטוטים מכתב התביעה, למרות טענת התביעה
31 כי בבקשתה למנוע פרסום זה. מעבר לכך, התרפסמו שתי כתבות נוספות ב- 23.4.10 ו- 8.2.10
32 המבוססות אף הן על טענות התביעה והוצגו בתקיר עיתונאי. הנtabע 2 הוסיף, כי במעשהיה אלה
33 מבקשת התביעה לבסס את תביעת הסрок שהגישה, תוך הסבת נזק גדול לנtabעים ובמיוחד לגן

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א-08-2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

- 1 דניאל. עד טענו הנتابעים, כי התובעת חזרה על טיעוניה במסגרת כתוב התובעה על מנת לנצל את
2 ההגנה הנתונה לה בסעיף 13(5) לחוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965 (להלן: "חוק איסור לשון
3 הרע"), וכל זאת על מנת ליזור כלפי הקבוצה דעה קדומה ולהתעשר שלא כדין על חשבון הנتابעים.
4 הנتابעים הדגישו, כי התובעת עשתה כל שלאל דיה על מנת לפרסם הטיעונים העולים בכתב התובעה
5 בעיתונות, באינטרנט והכל במוגמה להכפי ולחשיר חברי הקבוצה והקבוצה בכללותה. כך, ככל
6 הקשור עם חזרה על המונח "כת" המתייחס ענוה על חברי הקבוצה, ובמיוחד כך שנטען כי עוסקין
7 ב"כת אלימה ומסוכנת" שפעלה, ל"שעבד נפשי" של חברות תוך ניצול למטרות הנتابעים.
8 הנتابעים הודיעו בסיכומיהם, כי הגנת סעיף 13(5) לחוק איסור לשון הרע אינה מוחלטת בכל הקשור
9 עם ההליך המשפטי, אך אינה יכולה לחול בכל הקשור עם מה שהתרחש טרם הגשת התובעה ביחס
10 אליו יש לבחון טענותיהם.
- 11 הנتابעים הדגישו בנוסף, כי הכתבה שפורסמה באתר האינטרנט NRG ב- 10.7.07 פורסמה לאחר
12 שהتובעת ידעה אודות הכתבה ווים קודם לפרסומה נפגשה כותבת המאמר עם התובעת. אי הבאתה
13 של הגבי' קדם, כותבת המאמר, לעדות, פועלת לרעת התובעת בעניין זה ומחזקת את טענת הנتابעים,
14 כי התובעת היא זו שיזמה את הפוסום.
- 15 הנتابעים הדגישו בנוסף, כי הדברים שייחסו להם הינם דברי בלע, לוות שפטים ורשע צרוף תוך
16 זריקת סיסמאות ארסיות לחיל האויר בכונה ליזור אווירה שלילית כלפי הנتابעים בבהמ"ש, כמו
17 גם תוך שימוש במילים כמו "כת" ו"שעבד נפשי". הנتابעים ציינו, כי למרות שהכתבה לא מצינית
18 את שמות הנتابעים, ניתן להבין כי בראש הקבוצה – הכת – עומדת התובעת 1. הנتابעים תקפו את
19 טענת התובעת שביקשה למנוע פרסום כתבה נוספת ב- 3.4.09 אך לא עשתה כן בכתבה מוחודש
20 יולי 2007.
- 21
- 22 130. בכל הקשור עם המיסגרת הנורמטיבית בדבר לשון הרע ציינו, כי בהתאם למבחן האובייקטיבי
23 הפרisosם באותה כתבה עלול לבזות עפ"י המונח הטבעי והרגיל של המילים בעין הקורא הסביר,
24 כאשר דבר אותו לשון הרע מתייחס לאוטם שקרים והכפשות שהובאו בפני המרכז הישראלי לנפגעים
25 כתות. עוד ציינו, כי למרות העבודה שהכתבה אינה מצינית את שם התובעת 1 מפורשות, ניתן ללמידה
26 ממנה אודות זהות התובעת באשר הכתבה מתייחסת לאישה בת 40 פלוס ; כת הרטנית במוחיד בת
27 40 חברים ; מכירה את ביתה לטובה גוראיות הדוניסטית ; שלמה מודי חדש 8,500 ש"ח לא כולל מוניות
28 וסיוע ברכישת טירה בערפת ודירה בפאריס ; האישה ניסתה להתאבד פעמיים ; בתה עדין מנוקתקת
29 ממנה להחולתו. בכך רואו הנتابעים התאמה בין הפרisosם לבין מערכת היחסים שבין התובעת לנتابעת
30 1 כאשר גם בתగויות שפורסמו לכתבה עלה קשר זה.
- 31
- 32 הנتابעים אף ציינו, כי גם ביחס לכתבה מ- 3.4.09 התובעת עומדת מאחריו כתבה זו באשר הכתבה
33 מצינית דברים שנכתבו בכתב התובעה, אך לא יכולה לעמוד לה הגנת חוק איסור לשון הרע בכל
34 הקשר עם תוכן הישיבה בבהמ"ש שפורסמה באותה כתבה.

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביבצקי ואח'

תיק חיצוני:

- 1 לטעם של הנتابעים, כל אחד מהפרסומים מבזה עפי' המון הטבעי והרגיל של המילים בעניין
2 הקורא הסביר. הבמה לפרוטוקול הינה עיתון מעריב בכתב הראווה, ובשניה בעיתון
3 מקבוצת מעריב ובهما נחשפו הכתבות לעשרות אלפי אנשים לפחות ולהזדהה שלילת רבה.
4
- 5 131. אשר להגנות התובעת מכוח סע' 13(7), 14 ו- 15 לחוק איסור לשון הרע, הרי שלענין סע' 14
6 חוק לא קמה לתובעת הגנת "אמת דיבرتאי" משלא הוכחה אובייקטיבית טענת השعبد המנטלי
7 ובעיקר לא הוכח, כי מדובר בכת או בכת מסוכנת ואלימה. במיוחד בכך, כאשר התובעת לא הרימה
8 את הנטול לטענת "אמת דיברטאי" ברמות ההוכחה המוגברת הנדרשת ממנה בנסיבות בעלות אופי
9 פלילי כלפי המוחץ לנتابעים.
- 10 בכל הקשור עם הגנה מכוח סעיף 15 בדבר "הבעת דעתה" (סעיף 15(4)) לחוק איסור לשון הרע, טענו
11 הנتابעים כי לא מדובר על דעתו אלא על קביעת עובדה, הן בכלל הקשור למילים "גורו", "כת" או
12 "עובד נשוי", או "ניתוק משפחות", "רכישת טירה" וכדומה. כך גם לא מדובר בדעה פרטית של
13 התובעת, מה גם שההגנה המצריכה קיומו של תום לב והפרסומים, כמו גם האשמות וההCEPTIONות,
14 נתענו שלא בתום לב.
15
- 16 גם הגנת תום הלב כעולה מסעיפים (1) ו- 15(2) לחוק איסור לשון הרע, אין עומדות לה לתובעת
17 שכן לא ניתן לומר שלא ידעה ולא הייתה חייבות לדעת על קיום הנتابעים, מה גם שלא ניתן להצביע
18 על חובה חוקית, מוסרית או חברתית לבצע את הפרסום לאחר שהתובעת כללה בהוכחת טענתה, כי
19 עסקין בכת או כי שעובדת נפשית. מעבר לכך, לא הוכיחה התובעת כי מדובר במקרה חריג בו הייתה
20 חובה חוקית, מוסרית או חברתית לפרסם את הכתבה המכילה דברי בלע והשמצה שככל מטרתם
21 לבוז וללעוג לנتابעים ולפגוע בשםם הטוב, כאשר הכתבה הינה "מוזמנת" ונודעה לצרר הנסיבות
22 לצורך התביעה העיקרית.
23
- 24 גם טענת ההגנה מכוח סעיף 15(3) לחוק איסור לשון הרע, עת התובעת טוענת כי פעולה מותק הגנה
25 על בטה השבואה בכת, נתענה ככלחר יד, שכן ניתנה לתובעת הזדמנויות לחזור את "בטה השבואה"
26 במהלך הדיון אך היא בחרה שלא לעשות כן.
27
- 28 לעומת טענת ההגנה מכוח סעיף 13(7) לחוק באשר לכתבה מה- 3.4.09, זו אינה יכולה לעמוד לתובעת
29 שכן לא מדובר בפרסום מותק פרוטוקול הדיון ביבמ"ש אלא של אי אמיתות והכחות מושללות
30 רסן כלפי הנتابעים מותק כתוב התביעה שהוגש ע"י התובעת.
31
- 32 לבסוף, עמדו הנتابעים על פיצויים ללא הוכחת נזק כעולה מסעיף 7א(ב) לחוק איסור לשון הרע, תוך
33 התחשבות במעמדו של היוזק בקהל מג', בהשפעה שסביר, בכאב והסלש שהוא מנת חלקו ובנסיבות
34 הצפויות בעתיד וכן בהתנהלות הנפגע עצמו לפני הפרסום ולאחריו, ולפיכך עתרו להכיר בפיצוי

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א-08-2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

- 1 בשיעור של מיליון ש"ח. בסכוםיהם העמידו את שיעור הפיצויים 300,000 ש"ח וזאת בעקבות פסק
2 דין של ביהם"ש העליון בעניין רע"א 1104/07 פואד חיר נ' ועד גיל פ"ד סג(2) 511 (2009) שניtin
3 לאחר הגשת התביעה שכגד וקבע כי החישון המוענק לפרוסמי לשון הרע תוך כדי דין שיפוטי, לפי
4 סעיף 13(5) לחוק איסור לשון הרע הוא חישון מוחלט.
5
6 132. הנتابעים טענו בנוסף התביעה עצם הוגש התביעה מקום בו קיימים לה חובת
7 זהירות מושגת וקונקרטיבית לפחות ועת היתה חייבת לצפות כי הפרת החובה וגזרה להם נזקים
8 חמורים. מעבר לכך טענו לקיים של עולות השkar במפגיע. הנتابעים התייחסו בסכומיהם לעילות
9 אלה בקצרה, במיוחד לעומת השkar במפגיע שהוזכרה בשתי שורות בדיקוק, מה שמלמד כי אלה
10 בפועל נטענות בסכומו של יום בלשון רפה ובצדק יש לו מר.
11
12 133. התביעה מצדה טענה ביחס ל התביעה שכגד, כי מאוחר ודין תביעה העיקרית להתקבל כי אז
13 ובמקביל, דין תביעה הנتابעים להידחות מחמת זו בלבד. התביעה הושיפה, כי הינה מותייחות
14 לארבעת הנושאים ביחס אליהם נתען כי פורסם על ידה דבר לשון הרע והם עצם הפניה למרכז
15 הישראלי לבתות; כתבה מס- 10.7.07; פרסום לשון הרע בכתב התביעה ובכתבבי ביה"ד וכתבת סוף
16 שבוע במעירב מס- 3.4.09.
17 כבר עתה אצין, כי הנتابעים למשה חזו בהם מטענותיהם בכל הקשור עם פרסום לשון הרע בכתב
18 ביה"ד, כפי העולה מסעיף 27 לסכומיהם ולפקח לא אחזור לדון בנושא זה.
19
20 134. בכל הקשור עם הפניה למרכז הישראלי לנפגעי כתות ציינה התביעה כי היא שיועה לעזרה
21 לאחר שנים רבות בהם הייתה תחת השפעת הנتابעים והודתה כי פנתה למרכז, נגשה עם אילית
22 קדם ושתחה בפניה בלבד על פה את סיורה האישי וביקשה סיוע. פניה זו אינה מהוות לטעםה
23 עוללה עפ"י חוק איסור לשון הרע מאוחר והעובדות שעלו בה מונחות לتوجيه הגנה מכוח "אמת
24 דיברתי", כמו גם קיימים בהם "ענין ציבור". כמו כן לפרסום נתונות ההגנות בסעיפים 15(2), 15(3),
25 15(4) ו- 15(8) לחוק איסור לשון הרע. הפניה לגוף פרטני, להבדיל מגוף ממשלתי, אין בה לטענת
26 התביעה כדי להעלות או להוריד באשר הפניה יכולה נועשת בתום לב ולפיכך עומדות התביעה הגנת
27 סעיף 16 לחוק, כאשר תוכן הפניה לא חריג מהתביר בנסיבות, ותוך שה התביעה מאמינה בתום לב
28 באמירות פנימית, אפילו הסתר לה בסכומו של יום כי אמונתה מوطעית (ע"א 788/79 **ריימר נ' ריבר**,
29 פ"ד לוו(2) 141, 149 (1981); רע"א 11/11 7699 פלקסר נ' ברנדס (25.12.13)).
30
31 135. בכל הקשור עם פרסום הכתבה באתר NRG מס- 10.7.07, טענה התביעה כי לא היא שפרסמה
32 את הכתבה ובוודאי שלא הודתה בפרסום הכתבה והכחישה זאת מכל וכל כאשר הנトル הו על
33 הנتابעים להוכיח, כי התביעה עמדה אחורי הפרסום אלא שהם לא הרימו נטל זה, מה גם
34 שהביקורת לא ידעה על הפרסום בזמן ואלה הסכימה לו. התביעה ציינה, כי הנتابעים יכולו להעיד

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

- 1 את מפרסם הכתבה בדבר ידיעת התובעת אודות הכתבה אך לא עשו כן, מה גם שהפרסום לא נעשה בעיתון, ברדיו או בטלוויזיה אלא באתר אינטרנט ולן לא חל לגביו סעיף 11(א) לחוק. מעבר לכך 2 עומדת לתובעת הגנת אמת דיברתי בכל רכיבי הפרסום, מה גם שפרסום זה מונע מכוח סע' 15(2), 3 לעומת (3) ו- (4) לחוק ולתובעת עומדות חזקת הלב כאמור בסעיף 16 לחוק. 4 5
6 136. בכל הקשור עם פרסום הכתבה במוסף סוף שבוע של עיתון מעריב מ- 3.4.09, טענה התובעת כי 7 מדובר בהרחבת חזית, אשר התביעה שכגד הוגשה ב- 22.12.08 ולא יכולה לכלול פרסום שבוצע 8 חדשים לאחר מכן. התובעים שכגד אמנים בישו לתקן את כתוב התביעה, אך בחזרה למשוך בקשטים 9 זו ולפיכך אין אפשרות לדון בטענות זו. מעבר לכך, לא הוכח כי התובעת عمודה מאחרי פרסום זה 10 ובכל מקרה לא שיתפה פעולה עם העיתון, מה גם שמדובר בדיון וחשוב נכון והוגן נתנו בימה גם 11 להצעת עמודת הנتابעים בהליך, לרבות ציטוטים נרחבים מכתב הגנתם וכך גם עומדת לתובעת הגנת 12 "אמת דיברתי" והפרסום מונע לפי סעיפים 15(3), 15(4) ו- 15(5). לחוק איסור לשון הרע. כמו 13 גם עומדת לתובעת חזקת הלב כאמור בסעיף 16 לחוק איסור לשון הרע, אשר התבעת ניסתה 14 לעשות כל שלאלידה למניעת הפרסום לרבות הגשת בקשה למતן צו איסור פרסום שהוסר בשל חוסר 15 יכולת כלכלית מצדיה להעמיד ערכובה. 16
17 137. התובעת הדגישה, כי הנتابעים מלינים על הפרסומים השונים אך לא טrhoו לתבע את אותם 18 פרסומים, כמו גם לא את עזה"ד דניאל, שכtabה אודות תביעתו הtrapסמה באפריל 2010, ומכאן 19 שלא תבעו את המיעולים העיקריים באופן המלמד, כי תביעה אוטם אמצעי תקשורת היה מobile 20 בהכרח לאישוש המידע שפורסם בכתבבה. מכל מקום, התובעת טוענת כי הוכחה את תביעתה מעבר 21 לכל ספק, וכן התביעה שכגד אינה אלא תביעה סרק זדונית ובכל מקרה עומדות לה הגנות כאמור. 22
23 138. בכל הקשור עם עולות הרשלנות, טענה התובעת כי מדובר בעילה שנטען בעלמא ללא כל ראייה 24 באשר לנזק המחויב בהוכחה בעולה זו, מה גם שישודות עולות הרשלנות לא הוכחו. לטענת התובעת, 25 קיימת בין הצדדים חובת זהירות מושגית אך תביעה מכוחה מן הרואין כי תוגש רק במקרים חריגים 26 וקיוצניים בהם הוכח כי התביעה מבוססת על עובדות כוזבות שהותבע לא האמין באמיותו ועל 27 מותו זדון. משכך, עתרו לדחיתת התביעה שכגד. התובעת בסיכון לא התייחסה לעולות השקר 28 במפגיע באופן פרטני, יחד עם זאת לאור התוצאה אין בכך כדי להשנות או להוריד. 29
30
31 דין
32 139. לא יכול להיות חולק, כי גם הכתבה במוסף מעריב מ- 3.4.09 אינה חלק מהמחלקות בתיק זה 33 לאחר שלא צורפה בדיון בכתב התביעה שכגד, שהוגש כאמור עוד קודם לביצוע הפרסום וכتب 34 התביעה שכגד לא תוקן בדיון.

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 במכב דברים זה, ולאחר שהuilות מכוח חוק איסור לשון הרע מתייחסות עתה רק לנושא הפניה
2 למרכו הישראלי לנפגעי כתות וכן לכתבה מ- 10.7.07, לאחר שהנתבעים עצםם משכו את טענותם
3 בכל הקשור עם פרסום לשון הרע בכתב התיעה ובנספחיה בה"ד כאמור לעיל, אדון בטיענות אלה
4 בלבד.

5

6 140. הפרסום אליו מכונים הנتابעים פורסם כאמור בכתבה באתר NRG מtarיך 10.7.2007
7 וכותרתו "ישראל: גן עדן לכתות". הכתבה כוללת ארבעה וחצי עמודי אורך על נושא הכתות בישראל
8 בכלל ומתייחסת לענייננו בעקבות יובהר, כי כל עמוד מאותם 4.5 עמודים מכיל לא פחות מ-44-
9 שורות. הכתבה מצינית כך:

10 "יום לפני כתיבת שורות אלה, למשל, הגיעו למשרדי אישת בת ארבעים פלוס,
11 שורדת כת ישראלית הרסנית במיוחד בת כ-40 חברים. היא מכירה את ביתה לטובות
12 גורואית הדוניסטית שלה שלימה מדי חדש נס, לא כולל מתנות מיידי יום שישי
13 וסיוע ברכישת הטירה המפוארת שלה בצרפת, דירה בפריז וילה במרכזה הארץ,
14 המכותרת גן יפהני. האישה ניסתה להתחשב פעמיים. היום היא מלcket את הפצעים
15 ומנסה להמשיך הלאה. ביתה-עדין שם, מנוקתת ממנה לחלוין".

16

17 זהה למעשה הכתבה בה עסקינו לצורכי הדיון דנא. מובן על פניו, כי אין בכתבה דבר וחצי דבר שיש
18 בו כדי לזרות עם העולה ממנה עם הנتابעת 1 או התובעת עצמה, למעט מי שנדרים להם כלל
19 הפרטירים. מכאן, שאין לומר ה苍ם כל מושג אודות מי מדבר. לפיכך, אין לדבר על שירותים אלו
20 אנשים שנחשפו אל הכתבה וידעו בהכרה אודות מי מדבר. יחד עם זאת, אין לי ספק כי מי שקשר
21 עם הקבוצה ודאי ידע לשיקן את הנאמר בה לקבוצה שבראה הנتابעת 1 והتبעתה הינה זו שמספרת
22 את שולח מהכתב.

23

24 141. סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע מגדיר בין היתר מהו לשון הרע וקובע בסעיפיו הרלוונטיים כך:

25 "לשון הרע מהי
26 1. לשון הרע היא דבר שפורסם עולול –
27 (1) להשפיל אדם בעינוי הבריות או לעשוותו מטרה לשנהה, לבזו או לעוג מצדדים;
28 (2) לבותות אדם בשל מעשיים, התנהגות או תכונות המיחוסים לו;
29 (3) לפגוע באדם בנסיבות, אם מרשה ציבורית ואם מרשה אחרת, בעסקו,
30 במשלה ידו או במקצונו;
31 (4) לבותות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, מינו או נתירותו המינית.
32 ...".

33

34 כבי הש' בינייש כתוארה אז ציינה ביחס לסעיף 1 במסגרת ע"א 1104/00 דוד אפל נ' איילה חסן,
35 פ"ד נו (2) 616, 607 (2002) כך:

36 "ההגדורה בסעיף 1 הנ"ל מרכיבת אפוא מאربע תלופות: החלופה הראשונה היא מעין
37 חלופת-סל רוחבת היקף. יש בה כדי לתאר את מהותה של לשון הרע כפרסום העולל
38 לפגוע בשמו הטוב של אדם בעינוי אחרים ולפגום בערכתו בעינוי הבריות (ע"א 723/74
39 הוצאה עתון "הארץ" בע"מ נ' חברת החשמל לישראל בע"מ (להלן – פרשת הוצאה
40 עתון "הארץ" בע"מ [1], בעמ' 293; א' שנחר דין לשון הרע [13], בעמ' 121; והשו):

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 M. Brazier, J. Murphy Street on Torts [16], at p. 439; P.F. Carter-
2 R. Walker, H.N.A. Starte On Libel and Slander [17], at pp. 37-
3 Ruck (39). שלוש החלטות הנוגרות מהוות מקרים קונקרטיים יותר של לשון הרע. בכל
4 ארבע החלטות אין הכרה קיומו של נזק, ועל כן מצביע הביטוי לעילו. ודוק,
5 ההגדירה בסעיף 1 לחוק אינה מתנה קיימה של לשון הרע באין-אמתות הפרסום.
6 לפיכך עשו פרסום להיות אמת, ובכל זאת להיחשב לשון הרע (אם כי לא תוטל בגין
7 אחריות, אם תוכנה אחת מן ההגנות הקבועות בחוק)".
8

9 המבחן לפרשנות הפרסום הוא מבחן אובייקטיבי – מחי, לדעת השופט היושב בדיון, המשמעות
10 שאדם סביר היה מייחס למילים נושא הפרסום (ע"א 740/86 תומරקין נ' העצני, פ"ד מוג(2) 337, 333 (1989)).
11 היינו יש לבחון מהי משמעותם המקובלת של המילים בנסיבות כלו ועל פי הבנתו של "האדם
12 הרגיל" (ע"א 723/74 הוצאה עצו הארץ בע"מ ואח' נ' חברת החשמל בע"מ ואח', פ"ד לא(2) 281,
13 300 (1977) ; וכן ע"פ 279/63 בלאן נ' נובגורודצקי, פ"ד יח(2) 427, 431 (1964)). בנוסח, הורתה
14 הפסיקה, כי יש לפרש את הפרסום לפי "הມובן הטבעי והרגיל של המילים" (פס"ד עיתון הארץ,
15 בעמ' 300, 318.).
16

17 142. לא יכול להיות חולק ענייני, כי פרסום כתבה אודות התנהלות אדם בראש כת, כאשר במסגרת
18 זו היינו נוטל כספי חברי הכת לטובתו האישית, שהינה בבחינת התנהלות פסולה על גבול התנהלות
19 פלילית, הינה בגדר פרסום שעלול להשဖיל את הנتابעת 1 בענייני הבריות או לעשותה מטרה לשנאה,
20 לבוז או לעז מצדם. מכאן, שהפרסום בהסתכבות האובייקטיבית הנדרשת בדיון בעניהם, היינו
21 בגדר לשון הרע. יחד עם זאת, בכך אין כדי להוות סוף פסקוק, שכן על בהםמ"ש לבחון גם האם קיימות
22 לתובעת כל אותן הגנות המוקנות לה במסגרת חוק איסור לשון הרע, כפי טענותיה שלה, בין היתר
23 במסגרת סעיפים 14 ו-15 לחוק.
24

25 143. כבר עתה אומר, לנוכח קבלת תביעת התובעת בכל הקשור עם העובדה של הקבוצה קבוצה בעלת
26 מאפיינים כיתתיים, כי הפניה למרכז הישראלית לנגעי כתות – הגבאי אילית קדם, וציון אופן התנהלות
27 הנتابעים כלפיה במסגרת הקבוצה וכן פרסום הכתבה ב- NRG ב- 10.7.07 חוסות תחת הגנת סעיף
28 14 לחוק איסור לשון הרע הקובע:
29

30 14. "במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה שדבר
31 שפומם היה אמת והיה בפרסום עניין ציבורי; הגנה זו לא תישל בclk בלבד שלא
32 הוכחה אמיתותו של פרט לוואי שאין בו פגעה של ממש".
33

34 144. אשר לסעיף 14 לחוק איסור לשון הרע כבר קבעה כב' הש' ארבל בע"א 10281/03 אריה (אריק)
35 קורן נ' עמיינדב (עמי) אריגוב (12.12.06), כדלקמן:
36

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א-08-2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביבצקי ואח'

תיק חיצוני:

"שני יסודות מוצבתיים נדרשים אם כן להכחתה של ההגנה: אמיתות תוכן הפרטום וקיומו של עניין ציבורי בפרסום. הכחלה בדבר קיומם של שני אלה נעשית על פי מבחן אובייקטיבי (או ר' שנחר' דין לשון הרע (תשנ"ז) 216. להלן: שנחר'). שני היסודות המכוננים את ההגנה יוצרים בינויהם ת מהיל שבבקש לאון כאמור בין חופש הביטוי לזכות לשם טוב. איזו זה עיקרו בנסיבות לבрос את ההגנה הרחבה הטעונה לחופש הביטוי על פרסומים אמת וشكיים אינטנסיבי בפרסום. זאת, מתוך הנחה כי קיימת וועלת חברותית בקיומו של דין ציבורי בנושא בו עסק הפרסום, על בסיס עובדות נכונות"

אשר ליסוד אמיתות הפרסום קבוע ביהם"ש כך:

"יסוד אמיתות הפרסום עיקרו בבחינה האם תואם תוכנו של הפרסום את האמת, את המציאות 'האובייקטיבית' (ע"א 3199/93 קרואוס נ' ידיעות אחרונות בע"מ, פ"ד מס' (2) 857, 843 (1995)). דרישת זו באה להבטיח כי מסגרת ההגנה על שם הטוב של אדם, לא תינתן הגנה לפרטום שאין בו אמת.

משמעותו של הפרסום תקבע על פי המובן שייחס לתוכנו קורא או מאזין סביר, על פי ה'מובן הטבעי והרגלי של המילים' (ע"א 723/74 הוצאה לאור "הארץ" בע"מ נ' חברת החשמל לישראל בע"מ, פ"ד לא (2) 300 (1977)). יחד עם זאת, אין דרשות זהות מoluteת בין מצב הדברים לבין תוכן הפרסום, אלא נדרש כי המשמעות הכללית העולה מן הפרסום והתוכן העולה ממנו יתאמו (שנחר', בע' 221). גם כאשר נוכח בית המשפט כי קיים פער בין המציאות לבין התיאור בפרסום, עדין יכול הוא לקבוע כי עומדת לנتابע הגנת הסעיף, אם מצא כי מדובר ב'פרט לוואי שאינו בו פגיעה של ממש', הינו פרט לוואי שמשקלו קל במידה כזו שאין פרטומו גורם פגעה ממשית".

אשר ליסוד "העניין הציבורי" בפרסום קבוע ביהם"ש:

"יסוד זה מחייב את בית המשפט לבחון האם מתקיימים אינטנסיבי בפרסום. זה יתקיים אם ניתן לומר כי הابتחתה המדעת בפניה החיבור תתרום ליכולתו של הציבור לגבע דעתו בעניינים ציבוריים ולהביאו לשיפור ואורתחות חייו (שנחר', עמ' 225; ע"א 439/88 מדינת ישראל נ' וטורה, פ"ד מ' (1994) 826, 808) ; זאת סול' הזכות לפרטות למול הזכות דעת' עוני משפט (תשנ"ג) 175 (1996). בחינה זאת נעשית על דרך של איזון בין האינטנסיב של הפרסום הנפגע שלא יפורסם עליו פרטימי נכונים אך פוגעים, לבין חופש הביטוי והאיןטנסיב של החיבור בידיעת הפרטים. ברוי כי ככל שהפרסום נוגע לעניינים הקשורים בזיכרון הציבור הרחב, קטן באיזון הכלול משקל האינטנסיב של הנפגע וBOVE משקלה של זכות הציבור לדעת' (ראו: שנחר', עמ' 227, 233)".

מובן כי הנטול להוכיח את קיומה של ההגנה מוטל על התובעת.

145. טענות הנتابעים באשר לשון הרע העולה מהشيخה שהתנהלה בין התובעת לגבי אילית קדם מהמרכזו לנפגעי כתות, שכדרך אגב אינה מוכחת כדבי, ושמצאה בתיו בכתבה שפורסמה בסמוך לאחר מכון ב- 10.7.07, מתייחסת לטענות בדבר קבוצת הלימוד בה התובעת נאלצה להוציאו והוצאות בסכומים גבוהים מיידי חודש לטובת הנتابעים ובראשם הנتابעת 1, כי רכשה מתנות וסיעעה ברכישות הנכסים בشرط כמו גם שלימה עבור משכנתה לדיירת הנتابעת 1 ו-2 בת"א. התובעת גם ניסתה להתאבד פעמיים ועל כן אינו יקרה. כל אלה הם דברי אמת שפורסמו בעיתון. אשר להוותם של חברי הקבוצה נתונים שלילית הנتابעת 1 גם נשא זה הוחרה עוד לעיל וגם בכך יש מן האמת. אשר לטענת

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א 2114-08 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

הנתבעים כי טענו לפיהם שהකוצה הינה כת הרסנית ואלים והחברים בה נתונם לשעבד נפשו, כאשר הנתבעת 1 יוצרת אצל חברי הקוצה תלות בה לשם סחיטת כספים וכפיה להעביר לידי סכומי כסף, על כך יש לומר כי אמנים נושא השعبد הנפשי לא הוכח כאמור לעיל לטעמי, אך אופן התנהלות הנתבעת 1 כלפי חברי הקוצה ואופן התנהלות חברי הקוצה כלפי אלה המבקשים לטעםם לפגוע בה אינה "קונבנציונאלית" כפי שצוין לעיל בחרחה. מכאן, שהנתונם העובדיים בין אלה שפורסמו בכתב ובין אלה שנטען כי הופכו עיי' התובעת למטרתו לנפגעי כתות הינם בגדר נתוני אמת.

מעבר לכך, לא יכול להיות חולק, כי קיומה של קבוצה בעלת סממנים כיתתיים בה חברי הקוצה מודרים לתרומות כספיות גדולות שנודיעו לרוחות ראש הקוצה ובעלה, הינה בגדר עניין ציבורי המצדיק את הפרטום. התנהלות שכזו אינה התנהלות שנייה לרואות בה התנהלות נורמטיבית יומיומית והינה חריגה במידה האינטנסיביות שלה כלפי כל קבוצה אפילו הינה פועלת במסגרת מוסכמת שלא נועדה לגורום נזק לחבר חבריה אך מצינית מצב שאין יומיומי ולכן יש בכך כדי להצדיק את קיומו של העניין הציבורי שבביצוע הפרטום.

המסקנה המתבקשת הינה, כי התובעת הוכיחה בנסיבות ראיות הנדרשת במשפט אזרחי את אמיתות האמירות המייחסות לה וכן כי יש בפרסום, בהיבטו האובייקטיבי, משום עניין לציבור ולפיכך, נתונה לתובעת הגנת "אמת הפרסום". די בכך כדי לדוחות את תביעת הנתבעים.

146. מעבר להגנת אמת בפרסום, נתונה לתובעת גם הגנת תום הפלגה כעליה מסעיף 15(3) לחוק איסור לשון הרע הקובל:

"15. במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה אם הנאשם או הנתבע עשה את הפרסום בתום לב באחת הנסיבות הללו:

(3) הפרסום נעשה לשם הגנה על עניין אישי כשר של הנאשם או הנתבע, של האדם שאליו הופנה הפרסום או של מי שאותו אדם מעוניין בו עניין אישי כשר;"

סעיף משנה זה נועד להגן על פרסומים שנעשה לשם הגנה על אחד משלשות האינטרסים המצוינים בו. בהתאם לסעיף משנה זו יש להראות כי הפרסום אכן נועד להגן על אותו עניין, כי הוא הופנה רק לאנשים מסוימים שזהוותם מתחייבת מהווארת הסעיף, וכי הפרסום נעשה בתום לב (שנהר, דיני לשון הרע).

147. השיחה עם המרכז לנפגעי כתות כמו גם השיחה עם כותבת המאמר ב- NRG נעשו על מנת להגן על עניין אישי כשר של התובעת והוא הפגיעה אותה חשה לאחר סיום הקשר עם הקוצה ועל העובדה שביתה עדין נתונה באותה מסגרת שכן ביום חולק שהינה מסגרת העוללה לפגוע לחבריה, ועל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א-08-2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 החשכות שיש לאלה עליה עצמה ועל הציבור למעשה בכללתו הנדרש לטעם להיות מודע למתרחש
2 במסגרת אותה קבוצה, הן כלפי חוץ והן כלפי ביתה. פניה שכזו לעיתונאי או לגוף שיכול לסייע לתובעת
3 בבעיה בה נתונה התובעת למול הנتابעים והנתבעת 1 בראשם ולסבורה גם ביתה נתונה באותו בעיה
4 , ומנת שיציף ההתנהלות הביעיתית מצד הנتابעים כלפי חברי הקבוצה חוסה עיני תחת הגנת
5 תום הלב באשר התובעת סקרה, כי יש להפסיק עם התנהלות פוגענית זו שאף בהם"ש רואה בה ככזו
6 בסיכוןו של יום ולכן התובעת למעשה פונה לפרסום על מנת להונן על אינטרס אישי כשר שלא ושל
7 ביתה שאף היא הינה לטעמי אינטרס אישי כשר אם כי נשא הקשר שבין התובעת לביתה אינו בר
8 דין בתובענה דנא.
9

10 המסקנה מכל האמור לעיל הינה כי דין עילת לשון הרע להידוחות.
11

עלית הרשות והשכר במפגיע

12 148. אדרש לנושא זה בקצרה באשר עלות אלה למעט טיעון בעולם בסיכוןים (סעיפים 30-28), לא
13 מוצאת בפועל ביתוי ממשי והוא למעשה מעשה על פניו נזחת. טענת הנتابעים ולפיה תביעת התובעת
14 הוגשה ברשותה אינה יכולה להיטען מקום בו תביעת התובעת מתقبلת. מצינים ב"כ התובעת
15 ובצד, כי תביעת עילית רשותה נגד תובע בשל תביעתו מן הרואי שתוגש רק-aos מקרים בהם
16 התובעת שהוגשה התבasseה על עבודות כזבות שתובע לא האמין באמיותן ופועל לשם כך תוך זדון
17 והכל על מנת שלא ייווצר מצב שבו יחושו תובעים פוטנציאליים מהגשת תביעתם לביהם"ש וימצא
18 שררו של תובע המבקש להגיש תביעת אמות בהפסדו (ר' ת"א(ת"א) 4057-05-10 פלונית נ' אלמוני
19 (14.9.14)). מעבר לכך על הנتابעים להוכיח נקיהם כאשר עסקין בעולות הרשות והם אינם עושים
20 כן ואף מטעם זה דין תביעת להידוחות.
21
22 מכאן, שבהעדך עילה אמיתית לעניין זה דינה של עילה זו להידוחות גם כן.
23

24 אשר לעולות השkar במפגיע, סעיף 58 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש] קובע:

25 58. (א) שkar מפגיע הוא פרסום הודעה כזבת בזדון, בין בעלפה ובין בדרכו
26 אחרת, בוגג לעסקו של אדם, למשלח ידו, למקצעו, או לטובין שלו או לזכות קניון שלו;
27 אך לא יפרע אדם פיזיים بعد פרסום כזה, אלא אם סבל על ידי כך נזק ממשון.
28

29 תחילת יצוין, כי אין מדובר בפרסום בזדון לאחר שימושה כי נתונה לתובעת הגנת תום הלב בפרסום.
30 כך גם אין מדובר בהודעה כזבת לאחר שקביעתי כי נתונה לתובעת הגנת אמת בפרסום ולבסוף אין
31 הנتابעים כוכחים נזק. לאור כל אלה לא קמה לנتابעים עילת תביעת בנושא זה ולכן גם דינה
32 להידוחות.
33

34 לאור כל האמור לעיל, דין תביעת שכנגד בכללותה להידוחות.
35

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 2114-08 שפיגל וachs' נ' שחם-רביצקי וachs'

תיק חיצוני:

שתי הערות טרם חתימה

149. לכל אורך הדינונים ובסיוםיהם, ניסו הנتابעים להציג את התובעת, כפי שצווין לעיל, כדי
2 שמעידה על עצמה שאינה דוברת אמת. במיוחד כך כאשר התובעת מודה בריש גלי כי שיקחה עbor
3 הנتابעת 1 בתצהיר שהוגש להיבחר¹ לענייני משפחה מבاكב המשפט בין הנتابעת 1 לאחיה אודות
4 ירושת אימה וכאשר התצהיר שהגישה התובעת נועד לאש קיומה של "צוואת שכיב מרע" שנמסרה
5 לבאותה לאזוניה ע"י אם הנتابעת 1. חמור ככל שעניין זה נראה על פניו, לא סברתי כי הינו חורג
6 ממשגרת ההתנהלות שכתפה הנتابעת 1 על התובעת כמו גם על חברים נוספים בקבוצה שראו את
7 בקשוטיה כציווי לא פחות והוא מוכנים ללבת כברת דרך ארכוח מאוד למימוש משאלותיה על מנת
8 שאלה ימולאו עד תומן. בכך, יש כדי להורות תימוכין נוספים לדס' בו הייתה מצויה התובעת לאורך
9 השנים במסגרת הקבוצה על ההשלכות שהיא לכך על התנהלותה לרבות לעניין חתימתה על התצהיר
10 החשיורי. כך גם בכל הקשור עם מכתביה לנتابעים כפי שהוגשו חלק מנספח הגנת הנتابעים, לא
11 ריאיתי בהם אלא חלק מהויה של התובעת חברה בקבוצה שההתנהלות בה אינה יומיומית לשון
12 המועטה, ובכל מקרה אפלו העלו דבריה עבדות שאין לנו נוכנות (כמו היהoste פסיכולוגית – נ/19), עדין
13 לא ראייתי בכך כדי להביא לדוחית גרסתה ביחס לקבוצה כפי שעלה בתצהירה וודודה שלא אך גם
14 עליה ע"י עדדים וממסמכים נוספים. ויובהר פעם נוספת, הנتابעת 1 לא ראתה בתובעת יותר מאשר
15 כליל למימוש רצונותיה. רצונות אלה מולאו בכוחה מיטבית ע"י חברים הקבוצה כמו גם ע"י התובעת
16 בעצמאותה.

19. התובעת צינה בתביעה, כי הינה שומרת על זכותה לATABוע בגן נזקי הנפשיים וכן לבקש
20. פיצול סעדים בשל נזקי או לתקן TABיעת. התובעת התייחסה בכך לנזקים הנפשיים שנגרמו לה
21. לטענתה בשל התנהלותו הנתבעים כלפייה. בסיכוןיה עתרה לפיצול סעדים. הנתבעים מצדדים לא רואו
22. כל בקשה מתואימה בעניין זה.

24 תחיליה יצוין, כי עסקין במערכת עובדתית אחת שהצמיחה את הנוקים הנטענים הן בכל הקשור עם
25 נוקי הרכוש (הצורך בהשבה) והן עם כל הקשור לנקי הגוף (הנק הנפשי הנטען). לפיכך עילת
26 התבוננה הינה בנסיבות אחת כאשר הפסיכה רואה בעילה עילה זהה כאשר הסכוסן בשאלת
27 מהותיות זהה. במקרים אחרים מסכת עובדתית מולדיה סعدים מתחום הרכוש והגוף
28 יש צורך בפיצול סعدים (רי גורן, **סוגיות בסדר דין איזורי** (מהדורה 11) 335). עוד יצוין, כי הבקשה
29 יכול ותוגוש בכלל עת בו ביהם"ש טרם סיים תפkid גורן שם 342-341). חישבות העניין הינה כדיועז
30 באירועים ביהם"ש והנתבע בשל אותו עניין בדיקת מספר פעמים ביהם"ש מבלי שהתקבל ההיתר
31 המבוקש לפיצול כאמור.

33 מעבר לעובדה ולפיה לא ראייתי כי הוגשה בקשה מסודרת ובכתב לעניין זה (לצורך בהיות הבקשה
34 לפיזול סעדים בקשה בכתב ר' גורו עמי) (342). כל אורך הדיוון נזא. שעה התבעה על נזקים מסוימים

בית המשפט המחווי בתל אביב - יפו

ת"א-08-2114 שפיגל ואח' נ' שחט-רביבצקי ואח'

תיק חיצוני:

1 מהם הינה סובלת ועשתה בהם שימוש לצורך הדיון בהשbeta. כך למשל היא התויהה לא אחת
2 לניסיונותיה האובדן ואף צרפה לראיותיה "תעודת רופא" פסיכיאטור אודוט מצבה הנפשי. מכאן,
3 שלא הייתה כל מניעה לتبועו הנטבעים גם ביחס לנזקיה הגוףנים כבר עתה על דרך תיקון כתוב
4 התביעה מבלי להתריר את ביהם"ש פעם נוספת. משניצלה התובעת בפועל את זכותה לחידין
5 בנושאים אלה בדיון עתה, אין מקום להמליך דיוון נוסף באוטם נושאים באופן שיחזור למשעה על הדיון
6 דנא כאשר נזקי התובעת בתחום הנפשי כבר מוגבשים או ניתנים לגיבוש ותוך פגיעה בזמןו של
7 ביהם"ש ובנטבעים מקום בו ניתן היה על נקלה לקיים דיון גם בסעד זה. בקשר פיצול העדים אם
8 כן אינה מנתית על אותם מקרים סובכים בהם יש הצדקה להתריר פיצול העדים. כך גם אין כל
9 הצדקה בנסיבות להרבות בדיונים ובניהול הליכים תוך ניהול התידיינות שלא לצורך. לפיכך, הבקשה
10 לפיצול העדים נדחתת.
11

סוף דבר

12 151. תביעת התובעת מתקבלת בחלוקת. תביעת הנטבעים נדחתת במלואה. ב迈向ם דברים זה הנטבעים
13 ישיבו לתובעת הסך של 1,283,468 ש"ח כפי חקליהם כאמור בסעיף 128 לעיל.
14

15 לאור קבלת חלק מה התביעה ודוחית התביעה שכגד, הנטבעים יישאו בחוצאות התביעה וכן בשכ"ט
16 ב"כ בסכום כולל בסך 400,000 ש"ח. סכום זה יחולק בין הנטבעים כפי חלוקם בשיעור החוב ל התביעה.
17 בקובע סכומים אלה לקחתי בחשבון גם בקשות שלא נפסק בהן שכ"ט במהלך החלק הנושא זה
18 והשאר לפסה"ד.
19

20 זכות ערעור לביהם"ש העליון בתוך 45 ימים מיום קבלת עותק פסה"ד.
21

המצוירות תשלח עותק פסה"ד בדוואר לצדדים.

22 ניתן היום, כ"ג תשרי תשע"ו, 06 אוקטובר 2015, בהעדן הצדדים.
23

אליהו בכיר, שופט